

Maatalouslaskenta 2010

Lantbruksräkningen • Agricultural Census

Maatalous- ja puutarhayritykset, työvoima ja monialaisuus
Jordbruks- och trädgårdsföretag, arbetskraft och flerbranschverksamhet
Agricultural and horticultural enterprises, labour force and diversified farming

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus
Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral
Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry

Helsinki 2013

Tiedustelut – Förfrågningar – *Inquiries*:
Jaana Kyyrä
Puh. 0295 300 300

Julkaisutilaukset – Beställning av publikationer – *Publication orders*:
S-posti: tilastojulkaisut@mmmtike.fi
Puh. 0295 31 3002
www.mmmtike.fi

Ulkoasu – Design – *Design*: Viestintätoimisto Tulus Oy
Taitto – Layout – *Layout*: Kaija Lehtilä, Tike
Kartat – Kartor – *Maps*: Pohjakartta © Maanmittauslaitos

ISSN-L 1458-7130
ISSN 1458-7130 = Maatalouslaskenta (painettu)
ISSN 2323-6639 = Maatalouslaskenta (verkkojulkaisu)
ISSN 1795-5165 = Suomen virallinen tilasto (painettu)
ISSN 1796-0479 = Suomen virallinen tilasto (verkkojulkaisu)

© 2013 Tike

Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tike.
Uppgifterna får citeras med uppgivande av Tike som källa.
Quoting is encouraged provided Tike is acknowledged as the source.

Painopaikka – Tryckeri – *Printed by*: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy

Alkusanat

Käsillä olevan julkaisun kantavia teemoja ovat Maatalouslaskenta 2010 -tilastotutkimuksen keskeiset tulokset sekä suomalaisen maa- ja puutarhatalouden kehitys 2000-luvulla. Julkaisuun on koottu tilastotietoa maatalous- ja puutarhayritysten lukumääristä ja omistussuhteista, maankäyttölajien pinta-aloista, kasvinviljelystä, kotieläintalouden rakenteesta, maa- ja puutarhatalouden työvoimasta, sukupolvenvaihdoksista sekä monialaisista maatalous- ja puutarhayrityksistä.

Tilastotiedot on koottu maatalouslaskennassa, joka toteutetaan kymmenen vuoden välein maailmanlaajuisena tilastotutkimuksena FAO:n suositusten mukaisesti. EU ja ETA-maissa maatalouslaskenta perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen. Maatalouslaskenta on kaikki maatalous- ja puutarhayritykset kattava kokonaistutkimus, jonka tavoitteena on antaa monipuolinen ja selkeä kuva maa- ja puutarhataloudesta ja siinä tapahtuneesta kehityksestä. Samaan aikaan eri maissa suoritettu maatalouslaskenta antaa hyvän pohjan kansainväliselle vertailulle.

Maatalouslaskennassa tilastoitiin kaikki maatalous- ja puutarhayritykset, joilla on vähintään yksi hehtaari käytössä olevaa maatalousmaata tai vähintään yksi kotieläinyksikkö tai jotka tuottavat puutarhatuotteita myyntiin. Tilastot julkaistaan luokiteltuna koko maan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien mukaan.

Myös vuoden 2000 tiedot ovat laskettu vertailun helpottamiseksi uuden aluejaon mukaisiksi. Taulukoiden lisäksi tilastoja esitetään kartoin ja kuvioin.

Maatalouslaskennan yhteydessä noin 15 000 tiloista sai laajennetun kyselyn, joka sisälsi laskennan kysymysten lisäksi tuotantomenetelmätutkimuksen kysymykset. Laskennan ja tuotantomenetelmätutkimuksen tuloksia on julkaistu aiemmin viidessä verkkojulkaisussa osoitteessa www.maataloustilastot.fi. Myös tuotantomenetelmätutkimuksen tuloksia esitellään myöhemmin keväällä ilmestyvässä painojulkaisussa, joka sisältää tilastotietoa viljelysmaan hoidosta, kotieläinten elinoloista sekä maatalous- ja puutarhayritysten energian käytöstä.

Tämän julkaisun on toimittanut aktuaari Jaana Kyyrä. Taitosta on vastannut julkaisusihteeri Kaija Lehtilä. Tietojen tuottamisesta julkaisuun on vastannut Liisa Siitonen. Julkaisun tekstien kirjoittamiseen on osallistunut useita Tiken ja MTT:n asiantuntijoita. Kiitämme kaikkia julkaisun tekemiseen osallistuneita.

Helsingissä, tammikuussa 2013

Esa Katajamäki
Tilasto-toimialueen päällikkö

Förord

Bärande teman i denna publikation är de viktigaste resultaten från statistikundersökningen Lantbruksräkning 2010 samt jordbrukets och trädgårdsodlingens utveckling i Finland på 2000-talet. I publikationen ingår sammanställd statistikinformation om antalet jordbruks- och trädgårdsföretag, ägarförhållanden, arealer inom olika markanvändningsslag, växtodling, husdjurskötselns struktur, jordbrukets och trädgårdsodlingens arbetskraft, generationsväxlingar samt jordbruks- och trädgårdsföretag med många branscher.

Statistikuppgifterna har samlats in i samband med lantbruksräkningen som utförs med tio års mellanrum i form av en världsomfattande statistikundersökning enligt FAO:s rekommendationer. I EU- och EES-länderna

bygger lantbruksräkningen på Europaparlamentets och rådets förordning. Lantbruksräkningen är en övergripande undersökning som omfattar alla jordbruks- och trädgårdsföretag och dess syfte är att ge en mångsidig och tydlig bild av jordbruket och trädgårdsodlingen och dess utveckling. En lantbruksräkning som utförts samtidigt i olika länder ger en bra grund för internationell jämförelse.

Vid lantbruksräkningen statistikfördes alla jordbruks- och trädgårdsföretag som har minst en hektar jordbruksmark i användning eller minst en husdjursenhet, eller som producerar trädgårdsprodukter för försäljning. Statistikuppgifterna publiceras klassificerade enligt hela landet och per närings-, trafik- och miljöcen-

tral. Också uppgifterna från år 2000 har beräknats enligt den nya regionindelningen för att underlätta jämförelsen. Förutom i tabeller presenteras statistikuppgifterna med hjälp av kartor och figurer.

I samband med lantbruksräkningen fick cirka 15 000 gårdar en mer omfattande frågeblankett som utöver frågor till lantbruksräkningen också innehöll frågor till undersökningen om produktionsmetoder. Resultat från lantbruksräkningen och undersökningen om produktionsmetoder har publicerats tidigare i fem nätpublikationer på adressen www.lantbruksstatistik.fi.

Också resultat från undersökningen om produktionsmetoder presenteras i en tryckt publikation som ges ut senare i vår. Publikationen innehåller statistikuppgifter

om skötseln av odlingsmark, husdjurens levnadsförhållanden samt jordbruks- och trädgårdsföretagens energianvändning.

Denna publikation har redigerats av aktuarie Jaana Kyyrä. Publikationssekreterare Kaija Lehtilä har ansvarat för ombrytningen och Liisa Siitonen för framtagandet av information till publikationen. Publikationens texter har skrivits av många experter både från Tike och MTT. Vi tackar alla som medverkat i arbetet med publikationen.

Helsingfors, januari 2013

Esa Katajamäki

Chef för verksamhetsområdet för statistik

Foreword

The pivotal themes of this publication are the key results of the Agricultural Census 2010 and trends in Finnish agriculture and horticulture during the 2000s. Statistical data have been collated on the number and ownership of agricultural and horticultural enterprises, land areas by land use type, crop cultivation, the structure of livestock production, the agricultural and horticultural workforce, generation changes, and multisector agricultural and horticultural enterprises.

The data have been collected in an agricultural census, a global statistical survey that is conducted every ten years in accordance with FAO recommendations. In EU and ETA countries, agricultural censuses are based on directives issued by the European Parliament and the Council of Europe. The agricultural census is a complete enumeration covering all agricultural and horticultural enterprises. It seeks to give a clear and diverse picture of agriculture and horticulture, and trends in these industries. As the agricultural census is conducted in many countries at the same time, it provides a good basis for international comparisons.

The Agricultural Census 2010 collected statistical data on all agricultural and horticultural enterprises that had either at least one hectare of agricultural land in use, at least one livestock unit, or produced horticultural products for sale. The statistics are published both for the whole country and by Centres for Economic Development, Transport

and the Environment. For ease of comparison, the statistics for 2000 have also been recalculated in accordance with new regional divisions. Statistics are presented not only in tables, but also using charts and diagrams.

In conjunction with the Agricultural Census 2010, about 15,000 farms received an extended questionnaire that included additional questions for a survey of production methods. The results of both the census and the survey have previously been published in five online publications at www.agriculturalstatistics.fi. The results of the production methods survey will also be presented in a printed publication to be issued later in the spring. It will contain statistics on agricultural land management, livestock living conditions, and agricultural and horticultural enterprises' energy use.

This publication was edited by actuary Jaana Kyyrä. Publications Secretary Kaija Lehtilä was responsible for the layout, and Liisa Siitonen for the statistics. Several experts of Tike and MTT Agrifood Research Finland have been involved in writing the articles. We would like to thank everyone who assisted with the production of this publication.

Helsinki, January 2013

Esa Katajamäki

Head of the Statistics Division

Alkusanat	3
Yhteenveto	12
Symbolit ja lyhenteet.....	14
Einkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) 2010.....	15
1. Maatalous- ja puutarhayritykset.....	17
1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä	17
Kuvio 1.1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä alueittain vuosina 2000 ja 2010.....	18
Kuvio 1.1.2 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä kunnittain vuonna 2010.....	19
Kuvio 1.1.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan vuosina 2000 ja 2010.....	20
Kuvio 1.1.4 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä omistusmuodon mukaan vuosina 2000–2010	20
Kuvio 1.1.5 Poistuneet maatalous- ja puutarhayritykset ja uudet tilat luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan vuosina 2000–2010.....	21
Taulukko 1.1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä alueittain vuosina 2000–2010.....	21
Taulukko 1.1.2 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan alueittain vuonna 2010	22
Taulukko 1.1.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä omistusmuodon mukaan alueittain vuonna 2010	24
1.2 Maankäyttö	25
Kuvio 1.2.1 Käytössä oleva maatalousmaa vuosina 2000–2010.....	26
Kuvio 1.2.2 Käytössä oleva maatalousmaa alueittain vuonna 2010.....	26
Kuvio 1.2.3 Käytössä oleva maatalousmaa kunnittain vuonna 2010.....	27
Kuvio 1.2.4 Maatalous- ja puutarhayritysten maankäyttölajit alueittain vuonna 2010	28
Kuvio 1.2.5 Maatalous- ja puutarhayritysten maankäyttölajit luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan vuonna 2010.....	28
Kuvio 1.2.6 Maatalous- ja puutarhayritysten käytössä oleva maatalousmaa keskimäärin alueittain vuosina 2000 ja 2010	29
Kuvio 1.2.7 Vuokrapellon osuus käytössä olevasta maatalousmaasta alueittain vuosina 2000 ja 2010.....	29
Kuvio 1.2.8 Käytössä olevan maatalousmaan osuus kunnan maapinta-alasta vuonna 2010	30
Kuvio 1.2.9 Maatalous- ja puutarhayritysten keskimääräinen käytössä oleva maatalousmaa kunnittain vuonna 2010	31
Taulukko 1.2.1 Maatalous- ja puutarhayritysten maankäyttölajit alueittain vuonna 2010	32
Taulukko 1.2.2 Maatalous- ja puutarhayritysten käytössä oleva maatalousmaa keskimäärin alueittain vuosina 2000 ja 2010	33
1.3 Tuotantosuunnat	34
Kuvio 1.3.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain vuonna 2010.....	35
Taulukko 1.3.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä alueittain tuotantosuunnan mukaan vuonna 2010.....	36
Taulukko 1.3.2 Maatalous- ja puutarhayritysten jakautuminen tuotantosuunnan mukaan alueittain vuonna 2010	38
1.4 Tietokoneet ja internet	40
Taulukko 1.4.1 Tietokoneen käyttö ja internet-yhteys maatalous- ja puutarhayrityksissä alueittain vuonna 2010	41
Taulukko 1.4.2 Tietokoneen käyttö ja internet-yhteys maatalous- ja puutarhayrityksissä tuotantosuunnittain vuonna 2010	42
2. Maatalousmaa	43
Kuvio 2.1 Viljakasvien viljelyalojen jakautuminen viljalajeittain vuonna 2010	46
Kuvio 2.2 Viljakasvien keskimääräinen viljelyala tilaa kohden alueittain vuosina 2000 ja 2010	46
Kuvio 2.3 Ohran viljelyalan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010	47
Kuvio 2.4 Kauran viljelyalan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010	48
Kuvio 2.5 Kevätvehnän viljelyalan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010	49
Kuvio 2.6 Nurmialan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010	51

Taulukko 2.1	Maatalousmaan käyttö vuosina 2000 ja 2010	53
Taulukko 2.2	Viljakasvien viljelyalat alueittain vuonna 2010.....	54
Taulukko 2.3	Nurmikasvien viljelyalat alueittain vuonna 2010	55
Taulukko 2.4	Muiden viljelykasvien viljelyalat alueittain vuonna 2010.....	56
Taulukko 2.5	Viljelty ala, kesanto ja muu käytössä oleva maatalousmaa alueittain vuonna 2010	57

3. Kotieläintuotannon rakenne 59

Kuvio 3.1	Kotieläinten lukumäärä vuosina 2000–2010.....	60
Kuvio 3.2	Kotieläintilojen lukumäärä vuosina 2000–2010.....	60
Kuvio 3.3	Kotieläintilojen lukumäärä alueittain vuonna 2010	61
Kuvio 3.4	Kotieläintilojen osuus alueen kaikista maatiloista vuonna 2010.....	61
Kuvio 3.5	Lypsylehmien lukumäärä alueittain vuonna 2010	64
Kuvio 3.6	Lypsykarjatilojen lukumäärä ja lypsylehmiä keskimäärin/tila alueittain vuonna 2010	64
Kuvio 3.7	Nautaeläinten lukumäärä kunnittain vuonna 2010	65
Kuvio 3.8	Lypsylehmien lukumäärä kunnittain vuonna 2010	66
Kuvio 3.9	Lihaskojen lukumäärä alueittain vuonna 2010.....	69
Kuvio 3.10	Lihaskatilojen lukumäärä ja lihasikoja/tila keskimäärin alueittain vuonna 2010	69
Kuvio 3.11	Lihaskojen lukumäärä kunnittain vuonna 2010	70
Kuvio 3.12	Munivien kanojen lukumäärä alueittain vuonna 2010.....	72
Kuvio 3.13	Kanatilojen lukumäärä ja munivia kanoja/tila keskimäärin alueittain vuonna 2010	73
Kuvio 3.14	Munivien kanojen lukumäärä kunnittain vuonna 2010	74
Kuvio 3.15	Lampaiden lukumäärä vuosina 2000–2010	76
Kuvio 3.16	Maatiloilla olevien hevosten lukumäärä vuosina 2000–2010	76
Taulukko 3.1	Kotieläinten lukumäärä keväällä 2000 ja 2010	77
Taulukko 3.2	Nautaeläinten lukumäärä alueittain 1.5.2010	78
Taulukko 3.3	Sikojen lukumäärä alueittain 1.4.2010	80
Taulukko 3.4	Siipikarjan lukumäärä alueittain 1.4.2010	81
Taulukko 3.5	Lampaiden ja vuohien lukumäärä alueittain 1.5.2010 sekä hevosten lukumäärä alueittain 1.4.2010	81
Taulukko 3.6	Lypsylehmien ja tilojen lukumäärä karjakokoluokittain ja alueittain 1.5.2010	82
Taulukko 3.7	Lihaskojen ja tilojen lukumäärä sikalakokoluokittain ja alueittain 1.4.2010	84
Taulukko 3.8	Munivien kanojen ja tilojen lukumäärä kanalakokoluokittain ja alueittain 1.4.2010	86

4. Työvoima ja sukupolvenvaihdos 89

4.1 Työntekijöiden lukumäärä.....89

Kuvio 4.1.1	Maatalous- ja puutarhayritysten työvoima vuosina 2000–2010	90
Kuvio 4.1.2	Maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman henkilötiheys kunnittain vuonna 2010	91
Kuvio 4.1.3	Maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman kuntakohtainen henkilö määrä suhteessa yritysten sijaintikunnan asukasluvuun vuonna 2010	92
Taulukko 4.1.1	Maatalous- ja puutarhayritysten työntekijöiden lukumäärä alueittain vuonna 2010.....	93

4.2 Työhön käytetty aika.....94

Taulukko 4.2.1	Maa- ja puutarhatalouden vuosityömäärä alueittain vuonna 2010.....	95
----------------	--	----

4.3 Viljelijöiden ikä ja maatalousalan koulutus 96

Kuvio 4.3.1	Viljelijöiden ja yhtymän osakkaiden keski-ikä vuosina 2000–2010	97
Kuvio 4.3.2	Viljelijöiden ja yhtymien osakkaiden jakautuminen ikäluokkiin vuosina 2000–2010	97
Taulukko 4.3.1	Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous- tai puutarha-alan koulutus alueittain vuonna 2010	98
Taulukko 4.3.2	Viljelijöiden ikä keskimäärin ja jakautuminen ikäluokkiin alueittain vuonna 2010.....	99

4.4 Sukupolvenvaihdos..... 100

Taulukko 4.4.1	Maatalous- tai puutarhayrityksen nykyisen haltijan hallintaan tulosta kulunut aika alueittain vuonna 2010	101
----------------	--	-----

5. Muu yritystoiminta 103

Kuvio 5.1	Monialaisten tilojen osuus kaikista tiloista tuotantosunnittain vuonna 2010	104
Taulukko 5.1	Monialaisten tilojen määrä ja osuus alueen kaikista tiloista alueittain vuonna 2010	105
Kuvio 5.2	Monialaisten tilojen osuus alueen kaikista tiloista kunnittain vuonna 2010	106
Kuvio 5.3	Monialaisten tilojen jakautuminen muun yritystoiminnan liikevaihdon mukaan vuonna 2010	108

Kuvio	5.4	Monialaisten tilojen jakautuminen toimialoittain muun yritystoiminnan liikevaihdon mukaan vuonna 2010.....	108
Taulukko	5.2	Muun yritystoiminnan töihin osallistuvien henkilöiden lukumäärä alueittain vuonna 2010.....	110
Taulukko	5.3	Muun yritystoiminnan vuosityömäärä alueittain vuonna 2010.....	111
Kuvio	5.5	Monialaisten tilojen lukumäärä päätoimialoittain vuosina 2000, 2005 ja 2010.....	113
Taulukko	5.4	Monialaisten tilojen lukumäärä päätoimialoittain vuosina 2000–2010.....	114
Käsitteet ja määritelmät			116
Laatuseloste			119
Kyselylomakkeet.....			125

Innehåll

Förord	3
Sammandrag	12
Symboler och förkortningar.....	14
Närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna) 2010	15
1. Jordbruks- och trädgårdsföretag.....	17
1.1 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag	17
Figur 1.1.1 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag områdesvis åren 2000 och 2010	18
Figur 1.1.2 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt kommun år 2010	19
Figur 1.1.3 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt utnyttjad jordbruksareal åren 2000 och 2010	20
Figur 1.1.4 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt ägarform åren 2000–2010	20
Figur 1.1.5 Minskning av antal jordbruks- och trädgårdsföretag och antal nya gårdar enligt utnyttjad jordbruksareal åren 2000–2010.....	21
Tabell 1.1.1 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag områdesvis åren 2000–2010.....	21
Tabell 1.1.2 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt utnyttjad jordbruksareal områdesvis år 2010.....	22
Tabell 1.1.3 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt ägarform områdesvis år 2010.....	24
1.2 Markanvändning	25
Figur 1.2.1 Utnyttjad jordbruksareal åren 2000–2010.....	26
Figur 1.2.2 Utnyttjad jordbruksareal områdesvis år 2010	26
Figur 1.2.3 Utnyttjad jordbruksareal enligt kommun år 2010	27
Figur 1.2.4 Jordbruks- och trädgårdsföretagens jorddisponering områdesvis år 2010.....	28
Figur 1.2.5 Jordbruks- och trädgårdsföretagens jorddisponering enligt utnyttjad jordbruksareal år 2010.....	28
Figur 1.2.6 Jordbruks- och trädgårdsföretagens utnyttjade jordbruksareal i medeltal områdesvis åren 2000 och 2010.....	29
Figur 1.2.7 Andel arrendeåker av utnyttjad jordbruksareal områdesvis åren 2000 och 2010	29
Figur 1.2.8 Andel utnyttjad jordbruksareal av kommunens jordareal år 2010.....	30
Figur 1.2.9 Jordbruks- och trädgårdsföretagens utnyttjade jordbruksareal i medeltal enligt kommun år 2010	31
Tabell 1.2.1 Jordbruks- och trädgårdsföretagens jorddisponering områdesvis år 2010.....	32
Tabell 1.2.2 Jordbruks- och trädgårdsföretagens utnyttjade jordbruksareal i medeltal områdesvis åren 2000 och 2010	33
1.3 Produktionsinriktningar	34
Figur 1.3.1 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt produktionsinriktning år 2010	35
Tabell 1.3.1 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt produktionsinriktning områdesvis år 2010	36
Tabell 1.3.2 Jordbruks- och trädgårdsföretagens fördelning enligt region och produktionsinriktning år 2010.....	38
1.4 Dator och Internet	40
Tabell 1.4.1 Användning av dator och internetanslutningar i jordbruks- och trädgårdsföretag områdesvis år 2010	41
Tabell 1.4.2 Användning av dator och internetanslutningar i jordbruks- och trädgårdsföretag enligt produktionsinriktning år 2010	42

2. Jordbruksareal.....43

Figur	2.1	Sädesväxternas odlingsareal fördelat enligt sädeslag år 2010.....	46
Figur	2.2	Sädesväxternas genomsnittliga odlingsareal per gård områdesvis åren 2000 och 2010	46
Figur	2.3	Andel korn av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010.....	47
Figur	2.4	Andel havre av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010	48
Figur	2.5	Andel vårveete av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010.....	49
Figur	2.6	Andel vallväxter av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010	51
Tabell	2.1	Utnyttjad jordbruksareal åren 2000 och 2010	53
Tabell	2.2	Odlingsarealerna för spannmålsväxter områdesvis år 2010	54
Tabell	2.3	Odlingsarealerna för vallväxter områdesvis år 2010	55
Tabell	2.4	Odlingsarealerna för övriga odlingsväxter områdesvis år 2010	56
Tabell	2.5	Odlad areal, träda och övrig utnyttjad jordbruksareal områdesvis år 2010	57

3. Husdjursproduktionens struktur 59

Figur	3.1	Antal husdjur åren 2000–2010	60
Figur	3.2	Antal gårdar med husdjur åren 2000–2010.....	60
Figur	3.3	Antal gårdar med husdjur områdesvis år 2010	61
Figur	3.4	Andel gårdar med husdjur områdesvis år 2010.....	61
Figur	3.5	Antal mjölkkor områdesvis år 2010	64
Figur	3.6	Antal gårdar med mjölkkor och mjölkkor i medeltal per gård områdesvis år 2010	64
Figur	3.7	Antal nötkreatur enligt kommun år 2010	65
Figur	3.8	Antal mjölkkor enligt kommun år 2010	66
Figur	3.9	Antal gödsvin områdesvis år 2010.....	69
Figur	3.10	Antal gårdar med gödsvin och gödsvin i medeltal per gård områdesvis år 2010.....	69
Figur	3.11	Antal gödsvin enligt kommun år 2010	70
Figur	3.12	Antal värphöns områdesvis år 2010.....	72
Figur	3.13	Antal gårdar med värphöns och värphöns i medeltal per gård områdesvis år 2010.....	73
Figur	3.14	Antal värphöns enligt kommun år 2010	74
Figur	3.15	Antal får åren 2000–2010	76
Figur	3.16	Antal hästar på gårdarna åren 2000–2010	76
Tabell	3.1	Antal husdjur våren 2000 och 2010	77
Tabell	3.2	Antal nötkreatur områdesvis 1.5.2010	78
Tabell	3.3	Antal svin områdesvis 1.4.2010	80
Tabell	3.4	Antal fjäderfän områdesvis 1.4.2010	81
Tabell	3.5	Antal får och getter områdesvis 1.5.2010 och antal hästar områdesvis 1.4.2010	81
Tabell	3.6	Antal mjölkkor och gårdar enligt besättningsstorlek områdesvis 1.5.2010	82
Tabell	3.7	Antal gödsvin och gårdar enligt besättningsstorlek områdesvis 1.4.2010	84
Tabell	3.8	Antal höns och gårdar områdesvis enligt besättningsstorlek 1.4.2010	86

4. Arbetskraft och generationsväxling 89

4.1 Antalet arbetstagare 90

Figur	4.1.1	Arbetskraft i jordbruks- och trädgårdsföretagen åren 2000–2010	90
Figur	4.1.2	Persontäthet för arbetskraften i jordbruks- och trädgårdsföretag enligt kommun år 2010	91
Figur	4.1.3	Antal personer som ingår i jordbruks- och trädgårdsföretagens arbetskraft kommunvist i proportion till invånarantalet i de kommunen där företaget var beläget år 2010	92
Tabell	4.1.1	Personer som arbetade i ett jordbruks- eller trädgårdsföretag områdesvis år 2010	93

4.2 Den tid som har gått åt till arbetet.....94

Tabell	4.2.1	Årsarbete inom jordbruket och trädgårdsodlingen områdesvis år 2010.....	95
--------	-------	---	----

4.3 Jordbrukarnas ålder och utbildning inom jordbrukssektorn.....96

Figur	4.3.1	Medelålder för jordbrukare och delägare i sammanslutningar åren 2000–2010	97
Figur	4.3.2	Fördelning av jordbrukare och delägare i sammanslutningar enligt åldersklass åren 2000–2010	97
Tabell	4.3.1	Utbildning inom lantbruks- eller trädgårdssektorn som avlagts av den person som ansvarar för gårdens skötsel områdesvis år 2010.....	98
Tabell	4.3.2	Jordbrukarnas ålder i genomsnitt och fördelat på åldersklasser områdesvis år 2010	99

4.4 Generationsväxling 100

Tabell	4.4.1	År som har gått sedan jordbruks- eller trädgårdsföretaget övergick i den nuvarande innehavarens besittning områdesvis år 2010	101
--------	-------	---	-----

5. Annan företagsverksamhet 103

Figur	5.1	Flerbranschgårdarnas andel av alla gårdar enligt produktionsinriktning år 2010	104
Tabell	5.1	Antalet flerbranschgårdar och deras andel av regionens samtliga gårdar enligt region år 2010	105
Figur	5.2	Flerbranschgårdarnas andel av områdets alla gårdar enligt kommun år 2010	106
Figur	5.3	Flerbranschgårdarnas fördelning enligt den andra företagsverksamhetens omsättning år 2010 ...	108
Figur	5.4	Flerbranschgårdarnas fördelning enligt näringsgren och den andra företagsverksamhetens omsättning år 2010	108
Tabell	5.2	Antalet personer som deltar i arbetet inom annan företagsverksamhet områdesvis år 2010	110
Tabell	5.3	Årlig arbetsmängd inom annan företagsverksamhet områdesvis år 2010.....	111
Figur	5.5	Antalet flerbranschgårdar enligt huvudnäringsgren åren 2000, 2005 och 2010	113
Tabell	5.4	Antalet flerbranschgårdar enligt huvudnäringsgren åren 2000–2010.....	114
Begrepp och definitioner			117
Kvalitetsbeskrivning			120
Förfrågningsblanketter			125

Contents

Foreword	4
Summary	13
Symbols and abbreviations	14
Centres for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centres) 2010	15

1. Agricultural and horticultural enterprises 17

1.1 Number of agricultural and horticultural enterprises 17

Figure	1.1.1	Number of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000 and 2010.....	18
Figure	1.1.2	Number of agricultural and horticultural enterprises per municipality, 2010	19
Figure	1.1.3	Number of agricultural and horticultural enterprises by utilized agricultural area, 2000 and 2010.....	20
Figure	1.1.4	Number of agricultural and horticultural enterprises by legal personality, 2000–2010.....	20
Figure	1.1.5	Reduction in number of agricultural and horticultural enterprises and number of new farms by utilized agricultural area, 2000–2010	21
Table	1.1.1	Number of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000–2010.....	21
Table	1.1.2	Number of agricultural and horticultural enterprises by utilized agricultural area and by region, 2010.....	22
Table	1.1.3	Number of agricultural and horticultural enterprises by legal personality and by region, 2010	24

1.2 Land use 25

Figure	1.2.1	Utilized agricultural area, 2000–2010.....	26
Figure	1.2.2	Utilized agricultural area by region, 2010	26
Figure	1.2.3	Utilized agricultural area by municipality, 2010.....	27
Figure	1.2.4	Land use on agricultural and horticultural enterprises by region, 2010.....	28
Figure	1.2.5	Land use on agricultural and horticultural enterprises by utilized agricultural area, 2010.....	28
Figure	1.2.6	Average utilized agricultural area of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000 and 2010.....	29
Figure	1.2.7	Rented arable land as proportion of utilized agricultural area by region, 2000 and 2010	29
Figure	1.2.8	Utilized agricultural area as percentage of land area of municipality, 2010.....	30
Figure	1.2.9	Average utilized agricultural area of agricultural and horticultural enterprises by municipality, 2010.....	31
Table	1.2.1	Land use on agricultural and horticultural enterprises by region, 2010.....	32
Table	1.2.2	Average utilized agricultural area of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000 and 2010.....	33

1.3 Production sectors 34

Figure	1.3.1	Number of agricultural and horticultural enterprises by production sector, 2010	35
Table	1.3.1	Number of agricultural and horticultural enterprises by production sector and region, 2010.....	36
Table	1.3.2	Agricultural and horticultural enterprises by production sector and region, 2010.....	38

1.4 Computers and internet connections	40
Table 1.4.1 Use of computers and internet connections in agricultural and horticultural enterprises by region, 2010.....	41
Table 1.4.2 Use of computers and internet connections in agricultural and horticultural enterprises by production sector, 2010.....	42
2. Agricultural Area	43
Figure 2.1 Cereals production area by each cereal, 2010.....	46
Figure 2.2 Average cereals production area per farm by region, 2000 and 2010	46
Figure 2.3 Area of barley as percentage of utilized agricultural area, 2010	47
Figure 2.4 Area of oats as percentage of utilized agricultural area, 2010	48
Figure 2.5 Area of spring wheat as percentage of utilized agricultural area, 2010.....	49
Figure 2.6 Area of grassland as percentage of utilized agricultural area, 2010	51
Table 2.1 Utilized agricultural area, 2000 and 2010	53
Table 2.2 Areas under cereals by region, 2010.....	54
Table 2.3 Areas under grasses by region, 2010	55
Table 2.4 Areas under other crops by region, 2010.....	56
Table 2.5 Cultivated area, fallow and other utilized agricultural area by region, 2010.....	57
3. Structure of livestock production.....	59
Figure 3.1 Number of livestock, 2000–2010.....	60
Figure 3.2 Number of farms with livestock, 2000–2010.....	60
Figure 3.3 Number of farms with livestock by region, 2010	61
Figure 3.4 Proportion of farms with livestock by region, 2010	61
Figure 3.5 Number of dairy cows by region, 2010.....	64
Figure 3.6 Number of dairy farms and average number of dairy cows per farm by region, 2010.....	64
Figure 3.7 Number of cattle by municipality, 2010	65
Figure 3.8 Number of dairy cows by municipality, 2010	66
Figure 3.9 Number of fattening pigs by region, 2010	69
Figure 3.10 Number of fattening pig farms and average number of fattening pigs per farm by district, 2010.....	69
Figure 3.11 Number of fattening pigs by municipality, 2010	70
Figure 3.12 Number of laying hens by region, 2010	72
Figure 3.13 Number of hen farms and average number of laying hens per farm by region, 2010	73
Figure 3.14 Number of laying hens by municipality, 2010	74
Figure 3.15 Number of sheep, 2000–2010	76
Figure 3.16 Number of horses on farms, 2000–2010	76
Table 3.1 Number of livestock, spring 2000 and 2010	77
Table 3.2 Number of cattle by region on 1.5.2010	78
Table 3.3 Number of pigs by region on 1.4.2010	80
Table 3.4 Number of poultry by region on 1.4.2010	81
Table 3.5 Number of sheep and goats by region on 1.5.2010 and number of horses by region on 1.4.2010	81
Table 3.6 Number of dairy cows and farms by herd size and region on 1.5.2010	82
Table 3.7 Number of fattening pigs and farms by size of pig herd and region on 1.4.2010	84
Table 3.8 Number of hens and farms by size of flock and region on 1.4.2010	86
4. Labour force and length of possession of the farm	89
4.1 Number of employees	90
Figure 4.1.1 Agricultural and horticultural labour force, 2000–2010	90
Figure 4.1.2 Labour force density of agricultural and horticultural enterprises by municipality, 2010	91
Figure 4.1.3 Number of labour force of agriculture and horticultural enterprises per municipality as a percentage of the population of the municipality, 2010.....	92
Table 4.1.1 Number of employees of agricultural and horticultural enterprises by region, 2010	93
4.2 Time spent on work.....	94
Table 4.2.1 Annual work performed in agriculture and horticulture by region, 2010 95	
4.3 Age of farmers and agricultural education	96
Figure 4.3.1 Average age of farmers and business partners, 2000–2010	97
Figure 4.3.2 Breakdown of farmers and business partners by age, 2000–2010	97

Table	4.3.1	Agricultural or horticultural education of the farm manager by region, 2010.....	98
Table	4.3.2	Average age of farmers and breakdown by age group by region, 2010	99
4.4 Length of possession of the farm			100
Table	4.4.1	Time elapsed since the current possessor of the farming or horticultural enterprise assumed possession of the enterprise by region, 2010.....	101
5. Other entrepreneurship.....			103
Figure	5.1	Diversified farms as percentage of all farms by production sector, 2010	104
Table	5.1	Number of diversified farms and their proportion of all farms by region, 2010	105
Figure	5.2	Diversified farms as percentage of all farms by municipality, 2010	106
Figure	5.3	Diversified farms by net sales from other gainful activities, 2010	108
Figure	5.4	Diversified farms by line of business by net sales from other gainful activities, 2010	108
Table	5.2	Number of persons participating in other entrepreneurship by region, 2010	110
Table	5.3	Annual work performed in other entrepreneurship by region, 2010.....	111
Figure	5.5	Number of diversified farms by main line of business, 2000, 2005 and 2010	113
Table	5.4	Number of diversified farms by main line of business, 2000–2010	114
Concepts and definitions			118
Quality specification			122
Questionnaires			125

Yhteenveto

Suomessa oli 63 874 maatalous- ja puutarhayritystä vuonna 2010. Kymmenessä vuodessa noin joka viides tila on lopettanut toimintansa. Suuria tiloja oli selvästi enemmän kuin vuonna 2000 ja käytössä oleva maatalousmaa lisääntyi 8,5 hehtaaria tilaa kohden. Vuonna 2010 tiloilla oli keskimäärin 36 hehtaaria käytössä olevaa maatalousmaata. Tilat suuntautuvat entistä useammin kasvintuotantoon. Vuonna 2010 viljanviljely oli päätuotantosuuntana 43 prosentilla tiloista. Noin 90 prosenttia maatalous- ja puutarhayrityksistä toimii edelleen perheviljelmäpohjalta.

Käytössä olevan maatalousmaan määrä oli 2,3 miljoonaa hehtaaria vuonna 2010 ja alasta noin puolella viljeltiin viljakasveja. Nurmikasveja viljeltiin 660 000 hehtaaria, ja kesantoa oli 307 000 hehtaaria. Loput alasta kasvoi muita viljelykasveja.

Kotieläintaloutta harjoittavien tilojen määrä on vähentynyt runsaasti 2000-luvulla. Jäljelle jääneet kotieläintilat ovat entistä suurempia ja erikoistuneempia. Vuonna 2010 kotieläintaloutta harjoitti noin 20 000 tilaa eli noin kolmannes kaikista tiloista. Selvästi tärkein kotieläintalouden tuotantosuunta on nautakarjatalous, jota harjoittaa yli 70 prosenttia kotieläintiloista.

Maa- ja puutarhatalous työllisti 125 300 ihmistä vuonna 2010, ja heistä kolmasosa oli naisia. Maa- ja puutarhataloudessa työskentelevien määrä on vähentynyt 30 prosenttia vuosina 2000–2010. Viljelijöistä 60 prosenttia työskentelee päätoimisesti maa- tai puutarhataloudessa. Maa- ja puutarhatalouteen käytettiin työaikaa 79 000 henkilötyövuotta vuonna 2010. Vuodesta 2000 maa- ja puutarhatalouteen käytetty työmäärä on pudonnut 13 prosenttia. Viljelijöiden keski-ikä oli 51 vuotta vuonna 2010, ja he olivat hallinneet tilaansa keskimäärin 20 vuotta. Noin puolella tilojen vastuuhenkilöistä oli maatalous- tai puutarha-alan koulutus.

Lähes kolmannes Suomen maatalous- ja puutarhayrityksistä harjoitti vuonna 2010 maa-, puutarha- ja metsätalouden ohella jonkin muun toimialan yritystoimintaa. Muu yritystoiminta linkittyy yleensä vahvasti tilaan ja sen voimavaroihin. Peräti 87 prosentilla tiloista muu yritystoiminta hyödyntää tilan koneita, rakennuksia, aluetta tai tuotteita ja on usein tilan toimintaa täydentävää. Noin 40 prosentilla tiloista muun yritystoiminnan liikevaihto on alle 10 000 euroa vuodessa.

Sammandrag

I Finland fanns det 63 874 jordbruks- och trädgårdsföretag år 2010. På tio år har ungefär var femte gård upphört med verksamheten. De stora gårdarna var klart fler än år 2000 och jordbruksmarken i användning ökade med 8,5 hektar per gård. År 2010 hade gårdarna i genomsnitt 36 hektar jordbruksmark i användning. Gårdarna inriktar sig allt oftare på växtproduktion. År 2010 var spannmålsodling den huvudsakliga produktionsinriktningen på 43 procent av gårdarna. Cirka 90 procent av jordbruks- och trädgårdsföretagen fungerar alltjämt som familj jordbruk.

Jordbruksmarken i användning uppgick till 2,3 miljoner hektar år 2010 och på ungefär halva arealen odlades spannmålsväxter. Vallgrödor odlades på 660 000 hektar och 307 000 hektar låg i träda. Resten av arealen var i odling med andra grödor.

Antalet gårdar som bedriver husdjurskötsel har minskat kraftigt under 2000-talet. De återstående husdjursgårdarna är större och mer specialiserade än förut. År 2010 bedrevs husdjurskötsel på cirka 20 000 gårdar, dvs. på cirka en tredjedel av alla gårdar. Den klart viktigaste produktionsinriktningen inom husdjurskötseln är nötboskapskötsel som bedrivs på över 70 procent av husdjursgårdarna.

Jordbruket och trädgårdsodlingen sysselsatte 125 300 personer år 2010, varav en tredjedel var kvinnor. Antalet personer som arbetar med jordbruk och trädgårdsodling har minskat med 30 procent åren 2000–2010. Av jordbrukarna arbetar 60 procent heltid inom jordbruket eller trädgårdsodlingen. År 2010 användes sammanlagt 79 000 årsverken för arbeten inom jordbruket och trädgårdsodlingen. Från år 2000 har den arbetsmängd

som använts inom jordbruket och trädgårdsodlingen minskat med 13 procent. År 2010 var jordbrukarnas medelålder 51 år och de hade haft gården i sin besittning i medeltal i 20 år. Cirka hälften av gårdarnas ansvariga personer hade utbildning inom jordbruks- och trädgårdssektorn.

Inemot en tredjedel av Finlands jordbruks- och trädgårdsföretag utövade företagsverksamhet inom någon

annan bransch vid sidan av jordbruk, skogsbruk och trädgårdsodling år 2010. Den andra företagsverksamheten är vanligen fast förknippad med gården och dess resurser. På upp till 87 procent av gårdarna används gårdens maskiner, byggnader, områden eller produkter inom den andra företagsverksamheten som ofta utgör ett komplement till driften på gården. På ungefär 40 procent av gårdarna stannar omsättningen från den andra företagsverksamheten under 10 000 euro per år.

Summary

There were 63,874 agricultural and horticultural enterprises in Finland in 2010. Approximately one in five enterprises ceased operation during the previous ten years. There were notably more large farms than in 2000, and the area of cultivated arable land per farm increased by 8.5 hectares. In 2010, farms had an average of 36 hectares of cultivated arable land. Farms are increasingly focusing on crop production. Cereal production was the major production sector for 43 per cent of farms in 2010. About 90 per cent of agricultural and horticultural enterprises are still family-run businesses.

In 2010, there were 2.3 million hectares of cultivated arable land, about half of which was under cereal crops. 660,000 hectares were under herbaceous crops and 307,000 hectares were left fallow. The remaining arable land was under other field crops.

The number of farms engaged in livestock production has greatly declined during the 2000s. The remaining livestock farms are larger and more specialised than before. In 2010, about 20,000 farms engaged in livestock production, that is, about a third of all farms. Over 70 per cent of farms engage in cattle husbandry, which is clearly the most important livestock production sector.

In 2010, agriculture and horticulture employed 125,300 people, a third of which were women. The number of people working in agriculture and horticulture fell by 30 per cent during 2000–2010. Agriculture or horticulture is the main occupation of about 60 per cent of farmers. 79,000 person work hours were carried out in agriculture and horticulture in 2010. The volume of work carried out in agriculture and horticulture has fallen by 13 per cent since 2000. In 2010, the average age of farmers was 51 and they had been running their farms for an average of 20 years. On about half of all farms, the person in charge had qualifications in agriculture or horticulture.

Almost a third of Finnish agricultural and horticultural enterprises engaged in commercial operations in another industry alongside their agricultural, horticultural or forestry business. Other commercial operations are usually strongly linked to a farm and its resources, and often supplement a farm's operations. No less than 87 per cent of these farms use the farm's machinery, buildings, land and products in their other commercial operations. About 40 per cent of these farms had net sales from other commercial operations that were below 10,000 euros per annum.

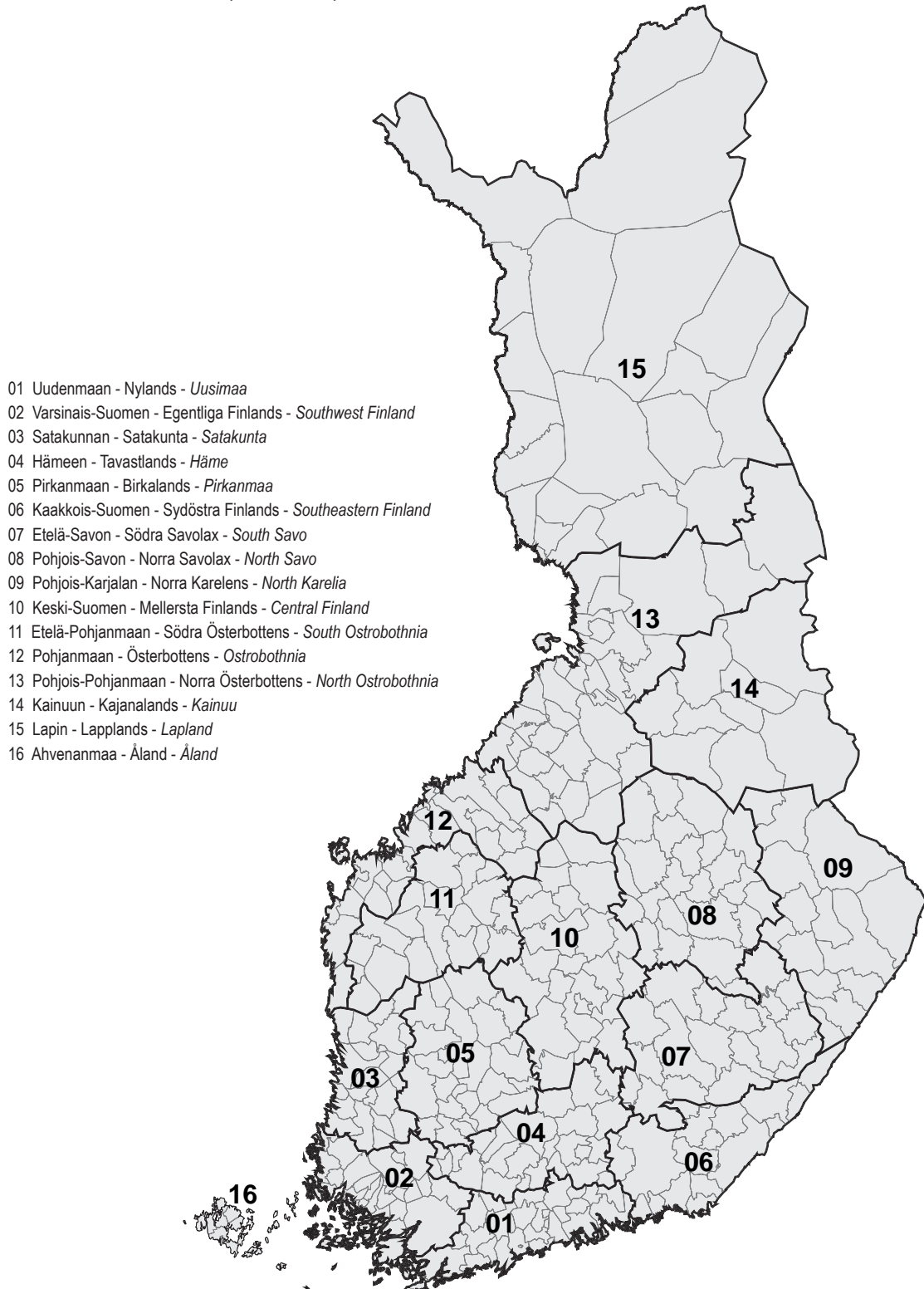
Symbolit ja lyhenteet Symboler och förkortningar *Symbols and abbreviations*

-	Ei yhtään Värdet noll <i>Magnitude nil</i>
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd <i>Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy</i>
0	Suure on pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä Mindre än hälften av den använda enheten
0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
ELY-keskus ELY-central <i>Ely Centre</i>	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Närings-, trafik- och miljöcentral <i>Centres for Economic Development, Transport and the Environment</i>
EU	Euroopan unioni Europeiska Unionen <i>European Union</i>
MTT	Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi <i>Agrifood Research Finland</i>
SVT FOS <i>OSF</i>	Suomen virallinen tilasto Finlands officiella statistik <i>Official Statistics of Finland</i>
Tike	Tike, Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tike, Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral <i>Tike, Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry</i>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) 2010

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna) 2010

Centres for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centres) 2010

1.

Maatalous- ja puutarhayritykset

Jordbruks- och trädgårdsföretag

Agricultural and horticultural enterprises

1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä

Maatalous- ja puutarhayritysten määrä Suomessa on vähentynyt voimakkaasti 2000-luvulla. Vuonna 2000 maatalous- ja puutarhayrityksiä oli 81 190 kappaletta joista maataloita oli 79 783 kappaletta. Vuoteen 2010 mennessä maatalous- ja puutarhayrityksien määrä oli vähentynyt 63 874 tilaan. Tämä tarkoittaa, että kymmenen vuoden aikana noin joka viides tila on lopettanut toimintansa. Pohjois-Karjalassa ja Satakunnassa joka neljäs tila on lopettanut vuoden 2000 ja 2010 välillä. Myös Etelä-Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa moni tila on lopettanut.

Tilojen jakautuminen tilakokoluokkiin on muuttunut vuodesta 2000. Kokoluokiltaan suurempia tiloja on nyt selvästi enemmän kuin vuonna 2000. Vuonna 2010 suurin osa tiloista oli edelleen kooltaan 5–10 hehtaaria, mutta toiseksi eniten tiloja oli 50–75 hehtaarin tilakokoluokassa.

Keskikooltaan alle 40 hehtaarin tilojen määrä on vähentynyt eniten, mutta yli 50 hehtaarin tilojen lukumäärä on sen sijaan hieman lisääntynyt kymmenen vuoden aikana. Alle 10 hehtaarin tiloilla vaihtuvuutta on eniten.

Lopettaneita tiloja on paljon, mutta myös jonkin verran uusia tiloja on aloittanut toiminnan.

Noin 90 prosenttia maatalous- ja puutarhayrityksistä toimii edelleen perheviljelmäpohjalta. Tiloista 8 prosenttia on maatalousyhtymiä ja osakeyhtiöitä on 2 prosenttia. Tilojen omistusmuodossa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta vuodesta 2000.

Maatalous- ja puutarhayritysten määrä on vähentynyt voimakkaasti 2000-luvulla

- Vuonna 2010 maatalous- ja puutarhayrityksiä oli 63 874 kappaletta.
- Vuodesta 2000 vuoteen 2010 noin joka viides tila lopetti toimintansa.
- Noin 90 prosenttia tiloista on edelleen perheviljelmiä.
- Tilojen jakautuminen tilakokoluokkiin on muuttunut vuodesta 2000.

1.1 Antal jordbruks- och trädgårdsföretag

Jordbruks- och trädgårdsföretagen i Finland har minskat kraftigt i antal under 2000-talet. År 2000 fanns det 81 190 stycken jordbruks- och trädgårdsföretag varav 79 783 gårdsbruksenheter. År 2010 hade antalet jordbruks- och trädgårdsföretag minskat till 63 874 gårdar. Detta innebär att på tio år har ungefär var femte gård lagt ner sin verksamhet. I Norra Karelen och Satakunta

slutade var fjärde gård mellan år 2000 och år 2010. Också i Södra Österbotten och Egentliga Finland har många gårdar upphört med verksamheten.

Gårdarnas fördelning enligt storleken på åkerarealen har förändrats sedan år 2000. Det finns nu betydligt fler gårdar i de större storleksklasserna än år 2000. År 2010

var fortfarande de flesta gårdarna 5–10 hektar stora, medan gårdsstorleksklassen 50–75 hektar rymde näst flest gårdar.

Antalet gårdar vars medelstorlek är under 40 hektar har sjunkit mest, medan gårdarna med över 50 hektar däremot har ökat något i antal på tio år. Cirkulationen är störst på gårdar som är mindre än 10 hektar. Det finns många gårdar som har slutat med driften, men några nya gårdar har också etablerat sig.

Cirka 90 procent av jordbruks- och trädgårdsföretagen verkar alltså på familj jordbruksbasis. Av gårdarna är 8 procent lantbrukssammanslutningar och 2 procent aktieföretag. Inget av betydelse har skett i fråga om gårdarnas ägandeform sedan år 2000.

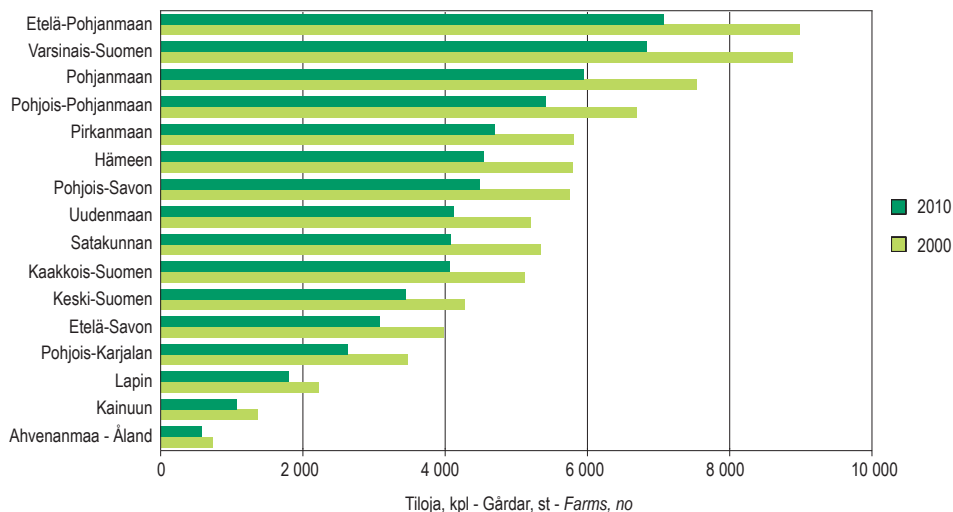
Jordbruks- och trädgårdsföretagen har minskat kraftigt i antal under 2000-talet

- År 2010 fanns det 63 874 stycken jordbruks- och trädgårdsföretag.
- Från år 2000 till år 2010 lade ungefär var femte gård ner sin verksamhet.
- Cirka 90 procent av gårdarna är fortfarande familj jordbruk.
- Gårdarnas fördelning enligt gårdsstorleksklass har förändrats sedan år 2000.

1.1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä alueittain vuosina 2000 ja 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag områdesvis åren 2000 och 2010
Number of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000 and 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

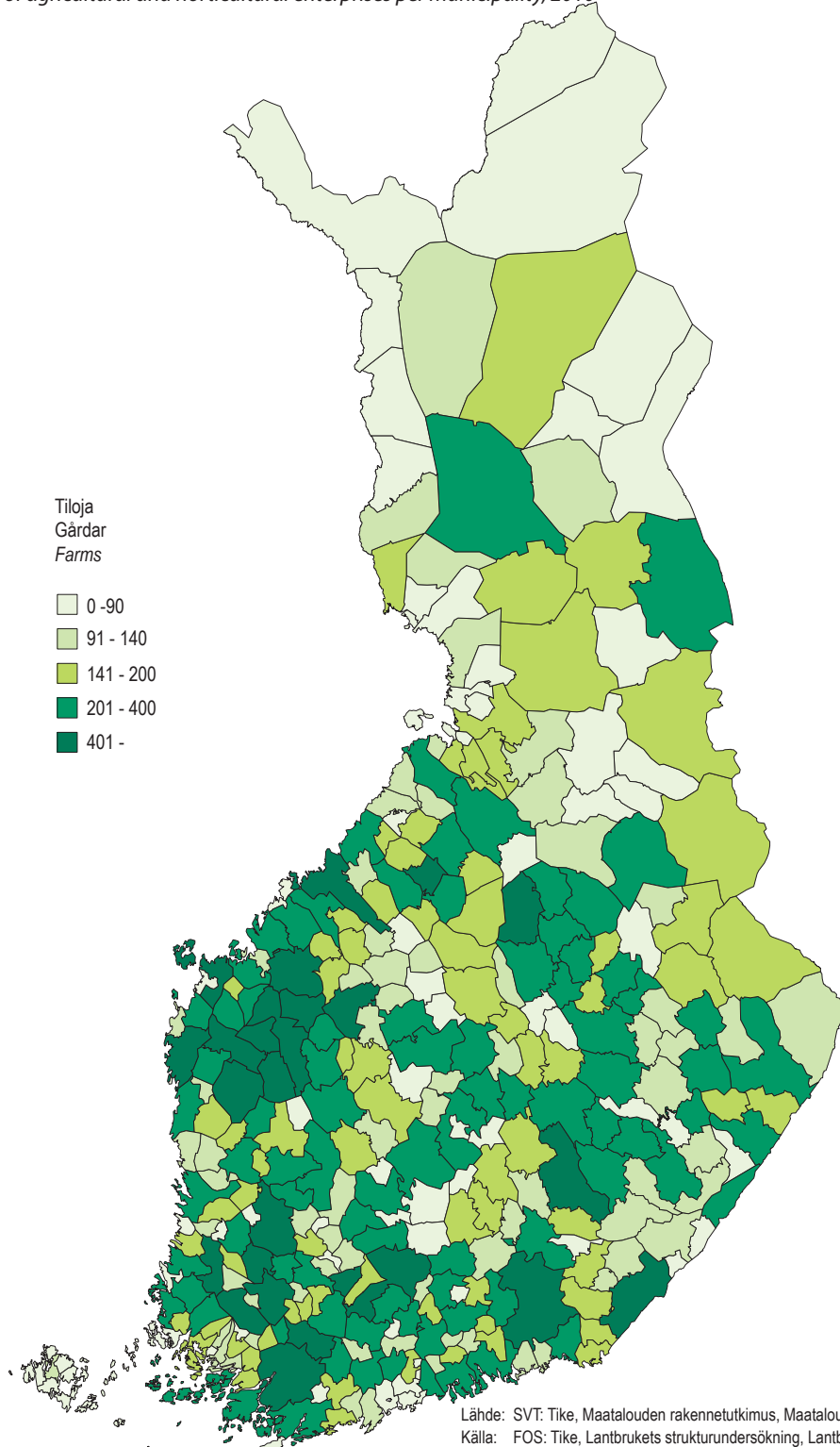

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.2 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä kunnittain vuonna 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt kommun år 2010

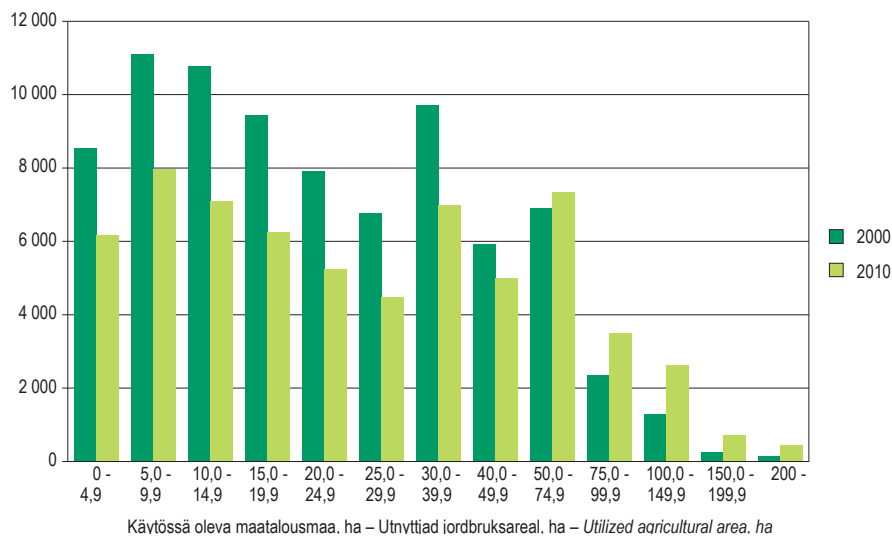
Number of agricultural and horticultural enterprises per municipality, 2010

1.1.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan vuosina 2000 ja 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt utnyttjad jordbruksareal åren 2000 och 2010
 Number of agricultural and horticultural enterprises by utilized agricultural area, 2000 and 2010

Yrityksiä, kpl - Företag, st. - Enterprises, no

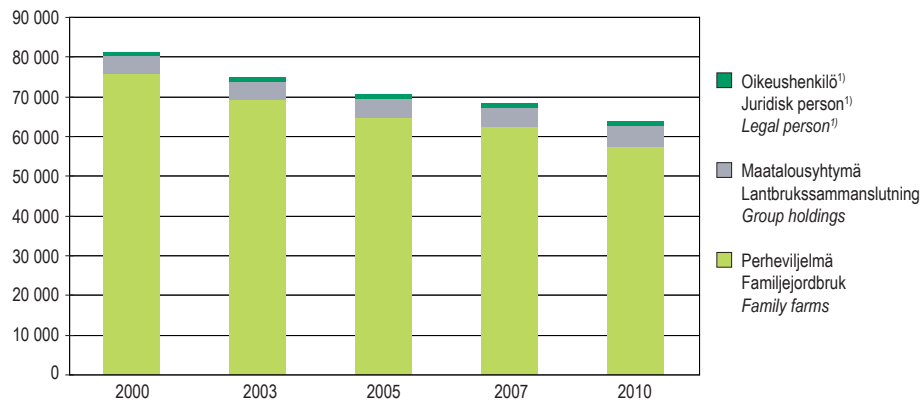

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.4 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä omistusmuodon mukaan vuosina 2000–2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt ägarform åren 2000–2010
 Number of agricultural and horticultural enterprises by legal personality, 2000–2010

Yrityksiä, kpl - Företag, st. - Enterprises, no

¹⁾ Omistajana on yhtiö (esim. osakeyhtiö tai osuuskunta), yhdistys, valtio, kunta tai muu yhteisö. - Ägaren är ett bolag (t.ex. ett aktiebolag eller ett andelslag), en förening, staten, en kommun eller någon annan sammanslutning. - The owner is a company (e.g. limited company or co-operative), association, the government, municipality or other corporation.

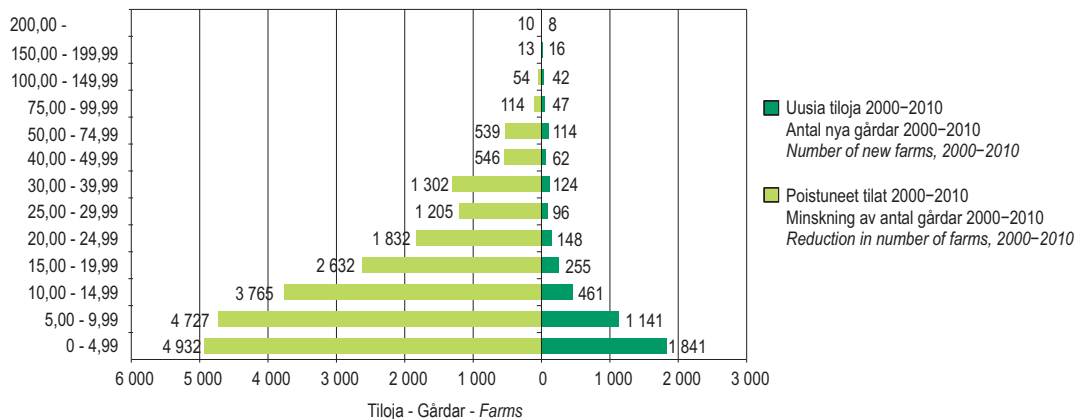
Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.5 Poistuneet maatalous- ja puutarhayritykset ja uudet tilat luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan vuosina 2000–2010

Minskning av antal jordbruks- och trädgårdsföretag och antal nya gårdar enligt utnyttjad jordbruksareal åren 2000–2010

Reduction in number of agricultural and horticultural enterprises and number of new farms by utilized agricultural area, 2000–2010

Peltoala, ha - Åkerareal, ha - Arable land area, ha

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä alueittain vuosina 2000–2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag områdesvis åren 2000–2010

Number of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000–2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	2000	2003	2007	2010	Poistuma 2000–2010 Minskning 2000–2010 Reduction 2000–2010	
					kpl – st. number	%
Uudenmaan	5 206	4 813	4 402	4 127	1 079	20,7
Varsinais-Suomen	8 893	8 199	7 326	6 829	2 064	23,2
Satakunnan	5 340	4 911	4 393	4 079	1 261	23,6
Hämeen	5 789	5 325	4 783	4 538	1 251	21,6
Pirkanmaan	5 809	5 373	4 958	4 699	1 110	19,1
Kaakkois-Suomen	5 116	4 736	4 279	4 067	1 049	20,5
Etelä-Savon	3 983	3 599	3 268	3 081	902	22,6
Pohjois-Savon	5 752	5 296	4 809	4 480	1 272	22,1
Pohjois-Karjalan	3 473	3 140	2 823	2 636	837	24,1
Keski-Suomen	4 282	3 919	3 672	3 455	827	19,3
Etelä-Pohjanmaan	8 989	8 321	7 638	7 072	1 917	21,3
Pohjanmaan	7 542	7 043	6 414	5 951	1 591	21,1
Pohjois-Pohjanmaan	6 700	6 255	5 762	5 411	1 289	19,2
Kainuun	1 359	1 234	1 140	1 066	293	21,6
Lapin	2 226	2 101	1 937	1 804	422	19,0
Ahvenanmaa – Åland	731	687	626	579	152	20,8
Koko maa – Hela landet – Whole country	81 190	74 952	68 230	63 874	17 316	21,3

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 –
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.2 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan alueittain vuonna 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt utnyttjad jordbruksareal områdesvis år 2010

Number of agricultural and horticultural enterprises by utilized agricultural area and by region, 2010

ELY-keskus ELY-cental ELY Centre	Käytössä oleva maatalousmaa, ha – Utnyttjad jordbruksareal, ha – Utilized agricultural area, ha						
	0,00–	5,00–	10,00–	15,00–	20,00–	25,00–	30,00–
	4,99	9,99	14,99	19,99	24,99	29,99	39,99
Uudenmaan	415	399	360	327	315	265	442
Varsinais-Suomen	671	646	628	532	525	448	770
Satakunnan	382	547	484	396	303	281	436
Hämeen	316	478	431	414	377	350	508
Pirkanmaan	441	693	540	457	391	323	491
Kaakkois-Suomen	341	432	461	465	360	292	463
Etelä-Savon	400	593	500	371	257	176	279
Pohjois-Savon	383	560	495	443	390	398	539
Pohjois-Karjalan	275	369	289	288	224	188	302
Keski-Suomen	433	580	447	376	289	247	333
Etelä-Pohjanmaan	528	884	886	763	617	501	792
Pohjanmaan	635	628	659	620	538	448	677
Pohjois-Pohjanmaan	443	542	488	466	404	356	654
Kainuun	123	175	146	105	89	76	108
Lapin	296	368	223	175	122	113	156
Ahvenanmaa – Åland	98	79	59	47	34	30	51
Koko maa – Hela landet – Whole country	6 180	7 973	7 096	6 245	5 235	4 492	7 001
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	8 537	11 120	10 773	9 437	7 923	6 780	9 727

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

ELY-keskus ELY-cental ELY Centre	Käytössä oleva maatalousmaa, ha – Utnyttjad jordbruksareal, ha – Utilized agricultural area, ha						Yhteensä Totalt Total
	40,00–	50,00–	75,00–	100,00–	150,00–	200,00–	
Uudenmaan	335	550	295	268	92	64	4 127
Varsinais-Suomen	534	890	526	439	138	82	6 829
Satakunnan	325	467	208	178	40	32	4 079
Hämeen	402	586	294	257	69	56	4 538
Pirkanmaan	341	497	249	189	50	37	4 699
Kaakkois-Suomen	341	496	214	152	36	14	4 067
Etelä-Savon	149	211	79	53	5	8	3 081
Pohjois-Savon	348	544	203	133	24	20	4 480
Pohjois-Karjalan	189	266	131	82	19	14	2 636
Keski-Suomen	223	289	129	82	19	8	3 455
Etelä-Pohjanmaan	554	793	372	267	78	37	7 072
Pohjanmaan	524	705	288	166	46	17	5 951
Pohjois-Pohjanmaan	481	751	406	287	81	52	5 411
Kainuun	79	94	31	22	12	6	1 066
Lapin	110	141	49	39	9	3	1 804
Ahvenanmaa – Åland	59	59	27	24	9	3	579
Koko maa – Hela landet – Whole country	4 994	7 339	3 501	2 638	727	453	63 874
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	5 928	6 912	2 356	1 303	261	133	81 190

1.1.3 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä omistusmuodon mukaan alueittain vuonna 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt ägarform områdesvis år 2010

Number of agricultural and horticultural enterprises by legal personality and by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Perhevijelmät Familiejordbruk Family farms	Maatalousyhtymä Lantbruks- sammanslutningar Group holdings	Osakeyhtiöt, valtion ja yhteisöjen maatilat Aktiebolag, staten och av samfund ägda gårdar Limited companies, farms owned by the state, other corporations	Yhteensä Totalt Total
kpl – st. – number				
Uudenmaan	3 699	309	119	4 127
Varsinais-Suomen	6 078	575	176	6 829
Satakunnan	3 702	305	72	4 079
Hämeen	4 122	333	83	4 538
Pirkanmaan	4 224	382	93	4 699
Kaakkois-Suomen	3 623	386	58	4 067
Etelä-Savon	2 827	204	50	3 081
Pohjois-Savon	4 119	294	67	4 480
Pohjois-Karjalan	2 387	208	41	2 636
Keski-Suomen	3 189	219	47	3 455
Etelä-Pohjanmaan	6 481	465	126	7 072
Pohjanmaan	5 295	494	162	5 951
Pohjois-Pohjanmaan	4 735	582	94	5 411
Kainuun	945	103	18	1 066
Lapin	1 646	122	36	1 804
Ahvenanmaa – Åland	524	39	16	579
Koko maa – Hela landet – Whole country	57 596	5 020	1 258	63 874
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	75 738	4 567	885	81 190

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.2 Maankäyttö

Käytössä olevan maatalousmaan määrä on lisääntynyt noin 3 prosenttia vuosina 2000–2010 mutta tilojen määrä on samanaikaisesti vähentynyt noin 17 000 tilalla. Keskimääräinen käytössä olevan maatalousmaan määrä onkin kasvanut noin 8,5 hehtaaria ja oli vuonna 2010 lähes 36 hehtaaria. Keskialat vaihtelevat paljon alueittain. Suurin se on Uudellamaalla, jossa se on vajaan 45 hehtaaria ja pienin Etelä-Savossa ja Lapissa, jossa se on vajaat 25 hehtaaria.

Tilojen keskikoko on noussut

- Tiloilla oli käytössä olevaa maatalousmaata keskimäärin 36 hehtaaria vuonna 2010.
- Kolmannes viljelyksessä olevasta peltoalasta oli vuokrateltoa vuonna 2010.

Vuokratun pellon määrä Suomessa on vuosina 2000–2010 lisääntynyt yli 100 000 hehtaaria. Vuokratun osuus viljelyksessä olevasta peltoalasta oli vuonna 2010 noin kolmannes. Myös vuokratun osuudessa alueittaiset erot ovat suuret. Lapissa 45 prosenttia pelloista on vuokrattua, kun Varsinais-Suomessa vastaava määrä on noin 30 prosenttia. Tilanne on myös kehittynyt hyvin eri tavoin eri puolilla Suomea. Pohjois-Pohjanmaalla vuokratun suhteellinen määrä ei ole lisääntynyt juuri lainkaan vuosina 2000–2010, kun Keski-Suomessa vuokratun suhteellinen osuus on lisääntynyt noin 8 prosenttiyksiköllä vastaavalla aikavälillä.

1.2 Markanvändning

Arealen jordbruksmark i användning har ökat med cirka 3 procent åren 2000–2010, men samtidigt har antalet gårdar minskat med cirka 17 000 stycken. Den genomsnittliga arealen jordbruksmark i användning har ökat med ungefär 8,5 hektar och uppgick år 2010 till nästan 36 hektar. Medelarealerna varierar mycket från region till region. Medelarealen är störst i Nyland, knappa 45 hektar, och minst i Södra Savolax och Lappland, knappa 25 hektar.

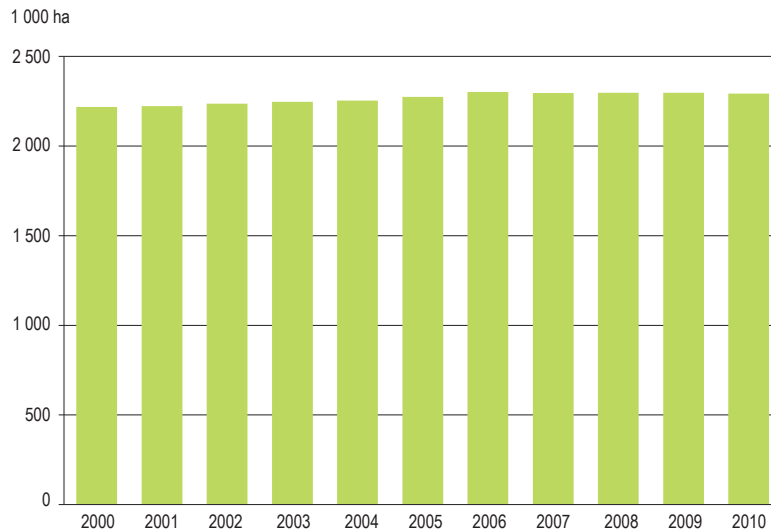
Gårdarnas medelstorlek har ökat

- Gårdarna hade i genomsnitt 36 hektar jordbruksmark i användning år 2010.
- En tredjedel av den odlade åkerarealen var arrendeåker år 2010.

Arrendeåkrarna i Finland har ökat med mer än 100 000 hektar åren 2000–2010. År 2010 var arrendeåkrarnas relativa andel av den odlade åkerarealen ungefär en tredjedel. Också när det gäller arrendeåkrarnas andel är de regionala skillnaderna stora. I Lappland är 45 procent av åkrarna arrenderade medan motsvarande andel i Egentliga Finland är runt 30 procent. Situationen har också utvecklats på mycket varierande sätt på olika håll i Finland. I Norra Österbotten har den arrenderade åkerns relativa andel knappt ökat alls åren 2000–2010, medan den i Mellersta Finland har ökat med cirka 8 procentenheter under motsvarande period.

1.2.1 Käytössä oleva maatalousmaa vuosina 2000–2010

Utnyttjad jordbruksareal åren 2000–2010
Utilized agricultural area, 2000–2010

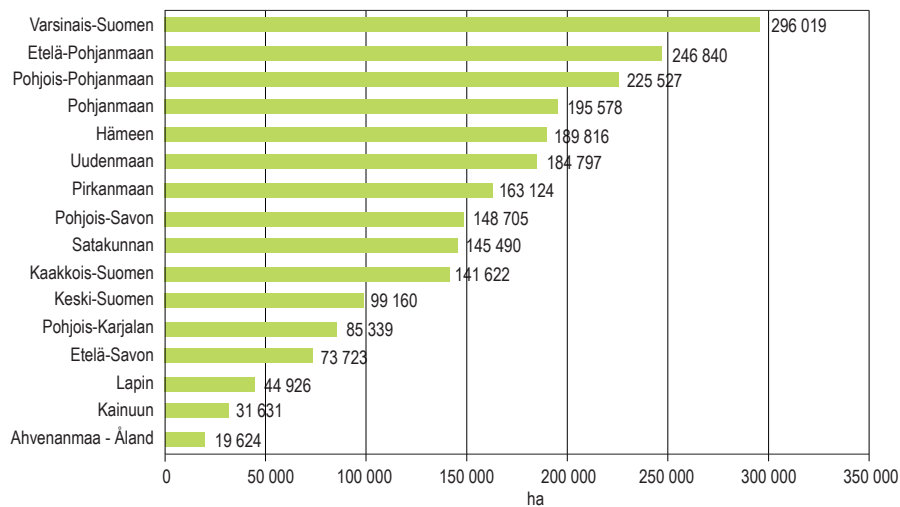

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

1.2.2 Käytössä oleva maatalousmaa alueittain vuonna 2010

Utnyttjad jordbruksareal områdesvis år 2010
Utilized agricultural area by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

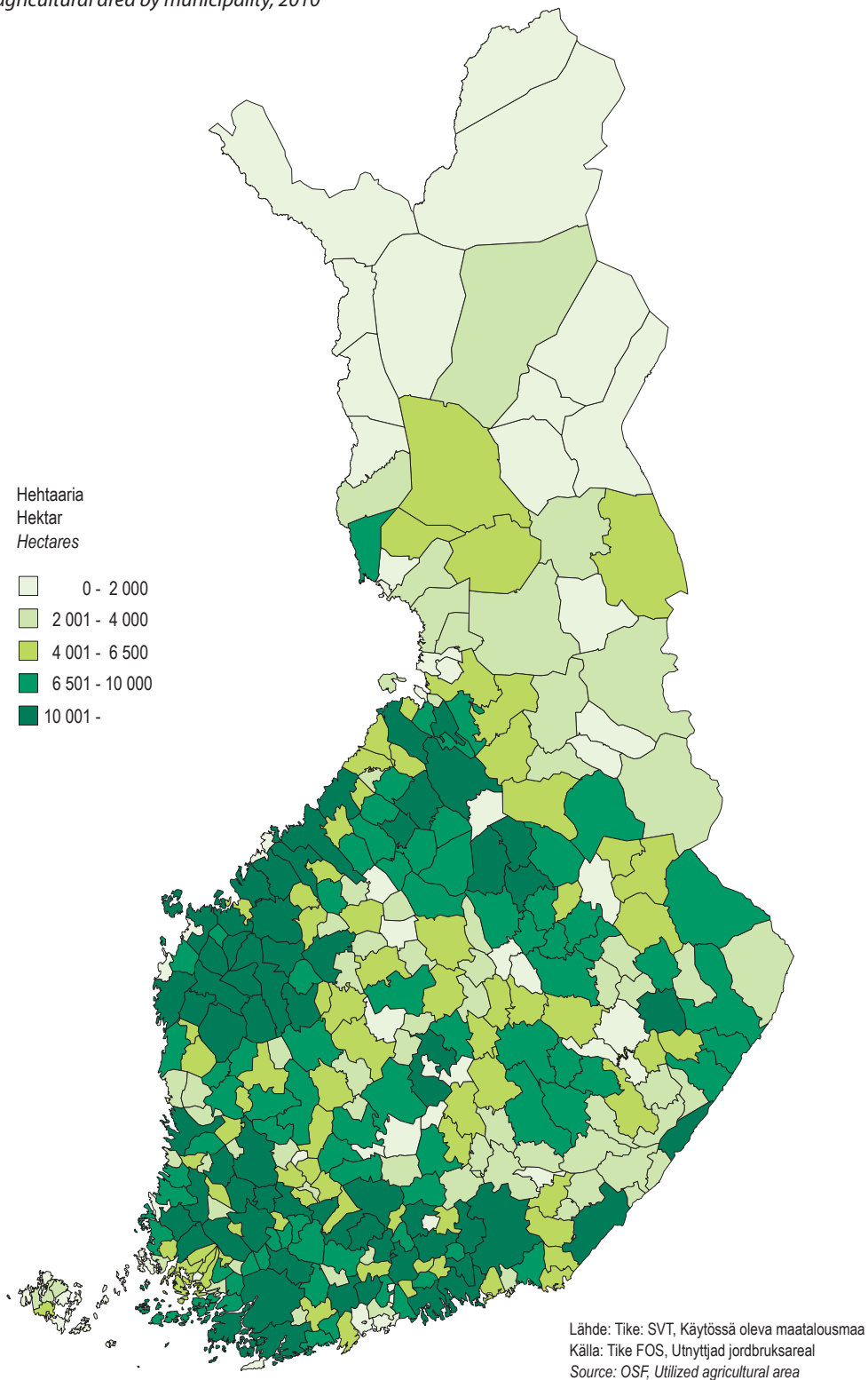

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

1.2.3 Käytössä oleva maatalousmaa kunnittain vuonna 2010

Utnyttjad jordbruksareal enligt kommun år 2010

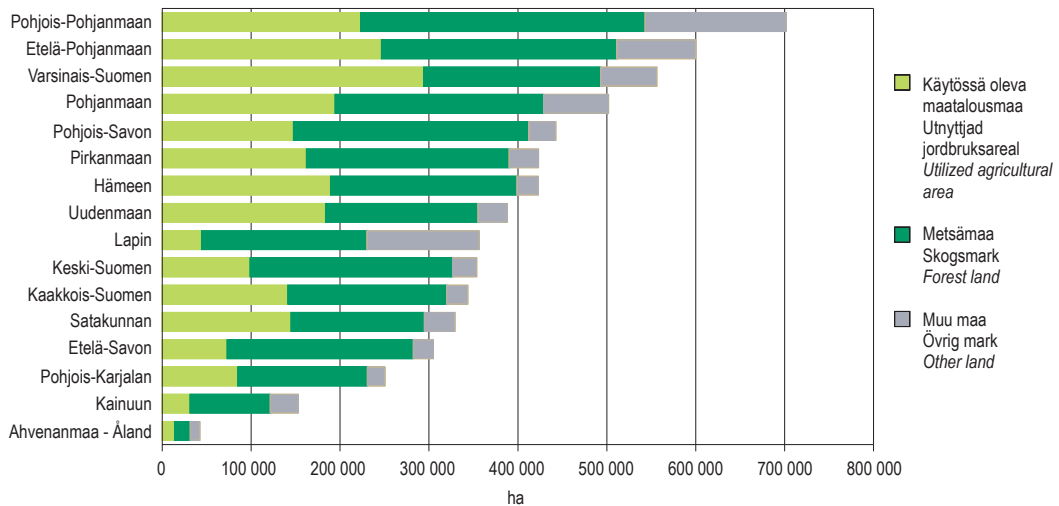
Utilized agricultural area by municipality, 2010

1.2.4 Maatalous- ja puutarhayritysten maankäyttölajit alueittain vuonna 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens jorddisponering områdesvis år 2010
 Land use on agricultural and horticultural enterprises by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

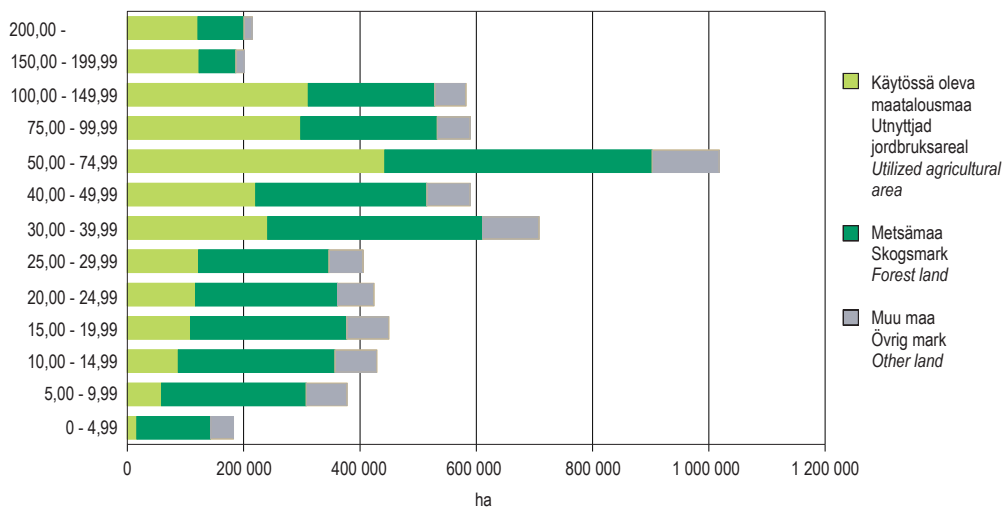

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.2.5 Maatalous- ja puutarhayritysten maankäyttölajit luokiteltuna käytössä olevan maatalousmaan mukaan vuonna 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens jorddisponering enligt utnyttjad jordbruksareal år 2010
 Land use on agricultural and horticultural enterprises by utilized agricultural area, 2010

Tilan käytössä oleva maatalousmaa, ha
 Gårdens utnyttjad jordbruksareal, ha
 Farm's utilized agricultural area, ha

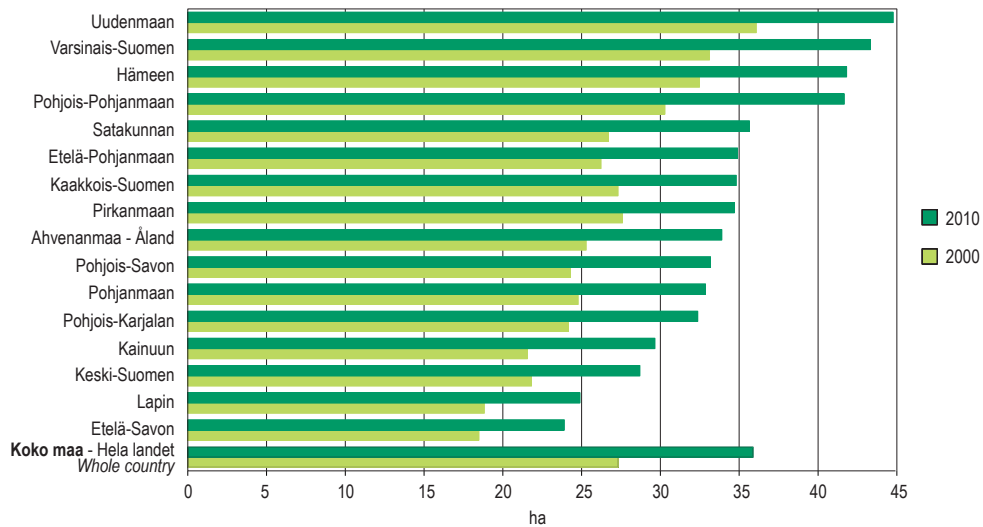

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.2.6 Maatalous- ja puutarhayritysten käytössä oleva maatalousmaa keskimäärin alueittain vuosina 2000 ja 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens utnyttjade jordbruksareal i medeltal områdesvis åren 2000 och 2010
Average utilized agricultural area of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000 and 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

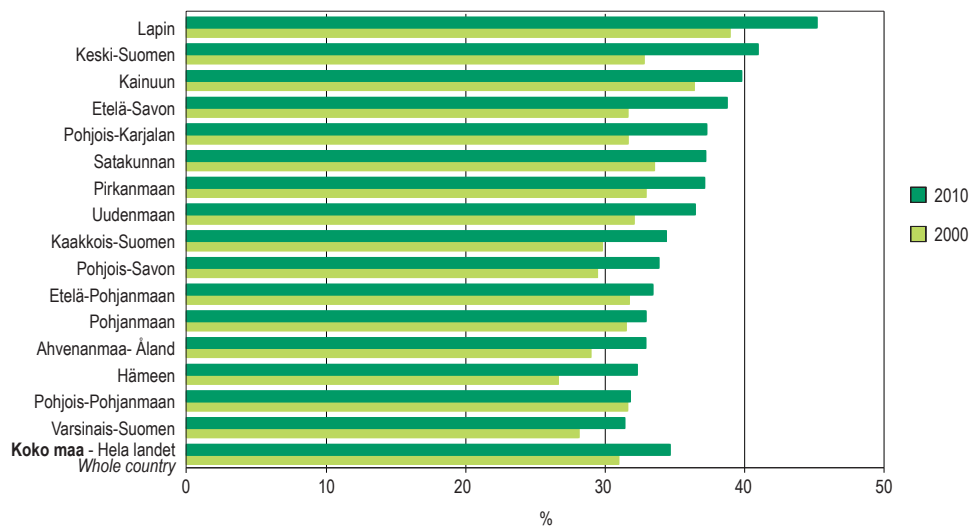

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.2.7 Vuokrapellon osuus käytössä olevasta maatalousmaasta alueittain vuosina 2000 ja 2010

Andel arrendeåker av utnyttjad jordbruksareal områdesvis åren 2000 och 2010
Rented arable land as proportion of utilized agricultural area by region, 2000 and 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

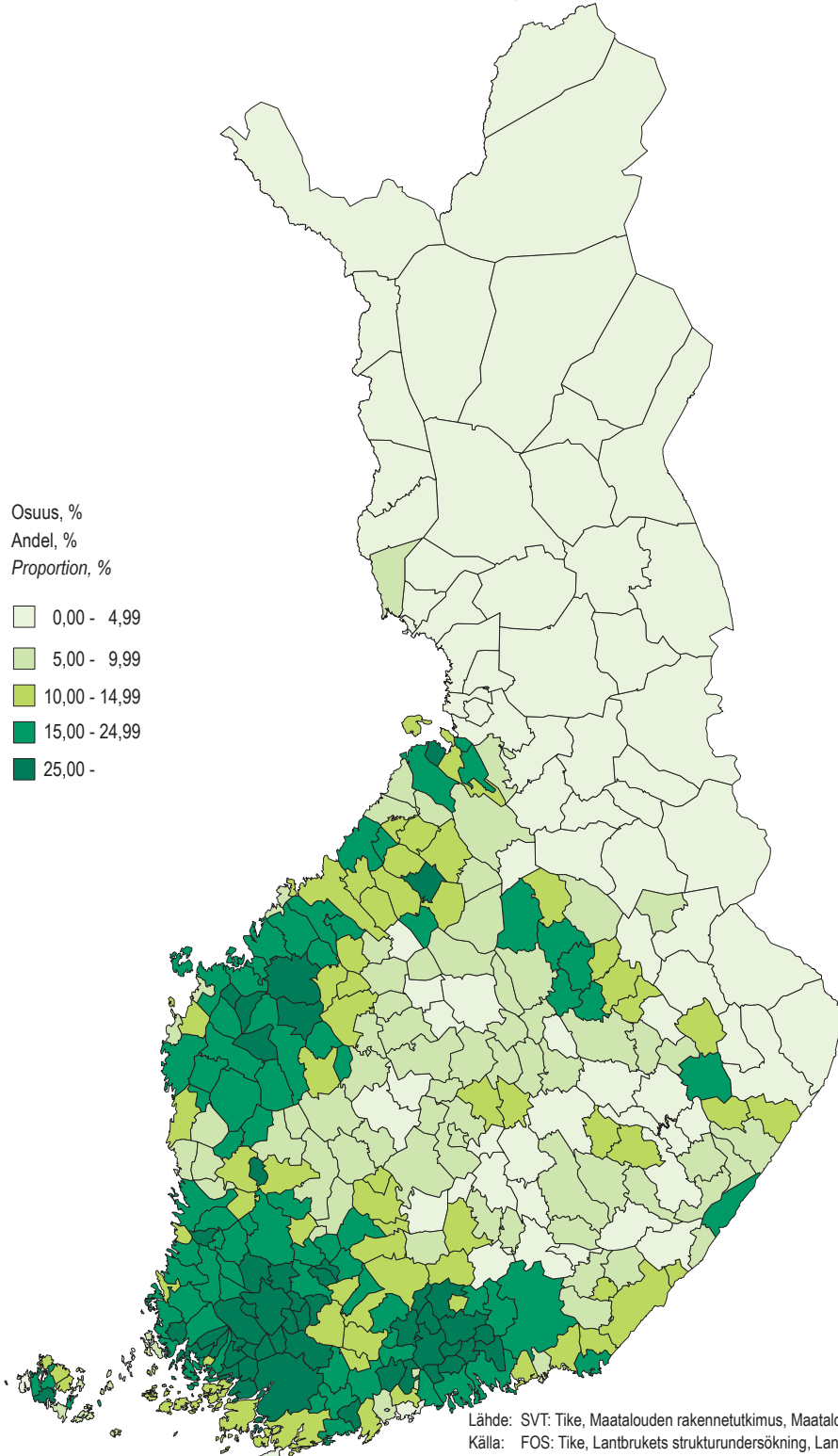
Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.2.8 Käytössä olevan maatalousmaan osuus kunnan maapinta-alasta vuonna 2010

Andel utnyttjad jordbruksareal av kommunens jordareal år 2010

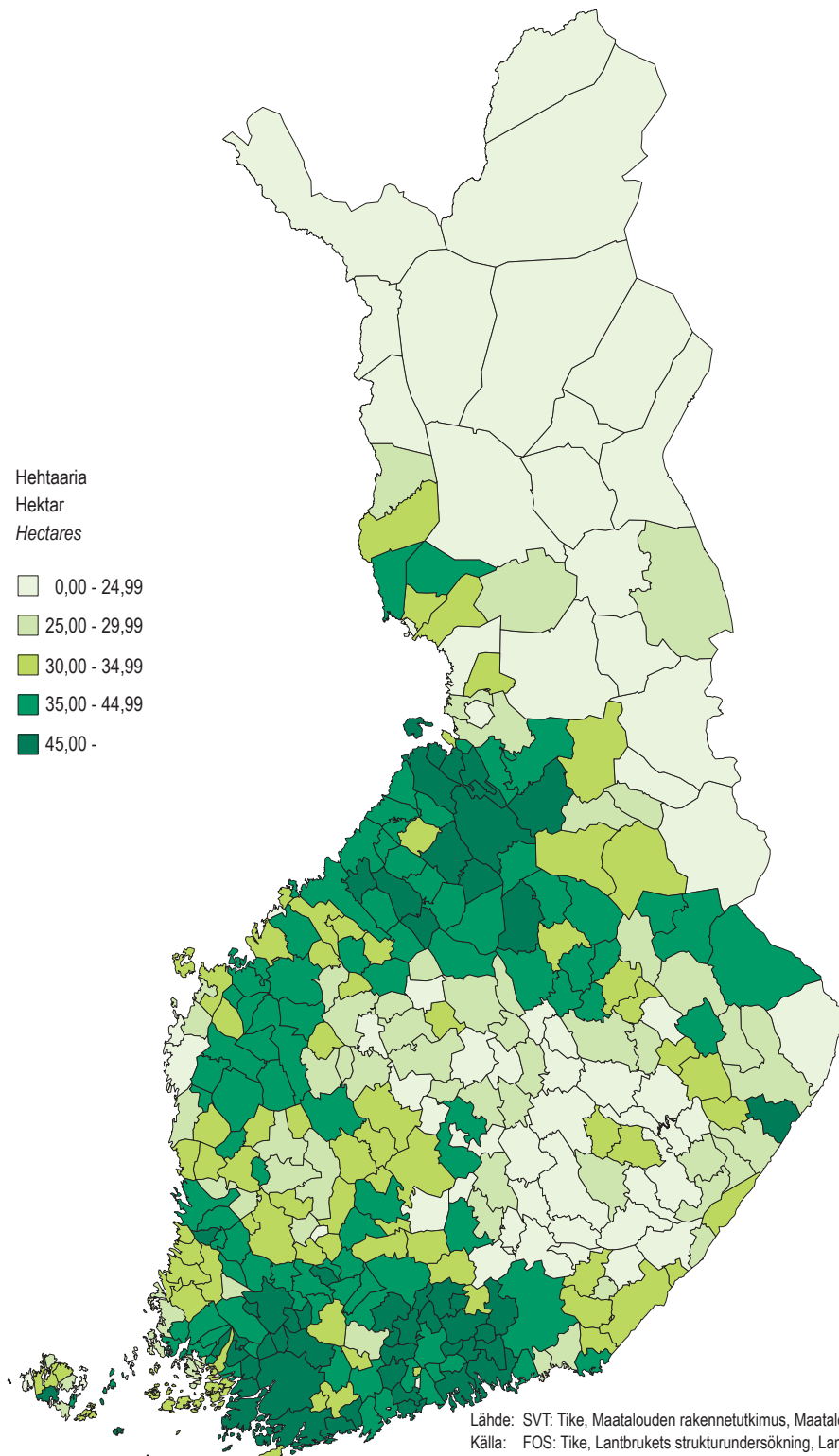
Utilized agricultural area as percentage of land area of municipality, 2010

1.2.9 Maatalous- ja puutarhayritysten keskimääräinen käytössä oleva maatalousmaa kunnittain vuonna 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens utnyttjade jordbruksareal i medeltal enligt kommun år 2010

Average utilized agricultural area of agricultural and horticultural enterprises by municipality, 2010

1.2.1 Maatalous- ja puutarhayritysten maankäyttölajit alueittain vuonna 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens jorddisponering områdesvis år 2010

Land use on agricultural and horticultural enterprises by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Peltoa viljelynä Åker i odling Arable land under cultivation	Vuokrapeltoa Arrendeåker Rented arable land	Luonnonniitty ja -laidun Naturäng och betesmark Natural meadows and pastures	Käytössä oleva maatalousmaa Utnyttjad jordbruksareal Utilized agricultural area	Metsämaa Skogsmark Forest land	Muu maa Övrig mark Other land
ha						
Uudenmaan	183 616	67 365	1 143	184 797	171 362	33 189
Varsinais-Suomen	294 132	92 906	1 781	296 019	199 127	63 195
Satakunnan	144 827	54 097	632	145 490	149 996	34 548
Hämeen	189 076	61 239	728	189 816	209 914	24 079
Pirkanmaan	162 144	60 512	960	163 124	228 019	33 206
Kaakkois-Suomen	141 129	48 662	478	141 622	178 826	23 874
Etelä-Savon	72 949	28 573	755	73 723	209 368	22 768
Pohjois-Savon	147 625	50 283	1 074	148 705	264 640	30 573
Pohjois-Karjalan	84 810	31 813	519	85 339	145 902	19 881
Keski-Suomen	98 683	43 668	465	99 160	227 815	27 172
Etelä-Pohjanmaan	246 462	82 632	356	246 840	264 757	89 029
Pohjanmaan	194 291	64 584	1 162	195 578	234 622	73 103
Pohjois-Pohjanmaan	223 195	71 938	2 322	225 527	319 673	159 052
Kainuun	31 215	12 606	411	31 631	90 213	31 787
Lapin	44 217	20 354	704	44 926	185 981	126 238
Ahvenanmaa – Åland	13 975	6 466	5 643	19 624	17 582	10 972
Koko maa – Hela landet – Whole country	2 272 346	797 698	19 132	2 291 921	3 097 799	802 668
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	2 196 435	687 187	20 865	2 217 788	3 581 174	1 144 985

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.2.2 Maatalous- ja puutarhayritysten käytössä oleva maatalousmaa keskimäärin alueittain vuosina 2000 ja 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens utnyttjade jordbruksareal i medeltal områdesvis åren 2000 och 2010
Average utilized agricultural area of agricultural and horticultural enterprises by region, 2000 and 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Käytössä oleva maatalousmaa keskimäärin, ha Utnyttjad jordbruksareal i medeltal, ha Average utilized agricultural area, ha	
	2000	2010
Uudenmaan	36,07	44,77
Varsinais-Suomen	33,11	43,33
Satakunnan	26,70	35,65
Hämeen	32,48	41,81
Pirkanmaan	27,60	34,69
Kaakkois-Suomen	27,29	34,81
Etelä-Savon	18,47	23,89
Pohjois-Savon	24,29	33,18
Pohjois-Karjalan	24,16	32,36
Keski-Suomen	21,82	28,68
Etelä-Pohjanmaan	26,22	34,90
Pohjanmaan	24,77	32,85
Pohjois-Pohjanmaan	30,28	41,66
Kainuun	21,56	29,65
Lapin	18,82	24,89
Ahvenanmaa – Åland	25,28	33,89
Koko maa – Hela landet – Whole country	27,32	35,87

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.3 Tuotantosuunnat

Maatalous- ja puutarhayritysten päätuotantosuunnan painopiste on selvästi siirtynyt kasvintuotantoon vuoden 2000 jälkeen. Kotieläintaloutta päätuotantosuuntanaan harjoittavien tilojen määrä on vähentynyt merkittävästi ja osa tiloista jatkaa kasvintuotantotilana. Tästä syystä kasvintuotantotilojen määrä ei ole vähentynyt vastaavasti.

Tilojen päätuotantosuunta on entistä useammin kasvintuotanto

- Vuonna 2010 viljanviljely oli päätuotantosuuntana 27 400 tilalla.
- Lypsykarjataloutta päätuotantosuuntana harjoitti 18 prosenttia tiloista vuonna 2010. Määrä on puolittunut vuodesta 2000.

Viljanviljely oli selvästi yleisin päätuotantosuunta-tiloilla vuonna 2010. Tuolloin viljaa viljeli 27 400 tilaa,

joka oli 43 prosenttia kaikista maatalous- ja puutarhayrityksistä. Tilojen lukumäärä ei ole juurikaan vähentynyt vuodesta 2000.

Toiseksi yleisin päätuotantosuunta on edelleen lypsykarjatalous, vaikka maitotilojen määrä on puolittunut vuodesta 2000. Vuonna 2010 lypsykarjataloutta harjoitti 11 256 tilaa, joka oli 18 prosenttia kaikista tiloista. Muu nautakarjatalous oli päätuotantosuuntana 3 861 tilalla, joka on 28 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2000. Sikataloutta harjoittavien tilojen määrä puolittui vuodesta 2000 ja vuonna 2010 sikataloutta oli hieman yli 2000 tilalla. Siipikarjatilojen määrä väheni 40 prosenttia vuosina 2000–2010 ja vuonna 2010 siipikarjataloutta harjoitti 728 tilaa. Lammas- ja vuohitilojen määrä on vähentynyt maltillisemmin eli 14 prosenttia vuosina 2000–2010. Vuonna 2010 hevostaloutta harjoitti 2 168 tilaa. Hevostalous on siis nautakarjatalouden jälkeen yleisin kotieläintalouden päätuotantosuunta.

1.3 Produktionsinriktningar

När det gäller jordbruks- och trädgårdsföretagens huvudsakliga produktionsinriktning har tyngdpunkten tydligt flyttats över till växtproduktion efter år 2000. Antalet gårdar med husdjursproduktion som huvudsaklig produktionsinriktning har minskat avsevärt och en del av gårdarna fortsätter som växtodlingsgårdar. Av den orsaken har antalet växtodlingsgårdar inte minskat på motsvarande vis.

Gårdarnas huvudsakliga produktionsinriktning är allt oftare växtproduktion

- År 2010 hade 27 400 gårdar spannmålsodling som huvudsaklig produktionsinriktning.
- Mjölkboskapsskötsel bedrevs som huvudsaklig produktionsinriktning på 18 procent av gårdarna år 2010. Antalet har halverats sedan år 2000.

Spannmålsodling var den klart vanligaste huvudsakliga produktionsinriktningen på gårdarna år 2010. Då

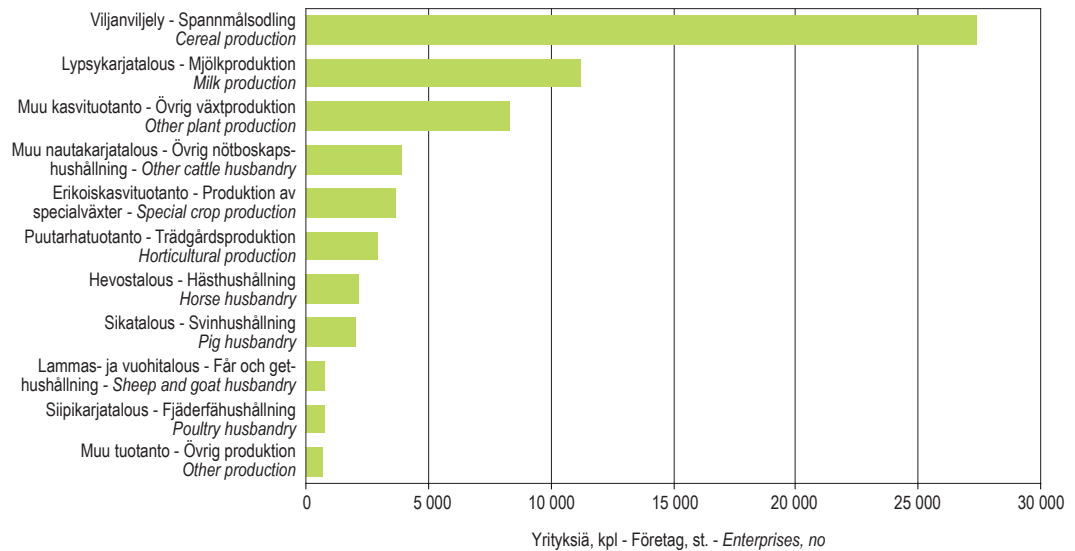
odlades spannmål på 27 400 gårdar, vilket utgjorde 43 procent av alla gårdar. Antalet gårdar har knappt minskat alls sedan år 2000.

Den näst vanligaste huvudsakliga produktionsinriktningen är fortfarande mjölkboskapsskötsel, även om antalet mjölkgårdar har halverats sedan år 2000. År 2010 bedrevs mjölkboskapsskötsel på 11 256 gårdar, vilket motsvarar 18 procent av alla gårdar. Annan nötboskapsskötsel var den huvudsakliga produktionsinriktningen på 3 861 gårdar, vilket är 28 procent mindre än år 2000. Antalet gårdar med svinhushållning halverades från år 2000, och år 2010 bedrev drygt 2000 gårdar svinhushållning. Antalet fjäderfågårdar minskade med 40 procent åren 2000–2010 så att 728 gårdar bedrev fjäderfåhushållning år 2010. För får- och getgårdarnas del har minskningen varit måttfullare, dvs. antalet gårdar minskade med 14 procent åren 2000–2010. År 2010 bedrevs hästhushållning på 2 168 gårdar. Efter nötboskapsskötseln är således hästhushållning den vanligaste huvudsakliga produktionsinriktningen inom husdjurskötseln.

1.3.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain vuonna 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt produktionsinriktning år 2010
Number of agricultural and horticultural enterprises by production sector, 2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.3.1 Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä alueittain tuotantosuunnan mukaan vuonna 2010

Antal jordbruks- och trädgårdsföretag enligt produktionsinriktning områdesvis år 2010
 Number of agricultural and horticultural enterprises by production sector and region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsykarja- talous Mjölproduktion Milk production	Muu nauta- karjatalous Övrig nöt- boskaps- hushållning Other cattle husbandry	Sikatalous Svinhus- hållning Pig husbandry	Siipikarjatalous Fjäderfä- hushållning Poultry husbandry	Lammas- ja vuohitalous Får- och gethushållning Sheep and goat husbandry	Hevostalous Hästhushållning Horse husbandry
Uudenmaan	270	95	53	4	39	233
Varsinais-Suomen	294	159	438	264	52	125
Satakunnan	372	148	227	115	30	95
Hämeen	598	219	150	26	25	184
Pirkanmaan	620	295	145	40	61	185
Kaakkois-Suomen	574	203	69	12	36	161
Etelä-Savon	686	298	47	19	37	137
Pohjois-Savon	1 510	434	60	9	33	171
Pohjois-Karjalan	766	275	27	13	36	102
Keski-Suomen	661	323	60	12	52	201
Etelä-Pohjanmaan	1 231	347	394	126	44	152
Pohjanmaan	1 096	346	305	71	61	131
Pohjois-Pohjanmaan	1 645	372	67	11	62	174
Kainuun	375	124	5	1	30	45
Lapin	505	155	4	1	105	65
Ahvenanmaa – Åland	53	68	1	4	61	7
Koko maa – Hela landet – Whole country	11 256	3 861	2 052	728	764	2 168
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	22 877	5 322	4 306	1 227	853	2 072

¹⁾ Puutarhakasvien viljely avomaalla ja kasvihuoneissa – Odling av trädgårdsväxter i växthus och på friland – Includes cultivation in the open and in greenhouses

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Viljanviljely Spannmåls- odling Cereals production	Erikoiskasvin- tuotanto Production av specialväxter Special crop production	Puutarha- tuotanto Trädgårds- produktion Horticultural production ¹⁾	Muu kasvituo- tanta Övrig växt- produktion Other plant production	Muu tuotanto Övrig production Other production	Yhteensä Totalt Total
Uudenmaan	2 622	267	216	298	30	4 127
Varsinais-Suomen	3 914	841	468	238	36	6 829
Satakunnan	2 220	456	161	229	26	4 079
Hämeen	2 245	612	146	299	34	4 538
Pirkanmaan	2 591	88	129	494	51	4 699
Kaakkois-Suomen	2 361	102	136	362	51	4 067
Etelä-Savon	711	93	249	721	83	3 081
Pohjois-Savon	866	53	302	989	53	4 480
Pohjois-Karjalan	555	23	157	630	52	2 636
Keski-Suomen	1 092	49	136	802	67	3 455
Etelä-Pohjanmaan	3 678	424	107	548	21	7 072
Pohjanmaan	2 589	365	378	574	35	5 951
Pohjois-Pohjanmaan	1 744	166	150	963	57	5 411
Kainuun	91	13	44	305	33	1 066
Lapin	13	48	47	810	51	1 804
Ahvenanmaa – Åland	108	83	114	73	7	579
Koko maa – Hela landet – Whole country	27 400	3 683	2 940	8 335	687	63 874
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	27 479	4 378	4 091	4 602	3 983	81 190

1.3.2 Maatalous- ja puutarhayritysten jakautuminen tuotantosuunnan mukaan alueittain vuonna 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretagens fördelning enligt region och produktionsinriktning år 2010

Agricultural and horticultural enterprises by production sector and region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsykarja- talous Mjölproduktion Milk production	Muu nauta- karjatalous Övrig nöt- boskaps- hushållning Other cattle husbandry	Sikatalous Svinhus- hållning Pig husbandry	Siipikarjatalous Fjäderfä- hushållning Poultry husbandry	Lammas- ja vuohitalous Får- och gethushållning Sheep and goat husbandry	Hevostalous Hästhus- hållning Horse husbandry
%						
Uudenmaan	6,5	2,3	1,3	0,1	0,9	5,6
Varsinais-Suomen	4,3	2,3	6,4	3,9	0,8	1,8
Satakunnan	9,1	3,6	5,6	2,8	0,7	2,3
Hämeen	13,2	4,8	3,3	0,6	0,6	4,1
Pirkanmaan	13,2	6,3	3,1	0,9	1,3	3,9
Kaakkois-Suomen	14,1	5,0	1,7	0,3	0,9	4,0
Etelä-Savon	22,3	9,7	1,5	0,6	1,2	4,4
Pohjois-Savon	33,7	9,7	1,3	0,2	0,7	3,8
Pohjois-Karjalan	29,1	10,4	1,0	0,5	1,4	3,9
Keski-Suomen	19,1	9,3	1,7	0,3	1,5	5,8
Etelä-Pohjanmaan	17,4	4,9	5,6	1,8	0,6	2,1
Pohjanmaan	18,4	5,8	5,1	1,2	1,0	2,2
Pohjois-Pohjanmaan	30,4	6,9	1,2	0,2	1,1	3,2
Kainuun	35,2	11,6	0,5	0,1	2,8	4,2
Lapin	28,0	8,6	0,2	0,1	5,8	3,6
Ahvenanmaa – Åland	9,2	11,7	0,2	0,7	10,5	1,2
Koko maa – Hela landet – Whole country	17,6	6,0	3,2	1,1	1,2	3,4
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	28,18	6,55	5,30	1,51	1,05	2,55

¹⁾ Puutarhakasvien viljely avomaalla ja kasvihuoneissa – Odling av trädgårdsväxter i växthus och på friland – Includes cultivation in the open and in greenhouses

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Viljanviljely Spannmåls- odling Cereals production	Erikoiskasvin- tuotanto Produktion av specialväxter Special crop production	Puutarha- tuotanto Trädgårds- produktion Horticultural production 1)	Muu kasvituotanto Övrig växt- produktion Other plant production	Muu tuotanto Övrig produktion Other production	Yhteensä Totalt Total
	%					
Uudenmaan	63,5	6,5	5,2	7,2	0,7	100
Varsinais-Suomen	57,3	12,3	6,9	3,5	0,5	100
Satakunnan	54,4	11,2	3,9	5,6	0,6	100
Hämeen	49,5	13,5	3,2	6,6	0,7	100
Pirkanmaan	55,1	1,9	2,7	10,5	1,1	100
Kaakkois-Suomen	58,1	2,5	3,3	8,9	1,3	100
Etelä-Savon	23,1	3,0	8,1	23,4	2,7	100
Pohjois-Savon	19,3	1,2	6,7	22,1	1,2	100
Pohjois-Karjalan	21,1	0,9	6,0	23,9	2,0	100
Keski-Suomen	31,6	1,4	3,9	23,2	1,9	100
Etelä-Pohjanmaan	52,0	6,0	1,5	7,7	0,3	100
Pohjanmaan	43,5	6,1	6,4	9,6	0,6	100
Pohjois-Pohjanmaan	32,2	3,1	2,8	17,8	1,1	100
Kainuun	8,5	1,2	4,1	28,6	3,1	100
Lapin	0,7	2,7	2,6	44,9	2,8	100
Ahvenanmaa – Åland	18,7	14,3	19,7	12,6	1,2	100
Koko maa – Hela landet – Whole country	42,9	5,8	4,6	13,0	1,1	100
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	33,85	5,39	5,04	5,67	4,91	100

1.4 Tietokoneet ja internet

Maatalous- ja puutarhayrityksistä 83 prosenttia käytti tietokonetta vuonna 2010 ja lähes kaikilla näistä oli internet-yhteys. Yleisin yhteystyyppi oli kiinteä laajakaista, joka oli 66 prosentilla internetiä käyttävistä tiloista. Toiseksi yleisin oli mobiili laajakaista, joka oli 24 prosentilla internetiä käyttävistä tiloista. Mobiililaajakaistaa käytettiin 24 prosentilla tiloista ja sen osuus oli suurempi harvaan asutuilla alueilla kuin kiinteän laajakaistan. Tämä kuvastaa verkkoyhteyksien tasoeroja eri alueilla.

Tietokoneen käytössä alueiden väliset erot ovat pienet. Internet-yhteyksiä on kuitenkin harvemmin asutuilla

alueilla hieman vähemmän kuin tiheämmin asutuilla alueilla. Tuotantosuunnittain tarkasteltuna tietokoneen käyttö ja internet-yhteys ovat yleisimmät sika- ja siipikarjatilloilla.

Tiloista 83 prosenttia käytti tietokonetta vuonna 2010

- Yleisin yhteystyyppi oli kiinteä laajakaista.

1.4 Dator och Internet

Av jordbruks- och trädgårdsföretagen använde 83 procent dator år 2010 och nästan alla av dem hade internetanslutning. Den vanligaste typen av anslutning var fast bredband som 66 procent av gårdarna använde sig av. Näst vanligast var mobilt bredband som användes av 24 procent av de gårdar som använde Internet. Dess andel var större än bredbandets i glest bebodda områden. Detta avspeglar nivåskillnaderna mellan nätförbindelser i olika regioner.

När det gäller datoranvändning är de regionala skillnaderna små. I glesare bebodda områden finns det ändå

något färre internetanslutningar än i tätare bebodda områden. Vid en granskning enligt produktionsinriktning är det vanligast med datoranvändning och internetanslutning på svin- och fjäderfågårdar.

Av gårdarna använde 83 procent dator år 2010

- Den vanligaste typen av anslutning var fast bredband.

1.4.1 Tietokoneen käyttö ja internet-yhteys maatalous- ja puutarhayrityksissä alueittain vuonna 2010

Användning av dator och internetanslutningar i jordbruks- och trädgårdsföretag områdesvis år 2010

Use of computers and internet connections in agricultural and horticultural enterprises by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Tietokonetta käyttävät tilat Gårdar som använder dator Farms using computers	Tilat joilla internet-yhteys Gårdar med internetanslutning Farms with internet connection	Yhteystyyppi – Typ av internetanslutning – Connection type ¹⁾				Muu Annan Other
			Kiinteä laajakaista Fast bredband Fixed broadband	Mobiili laajakaista Mobilt bredband Mobile broadband	Lankapuhelin- modeemi Modem Modem		
				% tiloista joilla internet-yhteys – % av gårdar med internetanslutning % of farms with internet connection			
		%	%				
Uudenmaan	83	82	70	17	17	3	
Varsinais-Suomen	83	81	74	20	12	1	
Satakunnan	83	81	68	28	10	2	
Hämeen	84	83	76	18	12	1	
Pirkanmaan	82	80	71	22	12	2	
Kaakkois-Suomen	83	81	66	25	12	4	
Etelä-Savon	82	76	42	38	5	18	
Pohjois-Savon	86	83	58	32	10	5	
Pohjois-Karjalan	82	78	49	32	9	12	
Keski-Suomen	82	80	49	41	10	7	
Etelä-Pohjanmaan	84	82	72	19	11	2	
Pohjanmaan	82	80	73	11	17	3	
Pohjois-Pohjanmaan	87	84	65	24	13	4	
Kainuun	84	75	42	30	3	28	
Lapin	82	79	52	35	11	7	
Ahvenanmaa – Åland	78	77	84	9	10	1	
Koko maa – Hela landet – Whole country	83	81	66	24	12	4	

¹⁾ Samalla tilalla voi olla käytössä useita yhteystyyppjä – Samma gård kan använda flera typer av internetanslutningar – The same farm may use several types of connections

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.4.2 Tietokoneen käyttö ja internet-yhteys maatalous- ja puutarhayrityksissä tuotantosuunnittain vuonna 2010

Användning av dator och internetanslutningar i jordbruks- och trädgårdsföretag enligt produktionsinriktning år 2010

Use of computers and internet connections in agricultural and horticultural enterprises by production sector, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Tietokonetta	Tilat joilla	Yhteystyyppi – Typ av internetanslutning – Connection type ¹⁾			
	käyttävät tilat Gårdar som använder dator Farms using computers	internet-yhteys Gårdar med internetanslutning Farms with internet connection	Kiinteä laajakaista Fast broadband Fixed broadband	Mobiili laajakaista Mobilt bredband Mobile broadband	Lankapuhelin- modeemi Modem Modem	Muu Annan Other
	%	%	% tiloista joilla internet-yhteys – % av gårdar med internetanslutning % of farms with internet connection			
Lypsykarjatalous Mjölproduktion Milk production	89	86	66	22	10	6
Muu nautakarjatalous Övrig nötboskapshushållning Other cattle husbandry	87	84	63	26	11	6
Sikatalous Svinhushållning Pig husbandry	96	94	78	16	10	3
Siipikarjatalous Svinhushållning Poultry husbandry	93	92	76	19	13	2
Lammas- ja vuohitalous Får- och gethushållning Sheep and goat husbandry	82	80	57	26	13	8
Hevotalous Hästhushållning Horse husbandry	82	81	61	28	13	4
Viljanviljely Spannmålsodling Cereals production	81	79	67	23	13	3
Erikoiskasvintuotanto Produktion av specialväxter Special crop production	91	89	75	18	12	2
Puutarhatuotanto Trädgårdsproduktion Horticultural production	86	83	67	22	12	5
Muu kasvintuotanto Övrig växtproduktion Other plant production	73	70	53	34	11	7
Muu tuotanto Övrig produktion Other production	76	72	55	31	9	8
Koko maa – Hela landet – Whole country	83	81	66	24	12	4

¹⁾ Samalla tilalla voi olla käytössä useita yhteystyyppejä – Samma gård kan använda flera typer av internetanslutningar – The same farm may use several types of connections

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.

Maatalousmaa

Jordbruksareal
Agricultural Area

Maatalousmaa 2010

Käytössä oleva maatalousmaa-ala ja sen jakautuminen eri viljelykasveille oli melko vakaata vuosina 2000 ja 2010 tehtyjen maatalouslaskentojen välisenä aikana. Viljeltyä alaa ja kesantoa oli yhteensä noin 2,2 miljoonaa hehtaaria koko vuosikymmenen ajan.

Suomessa maatalousmaata on käytössä noin 2,2 miljoonaa hehtaaria

- Puolet alasta kasvaa viljaa.
- Nurmea on noin 30 prosenttia.
- Kesannolla on yleensä ollut noin 10 prosenttia pelloista.

Noin puolet alasta, eli miljoona hehtaaria, oli vuosittain viljakasveilla. Nurmikasveja viljeltiin noin 620 000–680 000 hehtaarin alalla. Kesannoiksi laskettavia aloja oli pääsääntöisesti vuosittain noin 200 000–250 000 hehtaaria, mutta vuonna 2010 kesantoala nousi 300 000 hehtaariin.

Loput viljelyalasta, 150 000–250 000 hehtaaria, käytettiin pääasiassa rypsin ja rapsin sekä perunan ja sokerijuurikkaan viljelyyn. Hernettä viljeltiin vuosittain hyvin tasaisesti noin 5 000 hehtaarin alalla. Puutarhakasvien viljelyala oli vuosina 2000–2010 vähän yli 10 000 hehtaaria.

Jordbruksareal 2010

Arealen jordbruksmark i användning och nyttjandet av jordbruksmarken för olika grödor låg på rätt stabil nivå under tiden mellan lantbruksräkningarna åren 2000 och 2010. Den odlade arealen och trädesmarken uppgick till sammanlagt cirka 2,2 miljoner hektar under hela decenniet.

I Finland är cirka 2,2 miljoner hektar jordbruksmark i användning

- På hälften av arealen växer spannmål.
- Vallens andel är cirka 30 procent.
- Vanligen har cirka 10 procent av åkrarna legat träda.

Ungefär hälften av jordbruksmarken, dvs. runt en miljon hektar, var årligen i odling med spannmålsväxter. Vallväxter odlades på cirka 620 000–680 000 hektar. Områden som räknas som träda utgjorde i regel till 200 000–250 000 hektar per år, men år 2010 steg trädesarealen till 300 000 hektar.

Den återstående odlingsarealen, 150 000–250 000 hektar, användes i huvudsak för odling av rybs och raps, potatis och sockerbeta. Ärtor odlades årligen på ungefär 5 000 hektar. Odlingens arealen för trädgårdsväxter utgjorde något mer än 10 000 hektar per år.

Viljanviljely

Viljakasvien osuus käytössä olevasta maatalousmaasta oli vuosina 2000–2010 vähän yli 50 prosenttia lähes joka vuonna. Viljakasvien osuus laski 44 prosenttiin vuonna 2010.

Viljanviljely oli tyypillistä Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Hämeessä, joissa viljakasvien osuus oli yleensä yli 60 prosenttia käytössä olevasta maatalousmaasta. Itä-Suomessa viljakasvien osuus oli yleensä 30–35 prosenttia. Pohjanmaan ELY-keskuksissa viljojen osuus oli yleensä noin puolet maatalousmaasta.

Viljakasveja viljellään noin miljoonalla hehtaarilla

- Ohra on yleisin viljalaji Suomessa.
- Kauran viljelyala on vähentynyt 2000-luvulla.
- Vehnän viljelyala on lisääntynyt.

Vehnän viljelyala oli pienimmillään kymmenvuotiskauden alussa ja vuotuisista heilahteluista huolimatta trendi oli nouseva. Vehnän viljely kasvoi kymmenessä vuodessa lähes 75 prosenttia. Kevätvehnää viljeli vuonna 2010 yli 11 000 tilaa, kun kymmenen vuotta aiemmin viljelyä oli vajaalla 8 500 tilalla. Vehnä on ainoa vilja, jonka viljely on kasvanut selvästi kymmenen vuoden aikana.

Rukiin viljelyala oli laajimmillaan vuonna 2000. Rukiin vuosien välinen viljelyalan vaihtelu 2000-luvulla oli suurta. Viljelylaajuuden kehityksessä ei ole nähtävissä mitään pidemmän aikavälin kehityssuuntaa, vaan vaihtelu on satunnaista.

Ohran viljelyalat vaihtelivat melko vähän 2000-luvun alkuvuosina. Ohraa viljeltiin vuosina 2000–2007 noin 550 000 hehtaarin alalla. Vuosikymmenen lopulla vaihtelu vuosien välillä kasvoi, sillä vuosina 2008 ja 2009 ohraa viljeltiin yli 600 000 hehtaarin alalla. Vuonna 2010 viljelyala laski alle 450 000 hehtaarin.

Kauran viljely oli laajimmillaan vuosina 2000–2003, jolloin kauraa viljeltiin noin 400 000–430 000 hehtaarin alalla. Vuodesta 2004 lähtien kauran viljelyala oli vuosikymmenen alkuvuosia pienempi ja vuonna 2010 viljelyala laski alle 300 000 hehtaarin.

Viljalajeilla on selviä tuotantokeskittymiä, joka näkyy viljelyalاکartoista (kartat 2.3–2.5). Ohra on pääkasvi useissa Perämeren rannikkokunnissa, joissa yli 30 prosenttia alasta kasvaa ohraa. Pirkanmaan ja Satakunnan kunnissa kauraa viljellään paljon. Kevätvehnä taas on Suomenlahden rannikkokunnissa tärkein vilja.

Spannmålsodling

Spannmålsväxternas andel av den jordbruksmark som är i användning låg på litet över 50 procent under nästan varje år i perioden 2000–2010. År 2010 sjönk andelen spannmålsväxter till 44 procent.

Spannmålsodling är utmärkande för Nyland, Egentliga Finland, Satakunta och Tavastland där andelen spannmålsväxter vanligen översteg 60 procent av den jordbruksmark som är i användning. I östra Finland var andelen spannmålsväxter mestadels 30–35 procent. I Österbottens ELY-centraler odlades spannmålsväxter vanligen på cirka hälften av jordbruksmarken.

Spannmålsväxter odlas på cirka en miljon hektar

- Korn är det vanligaste sädeslaget i Finland.
- Odlingsarealen för havre har minskat på 2000-talet.
- Odlingsarealen för vete har ökat.

Odlingsarealen för vete var som minst i början av tioårsperioden och trots de årliga fluktuationerna var trenden stigande. Veteodlingen ökade med nästan 75 procent på tio år. År 2010 odlade fler än 11 000 gårdar vete, då motsvarande antal tio år tidigare var 8 500 gårdar. Vete är det enda spannmålsslaget vars odling har ökat klart på tio år.

Odlingsarealen för råg var som störst år 2000. Den årliga rågarealen uppvisade stora variationer under 2000-talet. I fråga om odlingsarealen kan man inte skönja någon utvecklingstrend på längre sikt, utan variationen är slumpmässig.

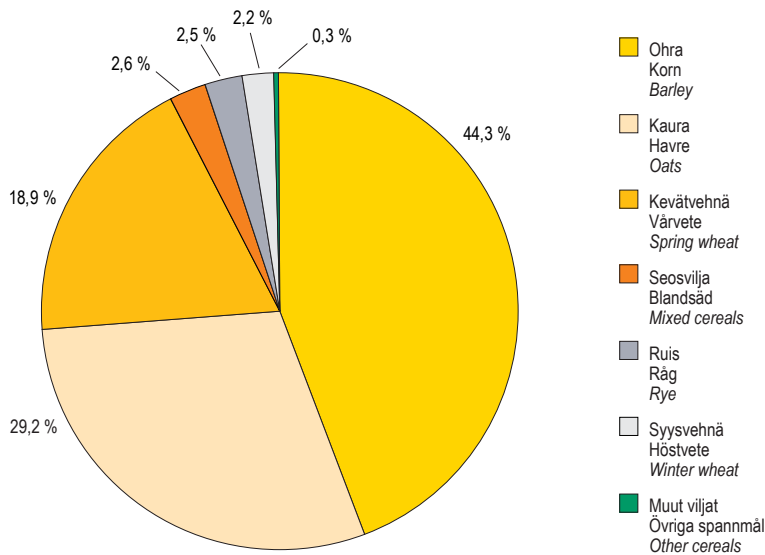
Odlingsarealerna för korn varierade ganska litet i början av 2000-talet. Åren 2000–2007 odlades korn på cirka 550 000 hektar. I slutet av decenniet ökade variationen mellan olika år, för åren 2008 och 2009 odlades korn på mer än 600 000 hektar medan odlingsarealen 2010 minskade till under 450 000 hektar.

Odlingen av havre var mest utbredd åren 2000–2003, då det odlades havre på cirka 400 000–430 000 hektar. Från och med 2004 var havrearealen mindre än i början av decenniet och år 2010 sjönk odlingsarealen till under 300 000 hektar.

Produktionen av olika sädeslag är tydligt koncentrerad, vilket klart framgår av kartorna över odlingsarealer (kartorna 2.3–2.5). Korn är det främsta sädeslaget i ett flertal kommuner längs Bottenvikens kust där det odlas korn på över 30 procent av arealen. I kommunerna i Birkaland och Satakunta odlas mycket havre, medan vårvete är det viktigaste sädeslaget i kommunerna längs Finska vikens kust.

2.1 Viljakasvien viljelyalojen jakautuminen viljalajeittain vuonna 2010

Sädesväxternas odlingsareal fördelat enligt sädeslag år 2010
Cereals production area by each cereal, 2010

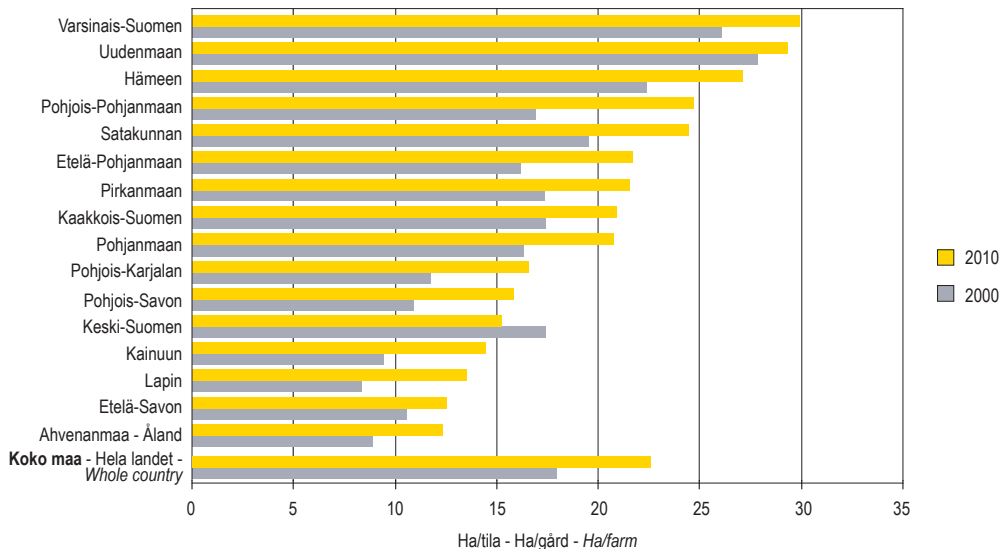

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.2 Viljakasvien keskimääräinen viljelyala tilaa kohden alueittain vuosina 2000 ja 2010

Sädesväxternas genomsnittliga odlingsareal per gård områdesvis åren 2000 och 2010
Average cereals production area per farm by region, 2000 and 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

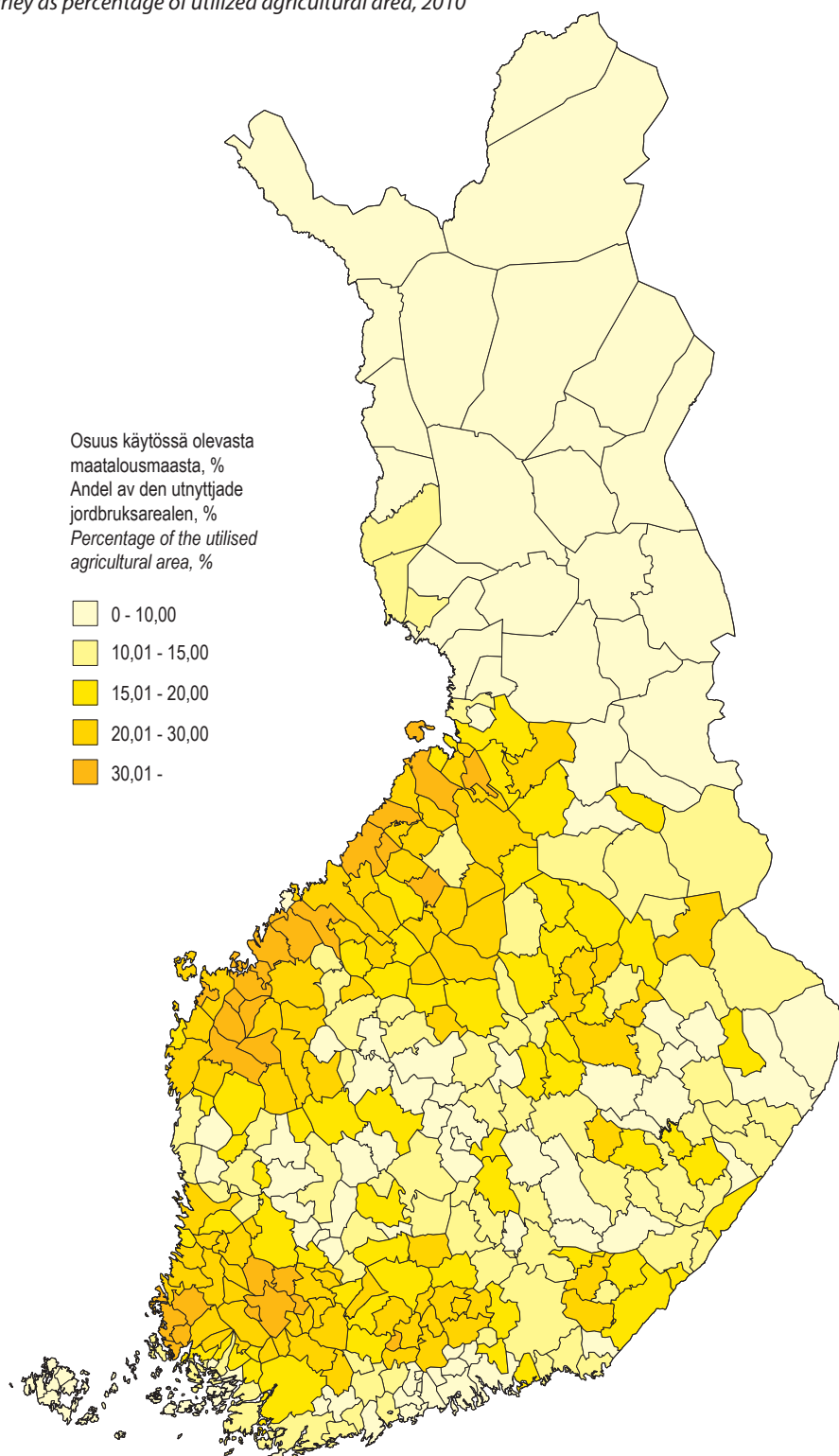

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.3 Ohran viljelyalan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010

Andel korn av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010

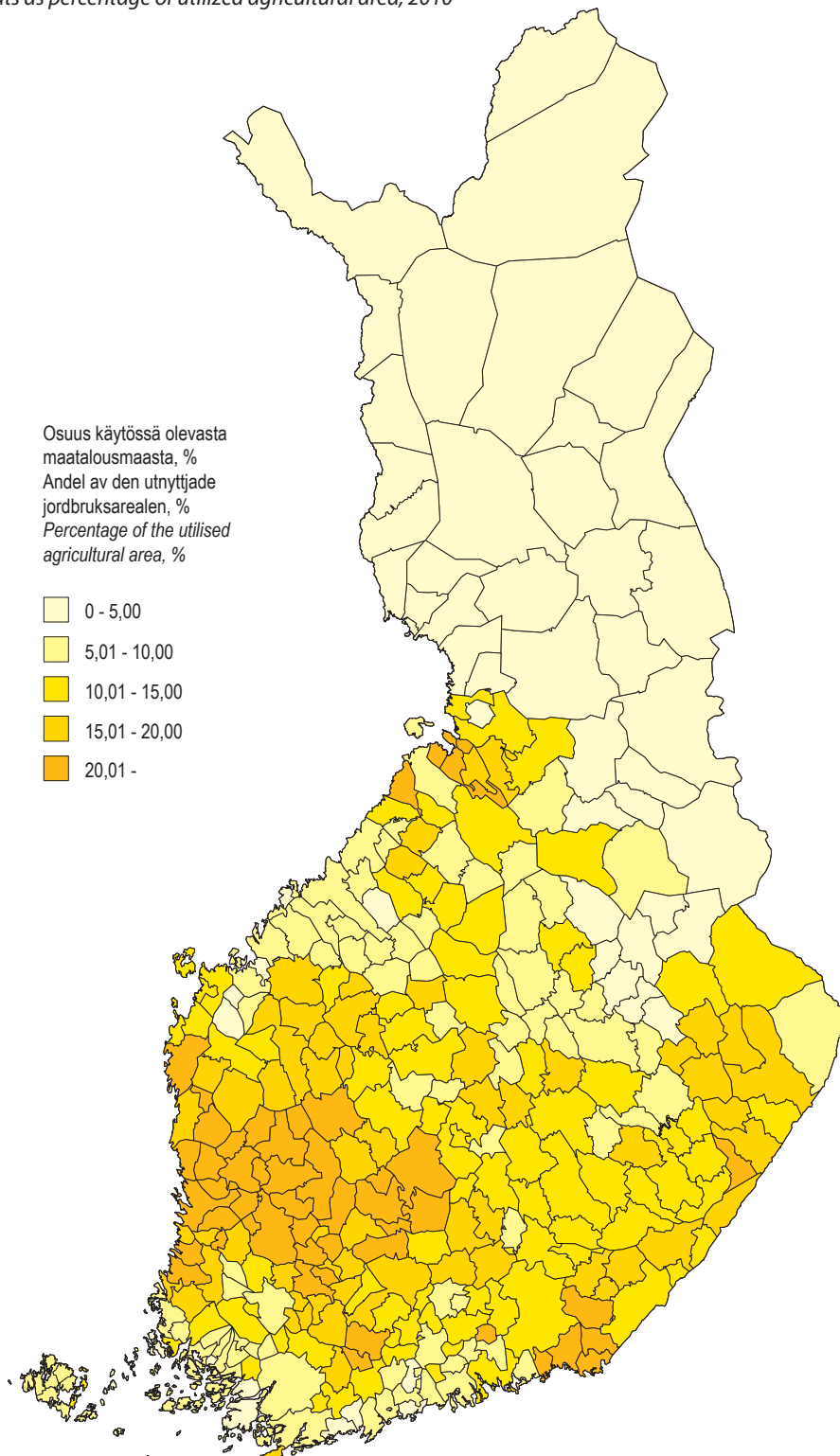
Area of barley as percentage of utilized agricultural area, 2010

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.4 Kauran viljelyalan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010

Andel havre av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010
Area of oats as percentage of utilized agricultural area, 2010

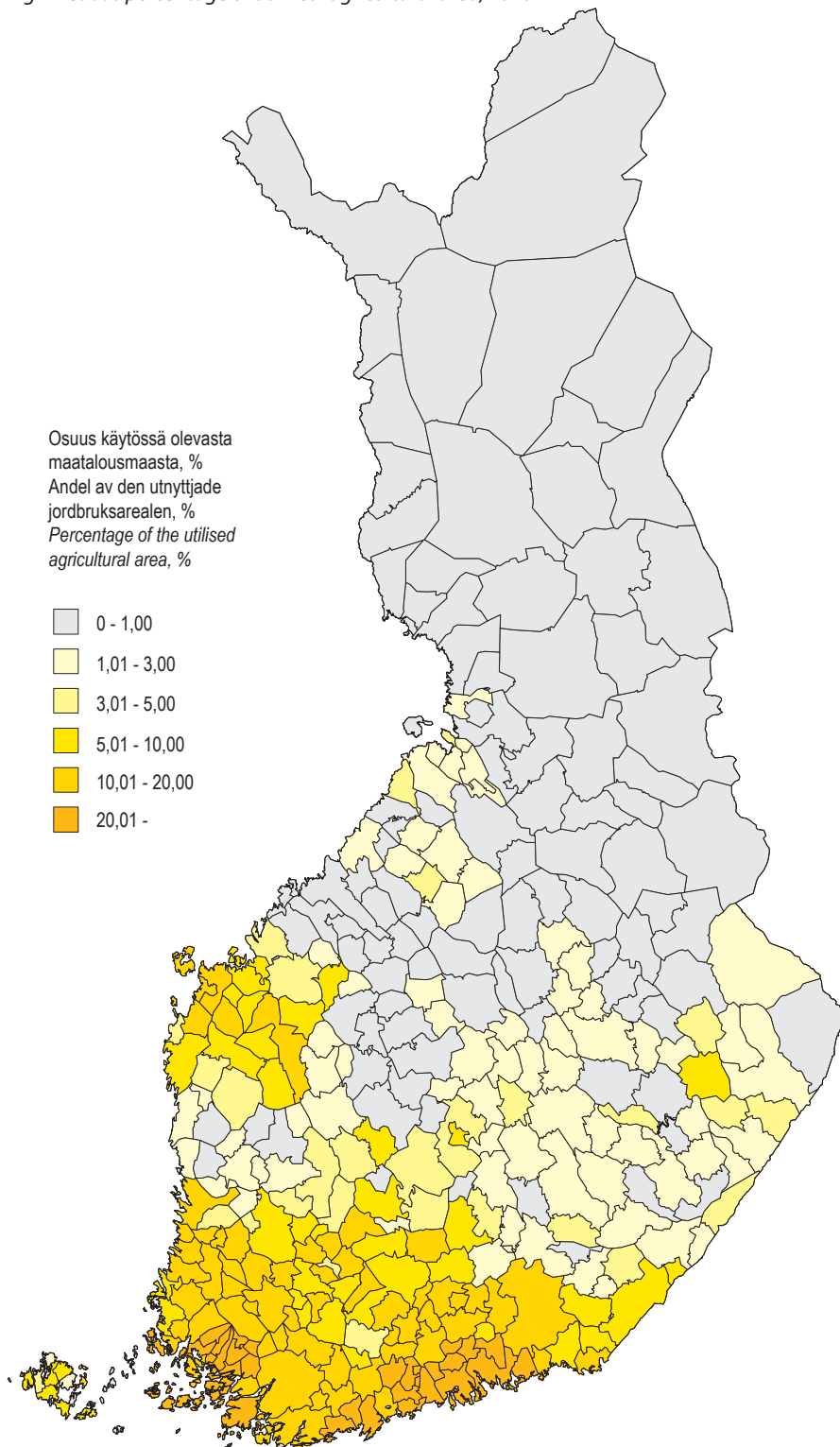

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.5 Kevätvehnän viljelyalan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010

Andel värrete av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010

Area of spring wheat as percentage of utilized agricultural area, 2010

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

Nurmikasvien viljely

Nurmiviljelyn suhteellinen osuus käytössä olevasta maatalousmaasta Suomen eri osissa on ollut käänteinen viljojen suhteellisiin aloihin nähden.

Nurmikasvien kokonaisala oli melko vakaa vuosien 2000 ja 2010 välisenä aikana. Nurmialan jakautumisessa eri käyttömuotojen kesken tapahtui kuitenkin muutoksia. Kuivaheinän viljelyalat olivat laajimmillaan vuosina 2000 ja 2001, jolloin kuivaa heinää korjattiin noin 150 000 hehtaarin alalta. Vuodesta 2003 alkaen kuivaheinän viljelyala on ollut lähellä 100 000 hehtaaria.

Säilörehun viljelyala oli 2000-luvun alussa noin 350 000 hehtaaria. Vuoteen 2008 mennessä säilörehun viljelyala laajentui noin 450 000 hehtaariin ja pysyi tässä

vuosikymmenen loppuun. Laidunala oli suurimmillaan 2000-luvun alussa ja joinakin vuosina yli 100 000 hehtaaria. Vuosikymmenen mittaan laidunala supistui vähitellen alle 80 000 hehtaariin.

Nurmialan muutokset ovat päinvastaisia kuin vilja-alan muutokset

- Nurmiala on pysynyt lähes samana 2000-luvulla.
- Nurmialan käyttömuodoissa on kuitenkin tapahtunut muutoksia.
- Kuivaheinä- ja laidunala ovat pienentyneet ja säilörehuala lisääntynyt.

Odling av vallgrödor

Vallodlingens relativa andel av den jordbruksmark som är i användning i olika delar av Finland har varit motsatt jämfört med de relativa spannmålsarealerna.

Den sammanlagda arealen för vallgrödor var rätt stabil under perioden 2000-2010. Det skedde ändå förändringar i vallarealens fördelning mellan olika användningsformer. Odlingsarealerna för torrhö var som störst åren 2000 och 2001 då torrhö bärgades på cirka 150 000 hektar. Från och med 2003 har odlingsarealen för torrhö legat kring 100 000 hektar.

Odlingsarealen för ensilage uppgick till cirka 350 000 hektar i början av 2000-talet. Fram till år 2008 ökade odlingsarealen till cirka 450 000 hektar och stannade på den nivån under decenniets sista år. Betesarealen

var som störst i början av 2000-talet, under vissa år mer än 100 000 hektar. Under decenniets gång minskade betesarealen så småningom till under 80 000 hektar.

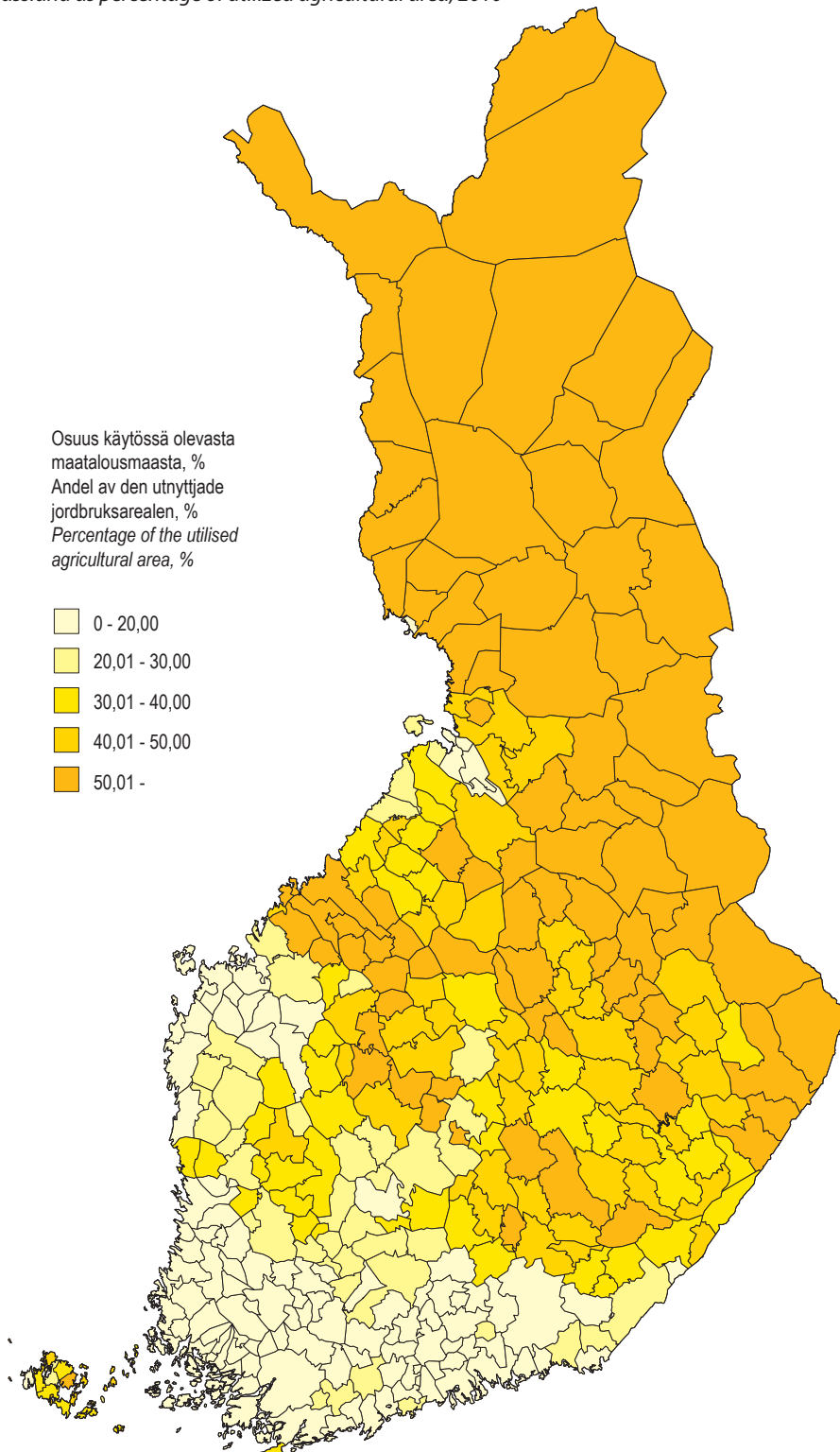
Förändringarna i vallarealen är motsatta jämfört med förändringarna inom spannmålssektorn

- Vallarealen har varit nästan konstant under 2000-talet.
- Ändringar har ändå skett i användningsformerna för vallarealen.
- Torrhö- och betesarealen har minskat och ensilagearealen ökat.

2.6 Nurmialan osuus alueen käytössä olevasta maatalousmaasta vuonna 2010

Andel vallväxter av områdets utnyttjade jordbruksareal år 2010

Area of grassland as percentage of utilized agricultural area, 2010

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

Muut viljelykasvit ja kesannot

Muista viljelykasveista viljeltiin eniten öljykasveja (rypsii ja rapsia), perunaa ja sokerijuurikasta. Öljykasvien viljelyaloissa oli paikoin suurta vuosittaista vaihtelua, sillä alimmillaan rypsin ja rapsin viljelyala oli noin 50 000 hehtaaria ja ylimmillään viljelyala oli tähän nähden kolminkertainen.

Perunan viljelyala oli laajimmillaan noin 32 000 hehtaaria vuonna 2000 ja ala pieneni hitaasti vuosikymmenen loppua kohti niin, että vuonna 2010 perunaa viljeltiin 25 000 hehtaarin alalla. Sokerijuurikkaan viljelyala oli suurin vuonna 2000 yli 32 000 hehtaaria. Vuosi-

kymmenen aikana viljelyala väheni lähes vuosittain ja vuonna 2010 sokerijuurikasta viljeltiin enää 14 600 hehtaarilla

Vuosittainen kesantoihin laskettava ala oli vuosikymmenen alussa 200 000–240 000 hehtaaria. Vuosikymmenen lopulla vuosien välinen vaihtelu kasvoi. Pienin kesantoala oli vuonna 2008 noin 190 000 hehtaaria, jolloin poistui myös kesannointivelvoite. Vuonna 2010 maankäyttötilastossa kesannoiksi laskettavia aloja (kesannot, luonnonhoitopellot ja viherlannoitusnurmet) oli yli 300 000 hehtaaria.

Andra odlingsväxter och träd

Av de andra odlingsväxterna odlades främst oljeväxter (rybs och raps), potatis och sockerbeta. Odlingsarealerna för oljeväxter uppvisade ställvis stora årliga variationer, för som minst var odlingsarealen för rybs och raps cirka 50 000 hektar och som störst tre gånger så mycket.

Odlingsarealen för potatis var som störst cirka 32 000 hektar år 2000 och sjönk långsamt mot slutet av decenniet så att det år 2010 odlades potatis på 25 000 hektar. Sockerbetor odlades som mest på över 32 000 hektar år 2000. Under decenniets gång minskade odlingsa-

realen så gott som varje år och år 2010 odlades sockerbeter på bara 14 600 hektar.

Den årliga trädesarealen uppgick till 200 000–240 000 hektar i början av decenniet. Vid decenniets slut ökade variationen från år till år. Som minst var trädesarealen runt 190 000 hektar år 2008, då också trädningsskyldigheten slopades. År 2010 fanns det mer än 300 000 hektar områden som betraktas som träd i markanvändningsstatistiken (träd, naturvårdsåker och grön gödslingsvall).

2.1 Maatalousmaan käyttö vuosina 2000 ja 2010

Utnyttjad jordbruksareal åren 2000 och 2010

Utilized agricultural area, 2000 and 2010

Viljelykasvi – Odlingsväxt – Crop	Tiloja – Gårdar – Farms		1 000 ha	
	2000	2010	2000	2010
Viljakasvit – Sädesväxter – Cereals	65 485	44 808	1 172,9	1 012,2
Syysvehnä – Höstvede – Winter wheat	4 196	2 024	40,0	22,3
Kevätvehnä – Vårvede – Spring wheat	8 498	11 027	109,5	191,5
Ruis – Råg – Rye	8 016	3 208	44,6	25,2
Ohra – Korn – Barley	44 107	27 412	559,0	448,3
Rehuohra – Foder korn – Feed barley	..	23 952	..	369,6
Mallasohra – Malt korn – Malt barley	..	3 971	..	78,7
Kaura – Havre – Oats	46 933	27 692	399,9	296,0
Seosvilja – Blandsäd – Mixed grain	2 566	2 143	16,7	26,3
Muut viljat – Andra spannmål – Other grains	633	344	3,0	2,7
Nurmet alle 5 vuotta - Vall under 5 år - Grasslands under 5 years ¹⁾	50 634	37 991	686,9	659,3
Muut viljelykasvit – Övriga odlingsväxter – Other crops			146,0	274,9
Peruna – Potatis – Potatoes	29 332	12 764	32,2	25,1
Sokerijuurikas – Sockerbeta – Sugar beet	2 784	923	32,2	14,6
Herne – Ärter – Peas	1 340	1 004	5,2	6,2
Härkäpapu – Bondböna – Broad bean	..	1 089	..	9,4
Rypsi ja rapsi – Rybs och raps – Turnip rape and rape	2 972	9 552	52,5	158,1
Ölji- ja kuitupellava – Olje- och fiberlin – Inseed and flax	..	241	2,5	2,6
Kumina – Kummin – Caraway	..	1 429	..	20,9
Ruokohelpi – Rörflen – Reed canary grass	..	1 002	..	16,7
Vihantavilja – Grönsäd – Whole crop cereal	..	1 316	..	8,1
Puutarhakasvit – Trädgårdsväxter – Horticultural crops ²⁾	6 937	3 331	14,2	12,2
Muut kasvit – Andra växter – Other crops	1 995	377	7,2	1,0
Viljelty ala yhteensä – Odlad areal totalt – Cultivated area, total	78 756	60 642	2 005,7	1 946,4
Kesantoala – Trädesareal – Fallow area ³⁾	32 719	40 768	181,1	307,0
Viljelty ala ja kesanto yhteensä – Odlad areal och träda totalt – Cultivated area and fallow, total	78 783	62 094	2 186,8	2 253,3
Muu käytössä oleva maatalousmaa – Övrig utnyttjad jordbruksareal – Other utilized agricultural area				
Övrig utnyttjad jordbruksareal – Other utilized agricultural area	..	21 913	30,7	38,6
Nurmet vähintään 5 vuotta – Vall minst 5 år – Grasslands at least 5 years ⁴⁾	6 972	8 352	25,7	33,0
Monivuotiset puutarhakasvit – Fleråriga trädgårdsväxter – Permanent crops ⁵⁾	2 765	2 244	3,9	4,1
Kasvihuoneviljely – Växthusodling – Cultivation in greenhouses ⁶⁾	1 418	898	0,5	0,4
Kotitarvepuutarha – Trädgård för husbehov – Kitchen garden	8 387	13 032	0,9	1,1
Käytössä oleva maatalousmaa yhteensä – Utnyttjad jordbruksareal totalt – Utilized agricultural area, total	79 034	63 267	2 217,8	2 291,9

¹⁾ Sisältää kuivaheinän, säilörehun, tuorehulun, laitumen ja siemenheinän – Inkl. vallhö, ensilage, grönfoder, bete och fröodling – Incl. hay, silage, green fodder, pasture and seed production

²⁾ Sisältää mm. vihannekset, mansikan ja koristekasvit (alle 5 vuotta) avomaalla – Inkl. bl.a. grönsaker, jordgubbar och under 5 år gamla prydnadsväxter på friland – Incl. e.g. vegetables, strawberries and ornamental plants (under 5 years) on open cultivation

³⁾ Sisältää viher-, sänki- ja avokesannon, luonnonhoitopellot ja viherlannoitusnurmen – Inkl. grön-, stubb- och svartträda, naturvårdsåker och gröngödslingsvall – Includes green, stubble and bare fallow, fallows, nature management fields and green manure

⁴⁾ Vähintään 5 vuoden ikäiset nurmet ml. luonnonniitty ja -laidun, hakamaa, suojavyöhenumeri ja suojakaista – Minst 5 år gammal vall inkl. naturbeten och ängar, hagmark, skyddszonsvall och skyddsremsa – At least 5 years old meadows including natural meadows, pastures and grazing grounds

⁵⁾ Sisältää mm. omenapuut, marjapensaat ja taimitarhat – Inkl. bl.a. äppelträd, bärbuskar och plantskolor på friland – Incl. e.g. apple trees, berry plants and nurseries on open cultivation

⁶⁾ Sisältää kasvihuonetuotantoalan; lähde Puutarhairyksrekisteri – Inkluderar växthusproduktionsarealen; källa Trädgårdsföretagsregistret – Includes area under greenhouse production; source Horticultural Enterprise Register

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike:FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.2 Viljakasvien viljelyalat alueittain vuonna 2010

Odlingsarealerna för spannmålsväxter områdesvis år 2010
Areas under cereals by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Syysvehnä Höstvete Winter wheat 1)	Kevätvehnä Vårvete Spring wheat 2)	Ruis Råg Rye 3)	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Seosvilja Bladsäd Mixed crops 4)	Muut viljat Andra spannmål Other grain 5)	Viljat yhteensä Säd totalt Grain total
1 000 ha								
Uudenmaan	2,6	42,4	3,7	22,6	16,8	1,0	0,3	89,4
Varsinais-Suomen	11,9	54,1	5,4	68,1	27,4	1,3	0,1	168,3
Satakunnan	0,9	13,4	2,0	32,5	31,6	1,1	0,1	81,7
Hämeen	2,5	20,5	2,8	41,1	29,6	0,7	0,2	97,5
Pirkanmaan	1,6	11,8	1,7	24,5	35,2	0,7	0,9	76,5
Kaakkois-Suomen	0,8	16,1	1,5	21,4	22,8	1,1	0,1	63,7
Etelä-Savon	0,1	1,4	0,5	9,9	9,1	1,3	0,1	22,4
Pohjois-Savon	0,1	1,7	0,6	27,1	11,4	2,2	0,1	43,2
Pohjois-Karjalan	0,1	2,2	0,5	10,2	11,4	1,8	0,2	26,4
Keski-Suomen	0,0	1,9	0,7	13,6	14,4	1,1	0,1	31,8
Etelä-Pohjanmaan	0,6	12,3	2,3	57,3	40,6	4,7	0,1	118,0
Pohjanmaan	0,4	9,8	2,4	58,5	17,2	3,3	0,1	91,7
Pohjois-Pohjanmaan	0,2	2,9	0,8	55,2	25,2	5,2	0,1	89,6
Kainuun	0,0	0,1	0,1	3,3	1,5	0,4	0,0	5,3
Lapin	-	0,0	0,0	2,3	0,3	0,1	0,1	2,8
Ahvenanmaa – Åland	0,5	0,9	0,3	0,6	1,5	0,1	0,0	4,0
Koko maa – Hela landet – Whole country	22,3	191,5	25,2	448,3	296,0	26,3	2,7	1 012,2
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	40,0	109,5	44,6	559,0	399,9	16,7	3,0	1 172,9

¹⁾ Sisältää syyspeltivehnan – Inkl. höstpeltivete – *Incl. winter spelt*

²⁾ Sisältää kevätspeltivehnan – Inkl. vårspeltivete – *Incl. spring spelt*

³⁾ Sisältää syys- ja kevätruikiin – Inkl. höst- och vårråg – *Incl. winter- and spring rye*

⁴⁾ Sisältää valkuaiskasvin ja viljan seoskasvustot – Inkl. blandade grödor: proteingrödor+spannmål – *Incl. protein crops and cereals mixtures*

⁵⁾ Tattari, ruisvehnä, maissi ja muut viljat – Bovete, rågvete, majs och övriga spannmålväxter – *Buckwheat, triticale, maize and other cereals*

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.3 Nurmikasvien¹⁾ viljelyalat alueittain vuonna 2010

Odlingsarealerna för vallväxter¹⁾ områdesvis år 2010

Areas under grasses¹⁾ by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Kuivaheinä Vallhö Hay ²⁾	Säilörehu Ensilage Silage ²⁾	Tuorerehu Grönfoder Green fodder ²⁾	Laidun Bete Pasture	Siemenheinä Frödling Seed production	Nurmet alle 5 v. yhteensä Vall under 5 år, totalt Grasslands under 5 years, total
1 000 ha						
Uudenmaan	6,1	13,6	0,7	3,7	1,0	25,2
Varsinais-Suomen	9,4	13,4	0,7	2,9	2,1	28,6
Satakunnan	5,6	12,6	0,5	3,4	0,3	22,3
Hämeen	8,2	16,8	0,8	5,4	1,6	32,8
Pirkanmaan	11,0	23,1	1,0	5,8	0,9	41,7
Kaakkois-Suomen	8,8	16,0	0,3	5,1	0,5	30,8
Etelä-Savon	6,4	21,1	1,2	4,4	0,1	33,3
Pohjois-Savon	7,5	60,0	0,4	11,6	1,3	80,7
Pohjois-Karjalan	6,2	28,8	1,8	5,4	0,4	42,7
Keski-Suomen	8,7	24,8	0,7	5,4	0,2	39,8
Etelä-Pohjanmaan	5,6	49,4	2,1	6,5	0,8	64,4
Pohjanmaan	6,0	48,4	1,0	3,9	0,4	59,8
Pohjois-Pohjanmaan	8,7	72,5	1,4	9,2	0,7	92,6
Kainuun	2,1	16,5	0,1	2,3	0,0	21,0
Lapin	4,2	30,3	1,0	1,6	0,0	37,1
Ahvenanmaa – Åland	1,4	4,5	0,0	0,6	0,0	6,5
Koko maa – Hela landet – Whole country	106,1	451,7	13,6	77,3	10,5	659,3
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000						686,9

¹⁾ Alle 5 vuoden ikäiset nurmet – Ängar under 5 år – Meadows under 5 years

²⁾ Estimoitu satotilastosta rehunurmen ensimmäisen käyttötarkoituksen mukaan – Estimerat på basis av skördestatistiken enligt det första användningssyftet för vallar – Estimated by the first use of the grassland based on the Crop production statistics

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.4 Muiden viljelykasvien viljelyalat alueittain vuonna 2010

Odlingsarealerna för övriga odlingsväxter områdesvis år 2010

Areas under other crops by region, 2010

ELY-keskus	Peruna	Sokeri- juurikas	Herne	Rypsi	Kumina	Ruokohelpi	Puutarha- kasvit	Muut
ELY-central	Potatis	juurikas	Ärter	ja rapsi	Kummin	Rörflen		kasvit
ELY Centre	Potatoes	Socket- beta	Peas	Rybs	Caraway	Reed	Trädgårds- växter	Andra växter
		Sugar beet	¹⁾	och raps		canary grass	Horticultural crops	Other crops
				Turnip rape and rape	²⁾	³⁾	⁴⁾	⁵⁾
1 000 ha								
Uudenmaan	0,4	0,6	1,2	22,7	2,0	0,3	1,0	2,6
Varsinais-Suomen	1,8	6,7	2,5	37,9	2,3	0,4	3,2	4,0
Satakunnan	4,3	5,4	0,2	9,3	0,7	0,3	2,2	1,5
Hämeen	1,2	1,3	0,5	19,5	2,4	0,6	1,1	1,5
Pirkanmaan	0,4	0,0	0,3	13,6	1,2	0,2	0,3	1,8
Kaakkois-Suomen	0,5	0,0	0,4	12,7	0,5	1,6	0,4	1,5
Etelä-Savon	0,4	0,0	0,0	1,2	1,1	1,4	0,9	0,6
Pohjois-Savon	0,3	-	0,1	2,2	1,5	1,7	1,2	1,2
Pohjois-Karjalan	0,2	-	0,0	1,3	0,3	1,3	0,3	0,5
Keski-Suomen	0,1	-	0,1	2,9	1,1	4,5	0,2	0,5
Etelä-Pohjanmaan	5,7	0,1	0,3	18,5	4,2	1,2	0,3	1,8
Pohjanmaan	4,9	0,4	0,3	12,0	2,9	0,7	0,4	1,0
Pohjois-Pohjanmaan	3,8	-	0,1	3,8	0,8	2,0	0,3	1,8
Kainuun	0,1	-	0,0	0,1	0,0	0,3	0,1	0,3
Lapin	0,2	-	0,0	-	-	0,4	0,1	0,4
Ahvenanmaa – Åland	0,9	0,1	0,0	0,5	0,0	0,0	0,4	0,1
Koko maa – Hela landet –								
<i>Whole country</i>	25,1	14,6	6,2	158,1	20,9	16,7	12,2	21,1
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – <i>Agricultural Census 2000</i>	32,2	32,2	5,2	52,5	..	..	14,2	9,7

¹⁾ Ruoka- ja reuheme – Mat- och foderärt – *Dried peas*

²⁾ Kevät- ja syysrypsi ja rapsi – Vår- och höstrybs och raps – *Spring and autumn turnip rape and rape*

³⁾ Maatilarekisterin ala tilastoidaan kokonaisuudessaan sen kunnan alueelle, jossa talouskeskus sijaitsee riippumatta pellon sijantikunnasta. Se vaikuttaa alueelliseen ruokahelpialaan. – I statistiken för Lantbruksregistret räknas hela gården höra till den kommun där ekonomisentret är beläget oavsett i vilken kommun åkrarna ligger. Detta påverkar de regionala arealerna för rörflen – *The statistics on the whole area covered by the Farm Register refer to the municipality*

⁴⁾ Sisältää mm. vihannekset, mansikan ja koristekasvit (alle 5 vuotta) avomaalla – Inkl. bl.a. grönsaker, jordgubbar och under 5 år gamla prydnadsväxter på friland – *Incl e.g. vegetables, strawberries and ornamental plants (under 5 years) on open cultivation*

⁵⁾ Sisältää mm. härkäpavun, hampun, ruistankion, virnan sekä siemenmausteet ja lääkekasvit – Inkl. bl.a. bondböna, hampa, oljedådra, vicker och frökyddor och drog-växter – *Incl. e.g. broad bean, hemp, camelina and vetch*

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

2.5 Viljelty ala, kesanto ja muu käytössä oleva maatalousmaa alueittain vuonna 2010

Odlad areal, träda och övrig utnyttjad jordbruksareal områdesvis år 2010
Cultivated area, fallow and other utilized agricultural area by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Viljelty ala yhteensä Odlad areal totalt Cultivated area, total	Kesantoala yhteensä Trädesareal totalt Fallow area, total ¹⁾	Viljelty ala ja kesantoala Odlad areal och trädes- areal Cultivated area and fallow	Nurmet vähintään 5 vuotta Vall minst 5 år Grassland at least 5 years ²⁾	Monivuotiset puutarha- kasvit Fleråriga trädgårds- växter Permanent crops ³⁾	Kotitarve- puutarha Trädgård för hus- behov Kitchen garden	Käytössä oleva maatalousmaa yhteensä Utnyttjad jordbruks- areal totalt Utilized agric. area (UAA), total ⁴⁾
1 000 ha							
Uudenmaan	145,3	36,1	181,4	3,1	0,2	0,1	184,8
Varsinais-Suomen	255,8	34,4	290,2	5,2	0,3	0,2	296,0
Satakunnan	127,8	16,0	143,8	1,5	0,1	0,1	145,5
Hämeen	158,4	29,5	187,8	1,6	0,3	0,1	189,8
Pirkanmaan	135,9	25,5	161,4	1,3	0,3	0,1	163,1
Kaakkois-Suomen	112,0	27,8	139,8	1,5	0,2	0,1	141,6
Etelä-Savon	61,2	10,9	72,1	1,0	0,5	0,1	73,7
Pohjois-Savon	132,0	14,2	146,2	1,9	0,5	0,1	148,7
Pohjois-Karjalan	72,9	11,0	83,9	0,9	0,5	0,1	85,3
Keski-Suomen	81,0	17,1	98,1	0,8	0,2	0,1	99,2
Etelä-Pohjanmaan	214,4	31,3	245,7	1,0	0,1	0,1	246,8
Pohjanmaan	173,9	19,7	193,6	1,6	0,2	0,0	195,6
Pohjois-Pohjanmaan	194,9	26,3	221,3	3,9	0,3	0,1	225,5
Kainuun	27,2	3,7	30,9	0,6	0,1	0,0	31,6
Lapin	41,0	2,5	43,5	1,4	0,0	0,0	44,9
Ahvenanmaa – Åland	12,5	1,1	13,6	5,7	0,3	0,0	19,6
Koko maa – Hela landet – Whole country	1 946,4	307,0	2 253,3	33,0	4,1	1,1	2 291,9
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	2 005,7	181,1	2 186,8	25,7	3,9	0,9	2 217,8

¹⁾ Sisältää viher-, sänki- ja avokesannon, luonnonhoitopellot ja viherlannoitusnurmen – Inkl. grön-, stubb- och svartträda, naturvårdsåker och grön gödslingsvall –
Includes green, stubble and bare fallow, fallows, nature management fields and green manure

²⁾ Vähintään 5 vuoden ikäiset nurmet ml. luonnonniitty ja -laidun, hakamaa, suojavyöhykenurmi ja suojakaista – Minst 5 år gammal vall inkl. naturbeten och ångar, hagmark, skyddszonsvall och skyddsremsa – At least 5 years old meadows including natural meadows, pastures and grazing grounds

³⁾ Sisältää mm. omenapuut, marjapensaat ja taimitarhat – Inkl. bl.a. äppelträd, bärsbuskar och plantskolor på friland – Incl. e.g. apple trees, berry plants and nurseries on open cultivation

⁴⁾ Sisältää kasvihuuntuotantoalan; lähde Puutarhayrityksrekisteri – Inkluderar växthusproduktionarealen; källa Trädgårdsföretagsregistret –
Includes area under greenhouse production; source Horticultural Enterprise Register

Lähde: Tike: SVT, Käytössä oleva maatalousmaa – Källa: Tike: FOS, Utnyttjad jordbruksareal – Source: OSF, Utilized agricultural area

3.

Kotieläintuotannon rakenne

Husdjursproduktionens struktur
Structure of livestock production

Kotieläintuotanto 2010

Kotieläintaloudessa on tapahtunut suuria muutoksia 2000-luvulla. Kotieläintaloutta harjoittavien tilojen määrä on vähentynyt rajusti. Jäljelle jääneet kotieläintilat ovat entistä suurempia ja erikoistuneempia. Vuonna 2010 kotieläintaloutta harjoitti noin 20 000 tilaa eli enää kolmannes kaikista tiloista. Vuonna 2000 vielä lähes joka toisella eli noin 40 000 tilalla oli kotieläimiä.

Vuonna 2010 Suomen vähän yli 20 000 kotieläintilasta lähes puolet oli neljän ELY-keskuksen alueella. Nämä olivat Pohjois-Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Savo ja Pohjanmaa, joissa kaikissa kotieläintiloja oli yli 2 000. Vähiten kotieläintiloja oli Ahvenanmaalla, jossa tiloja oli noin 260.

Lukumääräisesti kotieläintiloja ei ole kovin paljoa Kainuussa, mutta kotieläintilojen osuus kaikista tiloista on siellä suurin, lähes 60 prosenttia. Myös Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa yli puolella tiloista on kotieläimiä. Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa vain noin joka neljännellä tilalla on kotieläimiä.

Kotieläintaloutta harjoittavien tilojen määrä on vähentynyt rajusti

- Vuonna 2010 kotieläintaloutta harjoitti noin 20 000 tilaa eli kolmannes kaikista tiloista.
- Vuonna 2000 vielä lähes joka toisella eli noin 40 000 tilalla oli kotieläimiä.

Husdjursproduktion 2010

Husdjurskötseln har genomgått stora förändringar på 2000-talet. Antalet gårdar som bedriver husdjurskötsel har minskat drastiskt. De husdjursgårdar som återstår är allt större och mer specialiserade. År 2010 bedrevs husdjurskötsel av cirka 20 000 gårdar, alltså endast en tredjedel av alla gårdar. År 2000 fanns det fortfarande husdjur på nästan varannan gård, dvs. på cirka 40 000 gårdar.

År 2010 låg inemot hälften av Finlands drygt 20 000 husdjursgårdar i området för fyra ELY-centraler. Dessa var Norra Österbotten, Södra Österbotten, Norra Savolax och Österbotten. I vart och ett av dessa områden fanns det fler än 2 000 husdjursgårdar. Antalet husdjursgårdar var minst på Åland, cirka 260 stycken.

Sett till antal finns det inte många husdjursgårdar i Kajanaland, men där är husdjursgårdarnas andel av alla gårdar störst, nästan 60 procent. Också i Norra Savolax och Norra Karelen har mer än hälften av gårdarna husdjur. I Nyland och Egentliga Finland håller bara cirka var fjärde gård husdjur.

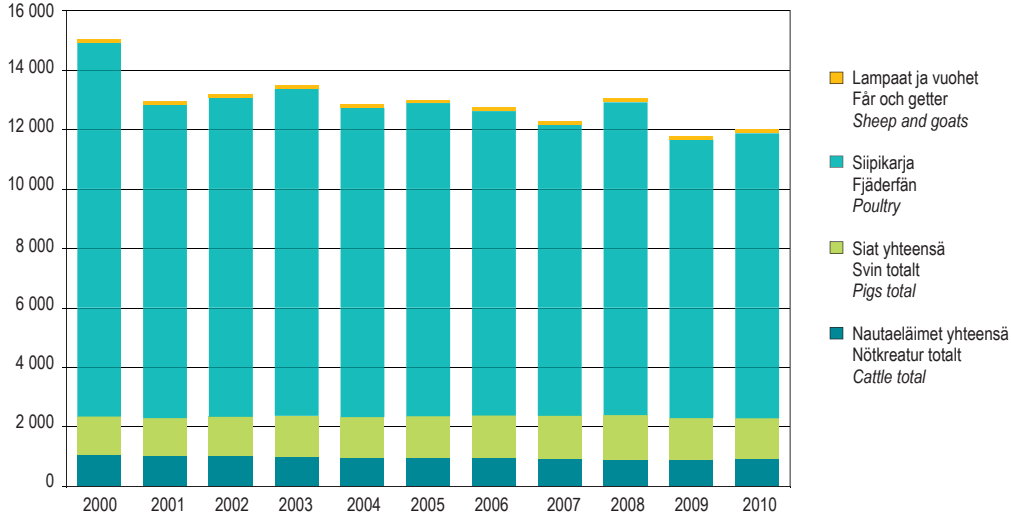
Antalet gårdar som bedriver husdjurskötsel har minskat drastiskt

- År 2010 bedrevs husdjurskötsel av cirka 20 000 gårdar, alltså en tredjedel av alla gårdar.
- År 2000 fanns det fortfarande husdjur på nästan varannan gård, dvs. på cirka 40 000 gårdar.

3.1 Kotieläinten lukumäärä vuosina 2000–2010

Antal husdjur åren 2000–2010
Number of livestock, 2000–2010

1 000 kpl - 1 000 st. - thousands

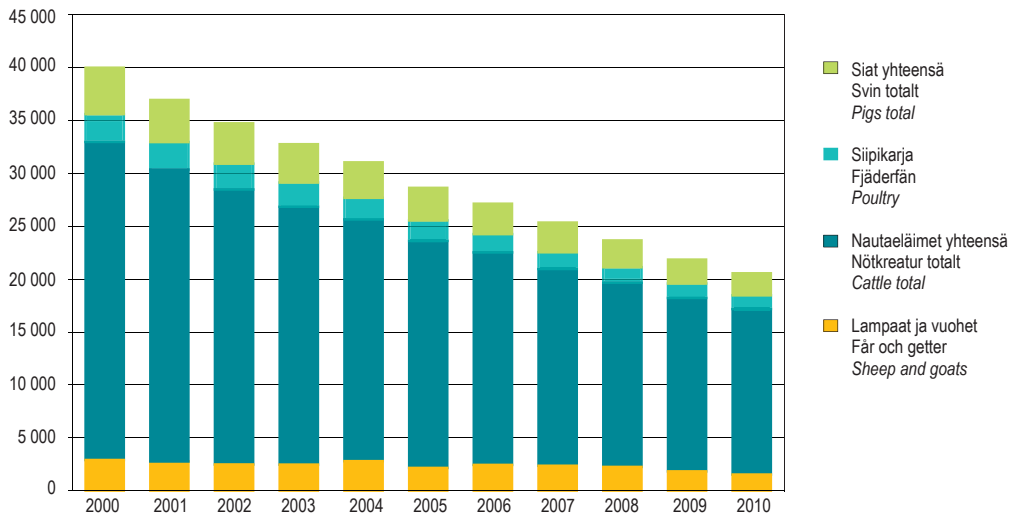

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.2 Kotieläintilojen lukumäärä vuosina 2000–2010

Antal gårdar med husdjur åren 2000–2010
Number of farms with livestock, 2000–2010

Tiloja - Gårdar - Farms

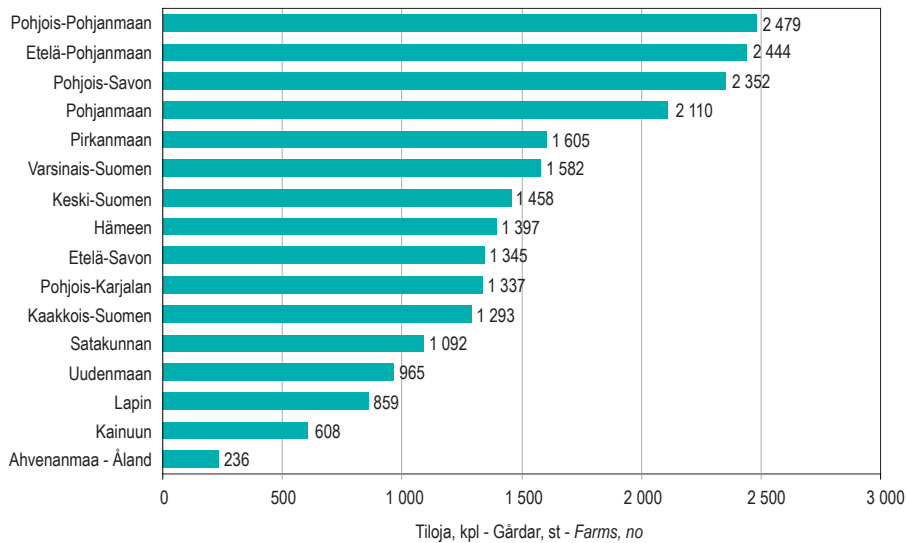
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.3 Kotieläintilojen lukumäärä alueittain vuonna 2010

Antal gårdar med husdjur områdesvis år 2010
Number of farms with livestock by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

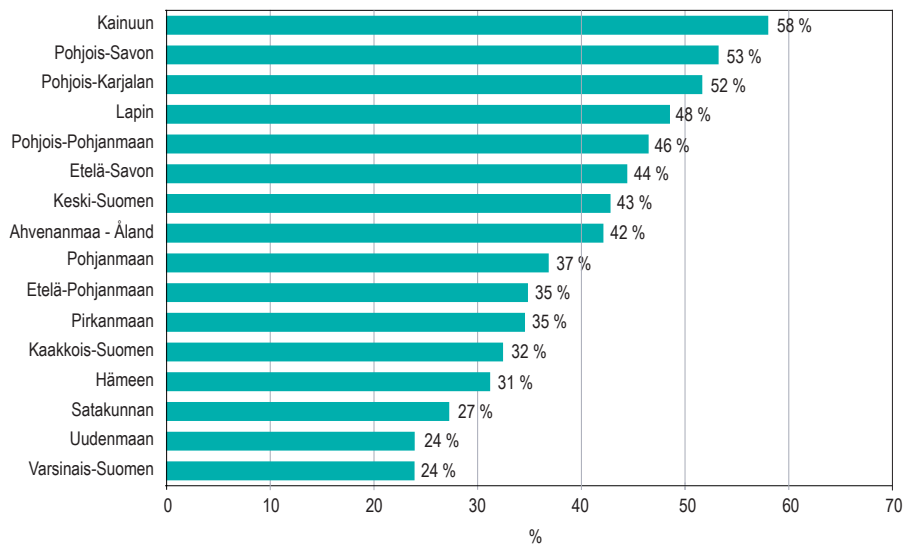

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.4 Kotieläintilojen osuus alueen kaikista maataloista vuonna 2010

Andel gårdar med husdjur områdesvis år 2010
Proportion of farms with livestock by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

Nautakarjatalous

Suomen tärkein kotieläintuotantosuunta on nautakarjatalous, sillä kotieläintiloista yli 70 prosenttia harjoittaa nautakarjataloutta. Jo neljä vuosikymmentä jatkunut nautakarjatilojen väheneminen on jatkunut voimakkaana myös vuosina 2000–2010. Vuonna 2000 nautakarjaa oli noin 30 100 tilalla ja vuonna 2010 enää 15 700 tilalla. Suurimmalla osalla nautakarjatioista harjoitetaan lypsykarjataloutta.

Keväällä 2010 oli noin 11 000 maitoa meijeriin toimittavaa tilaa, kun vuonna 2000 niitä oli vielä 22 400. Lypsykarjatilojen määrä onkin puolittunut viimeisen kymmenen vuoden aikana ja keskimäärin lypsykarjataloudesta on luopunut noin 1 000 tilaa vuodessa. Luopumisen syyt ovat muun muassa jatkavan puute, viljelijän korkea ikä sekä investointitarve pienestä tilakoosta johtuen. Luopuminen lypsykarjataloudesta onkin ollut toiseksi yleisintä. Vain sikataloudesta on luovuttu lypsykarjaa useammin.

Vaikka nautakarjaa pitävien tilojen määrä on puolittunut kymmenessä vuodessa, on eläinten kokonaismäärä laskenut vain 13 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2010. Nautojen määrä painui alle miljoonaan vuonna 2004, ja keväällä 2010 nautoja oli yhteensä 926 000 kappaletta. Nautoista lypsylehmien määrä on vähentynyt noin viidenneksellä viimeisen kymmenen vuoden aikana. Keväällä 2010 maatiloilla oli 289 000 lypsylehmää.

Pienten tilojen luopuessa tuotannosta ja jatkavien tilojen laajennettua tuotantoaan on keskimääräinen karjakoko kasvanut yhdeksällä lehmällä 24 lehmään

vuodesta 2000 vuoteen 2010. Lähes 60 prosentilla lypsykarjatioista oli 10–29 lehmää. Yli 50 lehmän tiloja oli 1 050 vuonna 2010. Vuonna 2000 tämän kokoluokan tiloja oli vain 150. Kahdeksalla suurimmalla tilalla lypsylehmiä oli keskimäärin 240 kappaletta.

Emolehmien määrä sen sijaan on ollut kasvussa lähes koko 2000-luvun ja määrä onkin lähes kaksinkertais-tunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2010 emolehmiä oli noin 55 000 kappaletta 2 300 tilalla. Suurimmilla tiloilla emolehmiä oli yli 150 kappaletta. Osa tiloista, jotka ovat lopettaneet lypsykarjatalouden, onkin siirtynyt emolehmätuotantoon.

Nautakarjatalous on vahvasti keskittynyt Pohjois-Savoon, Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle. Yli puolet nautoista oli näiden alueiden maatiloilla vuonna 2010.

Nautakarjatalous on Suomen tärkein kotieläintuotantosuunta

- Nautakarjatilojen määrä puolittui vuosina 2000–2010.
- Keväällä 2010 nautakarjatiloja oli 15 700, joista noin 11 000 oli lypsykarjatiloja.
- Nautojen määrä on vähentynyt 13 prosenttia vuosina 2000–2010.
- Keväällä 2010 nautoja oli 926 000, joista lypsylehmiä oli 289 000.

Nötboskapsskötsel

Finlands viktigaste inriktning inom husdjursproduktionen är nötboskapsskötseln, eftersom över 70 procent av husdjursgårdarna håller nötboskap. Nedgången i antalet nötboskapsgårdar som har fortgått redan i fyra decennier var kraftig också åren 2000–2010. År 2000 fanns det nötboskap på cirka 30 100 gårdar och år 2010 på bara 15 700 gårdar. Största delen av nötboskapsgårdarna bedriver mjölkproduktion.

Våren 2010 levererade ungefär 11 000 gårdar mjölk till ett mejeri då motsvarande antal år 2000 var 22 400. Antalet mjölkgårdar har alltså halverats under de senaste tio åren och i medeltal har cirka 1 000 gårdar per år lagt ner mjölkproduktionen. Orsakerna till detta är bland annat brist på övertagare, jordbrukarens höga ålder samt behov av investeringar till följd av den ringa gårdsstorleken. Att upphöra med mjölkproduktionen har varit det näst vanligaste. Vanligare var bara att upphöra med svinhushållningen.

Även om antalet gårdar som håller nötboskap har halverats på tio år har det sammanlagda antalet djur sjunkit med bara 13 procent från år 2000 till 2010. Antalet nötkreatur sjönk under en miljon år 2004 och våren 2010 fanns det sammanlagt 926 000 nötkreatur. Av nötkreaturen har antalet mjölkkor minskat med cirka en femtedel under de tio senaste åren. Våren 2010 hade gårdarna sammanlagt 289 000 mjölkkor.

I och med att små gårdar lägger ner produktionen och de gårdar som fortsatt med produktionen expanderar har den genomsnittliga besättningsstorleken från år

2000 till år 2010 ökat med nio kor till 24 kor. Inemot 60 procent av mjölkgårdarna höll 10–29 kor. Antalet gårdar med fler än 50 kor uppgick till 1050 stycken år 2010. År 2000 fanns det bara 150 gårdar i den storleksklassen. På de åtta största gårdarna hade man i medeltal 240 mjölkkor.

Däremot har antalet dikor ökat under nästan hela 2000-talet och nästan fördubblats under de tio senaste åren. År 2010 fanns det cirka 55 000 dikor på 2 300 gårdar. De största gårdarna hade fler än 150 dikor. En del gårdar som har upphört med mjölkproduktionen har i stället gått över till dikorproduktion.

Nötboskapsskötseln är kraftigt koncentrerad till Norra Savolax, Norra Österbotten, Österbotten och Södra Österbotten. Mer än hälften av nötkreaturen fanns på gårdar i dessa områden år 2010.

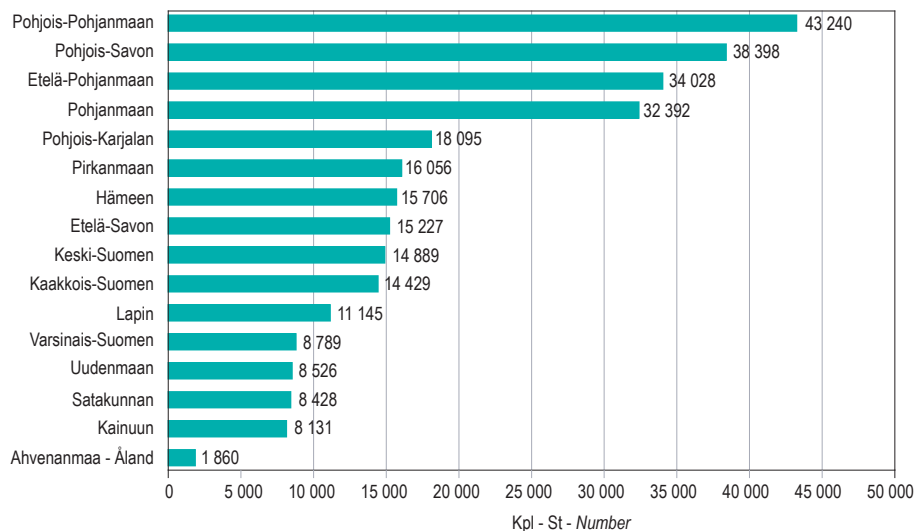
Nötboskapsskötsel är Finlands viktigaste inriktning inom husdjursproduktionen

- Antalet nötgårdar halverades åren 2000–2010.
- Våren 2010 fanns det 15 700 nötgårdar, varav cirka 11 000 mjölkgårdar.
- Antalet nötkreatur har minskat med 13 procent åren 2000–2010.
- Våren 2010 fanns det 926 000 nötkreatur, varav 289 000 mjölkkor.

3.5 Lypsylehmien lukumäärä alueittain vuonna 2010

Antal mjölkkor områdesvis år 2010
Number of dairy cows by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

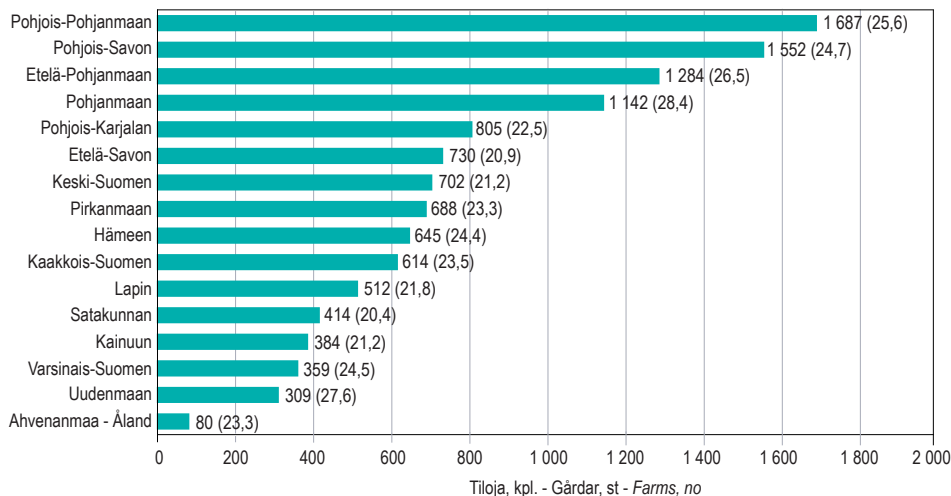

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.6 Lypsykarjatilojen lukumäärä ja lypsylehmiä keskimäärin/tila alueittain vuonna 2010

Antal gårdar med mjölkkor och mjölkkor i medeltal per gård områdesvis år 2010
Number of dairy farms and average number of dairy cows per farm by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

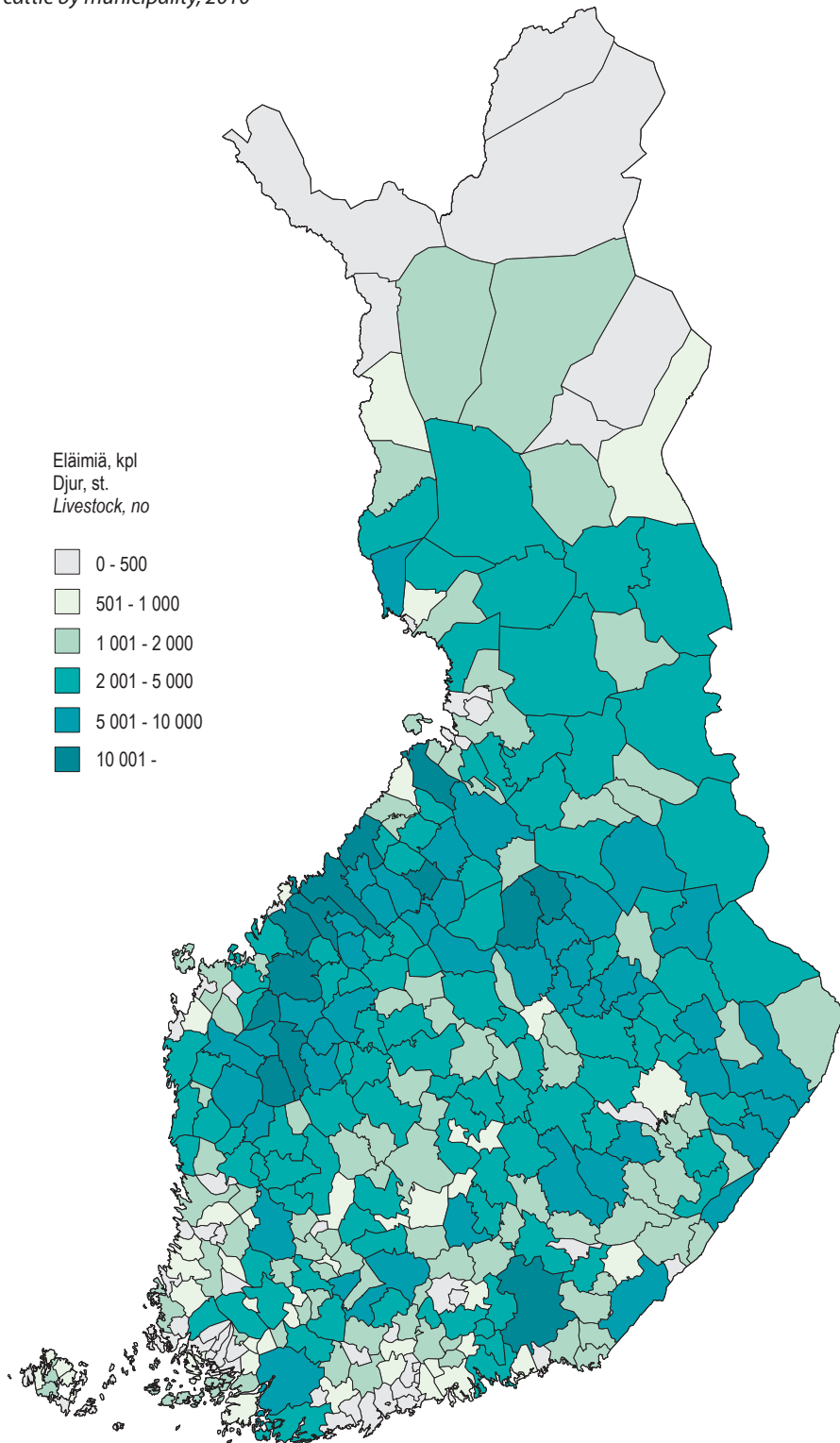

Sisältää kaikki tilat, joilla on lypsylehmiä – Inkluderar alla gårdar som har mjölkkor – Includes all farms which have dairy cows

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.7 Nautaeläinten lukumäärä kunnittain vuonna 2010

Antal nötkreatur enligt kommun år 2010
Number of cattle by municipality, 2010

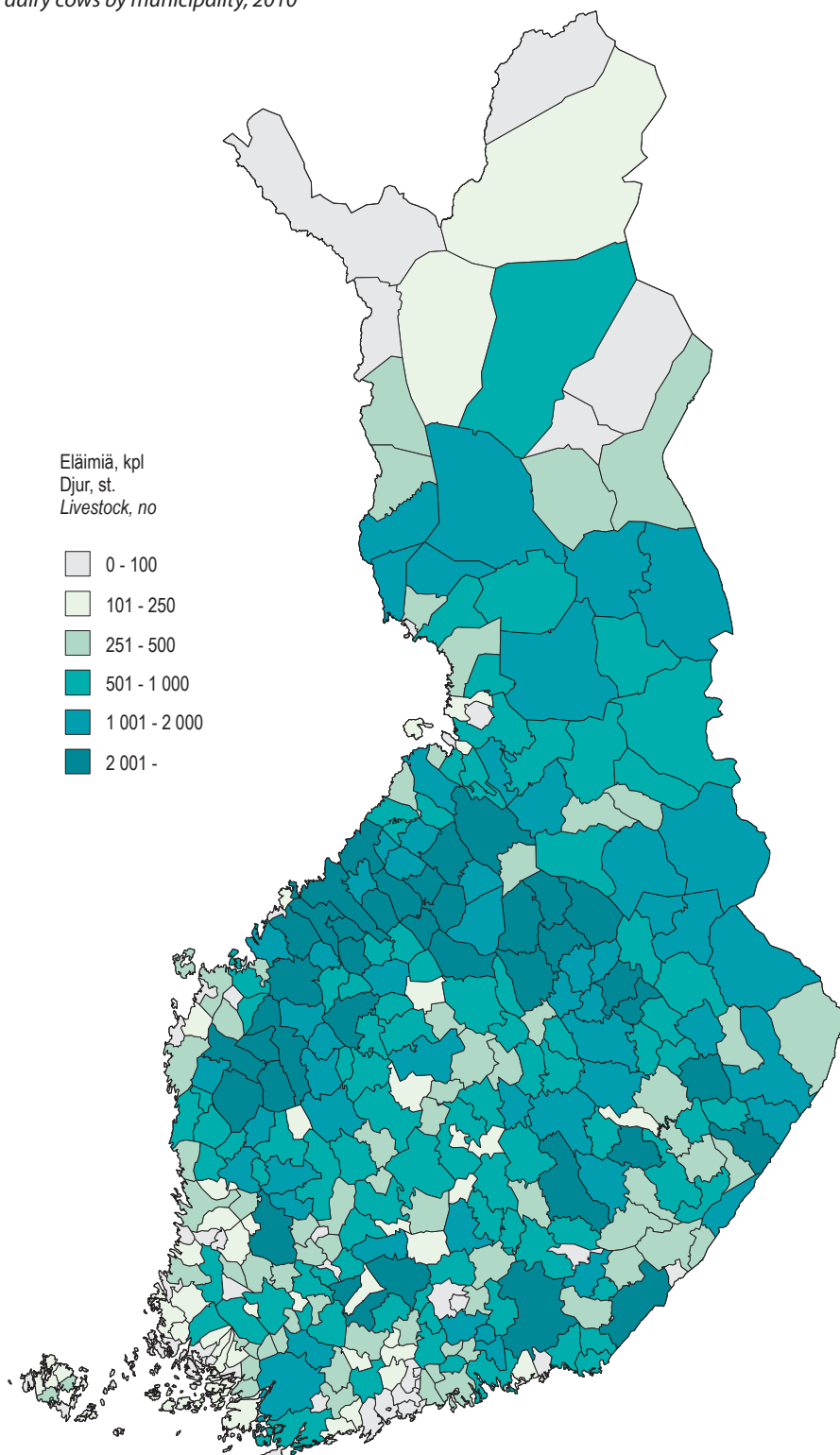

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.8 Lypsylehmien lukumäärä kunnittain vuonna 2010

Antal mjölkkor enligt kommun år 2010

Number of dairy cows by municipality, 2010

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

Eniten nautoja vuonna 2010

Största antalet nötkreatur år 2010

	Eläimiä - Djur
Kiuruvesi	24 663
Kokkola - Karleby	17 589
Kauhava	14 641
Nivala	14 057
Pedersören kunta - Pedersöre	13 975
Kalajoki	13 655
Jalasjärvi	12 782
Siikajoki	12 743
Kruunupyy - Kronoby	12 275
Vieremä	11 845

Eniten nautatiloja vuonna 2010

Största antalet nötkreatursgårdar år 2010

	Tiloja - Gårdar
Kokkola - Karleby	283
Kiuruvesi	248
Kouvola	189
Nivala	187
Kauhava	184
Sastamala	178
Vieremä	170
Pedersören kunta - Pedersöre	168
Siikalatva	165
Jalasjärvi	163

Eniten lypsylehmiä vuonna 2010

Största antalet mjölkkor år 2010

	Eläimiä - Djur
Kokkola - Karleby	6 657
Kiuruvesi	5 798
Nivala	4 842
Vieremä	4 399
Jalasjärvi	3 982
Kouvola	3 936
Kauhava	3 931
Siikalatva	3 892
Pedersören kunta - Pedersöre	3 626
Kruunupyy - Kronoby	3 483

Eniten lypsykarjatiljoja vuonna 2010

Största antalet mjölkorgårdar år 2010

	Tiloja - Gårdar
Kokkola - Karleby	248
Kiuruvesi	192
Nivala	157
Kouvola	147
Siikalatva	147
Kauhava	143
Vieremä	139
Kauhajoki	128
Nilsä	127
Sastamala	127

Sikatalous

Sikatiilojen määrä on lähes puolittunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2010 sikatiloja oli hieman yli 2 000, mikä on runsaat kolme prosenttia kaikista maatiloista.

Vaikka sikatiilojen määrä on puolittunut, sikoja on hieman enemmän kuin vuonna 2000, sillä tuotantoa jatkaneiden tilojen eläinmäärä on kasvanut ja porrastuotanto tehostunut. Vuonna 2010 sikoja oli noin 1,4 miljoonaa, mikä on viisi prosenttia enemmän kuin vuonna 2000. Emakoiden määrä sen sijaan on vähentynyt lähes viidenneksellä vastaavana aikana. Emakoita oli noin 150 500 vuonna 2010 ja 184 000 vuonna 2000.

Sikatalous on vahvasti keskittynyt Varsinais-Suomeen, mutta myös Etelä-Pohjanmaalle ja Pohjanmaalle. Lähes 60 prosenttia sioista on näiden alueiden maatiloilla.

Rakennemuutoksen seurauksena sikaloiden keskikoko on kasvanut kymmenen vuoden aikana. Esimerkiksi li-

hasikoja oli tiloilla keskimäärin 120 vuonna 2000, kun vuonna 2010 niitä oli keskimäärin 270. Suurien lihasikatiilojen määrä on lisääntynyt merkittävästi kymmenessä vuodessa. Vuonna 2000 yli 500 lihasian sikaloita oli 141 tilalla, kun taas vuonna 2010 vastaavan kokoisia lihasikaloita oli 316.

Sikatalous on keskittynyt Varsinais-Suomeen ja Pohjanmaalle

- Sikatiilojen määrä puolittui vuosina 2000–2010.
- Vuonna 2010 sikatiloja oli noin 2 000.
- Keväällä 2010 sikoja oli noin 1,4 miljoonaa.
- Sioista 60 prosenttia on Varsinais-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla.

Svinhushållning

Antalet svingårdar har nästan halverats under de tio senaste åren. År 2010 var svingårdarna strax över 2 000 till antalet, vilket motsvarar drygt tre procent av alla gårdar.

Även om antalet svingårdar har halverats finns det något fler svin än år 2000, eftersom de gårdar som fortsatt med produktionen har utökat sitt djurantal och effektiviserat smågrisproduktionen. År 2010 fanns det runt 1,4 miljoner svin, vilket är fem procent mer än år 2000. Däremot har antalet suggor minskat med inemot en femtedel under samma tid. Det fanns cirka 150 500 suggor år 2010 och 184 000 suggor år 2000.

Svinhushållningen är kraftigt koncentrerad till Egentliga Finland, men också till Södra Österbotten och Österbotten. Nästan 60 procent av svinen hålls på gårdar i dessa områden.

Som en följd av strukturomvandlingen har svinstallarnas medelstorlek ökat under de tio senaste åren.

Till exempel hade gårdarna i medeltal 120 slaktsvin år 2000 och i medeltal 270 slaktsvin år 2010. Antalet stora slaktsvingårdar har ökat avsevärt på tio år. År 2000 hade 141 gårdar svinstallar med över 500 slaktsvin, då antalet motsvarande svinstallar var 316 stycken år 2010.

Svinhushållningen är koncentrerad till Egentliga Finland och Österbotten

- Antalet svingårdar halverades åren 2000–2010.
- År 2010 fanns det cirka 2 000 svingårdar.
- Våren 2010 var antalet svin cirka 1,4 miljoner.
- Av svinen finns 60 procent i Egentliga Finland, Södra Österbotten och Österbotten.

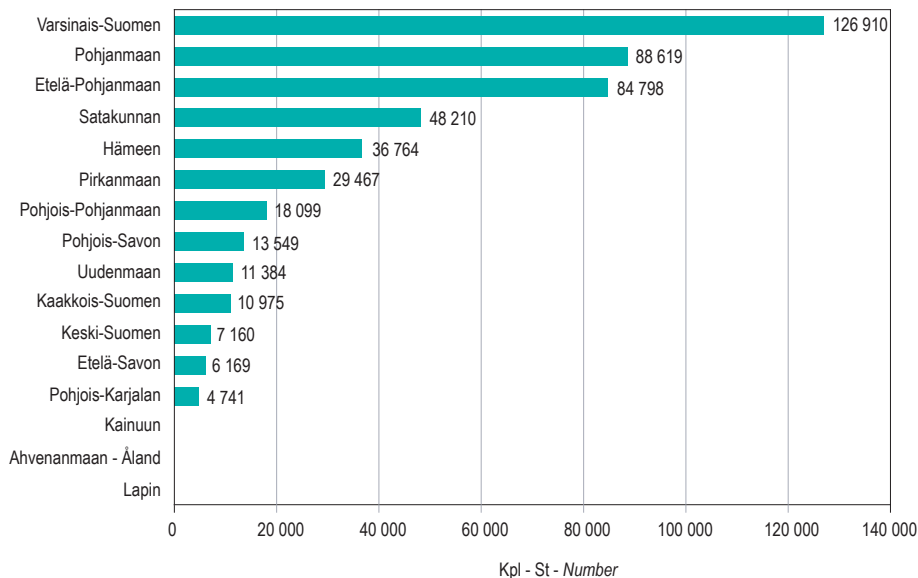

3.9 Lihasisikojen lukumäärä alueittain vuonna 2010

Antal gödsvin områdesvis år 2010

Number of fattening pigs by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

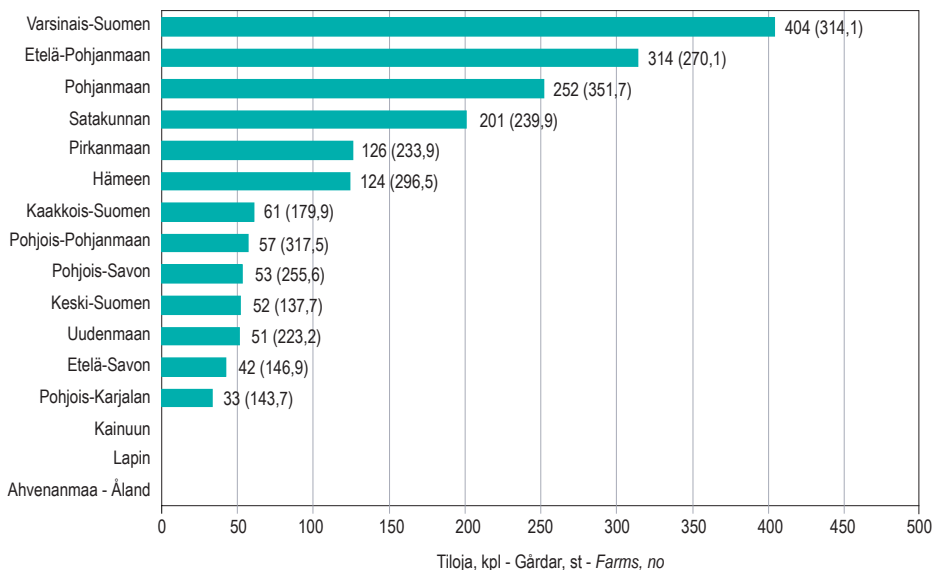
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.10 Lihasiatilojen lukumäärä ja lihasikoja/tila keskimäärin alueittain vuonna 2010

Antal gårdar med gödsvin och gödsvin i medeltal per gård områdesvis år 2010

Number of fattening pig farms and average number of fattening pigs per farm by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

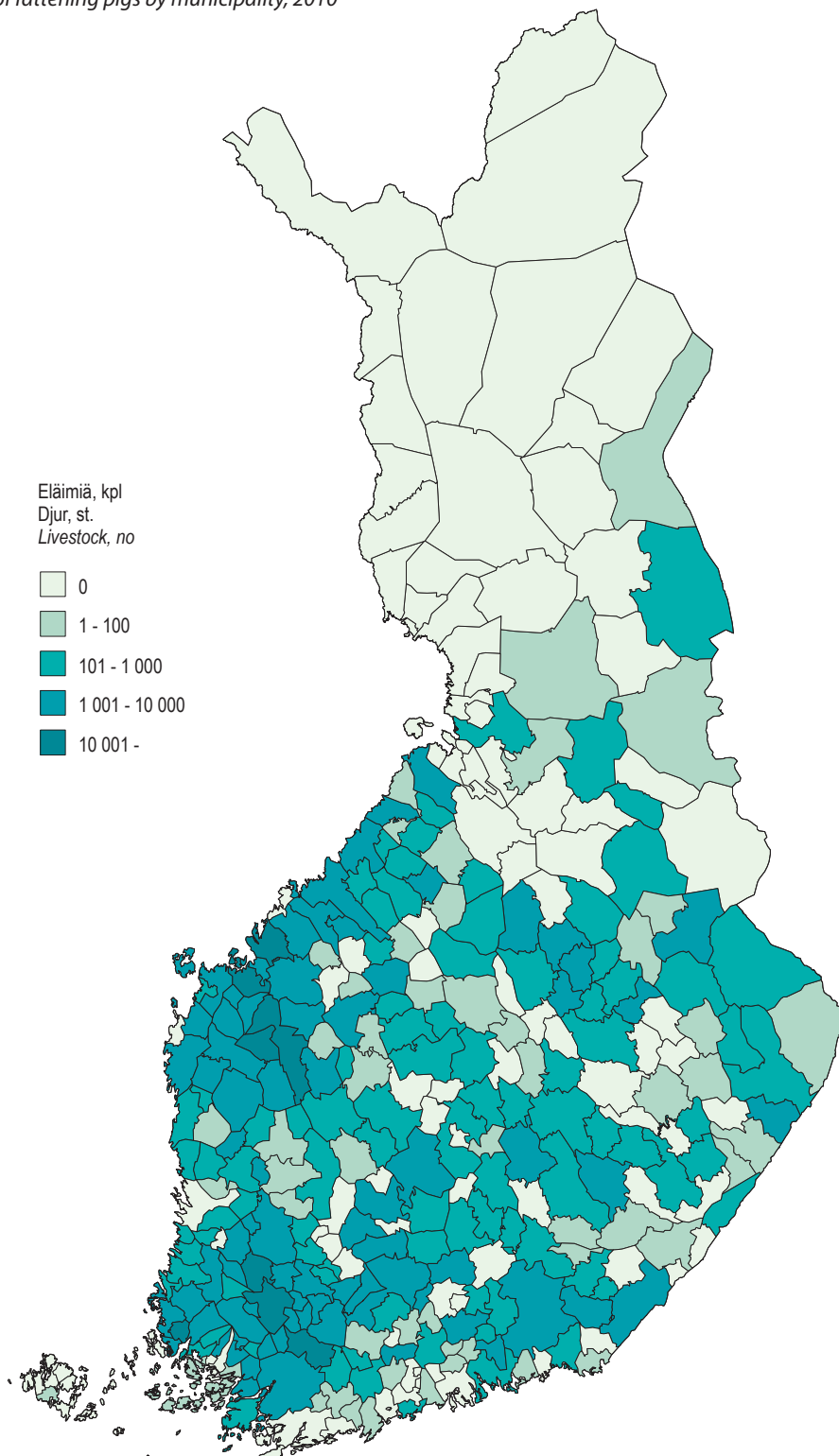
Sisältää kaikki tilat, joilla on lihasikoja – Inkluderar alla gårdar som har gödsvin – Includes all farms which have fattening pigs

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.11 Lihaskojen lukumäärä kunnittain vuonna 2010

Antal gödsvin enligt kommun år 2010

Number of fattening pigs by municipality, 2010

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

Eniten lihasikoja vuonna 2010

Största antalet gödsvin år 2010

	Eläimiä - Djur
Huittinen	27 942
Loimaa	26 451
Ilmajoki	22 943
Vehmaa	19 262
Vöyri-Maksamaa - Vörå-Maxmo	17 151
Uusikaarlepyy - Nykarleby	16 476
Seinäjoki	13 030
Somero	12 646
Salo	9 638
Punkalaidun	9 501

Eniten lihasikatiloja vuonna 2010

Största antalet gödsvingårdar år 2010

	Tiloja - Gårdar
Huittinen	78
Loimaa	72
Ilmajoki	61
Vöyri-Maksamaa - Vörå-Maxmo	47
Vehmaa	46
Somero	41
Salo	40
Uusikaarlepyy - Nykarleby	40
Jalasjärvi	39
Alavus	38

Siipikarjatalous

Siipikarjaa pitävien tilojen määrä on puolittunut kymmenessä vuodessa. Vuonna 2010 siipikarjaa oli noin 1 300 tilalla. Suurin osa siipikarjaa pitävistä tiloista tuottaa kananmunia, sillä munivia kanoja oli 1 072 tilalla. Määrä sisältää myös tilat, joilla kanoja on vain muutamia. Kanaloita, joissa kanoja oli 10 000 tai enemmän oli 105 tilalla vuonna 2010, kun vastaava luku vuonna 2000 oli 47 tilaa. Suurimmilla tiloilla kanoja on yli 50 000 kappaletta.

Myös siipikarjan määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa. Vuonna 2000 siipikarjaa oli 12,6 miljoonaa kappaletta, kun vuonna 2010 sitä oli lähes neljännes vähemmän eli 9,6 miljoonaa kappaletta. Vähenneminen johtuu suurimmaksi osaksi broilereiden määrän vähenemisestä. Kanojen määrä sen sijaan on hieman noussut vuodesta 2000.

Siipikarjatalous on Suomessa keskittynyt voimakkaasti, sillä 40 prosenttia maamme siipikarjasta on Varsinais-

Suomessa. Myös Etelä-Pohjanmaalla ja Satakunnassa on runsaasti siipikarjaa.

Suurin osa siipikarjailoista tuottaa kananmunia

- Siipikarjaa pitävien tilojen määrä puolittui vuosina 2000–2010.
- Vuonna 2010 siipikarjaa oli noin 1 300 tilalla.
- Siipikarjan määrä on vähentynyt neljänneksen vuosina 2000–2010, mutta munivien kanojen määrä on hieman noussut.
- Siipikarjasta 40 prosenttia on Varsinais-Suomessa.

Fjäderfåhushållning

Antalet gårdar som håller fjäderfå har halverats på tio år. År 2010 hade cirka 1 300 gårdar fjäderfå. Merparten av gårdarna som håller fjäderfå producerar ägg, eftersom 1 072 gårdar höll värphöns. I antalet ingår också gårdar med bara ett fåtal hönor. På 105 gårdar fanns det hönsstallar med 10 000 hönor eller fler år 2010, då motsvarande tal år 2000 var 47 gårdar. De största gårdarna har fler än 50 000 hönor.

Också antalet fjäderfån har minskat på tio år. År 2000 fanns det 12,6 miljoner fjäderfån, medan antalet år 2010 var nästan en fjärdedel mindre, dvs. 9,6 miljoner. Minskningen beror till största delen på att antalet broilrar har minskat. Antalet hönor har däremot ökat en aning sedan år 2000.

Fjäderfåhushållningen i Finland är kraftigt koncentrerad, eftersom 40 procent av vårt lands fjäderfån finns

i Egentliga Finland. Också i Södra Österbotten och Satakunta finns ett stort antal fjäderfån.

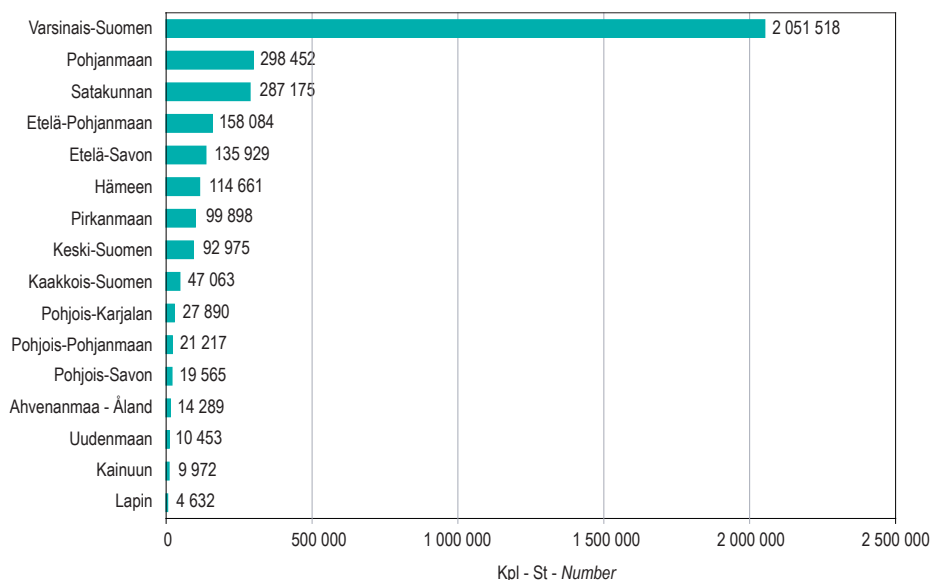
Merparten av fjäderfågårdarna är äggproducenter

- Antalet gårdar som håller fjäderfå halverades åren 2000–2010.
- År 2010 fanns det fjäderfå på cirka 1 300 gårdar.
- Antalet fjäderfå har minskat med en fjärdedel åren 2000–2010, men antalet värphöns har ökat något.
- Av fjäderfåna finns 40 procent i Egentliga Finland.

3.12 Munivien kanojen lukumäärä alueittain vuonna 2010

Antal värphöns områdesvis år 2010
Number of laying hens by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

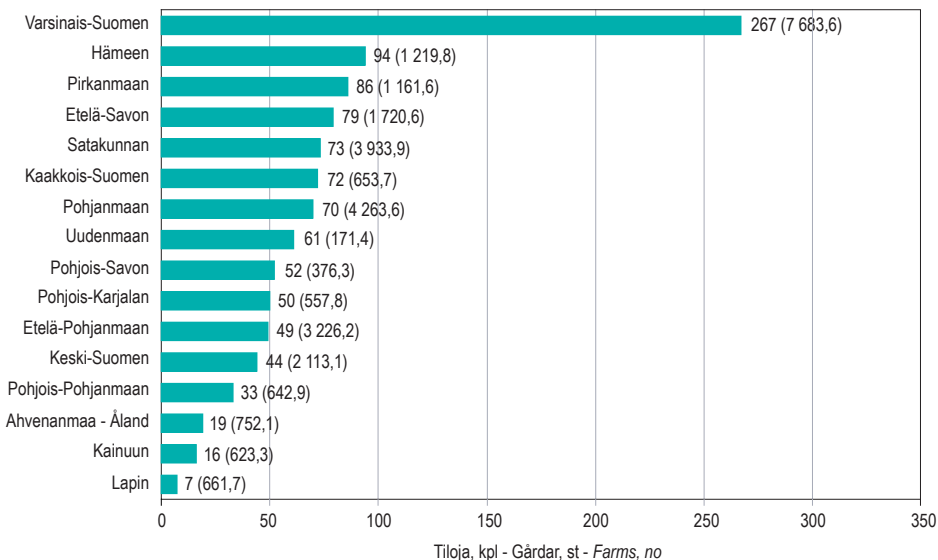

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.13 Kanatilojen lukumäärä ja munivia kanoja/tila keskimäärin alueittain vuonna 2010

Antal gårdar med värphöns och värphöns i medeltal per gård områdesvis år 2010
Number of hen farms and average number of laying hens per farm by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

Sisältää kaikki tilat joilla on kanoja – Inkluderar alla gårdar som har värphöns – Includes all farms which have laying hens

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

Eniten munivia kanoja vuonna 2010

Största antalet värphöns år 2010

	Eläimiä - Djur
Loimaa	463 576
Somero	309 453
Laitila	284 344
Oripää	215 864
Närpiö - Närpes	199 568
Mynämäki	132 002
Pöytyä	131 260
Juva	95 733
Huittinen	94 545
Salo	87 646

Eniten kanatiloja vuonna 2010

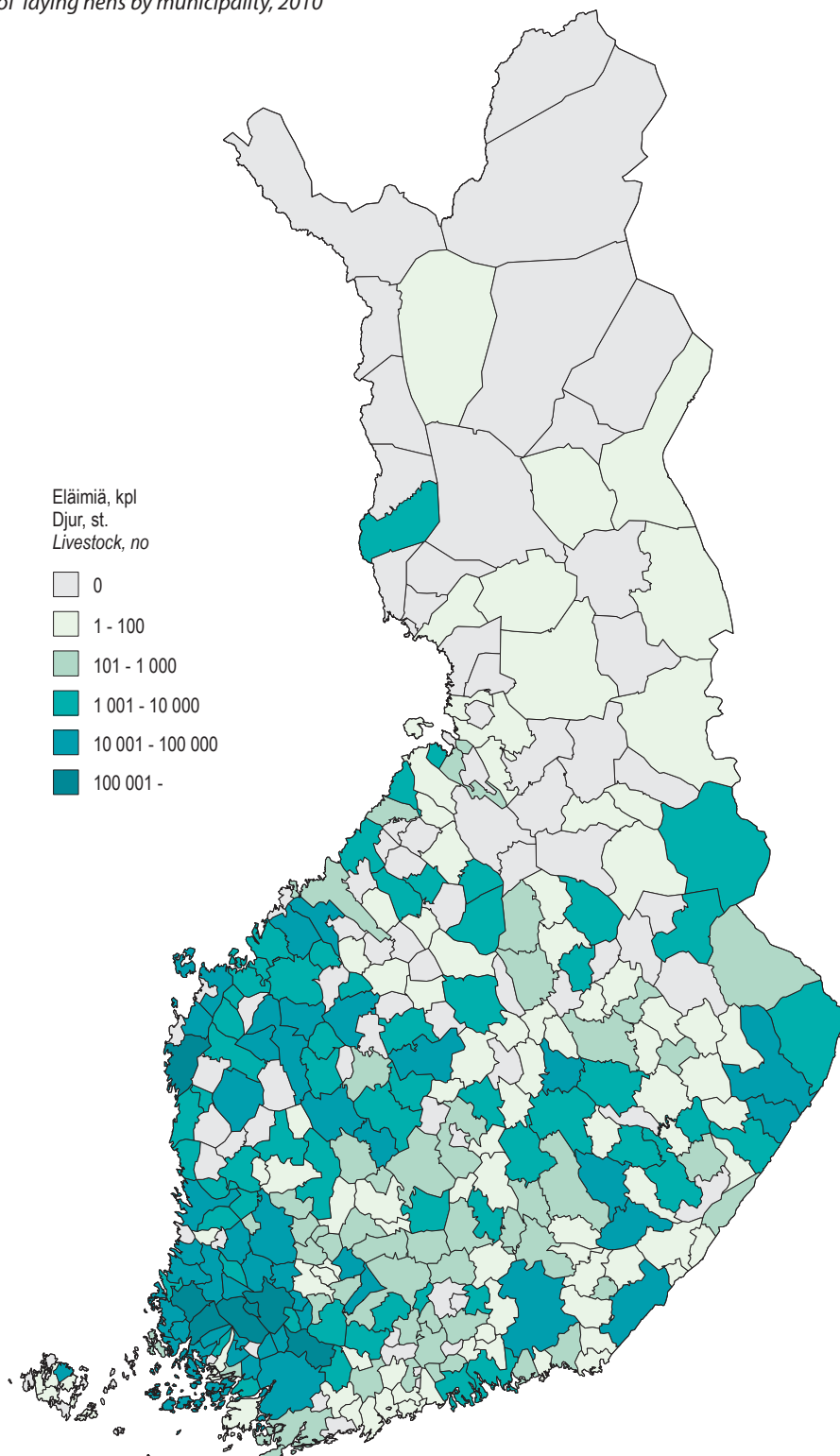
Största antalet gårdar med värphöns år 2010

	Tiloja - Gårdar
Loimaa	40
Laitila	38
Somero	35
Närpiö - Närpes	24
Huittinen	20
Mynämäki	20
Pöytyä	19
Salo	19
Lappeenranta - Villmanstrand	18
Kouvola	13

3.14 Munivien kanojen lukumäärä kunnittain vuonna 2010

Antal värphöns enligt kommun år 2010

Number of laying hens by municipality, 2010

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

Lampaat, vuohet ja hevoset

Vuonna 2010 lampaista oli 1 350 tilalla. Lampaista pitävien tilojen määrä on vähentynyt noin 30 prosentilla kymmenessä vuodessa. Samanaikaisesti lampaiden määrä on lisääntynyt yli neljänneksellä ja lampaista oli noin 125 700 vuonna 2010. Lampaista on eniten Lapissa, Ahvenanmaalla ja Varsinais-Suomessa.

Lampaiden määrä on kasvussa

- Vuonna 2010 lampaista oli 1 350 tilalla.
- Lampaiden määrä on lisääntynyt 25 prosenttia vuosina 2000–2010.
- Lampaista oli 125 000 vuonna 2010.
- Lampaista on eniten Lapissa, Ahvenanmaalla ja Varsinais-Suomessa.

Vuohitalous on Suomessa vähäistä. Vuohia oli noin 4 900 kappaletta 165 tilalla vuonna 2010. Vuohien määrä on vähentynyt yli 40 prosenttia viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Maatilojen määrä joilla on hevosia, on vähentynyt hieman vuosina 2000–2010. Maatiloilla olevien hevosten lukumäärä on noussut lähes neljänneksellä samalla aikavälillä. Vuonna 2010 hevosia oli noin 31 600 kappaletta 5 300 maatilalla. Kaiken kaikkiaan hevosia oli noin 74 300 Suomen Hippos ry:n tilastojen mukaan. Hevostiloista 44 prosenttia harjoittaa maatalouden lisäksi muuta yritystoimintaa, kuten ratsastuskoulutointia tai tallipaikkojen vuokrausta.

Får, getter och hästar

År 2010 höll 1 350 gårdar får. Antalet gårdar som håller får har minskat med cirka 30 procent på tio år. Samtidigt har antalet får ökat med mer än en fjärdedel så att fåren var cirka 125 700 till antalet år 2010. Det fanns flest får i Lappland, på Åland och i Egentliga Finland.

Antalet får ökar

- År 2010 höll 1 350 gårdar får.
- Antalet får har ökat med 25 procent från år 2000 till år 2010.
- Antalet får uppgick till 125 000 år 2010.
- Det finns flest får i Lappland, på Åland och i Egentliga Finland.

Gethushållningen är obetydlig i Finland. Det fanns cirka 4 900 getter på 165 gårdar år 2010. Antalet getter har minskat med mer än 40 procent under de tio senaste åren.

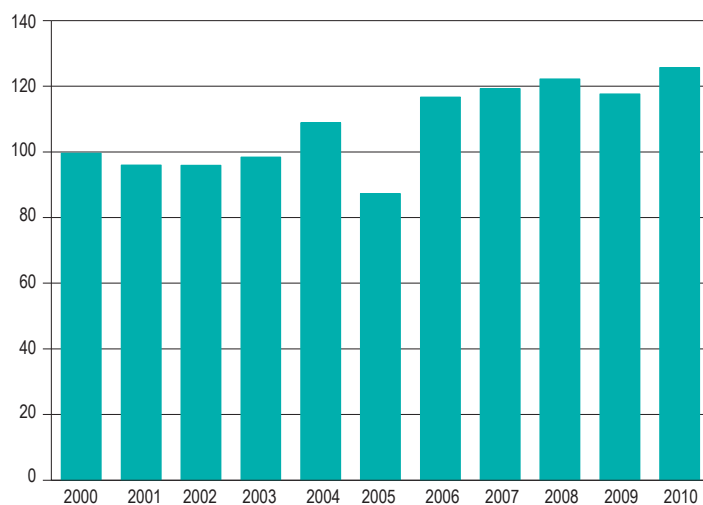
Antalet gårdar som håller hästar har minskat något åren 2000–2010. Under samma period har antalet hästar på gårdarna ökat med nästan en fjärdedel. År 2010 fanns det omkring 31 600 hästar på 5 300 gårdar. Allt som allt var hästarna 74 300 till antalet enligt Finlands Hippos rf:s statistik. Av hästgårdarna bedriver 44 procent annan företagsverksamhet vid sidan av jordbruket, exempelvis ridskoleverksamhet eller uthyrning av stallplatser.

3.15 Lampaiden lukumäärä vuosina 2000–2010

Antal får åren 2000–2010

Number of sheep, 2000–2010

1 000 kpl - 1 000 st. - thousands

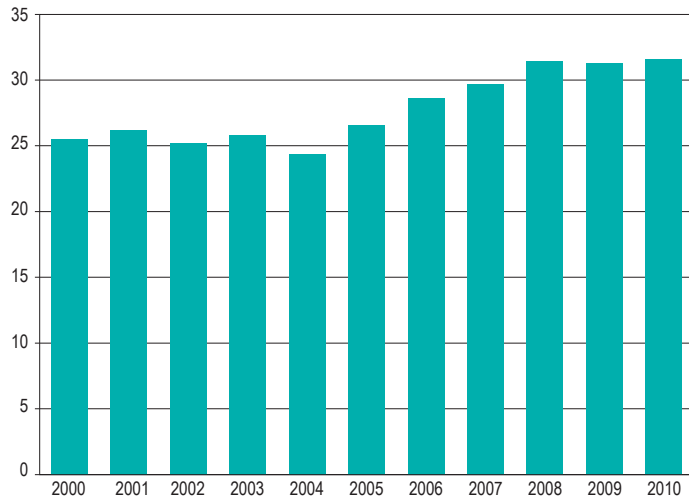
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OSF: Tike, Number of livestock

3.16 Maatiloilla olevien hevosten lukumäärä vuosina 2000–2010

Antal hästar på gårdarna åren 2000–2010

Number of horses on farms, 2000–2010

1 000 kpl - 1 000 st. - thousands

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OSF: Tike, Number of livestock

3.1 Kotieläinten lukumäärä keväällä 2000 ja 2010

Antal husdjur våren 2000 och 2010

Number of livestock, spring 2000 and 2010

Kotieläin – Husdjur – Livestock	Maatiloja Gårdar Farms		Eläimiä Djur Livestock	
	2000	2010	2000	2010
Nautaeläimet – Nötkreatur – Cattle	30 095	15 656	1 056 657	925 808
Lypsylehmät – Mjölkkor – Dairy cows	23 910	11 907	364 116	289 339
Emolehmät – Dikor – Suckler cows	2 821	2 264	27 827	55 367
Hiehot yli 2 vuotta – Kvigor över 2 år – Heifers over 2 years	13 300	9 111	28 148	31 072
lypsylehmiksi – till mjölkkor – for dairy cows	11 884	7 576	24 095	24 168
emolehmiksi – till dikor – for suckler cows	799	1 358	2 049	5 215
teuraaksi – till slaktdjur – for slaughter	988	628	2 004	1 689
Hiehot 1–2 vuotta – Kvigor 1–2 år – Heifers 1–2 years	24 958	13 252	156 833	132 700
lypsylehmiksi – till mjölkkor – for dairy cows	22 399	11 115	139 294	107 377
emolehmiksi – till dikor – for suckler cows	1 485	1 892	6 693	12 863
teuraaksi – till slaktdjur – for slaughter	3 880	2 211	10 846	12 460
Sonnit yli 2 vuotta – Tjurar över 2 år – Bulls over 2 years	3 098	2 862	10 539	11 753
Sonnit 1–2 vuotta – Tjurar 1–2 år – Bulls 1–2 years	13 684	5 939	104 350	102 471
Vasikat alle 1 vuotta – Kalvar under 1 år – Calves under 1 year	28 005	14 845	364 844	303 106
Siat – Svin – Pigs	4 382	2 078	1 295 803	1 366 932
Karjut – Galtar – Boars	2 450	1 024	5 981	3 120
Emakot – Suggor – Sows	3 257	1 272	184 049	150 538
Lhasiat – Gödsvin – Fattening pigs	3 374	1 777	404 883	487 776
Siat 20–50 kg – Svin 20–50 kg – Pigs 20–50 kg	3 172	1 505	289 151	316 166
Porsaat alle 20 kg – Grisar under 20 kg – Piglets under 20 kg	2 941	1 181	411 739	409 332
Lampaat – Får – Sheep	2 183	1 349	99 646	125 673
Uuhet – Tackor – Ewes	..	1 282	49 236	64 766
Muut lampaat – Övriga får – Other sheep and lambs	1 789	1 206	50 410	60 907
Vuohet – Getter – Goats	709	165	8 564	4 890
Siipikarja – Fjäderfän – Poultry	2 639	1 304	12 569 540	9 586 815
Munivat kanat – Värphöns – Laying hens	2 107	1 072	3 110 027	3 393 773
Kananpojat – Kycklingar – Chicks	175	85	914 394	837 850
Kukot – Tuppar – Cockerels	635	209	17 582	14 239
Broileriemot – Broilerhönor – Broiler parent hens	45	34	363 543	432 644
Broilerit – Broilrar – Broilers	220	107	7 917 910	4 616 206
Kalkkunat – Kalkoner – Turkeys	166	61	214 468	279 674
Muu siipikarja – Övriga fjäderfän – Other poultry	380	144	31 616	12 429
Hevoset – Hästar – Horses ¹⁾	5 542	5 319	25 466	31 588

Vuonna 2000 eläinten määrät 1.5.2000. Vuonna 2010 siat, siipikarja ja hevoset 1.4., naudat, lampaat ja vuohet 1.5.2010 – Antalet husdjur 1.5 år 2000. År 2010 svin, fjäderfän och hästar 1.4, nötkreatur, får och getter 1.5 – In 2000 number of animals 1.5.2000. In 2010 pigs, poultry and horses 1.4, cattle, sheep and goat 1.5.2010.

¹⁾ Vain maatiloilla olevat hevoset – Endast hästar på gårdar – Horses on farms only

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä

Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur

Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.2 Nautaeläinten lukumäärä alueittain 1.5.2010

Antal nötkreatur områdesvis 1.5.2010

Number of cattle by region on 1.5.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsylehmät Mjölkkor Dairy cows	Emolehmät Dikor Suckler cows	Hiehot yli 2 vuotta – Kvigor över 2 år – Heifers over 2 years		
			Lypsylehmiksi Till mjölkkor For dairy cows	Emolehmiksi Till dikor For suckler cows	Teuraaksi Till slaktdjur For slaughter
Uudenmaan	8 526	1 102	690	102	79
Varsinais-Suomen	8 789	4 312	740	416	79
Satakunnan	8 428	2 726	827	258	65
Hämeen	15 706	2 440	1 344	213	90
Pirkanmaan	16 056	4 628	1 409	368	107
Kaakkois-Suomen	14 429	2 431	1 186	227	87
Etelä-Savon	15 227	2 912	1 202	315	113
Pohjois-Savon	38 398	5 386	3 428	432	216
Pohjois-Karjalan	18 095	4 111	1 322	355	100
Keski-Suomen	14 889	3 886	1 255	366	109
Etelä-Pohjanmaan	34 028	5 325	3 075	475	162
Pohjanmaan	32 392	5 102	2 858	520	147
Pohjois-Pohjanmaan	43 240	6 663	3 328	728	167
Kainuun	8 131	1 581	491	111	22
Lapin	11 145	1 796	829	227	113
Ahvenanmaa – Åland	1 860	966	184	102	33
Koko maa – Hela landet – Whole country	289 339	55 367	24 168	5 215	1 689
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	364 116	27 827	24 095	2 049	2 004

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä

Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur

Source: OFS: Tike, Number of livestock

Hiehot 1–2 vuotta – Kvigor 1–2 år – Heifers 1–2 years			Sonnit – Tjurar – Bulls		Vasikat alle 1 vuoden Kalvar under 1 år Calves under 1 year	Naudat yhteensä Nötkreatur totalt Cattle total
Lypsylehmiksi Till mjölkkor For dairy cows	Emolehmiksi Till dikor For suckler cows	Teuraaksi Till slaktdjur For slaughter	1–2 vuotta 1–2 år 1–2 years	yli 2 vuotta över 2 år over 2 year		
3 121	320	150	1 972	411	6 957	23 430
3 292	1 162	252	4 271	793	12 149	36 255
3 321	687	510	4 278	568	10 786	32 454
5 878	669	308	4 604	998	14 120	46 370
5 965	1 163	374	4 398	714	16 032	51 214
5 363	532	259	2 979	555	12 549	40 597
5 514	510	913	5 603	722	15 334	48 365
14 163	1 083	2 355	13 418	1 068	41 783	121 730
6 507	845	1 146	6 735	600	19 706	59 522
5 537	940	827	6 445	561	17 320	52 135
12 979	1 062	1 594	12 779	1 299	36 100	108 878
12 251	1 319	1 006	12 503	1 222	34 067	103 387
16 042	1 684	1 917	15 197	1 113	45 621	135 700
2 726	268	247	1 903	151	6 912	22 543
3 991	344	520	4 516	819	11 283	35 583
727	275	82	870	159	2 387	7 645
107 377	12 863	12 460	102 471	11 753	303 106	925 808
139 294	6 693	10 846	104 350	10 539	364 844	1 056 657

3.3 Sikojen lukumäärä alueittain 1.4.2010

Antal svin områdesvis 1.4.2010

Number of pigs by region on 1.4.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Siat 50 kg ja yli – Svin 50 kg och över – Pigs 50 kg and over			Siat 20–50 kg Svin 20–50 kg Pigs 20–50 kg	Porsaat alle 20 kg Grisar under 20 kg Piglets under 20 kg	Yhteensä Totalt Total
	Karjut	Emakot	Lihasiat			
	Galtar	Suggor	Gödsvin			
	Boars	Sows	Fattening pigs			
Uudenmaan	69	5 062	11 384	10 039	11 960	38 514
Varsinais-Suomen	625	40 382	126 910	85 909	117 466	371 292
Satakunnan	288	19 250	48 210	33 416	52 465	153 629
Hämeen	172	9 155	36 764	22 015	27 494	95 600
Pirkanmaan	434	10 244	29 467	21 354	29 186	90 685
Kaakkois-Suomen	60	4 462	10 975	8 312	10 647	34 456
Etelä-Savon	56	1 995	6 169	2 649	5 924	16 793
Pohjois-Savon	104	4 217	13 549	7 715	10 961	36 546
Pohjois-Karjalan	..	1 059	4 741	1 897	..	10 154
Keski-Suomen	44	2 035	7 160	4 338	4 091	17 668
Etelä-Pohjanmaan	580	24 911	84 798	57 660	61 759	229 708
Pohjanmaan	528	21 882	88 619	47 748	56 732	215 509
Pohjois-Pohjanmaan	102	5 756	18 099	12 741	17 934	54 632
Kainuun	..	..	..	..	..	1 625
Lapin	..	..	..	-	-	..
Ahvenanmaa – Åland	..	..	..	..	-	..
Koko maa – Hela landet – Whole country	3 120	150 538	487 776	316 166	409 332	1 366 932
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	5 981	184 049	404 883	289 151	411 739	1 295 803

¹⁾ 1.5.2000

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä

Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur

Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.4 Siipikarjan lukumäärä alueittain 1.4.2010

Antal fjäderfän områdesvis 1.4.2010
Number of poultry by region on 1.4.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Munivat kanat	Kananpojat	Broilerit	Kalkkunat	Muu siipikarja	Yhteensä Totalt Total
	Varphöns	Kycklingar	Broilrar	Kalkoner	Övrig fjäderfän	
	Laying hens	Chicks	Broilers	Turkeys	Other poultry	
Uudenmaan	10 453	68	-	12	1 633	12 166
Varsinais-Suomen	2 051 518	562 778	1 066 534	82 709	146 882	3 910 421
Satakunnan	287 175	140 793	1 139 828	48 205	85 024	1 701 025
Hämeen	114 661	..	..	..	3 245	133 693
Pirkanmaan	99 898	..	623 249	..	60 529	785 120
Kaakkois-Suomen	47 063	6 339	-	..	..	53 505
Etelä-Savon	135 929	30 217	-	-	1 218	167 364
Pohjois-Savon	19 565	..	-	..	3 764	25 956
Pohjois-Karjalan	27 890	..	-	..	1 547	33 957
Keski-Suomen	92 975	..	-	..	252	107 232
Etelä-Pohjanmaan	158 084	19 002	1 605 069	116 044	154 272	2 052 471
Pohjanmaan	298 452	54 330	..	30 559	..	549 368
Pohjois-Pohjanmaan	21 217	..	-	..	322	21 589
Kainuun	9 972	..	-	..	151	10 128
Lapin	4 632	..	-	-	..	4 670
Ahvenanmaa – Åland	14 289	..	-	-	..	18 150
Koko maa – Hela landet – Whole country	3 393 773	837 850	4 616 206	279 674	459 312	9 586 815
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	3 110 027	914 394	7 917 910	214 468	395 149	12 569 540

¹⁾ 1.5.2000

Lähde: SVT:Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.5 Lampaiden ja vuohien lukumäärä alueittain 1.5.2010 sekä hevosten lukumäärä alueittain 1.4.2010

Antal får och getter områdesvis 1.5.2010 och antal hästar områdesvis 1.4.2010
Number of sheep and goats by region on 1.5.2010 and number of horses by region on 1.4.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lampaat – Får – Sheep			Vuohet Getter Goats	Hevoset Hästar Horses ²⁾
	Uuhet	Muut lampaat	Yhteensä		
	Tackor Ewes	Övriga får Other sheep	Totalt Total		
Uudenmaan	3 478	3 944	7 422	257	4 219
Varsinais-Suomen	6 323	6 613	12 936	507	2 217
Satakunnan	2 718	2 742	5 460	252	1 630
Hämeen	2 167	2 003	4 170	46	2 922
Pirkanmaan	3 166	3 204	6 370	1 190	2 709
Kaakkois-Suomen	2 455	2 287	4 742	29	2 472
Etelä-Savon	2 771	2 965	5 736	51	1 812
Pohjois-Savon	2 058	1 572	3 630	297	2 273
Pohjois-Karjalan	2 658	2 835	5 493	120	1 334
Keski-Suomen	3 681	3 858	7 539	62	2 468
Etelä-Pohjanmaan	3 381	3 188	6 569	1 417	2 346
Pohjanmaan	4 933	5 075	10 008	366	1 774
Pohjois-Pohjanmaan	6 087	4 956	11 043	131	2 005
Kainuun	1 869	1 589	3 458	17	495
Lapin	10 486	7 076	17 562	133	664
Ahvenanmaa – Åland	6 535	7 000	13 535	15	248
Koko maa – Hela landet – Whole country	64 766	60 907	125 673	4 890	31 588
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	49 236	50 410	99 646	8 564	25 466

¹⁾ 1.5.2000

²⁾ Vain maataloilla olevat hevokset – Endast hästar på gårdar – Horses on farms only

Lähde: SVT:Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

3.6 Lypsylehmien ja tilojen lukumäärä karjakokoluokittain ja alueittain 1.5.2010

Antal mjölkkor och gårdar enligt besättningsstorlek områdesvis 1.5.2010

Number of dairy cows and farms by herd size and region on 1.5.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsylehmiä – Mjölkkor – Dairy cows						
	1–4	5–6	7–9	10–14	15–19	20–29	30–39
	Lehmiä, kpl – Kor, st. – Cows, no						
Uudenmaan	55	27	97	478	781	1 688	1 472
Varsinais-Suomen	114	101	219	428	696	1 771	1 284
Satakunnan	91	133	..	715	1 274	2 477	832
Hämeen	112	128	362	1 069	1 722	3 807	2 566
Pirkanmaan	155	131	381	1 554	1 791	3 269	2 077
Kaakkois-Suomen	77	93	365	1 138	1 900	3 694	2 188
Etelä-Savon	123	147	499	1 928	2 535	2 892	2 480
Pohjois-Savon	141	211	757	3 040	4 854	9 903	6 194
Pohjois-Karjalan	112	106	443	1 663	2 939	4 288	3 123
Keski-Suomen	110	101	588	1 554	2 060	4 208	1 911
Etelä-Pohjanmaan	164	178	671	2 073	3 943	6 995	5 383
Pohjanmaan	99	75	327	1 673	3 186	7 640	5 294
Pohjois-Pohjanmaan	109	158	740	2 980	5 509	11 147	7 322
Kainuun	33	95	282	1 111	1 118	1 943	1 237
Lapin	66	62	268	1 395	1 625	3 288	1 242
Ahvenanmaa – Åland	42	28	..	77	117	278	389
Koko maa – Hela landet – Whole country	1 603	1 774	6 262	22 876	36 050	69 288	44 994
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	4 263	7 963	25 207	72 014	91 811	106 932	34 856

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsylehmiä – Mjölkkor – Dairy cows						
	1–4	5–6	7–9	10–14	15–19	20–29	30–39
	Tiloja, kpl – Gårdar, st. – Farms, no						
Uudenmaan	30	5	12	40	46	71	44
Varsinais-Suomen	57	18	27	35	41	75	38
Satakunnan	46	25	31	60	74	105	24
Hämeen	59	23	44	89	102	158	76
Pirkanmaan	83	24	47	130	106	137	62
Kaakkois-Suomen	43	17	45	96	113	157	64
Etelä-Savon	62	27	62	159	150	121	73
Pohjois-Savon	65	37	93	250	285	418	184
Pohjois-Karjalan	56	19	55	137	171	179	92
Keski-Suomen	56	18	73	129	123	174	57
Etelä-Pohjanmaan	83	32	85	172	231	292	158
Pohjanmaan	53	14	40	138	188	315	155
Pohjois-Pohjanmaan	62	28	90	243	324	467	217
Kainuun	17	17	35	93	67	82	37
Lapin	31	11	34	115	96	136	37
Ahvenanmaa – Åland	23	5	2	6	7	12	11
Koko maa – Hela landet – Whole country	826	320	775	1 892	2 124	2 899	1 329
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	1855	1439	3 138	5 988	5 446	4 587	1 047

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsylehmiä – Mjölkkor – Dairy cows					Lypsylehmiä/ tila Mjölkkor/gård Dairy cows/ herd
	40–49	50–74	75–99	100–	Yhteensä	
	Lehmiä, kpl – Kor, st. – Cows, no					
					Total	
					Total	
Uudenmaan	1 067	1 392	697	772	8 526	27,6
Varsinais-Suomen	1 081	2 064	428	603	8 789	24,5
Satakunnan	1 060	1 286	..	..	8 428	20,4
Hämeen	1 504	2 468	869	1 099	15 706	24,4
Pirkanmaan	1 654	2 336	754	1 954	16 056	23,3
Kaakkois-Suomen	1 309	2 113	559	993	14 429	23,5
Etelä-Savon	1 293	2 042	847	441	15 227	20,9
Pohjois-Savon	3 831	6 057	1 340	2 070	38 398	24,7
Pohjois-Karjalan	2 187	2 175	512	547	18 095	22,5
Keski-Suomen	1 315	1 864	425	753	14 889	21,2
Etelä-Pohjanmaan	3 691	5 827	2 623	2 480	34 028	26,5
Pohjanmaan	4 553	5 798	1 949	1 798	32 392	28,4
Pohjois-Pohjanmaan	4 298	8 075	1 253	1 649	43 240	25,6
Kainuun	471	1 173	..	..	8 131	21,2
Lapin	845	1 464	416	474	11 145	21,8
Ahvenanmaa – Åland	268	419	-	..	1 860	23,3
Koko maa – Hela landet – Whole country	30 427	46 553	12 917	16 595	289 339	24,3
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	11 245	7 221	1 349	1 255	364 116	15,2

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lypsylehmiä – Mjölkkor – Dairy cows					Tiloja, kpl – Gårdar, st. – Farms, no
	40–49	50–74	75–99	100–	Yhteensä	
	Total					
					Total	
					Total	
Uudenmaan	24	23	8	6	309	
Varsinais-Suomen	24	34	5	5	359	
Satakunnan	24	22	1	2	414	
Hämeen	34	41	10	9	645	
Pirkanmaan	37	39	9	14	688	
Kaakkois-Suomen	30	36	7	6	614	
Etelä-Savon	29	34	10	3	730	
Pohjois-Savon	88	100	16	16	1 552	
Pohjois-Karjalan	50	36	6	4	805	
Keski-Suomen	30	31	5	6	702	
Etelä-Pohjanmaan	84	99	31	17	1 284	
Pohjanmaan	104	98	23	14	1 142	
Pohjois-Pohjanmaan	98	133	14	11	1 687	
Kainuun	11	19	2	4	384	
Lapin	19	24	5	4	512	
Ahvenanmaa – Åland	6	7	-	1	80	
Koko maa – Hela landet – Whole country	692	776	152	122	11 907	
Maatalouslaskenta 2000 – Lantbruksräkningen 2000 – Agricultural Census 2000	259	126	16	9	23 910	

3.7 Lihasikojen ja tilojen lukumäärä sikalakokoluokittain ja alueittain 1.4.2010

Antal gödsvin och gårdar enligt besättningsstorlek områdesvis 1.4.2010

Number of fattening pigs and farms by size of pig herd and region on 1.4.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lihasikoja ≥ 50 kg – Gödsvin ≥ 50 kg – Fattening pigs ≥ 50 kg				
	1–9	10–49	50–99	100–199	200–299
	Sikoja, kpl – Svin, st. – Pigs, no				
Uudenmaan	42	263	735	1 299	677
Varsinais-Suomen	207	1 616	1 971	10 471	11 386
Satakunnan	..	724	2 354	4 873	6 845
Hämeen	51	485	934	3 030	4 545
Pirkanmaan	91	486	1 184	2 955	4 106
Kaakkois-Suomen	42	410	477	1 630	..
Etelä-Savon	25	151	980	399	..
Pohjois-Savon	..	..	828	3 070	1 580
Pohjois-Karjalan	35	173	293	..	665
Keski-Suomen	44	162	851	1 156	1 607
Etelä-Pohjanmaan	175	1 461	2 521	8 553	5 705
Pohjanmaan	89	1 002	1 524	6 422	6 946
Pohjois-Pohjanmaan	..	363	305	1 030	1 970
Kainuun	..	..	-	..	-
Lapin	..	-	-	-	-
Ahvenanmaa – Åland	-	..	-	-	-
Koko maa – Hela landet – Whole country	975	7 486	14 957	45 825	48 102
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	3 390	21 186	35 281	72 171	71 741
ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lihasikoja ≥ 50 kg – Gödsvin ≥ 50 kg – Fattening pigs ≥ 50 kg				
	1–9	10–49	50–99	100–199	200–299
	Tiloja, kpl – Gårdar, st – Farms, no				
Uudenmaan	10	11	10	9	3
Varsinais-Suomen	44	68	26	69	46
Satakunnan	25	33	33	33	29
Hämeen	12	20	12	19	19
Pirkanmaan	21	20	16	21	17
Kaakkois-Suomen	10	17	7	11	7
Etelä-Savon	9	7	13	3	1
Pohjois-Savon	2	5	10	21	6
Pohjois-Karjalan	8	6	4	6	3
Keski-Suomen	10	7	13	8	7
Etelä-Pohjanmaan	40	65	35	63	24
Pohjanmaan	19	38	21	45	29
Pohjois-Pohjanmaan	6	14	4	8	8
Kainuun	1	1	-	1	-
Lapin	1	-	-	-	-
Ahvenanmaa – Åland	-	1	-	-	-
Koko maa – Hela landet – Whole country	218	313	204	317	199
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	803	874	502	512	293

¹⁾ 1.5.2000

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lihaskojoja ≥ 50 kg – Gödsvin ≥ 50 kg – <i>Fattening pigs ≥ 50 kg</i>				
	300–499	500–799	800–999	1 000–	Yhteensä Totalt Total
	Sikoja, kpl – Svin, st. – <i>Pigs, no</i>				
Uudenmaan	1 109	..	..	..	11 384
Varsinais-Suomen	21 883	39 619	12 136	27 621	126 910
Satakunnan	6 690	11 317	..	13 604	48 210
Hämeen	6 679	9 742	2 513	8 785	36 764
Pirkanmaan	6 493	6 525	..	..	29 467
Kaakkois-Suomen	1 705	..	-	4 391	10 975
Etelä-Savon	2 386	..	-	-	6 169
Pohjois-Savon	..	1 951	-	5 147	13 549
Pohjois-Karjalan	..	..	-	-	4 741
Keski-Suomen	..	..	..	-	7 160
Etelä-Pohjanmaan	13 187	15 757	6 972	30 467	84 798
Pohjanmaan	14 291	21 449	7 101	29 795	88 619
Pohjois-Pohjanmaan	2 060	4 359	..	7 156	18 099
Kainuun	..	-	-	-	..
Lapin	-	-	-	-	..
Ahvenanmaa – Åland	-	-	-	-	..
Koko maa – Hela landet – <i>Whole country</i>	81 300	116 462	34 038	138 631	487 776
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – <i>Agricultural Census 2000¹⁾</i>	93 696	61 253	14 733	31 432	404 883

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Lihaskojoja ≥ 50 kg – Gödsvin ≥ 50 kg – <i>Fattening pigs ≥ 50 kg</i>				
	300–499	500–799	800–999	1 000–	Yhteensä Totalt Total
	Tiloja, kpl – Gårdar, st – <i>Farms, no</i>				
Uudenmaan	3	2	1	2	51
Varsinais-Suomen	55	63	14	19	404
Satakunnan	18	18	2	10	201
Hämeen	18	15	3	6	124
Pirkanmaan	16	10	1	4	126
Kaakkois-Suomen	5	1	-	3	61
Etelä-Savon	6	3	-	-	42
Pohjois-Savon	2	3	-	4	53
Pohjois-Karjalan	4	2	-	-	33
Keski-Suomen	5	1	1	-	52
Etelä-Pohjanmaan	34	25	8	20	314
Pohjanmaan	37	34	8	21	252
Pohjois-Pohjanmaan	5	7	1	4	57
Kainuun	2	-	-	-	5
Lapin	-	-	-	-	1
Ahvenanmaa – Åland	-	-	-	-	1
Koko maa – Hela landet – <i>Whole country</i>	210	184	39	93	1 777
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – <i>Agricultural Census 2000¹⁾</i>	249	99	17	25	3 374

3.8 Munivien kanojen ja tilojen lukumäärä kanalakokoluokittain ja alueittain 1.4.2010

Antal höns och gårdar områdesvis enligt besättningsstorlek 1.4.2010

Number of hens and farms by size of flock and region on 1.4.2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Kanoja – Höns – Hens				
	1–49	50–99	100–299	300–999	1 000– 1 999
	Kanoja, kpl – Höns, st. – Hens, no				
Uudenmaan	459	..	1 263	2 530	-
Varsinais-Suomen	596	440	633	8 169	43 117
Satakunnan	237	327	650	5 340	10 643
Hämeen	898	231	1 248	2 464	8 589
Pirkanmaan	817	547	1 607	1 883	..
Kaakkois-Suomen	797	262	..	1 337	..
Etelä-Savon	1 004	539	428	..	..
Pohjois-Savon	540	-	693	..	3 937
Pohjois-Karjalan	571	..	1 032	..	..
Keski-Suomen	534	362	..	..	..
Etelä-Pohjanmaan	268	..	428	..	14 442
Pohjanmaan	206	-	..	2 941	23 059
Pohjois-Pohjanmaan	239	..	..	..	8 894
Kainuun	..	-	-	-	-
Lapin	..	-	-	-	-
Ahvenanmaa – Åland	..	..	-	-	-
Koko maa – Hela landet – Whole country	7 606	3 517	9 054	29 033	127 733
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	14 344	10 400	31 025	106 331	346 803

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Kanoja – Höns – Hens				
	1–49	50–99	100–299	300–999	1 000– 1 999
	Tiloja, kpl – Gårdar, st. – Farms, no				
Uudenmaan	41	6	7	5	-
Varsinais-Suomen	39	6	5	11	30
Satakunnan	18	4	5	7	7
Hämeen	58	4	7	5	6
Pirkanmaan	48	8	9	3	3
Kaakkois-Suomen	55	4	2	3	1
Etelä-Savon	57	7	3	2	2
Pohjois-Savon	41	-	4	1	3
Pohjois-Karjalan	36	2	5	1	2
Keski-Suomen	28	6	2	1	2
Etelä-Pohjanmaan	13	2	3	1	10
Pohjanmaan	13	-	1	4	16
Pohjois-Pohjanmaan	19	1	2	2	6
Kainuun	15	-	-	-	-
Lapin	6	-	-	-	-
Ahvenanmaa – Åland	16	1	-	-	-
Koko maa – Hela landet – Whole country	503	51	55	46	88
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	840	152	192	166	245

¹⁾ 1.5.2000

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä – Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur – Source: OFS: Tike, Number of livestock

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Kanoja – Höns – Hens				Yhteensä Totalt Total
	2 000–	4 000–	6 000–	10 000–	
	3 999	5 999	9 999		
Kanoja, kpl – Höns, st. – Hens, no					
Uudenmaan	..	-	-	-	10 453
Varsinais-Suomen	139 610	172 506	187 284	1 499 163	2 051 518
Satakunnan	22 856	57 038	22 652	167 432	287 175
Hämeen	14 461	15 861	25 096	45 813	114 661
Pirkanmaan	18 738	13 944	..	48 864	99 898
Kaakkois-Suomen	11 992	-	..	..	47 063
Etelä-Savon	8 066	..	-	116 116	135 929
Pohjois-Savon	..	-	..	-	19 565
Pohjois-Karjalan	..	-	..	-	27 890
Keski-Suomen	..	..	..	..	92 975
Etelä-Pohjanmaan	31 304	14 600	..	82 137	158 084
Pohjanmaan	62 368	..	..	183 248	298 452
Pohjois-Pohjanmaan	..	..	-	-	21 217
Kainuun	-	-	..	-	9 972
Lapin	-	..	-	-	4 632
Ahvenanmaa – Åland	-	..	-	..	14 289
Koko maa – Hela landet – Whole country	335 245	302 860	336 660	2 242 065	3 393 773
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	801 859	532 258	503 873	763 134	3 110 027

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Kanoja – Höns – Hens				Yhteensä Totalt Total
	2 000–	4 000–	6 000–	10 000–	
	3 999	5 999	9 999		
Tiloja, kpl – Gårdar, st. – Farms, no					
Uudenmaan	2	-	-	-	61
Varsinais-Suomen	50	35	24	67	267
Satakunnan	9	11	3	9	73
Hämeen	5	3	3	3	94
Pirkanmaan	7	3	1	4	86
Kaakkois-Suomen	4	-	2	1	72
Etelä-Savon	3	1	-	4	79
Pohjois-Savon	2	-	1	-	52
Pohjois-Karjalan	2	-	2	-	50
Keski-Suomen	1	1	1	2	44
Etelä-Pohjanmaan	11	3	2	4	49
Pohjanmaan	22	1	3	10	70
Pohjois-Pohjanmaan	2	1	-	-	33
Kainuun	-	-	1	-	16
Lapin	-	1	-	-	7
Ahvenanmaa – Åland	-	1	-	1	19
Koko maa – Hela landet – Whole country	120	61	43	105	1 072
Maatalouslaskenta 2000 ¹⁾ – Lantbruksräkningen 2000 ¹⁾ – Agricultural Census 2000 ¹⁾	291	109	65	47	2 107

4.

Työvoima ja sukupolvenvaihdos

Arbetskraft och generationsväxling

Labour force and length of possession of the farm

4.1 Työntekijöiden lukumäärä

Maa- ja puutarhataloudessa työskentelevien määrä on Suomessa laskenut merkittävästi vuodesta 2000 vuoteen 2010. Vuonna 2010 maa- ja puutarhatalous työllisti 125 300 ihmistä. Kymmenen vuotta aiemmin maatalouden työvoimaan kuului lähes 178 800 henkilöä. Maa- ja puutarhatalouden työllistämien henkilöiden määrä on laskenut 30 prosenttia, tosin tehdyn työn määrä ei ole pudonnut yhtä paljon.

Maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman henkilötiheys kuvaa maataloudessa työskentelevien jakautumista eri alueille. Henkilötiheys on suurin Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla. Myös maataloudessa työskentelevien kokonaismäärä on suurin näillä alueilla. Monilla harvaan asutuilla alueilla kuten Kainuussa ja Lapissa maatalous on merkittävä elinkeino, vaikka se työllistääkin tiheästi asuttuja alueita vähemmän. Maa- ja puutarhataloudessa työskenteli noin 67 500 viljelijää ja yhtymien osakasta vuonna 2010. Heistä 60 prosenttia oli päätoimisia viljelijöitä. Maa- ja puutarhatalous työllisti viljelijöiden lisäksi noin 50 600 perheenjäsentä, joista 65 prosenttia työskenteli alalla päätoimisesti.

Vuonna 2010 tiloilla oli 7 100 vakituisesti palkattua työntekijää. Vakituisesti palkattujen määrä on lisääntynyt paljon kymmenessä vuodessa, sillä vuonna 2000 vakituisesti palkattujen määrä oli 3 000 henkilöä. Ulko-

malaista palkkatyövoimaa tiloilla oli vuonna 2010 noin 13 000 henkilöä. Tämä luku sisältää sekä vakinaisesti että tilapäisesti palkatut työntekijät.

Maa- ja puutarhataloudessa työskentelevistä 33 prosenttia oli naisia vuonna 2010. Naisten osuus laski hie-
man, sillä vuonna 2000 naisia oli 36 prosenttia tilojen työvoimasta.

Maa- ja puutarhataloudessa työskentelevien määrä on vähentynyt

- Vuonna 2010 maa- ja puutarhatalous työllisti 125 300 ihmistä.
- Maa- ja puutarhatalouden työntekijöiden määrä on vähentynyt 30 prosenttia vuodesta 2000.
- 60 prosenttia viljelijöistä ja yhtymien osakkaista työskenteli päätoimisesti maa- ja puutarhataloudessa.
- Vakituisesti palkattujen määrä on lisääntynyt. Vuonna 2010 tiloilla työskenteli 7 100 vakituisesti palkattua työntekijää.
- Vuonna 2010 noin kolmasosa maa- ja puutarhataloudessa työskentelevistä oli naisia.

4.1 Antalet arbetstagare

Antalet personer som arbetar med jordbruk och trädgårdsodling i Finland har minskat avsevärt från år 2000 till år 2010. År 2010 sysselsatte jordbruket och trädgårdsodlingen 125 300 personer. Tio år tidigare uppgick jordbrukets arbetskraft till ungefär 178 800 personer. Antalet personer som är sysselsatta inom jordbruk och trädgårdsodling har minskat med 30 procent, dock har den utförda arbetsmängden inte minskat i samma omfattning.

Persontäthet för arbetskraften i jordbruks- och trädgårdsföretag beskriver hur de som arbetar inom jordbruket är fördelade mellan olika regioner. Persontätheten är störst i Egentliga Finland och Södra Österbotten. Också det sammanlagda antalet personer som arbetar inom jordbruket är störst i dessa regioner. I många glest bebodda områden såsom Kajaland och Lappland är jordbruket en betydelsefull näringsgren, trots att det sysselsätter färre personer där än i tätt bebodda områden. År 2010 arbetade cirka 67 500 jordbrukare och delägare i sammanslutningar inom jordbruket och trädgårdsodlingen. Av dem var 60 procent heltidsjordbrukare. Utöver jordbrukarna sysselsatte jordbruket och trädgårdsodlingen också omkring 50 600 familjemedlemmar varav 65 procent arbetade på heltid inom näringen.

År 2010 hade gårdarna 7 100 fast anställda arbetstagare. Antalet fast anställda har ökat avsevärt på tio år, för år 2000 var de fast anställda 3 000 till antalet. År 2010

hade gårdarna anställt cirka 13 00 utländska arbetstagare. I siffran ingår både fast anställda och tillfälligt anställda arbetstagare.

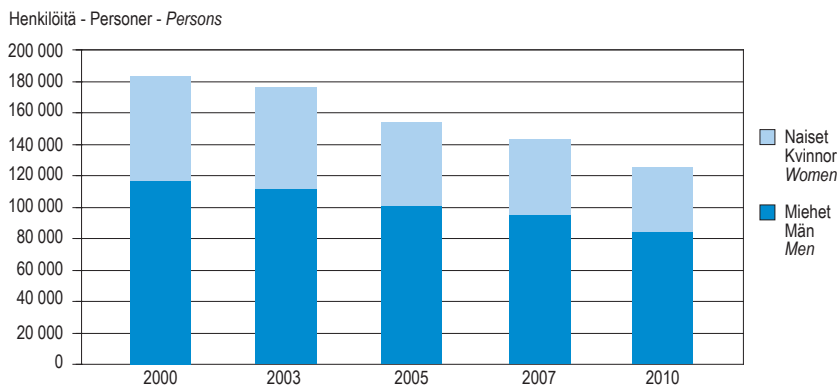
Av dem som arbetade inom jordbruket och trädgårdsodlingen var 33 procent kvinnor år 2010. Kvinnornas andel sjönk en aning, för år 2000 utgjorde kvinnorna 36 procent av gårdarnas arbetskraft.

Antalet personer som arbetar med jordbruk och trädgårdsodling har minskat

- År 2010 sysselsatte jordbruket och trädgårdsodlingen 125 300 personer.
- Antalet personer som arbetar med jordbruk och trädgårdsodling har minskat med 30 procent sedan år 2000.
- 60 procent av jordbrukarna och delägarna i sammanslutningar arbetade på heltid inom jordbruket och trädgårdsodlingen.
- Antalet fast anställda har ökat. År 2010 arbetade 7 100 fast anställda arbetstagare på gårdarna.
- Av dem som arbetade inom jordbruket och trädgårdsodlingen år 2010 var cirka en tredjedel kvinnor.

4.1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten työvoima vuosina 2000–2010

Arbetskraft i jordbruks- och trädgårdsföretagen åren 2000–2010
Agricultural and horticultural labour force, 2000–2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

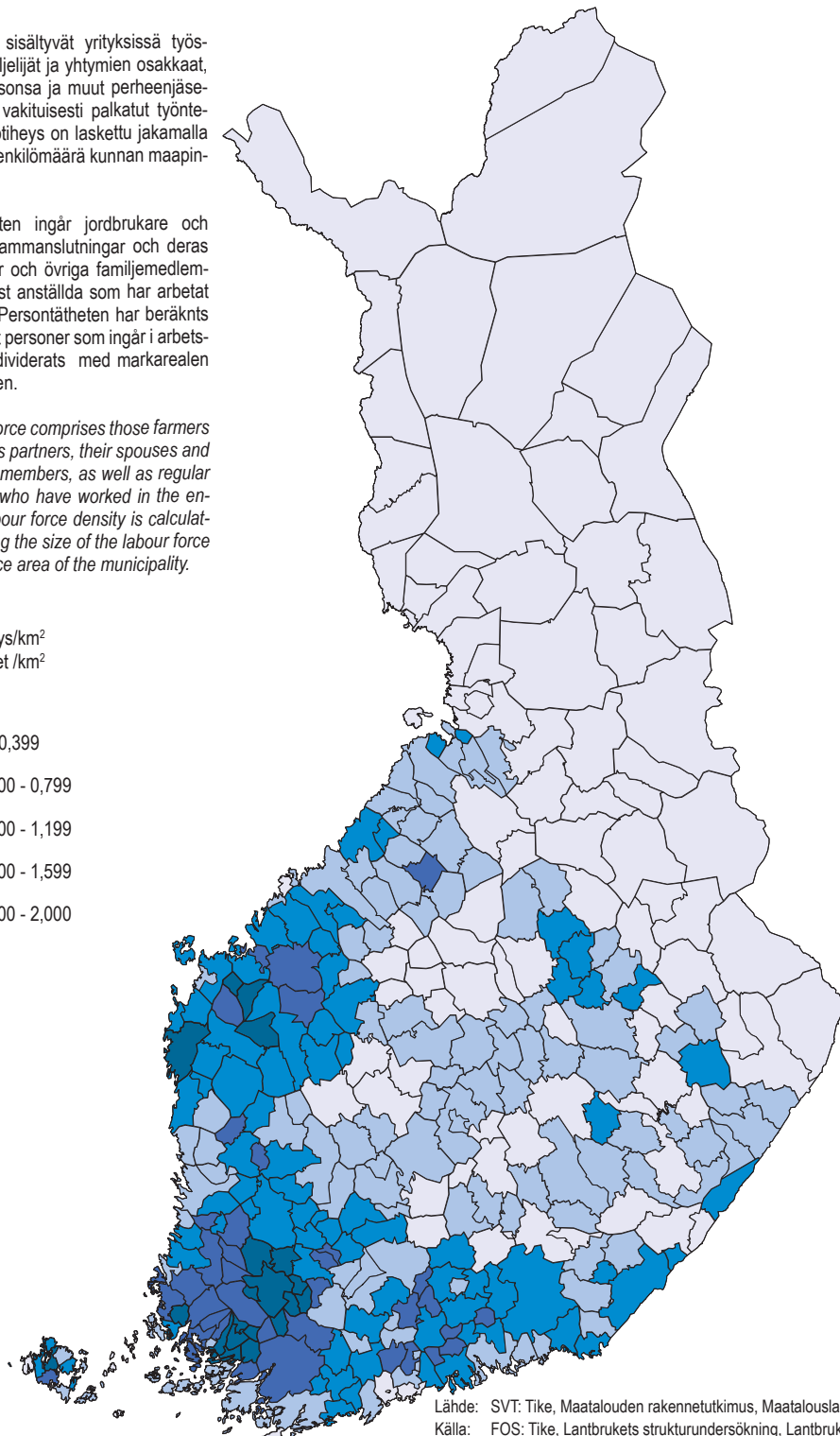
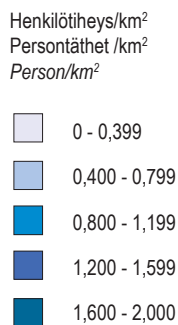
4.1.2 Maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman henkilötiheys kunnittain vuonna 2010

Persontäthet för arbetskraften i jordbruks- och trädgårdsföretag enligt kommun år 2010
Labour force density of agricultural and horticultural enterprises by municipality, 2010

Työvoimaan sisältyvät yrityksissä työkennelleet viljelijät ja yhtiöiden osakkaat, heidän puolisonsa ja muut perheenjäsenensä sekä vakituisesti palkatut työntekijät. Henkilötiheys on laskettu jakamalla työvoiman henkilömäärä kunnan maapinta-alalla.

I arbetskraften ingår jordbrukare och delägare i sammanslutningar och deras makor/makar och övriga familjemedlemmar samt fast anställda som har arbetat i företagen. Persontätheten har beräknats så att antalet personer som ingår i arbetskraften har dividerats med markarealen för kommunen.

The labour force comprises those farmers and business partners, their spouses and other family members, as well as regular employees, who have worked in the enterprise. Labour force density is calculated by dividing the size of the labour force by the surface area of the municipality.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.1.3 Maatalous- ja puutarhayritysten työvoiman kuntakohtainen henkilömäärä suhteessa yritysten sijaintikunnan asukaslukuun vuonna 2010

Antal personer som ingår i jordbruks- och trädgårdsföretagens arbetskraft kommunvist i proportion till invånarantalet i de kommunen där företaget var beläget år 2010

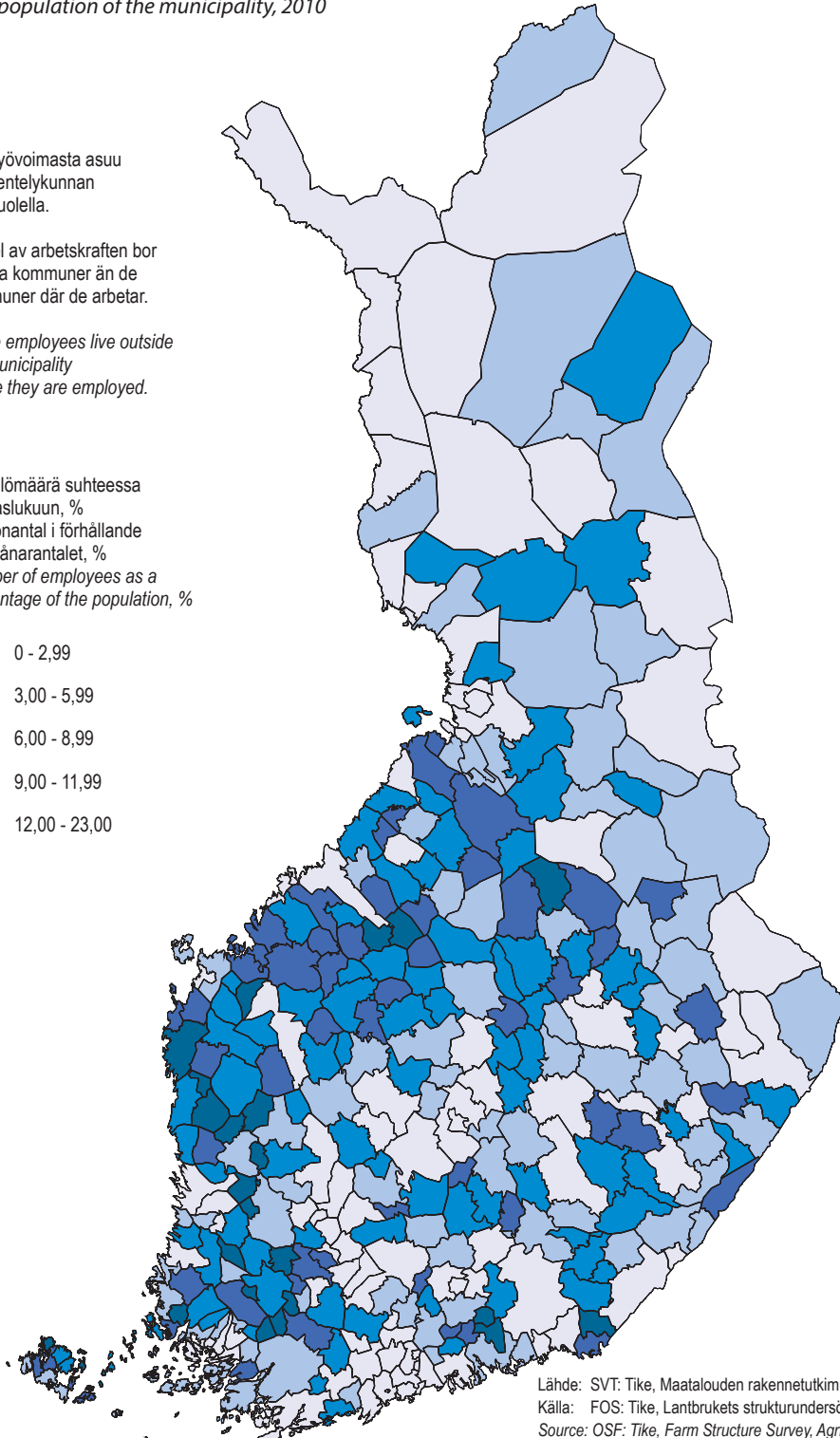
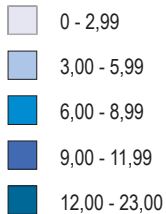
Number of labour force of agricultural and horticultural enterprises per municipality as a percentage of the population of the municipality, 2010

Osa työvoimasta asuu työskentelykunnan ulkopuolella.

En del av arbetskraften bor i andra kommuner än de kommuner där de arbetar.

Some employees live outside the municipality where they are employed.

Henkilömäärä suhteessa asukaslukuun, %
Personantal i förhållande till invånarantalet, %
Number of employees as a percentage of the population, %

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.1.1 Maatalous- ja puutarhayritysten työntekijöiden lukumäärä alueittain vuonna 2010

Personer som arbetade i ett jordbruks- eller trädgårdsföretag områdesvis år 2010

Number of employees of agricultural and horticultural enterprises by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Viljelijät ja yhtiymien osakkaat Jordbrukare och sammanslutningens delägare <i>Farmers and joint owners</i> ¹⁾		Perheenjäsenet Familjemedlemmar <i>Family members</i> ²⁾		Vakituisesti palkatut Fast anställda <i>Regular labour force</i> ³⁾	Ulkomainen palkkatyövoima Utländsk arbetskraft <i>Foreign labour force</i> ⁴⁾
	Henkilöitä Personer <i>Persons</i>	Päätoimisia Heltids- anställda <i>Full-time</i> ⁵⁾	Henkilöitä Personer <i>Persons</i>	Päätoimisia Heltids- anställda <i>Full-time</i> ⁵⁾	Henkilöitä Personer <i>Persons</i>	Henkilöitä Personer <i>Persons</i>
		%		%		
Uudenmaan	4 277	55,4	3 283	58,3	626	589
Varsinais-Suomen	7 228	59,0	5 463	61,6	1 168	2 174
Satakunnan	4 337	57,1	3 371	61,4	531	668
Hämeen	4 757	59,6	3 524	62,8	459	1 109
Pirkanmaan	4 975	56,3	3 752	59,1	522	425
Kaakkois-Suomen	4 353	56,2	3 002	63,0	361	642
Etelä-Savon	3 190	58,0	2 291	66,0	400	1 323
Pohjois-Savon	4 710	67,6	3 728	73,6	386	3 307
Pohjois-Karjalan	2 781	65,0	1 941	71,4	217	814
Keski-Suomen	3 599	57,6	2 619	64,8	212	268
Etelä-Pohjanmaan	7 426	55,4	5 666	65,1	603	279
Pohjanmaan	6 304	58,7	4 930	63,4	874	674
Pohjois-Pohjanmaan	5 953	66,9	4 410	73,3	433	341
Kainuun	1 150	66,7	855	72,7	102	70
Lapin	1 878	60,2	1 306	70,4	130	36
Ahvenanmaa – Åland	601	62,1	504	58,3	100	263
Koko maa – Hela landet – Whole country	67 519	59,5	50 645	64,9	7 124	12 982

¹⁾ Viljelijät ja yhtiymien osakkaat, jotka ovat osallistuneet tilan maa- ja puutarhatalouden töihin. – Jordbrukare och sammanslutningens delägare som har utfört jordbruks- och trädgårdsarbete. – *Farmers and joint owners of enterprises who have participated in agricultural and horticultural work on the farm.*

²⁾ Puolisot ja muut ennen vuotta 1996 syntyneet lähisukulaiset, jotka ovat osallistuneet tilan maa- ja puutarhatalouden töihin. – Makorna/makarna och övriga nära släktingar som är födda före 1996 och som har deltagit i jordbruks- och trädgårdsarbetet. – *Spouses and close relatives born prior to 1996 who have participated in agricultural and horticultural work on the farm.*

³⁾ Ml. Tilan johtajat – Inkl. driftsledare – *Incl. manager of the farm*

⁴⁾ Tilan maa- ja puutarhatalouden työhön palkkaamat ulkomaisten kansalaiset (sekä vakituisesti palkatut että lyhytaikainen työvoima). Vakituisesti palkatut ulkomaalaiset sisältyvät myös vakituisesti palkattujen kokonaismäärään – Utländska medborgare som gårdarna har anställt för jordbruks- och trädgårdsarbetet (fast anställda, kortvarigt anställda och lantbruksavbrytare). Fast anställda utlänningar ingår även i det totala antalet fast anställda. – *Foreign nationals hired as agricultural and horticultural farm labour (regular, short-term and holiday relief staff). Regular foreign workers are also included in the total regular labour force.*

⁵⁾ Maa- ja puutarhatalouden työ on päätoimista, jos maa- ja puutarhatalouden osuus henkilön kokonaistyömäärästä on yli puolet. – Jordbruks- och trädgårdsarbetet är huvudsakligen om andelen arbetstimmar inom jordbruket och trädgårdsodlingen utgör mer än hälften av personens totala arbetstimmar. – *Work in agriculture and horticulture is deemed to constitute full-time employment if the number of hours a person works in agriculture and horticulture accounts for more than half of his or her total hours worked.*

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.2 Työhön käytetty aika

Vuonna 2010 viljelijät ja yhtymien osakkaat käyttivät maa- ja puutarhatalouteen noin 45 400 henkilötyövuotta. Tämä on noin 12 000 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2000. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska vuoden 2010 laskelma kattaa kaikki maatilat ja puutarhayritykset, kun taas vuoden 2000 laskuihin eivät sisälly pelkkää kasvihuonetuotantoa harjoittaneet puutarhayritykset.

Maa- ja puutarhatilojen töihin käytettiin vuonna 2010 yhteensä noin 79 000 henkilötyövuotta. Yksi henkilötyövuosi on 1 800 työtuntia eli kahdeksan tunnin päivittäinen työ viitenä päivänä viikossa ja yhtenätoista kuukautena vuodessa. Kymmenessä vuodessa maa- ja puutarhatalouteen käytetty työmäärä on pudonnut 13 prosenttia, mutta töitä tekevien henkilöiden määrä on vähentynyt selvästi enemmän.

Lypsykarjatiloiilla tehty työmäärä on yli kaksinkertainen viljatiloihin verrattuna. Tämä näkyy myös työn alueel-

lisessä jakautumisessa. Kokonaistyömäärä ja maa- ja puutarhatalouden osuus siitä ovat keskimäärin suurimmat karjatalousvaltaisilla alueilla. Varsinkin lypsykarjatiloiilla tehtiin pitkää päivää. Yksi ihminen käytti tilan töihin keskimäärin 255 päivää vuodessa. Laskennallinen henkilötyövuosi on 225 työpäivää.

Maa- ja puutarhatalouteen käytetty työaika ei ole vähentynyt samassa suhteessa henkilöiden määrän kanssa

- Vuonna 2010 maa- ja puutarhatalouteen käytettiin työaikaa yhteensä 79 000 henkilövuotta.
- Työaika on vähentynyt 13 prosenttia vuodesta 2000.
- Viljelijät ja yhtymien osakkaat tekivät työajasta 45 400 henkilötyövuotta.

4.2 Den tid som har gått åt till arbetet

År 2010 använde jordbrukarna och sammanslutningarnas delägare cirka 45 400 årsverken för jordbruk och trädgårdsodling. Detta är ungefär 12 000 färre årsverken än år 2000. Siffrorna är inte helt jämförbara eftersom 2010 års uträkning omfattar alla gårdsbruk och trädgårdsföretag, medan trädgårdsföretag som enbart bedrivit växthusproduktion inte ingår i uträkningarna från år 2000.

Sammanlagt åtgick cirka 79 000 årsverken för arbeten inom jordbruket och trädgårdsodlingen år 2010. Ett årsverke är 1 800 arbetstimmar, dvs. åtta timmars dagligt arbete fem dagar i veckan och elva månader om året. På tio år har den arbetsmängd som använts inom jordbruket och trädgårdsodlingen minskat med cirka 13 procent, men antalet arbetande personer har minskat betydligt mer.

På mjölkgårdarna är arbetsmängden mer än dubbelt större än på spannmålsgårdarna. Detta avspeglas också i den regionala fördelningen av arbetet. Den totala arbetsmängden och jordbrukets och trädgårdsodlingens

andel av den är i medeltal störst i regioner där boskapskötseln är den dominerande produktionsinriktningen. I synnerhet på mjölkboskapsgårdarna var arbetsdagarna långa. En person använde i genomsnitt 255 dagar per år för gårdsarbetet. Ett kalkylerat årsverke är 225 arbetsdagar.

Den arbetstid som har gått åt till jordbruk och trädgårdsodling har inte minskat i samma proportion som antalet personer

- År 2010 användes sammanlagt 79 000 årsverken för arbeten inom jordbruket och trädgårdsodlingen.
- Arbetstiden har minskat med 13 procent sedan år 2000.
- Av den arbetstid som har gått åt till jordbruk och trädgårdsodling utförde jordbrukarna och sammanslutningarnas delägare 45 400 årsverken.

4.2.1 Maa- ja puutarhatalouden vuosityömäärä alueittain vuonna 2010

Årsarbete inom jordbruket och trädgårdsodlingen områdesvis år 2010

Annual work performed in agriculture and horticulture by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Viljelijät ja yhtymien osakkaat Jordbrukare och sammanslutningens delägare Farmers and joint owners 1)	Perheen- jäsenet Familje- medlemmar Family members 2)	Vakituisesti palkatut Fast anställda Regular labour force 3)	Lyhytaikainen työvoima Kortvarigt anställda Temporary labour force	Maatalous- lomittajat Lantbruks- avbrytare Holiday relief staff	Urakoitsijat Entre- prenörer Contract workers	Ulkomainen palkkatyövoima Utländsk arbetskraft Foreign labour force 4)
Henkilötyövuosia – Årsverken – Person-years							
Uudenmaan	2 387	909	483	287	86	88	165
Varsinais-Suomen	4 394	1 599	954	728	182	193	594
Satakunnan	2 628	1 079	417	235	157	107	182
Hämeen	3 082	1 239	334	361	187	87	158
Pirkanmaan	3 010	1 209	404	217	203	95	160
Kaakkois-Suomen	2 588	989	275	255	173	71	96
Etelä-Savon	2 111	936	289	317	190	66	214
Pohjois-Savon	3 961	1 933	270	541	474	108	370
Pohjois-Karjalan	2 140	973	158	197	219	46	94
Keski-Suomen	2 273	1 004	142	142	201	54	45
Etelä-Pohjanmaan	4 824	2 083	478	272	386	153	95
Pohjanmaan	4 468	1 821	708	256	297	113	314
Pohjois-Pohjanmaan	4 841	2 110	322	318	512	91	58
Kainuun	945	430	78	79	94	13	8
Lapin	1 319	609	84	70	173	17	9
Ahvenanmaa – Åland	386	157	57	58	11	11	65
Koko maa – Hela landet – Whole country	45 358	19 082	5 452	4 332	3 544	1 312	2 629

¹⁾ Vain maa- ja puutarhatalouden työtä tehneet viljelijät ja yhtymien osakkaat. – Endast jordbrukare och delägare i sammanslutningar som har utfört jordbruks- och trädgårdsarbete. – Only farmers and joint owners of enterprises who have worked in agriculture and horticulture.

²⁾ Puolisot ja muut ennen vuotta 1996 syntyneet lähisukulaiset, jotka ovat osallistuneet tilan maa- ja puutarhatalouden töihin – Makorna/makarna och övriga nära släktingar som är födda före 1996 och som har deltagit i jordbruks- och trädgårdsarbetet. – Spouses and close relatives born prior to 1996 who have participated in agricultural and horticultural work on the farm.

³⁾ Ml. Tilan johtajat – Inkl. driftsledare – Incl. manager of the farm

⁴⁾ Tilan maa- ja puutarhatalouden työhön palkkaamat ulkomaisten kansalaiset (vakituisesti palkatut, lyhytaikainen työvoima ja maatalouslomittajat). Ulkomaalaisten tekemä työ sisältyy myös kyseisten työntekijäryhmien tekemän työn kokonaismäärään. – Utländska medborgare som gårdarna har anställt för jordbruks- och trädgårdsarbetet (fast anställda, kortvarigt anställda och lantbruksavbrytare). Utlänningar ingår även i det totala antalet anställda och avbrytare. – Foreign nationals hired as agricultural and horticultural farm labour (regular, short-term and holiday relief staff). Foreign workers are also included in the total regular and temporary labour force and holiday relief staff.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.3 Viljelijöiden ikä ja maatalousalan koulutus

Suomalainen viljelijä on keskimäärin 51-vuotias. Keski-ikä on noussut kymmenessä vuodessa kolme vuotta, sillä vuonna 2000 se oli 48 vuotta. Ikäluokittain tarkasteltuna entistä suurempi osa viljelijöistä sijoittuu vanhempiin ikäluokkiin. Vuonna 2010 noin 40 prosenttia viljelijöistä oli yli 55-vuotiaita, kun vuonna 2000 vastaava luku oli 26 prosenttia. Vuonna 2012 noin 30 prosenttia viljelijöistä oli alle 44-vuotiaita, kun kymmenen vuotta aikaisemmin heitä oli vielä lähes 40 prosenttia viljelijöistä.

Noin puolella maatalous- ja puutarhayritysten vastuuhenkilöistä ei ole maatalous- tai puutarha-alan koulutusta. Hieman yli kolmannes on hankkinut alan

peruskoulutuksen eli käynyt esimerkiksi maatalousoppilaitoksen. Kymmenesosalla viljelijöistä on ylempi maatalous- tai puutarha-alan koulutus, joka tarkoittaa esimerkiksi ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkintoa.

Viljelijöiden keski-ikä oli 51 vuotta vuonna 2010

- Viljelijöiden keski-ikä on noussut kolme vuotta vuodesta 2000.
- Noin puolella tilojen vastuuhenkilöistä on maatalous- tai puutarha-alan koulutus.

4.3 Jordbrukarnas ålder och utbildning inom jordbrukssektorn

En finländsk jordbrukare är i medeltal 51 år. På tio år har medelåldern stigit med tre år, för år 2000 var den 48 år. Vid en granskning enligt åldersklass placeras sig en allt större del av jordbrukarna i de äldre åldersklasserna. År 2010 var cirka 40 procent av jordbrukarna äldre än 55 år, medan motsvarande siffra år 2000 var 26 procent. År 2012 var ungefär 30 procent av jordbrukarna yngre än 44 år, då motsvarande andel tio år tidigare var nästan 40 procent.

Ungefär hälften av de ansvariga personerna för jordbruks- och trädgårdsföretagen saknar utbildning inom jordbruks- eller trädgårdssektorn. Drygt en tredjedel har skaffat sig grundläggande utbildning inom bran-

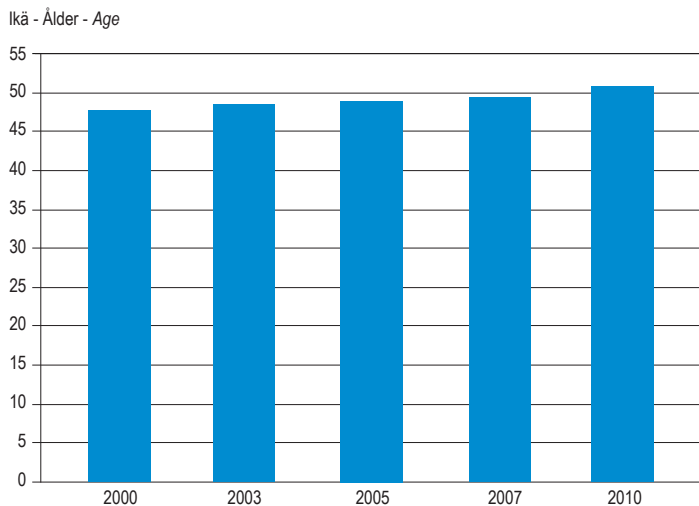
schen, dvs. examen från t.ex. en lantbruksläroanstalt. En tiondel av jordbrukarna har högre utbildning inom jordbruks- eller trädgårdssektorn, vilket innebär till exempel examen från yrkeshögskola eller universitet.

År 2010 var jordbrukarnas medelålder 51 år personer

- Jordbrukarnas medelålder har stigit med tre år sedan år 2000.
- Cirka hälften av gårdarnas ansvariga personer har utbildning inom jordbruks- och trädgårdssektorn.

4.3.1 Viljelijöiden ja yhtymän osakkaiden keski-ikä vuosina 2000–2010

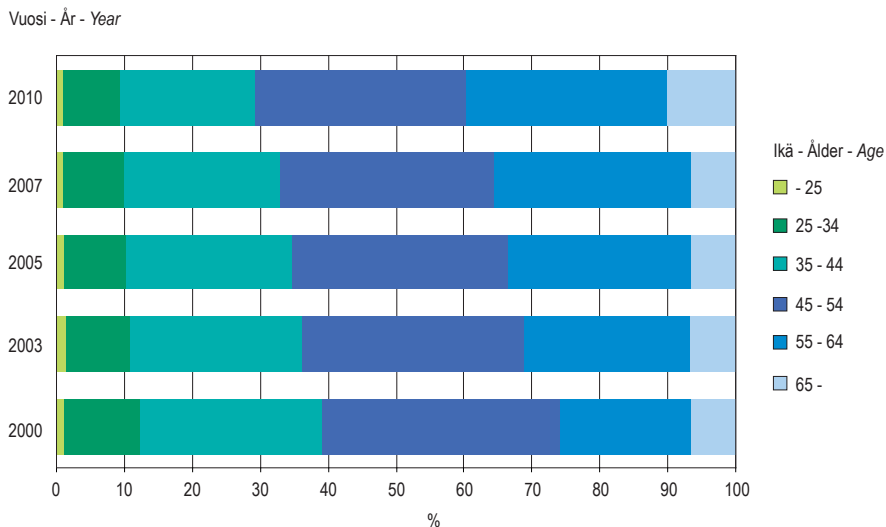
Medelålder för jordbrukare och delägare i sammanslutningar åren 2000–2010
Average age of farmers and business partners, 2000–2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.3.2 Viljelijöiden ja yhtymien osakkaiden jakautuminen ikäluokkiin vuosina 2000–2010

Fördelning av jordbrukare och delägare i sammanslutningar enligt åldersklass åren 2000–2010
Breakdown of farmers and business partners by age, 2000–2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.3.1 Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous- tai puutarha-alan koulutus alueittain vuonna 2010

Utbildning inom lantbruks- eller trädgårdssektorn som avlagts av den person som ansvarar för gårdens skötsel områdesvis år 2010

Agricultural or horticultural education of the farm manager by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Henkilöiden jakautuminen maatalous- tai puutarha-alan koulutustason mukaan, % Fördelning av personerna enligt utbildningsnivå inom lantbruks- eller trädgårdssektorn, % <i>Persons by level of agricultural or horticultural education, %</i>		
	Käytännön työkokemus Praktisk arbetserfarenhet <i>Practical experience</i>	Peruskoulutus Grundutbildning <i>Basic training</i> 1)	Ylempi koulutus Högre utbildning <i>Higher qualifications</i> 2)
	Uudenmaan	51,4	33,9
Varsinais-Suomen	53,0	34,6	12,4
Satakunnan	63,3	27,9	8,9
Hämeen	50,6	36,5	12,9
Pirkanmaan	56,0	32,5	11,4
Kaakkois-Suomen	55,3	37,5	7,3
Etelä-Savon	56,3	36,8	6,9
Pohjois-Savon	47,8	42,0	10,2
Pohjois-Karjalan	51,4	40,9	7,7
Keski-Suomen	56,5	34,4	9,1
Etelä-Pohjanmaan	63,0	29,4	7,6
Pohjanmaan	57,8	36,1	6,1
Pohjois-Pohjanmaan	57,4	36,4	6,3
Kainuun	57,0	34,5	8,4
Lapin	65,1	29,9	5,0
Ahvenanmaa – Åland	55,8	37,0	7,3
Koko maa – Hela landet – Whole country	56,0	34,8	9,2

¹⁾ Maatalousoppilaitos tms. – Lantbruksläroanstalt etc. – *Agricultural institute or the equivalent*

²⁾ Opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms. – Institut, yrkeshögskola, universitet etc. – *College, vocational polytechnic, university or the equivalent*

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.3.2 Viljelijöiden ikä keskimäärin ja jakautuminen ikäluokkiin alueittain vuonna 2010

Jordbrukarnas ålder i genomsnitt och fördelad på åldersklasser områdesvis år 2010
Average age of farmers and breakdown by age group by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Viljelijöiden ikä keskimäärin Jordbrukarnas ålder i genomsnitt Average age of farmers ¹⁾	Viljelijöiden jakautuminen ikäluokkiin, % Fördelning av jordbrukare enligt åldersklass, % Farmers by age group, % ¹⁾					
		-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-
Uudenmaan	52,1	0,6	7,1	18,3	30,1	31,2	12,6
Varsinais-Suomen	51,5	0,8	7,9	20,2	28,3	30,3	12,6
Satakunnan	51,5	0,8	7,9	18,9	30,7	29,7	11,9
Hämeen	51,0	0,5	7,6	20,7	30,5	30,8	9,9
Pirkanmaan	51,4	0,7	8,7	19,1	29,5	29,4	12,5
Kaakkois-Suomen	51,1	1,2	8,2	18,1	31,7	30,1	10,7
Etelä-Savon	51,0	0,8	7,4	19,2	32,9	29,7	9,9
Pohjois-Savon	49,8	1,3	9,2	20,2	33,4	27,8	8,0
Pohjois-Karjalan	50,4	1,4	8,4	18,4	32,8	31,7	7,2
Keski-Suomen	51,0	1,0	8,0	19,9	30,7	29,9	10,5
Etelä-Pohjanmaan	49,9	0,9	9,6	20,8	31,4	29,7	7,6
Pohjanmaan	50,2	0,9	8,8	21,8	30,6	28,8	9,2
Pohjois-Pohjanmaan	49,5	1,4	10,5	20,3	31,5	28,4	7,9
Kainuun	50,8	1,1	8,3	17,3	34,3	29,1	9,9
Lapin	50,3	1,1	8,0	19,2	35,0	28,8	7,9
Ahvenanmaa – Åland	52,4	0,3	7,2	18,1	31,4	28,3	14,6
Koko maa – Hela landet – Whole country	50,7	0,9	8,5	19,8	31,1	29,7	10,0

¹⁾ Perheviljelmien viljelijät ja maatalousyhtymien osakkaat – Jordbrukare vid familjejordbruk och delägare i lantbrukssammanslutningar – Farmers on family farms and joint owners of farming enterprises

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

4.4 Sukupolvenvaihdos

Vuoden 2010 maatalouslaskennan yhteydessä kysyttiin ensimmäistä kertaa viimeisimmän sukupolvenvaihdoksen ajankohtaa ja sen toteuttamistapaa. Kysymys otettiin mukaan laskentaan kansallisesta tarpeesta, koska sukupolvenvaihdoksista ei ollut olemassa tarpeeksi kattavaa tietoa. Laskennassa asia pystyttiin selvittämään muutamalla kysymyksellä ja lisäksi tieto saatiin kaikilta tiloilta.

Keskimääräisellä tilalla sukupolvenvaihdos on tehty viimeksi reilut 20 vuotta sitten

- Etelässä viljelijät aloittavat tilanpidon vanhempana kuin Keski- ja Pohjois-Suomessa.
- Pohjoisessa viljelijät ovat keskimääräistä nuorempia.

Keskimääräisellä suomalaisella maatilalla tehtiin sukupolvenvaihdos viimeksi vuonna 1989. Perhevilmjelämät ja maatalousyhtymät ovat siis olleet nykyisen haltijan tai haltijoiden hallussa keskimäärin reilut 20 vuotta. Hallinta-ajan perusteella luokiteltuna suurimmalla osalla tiloista sukupolvenvaihdos tehtiin 20–29 vuotta sitten.

Viimeisen viiden vuoden aikana sukupolvenvaihdoksen on tehnyt 10 prosenttia tiloista.

Tilan hallinta-aika ei juurikaan vaihtele alueittain. Aivan eteläisimmissä ja pohjoisimmissa osissa maata hallinta-aika on koko maan keskiarvoa lyhyempi. Tilan tuotantosuunta vaikuttaa tilan hallinta-aikaan aluetta enemmän. Kasvintuotantotilat ovat olleet nykyisellä haltijalla yleensä kauemmin kuin kotieläintilat.

Hallinta-aika ei näytä olevan riippuvainen viljelijöiden iästä. Varsinais-Suomessa ja Hämeessä nuorimpien viljelijöiden ikäluokkien osuus on koko maan keskiarvoa pienempi, vaikka tilaa hallitaan näillä alueilla keskimääräistä lyhyemmän ajan. Tästä voidaan päätellä, että eteläosassa viljelijät ovat aloittaneet tilanpidon vanhempina kuin maan keski- ja pohjoisosissa. Myös vanhempien ikäluokkien osuus viljelijöistä on suurempi maan eteläosissa.

Pohjoisen viljelijät ovat keskimääräistä nuorempia, ja vanhempiin ikäluokkiin kuuluu vähemmän viljelijöitä kun muualla maassa. Myös tilojen hallinta-aika on lyhyempi eli tilanpito aloitetaan maan pohjoisosissa nuorempina kuin muualla maassa.

4.4 Generationsväxling

Vid 2010 års lantbruksräkning frågades för första gången om tidpunkten för den senaste generationsväxlingen och om hur den genomfördes. Frågan togs med i räkningen på grund av ett nationellt behov, eftersom det inte fanns tillräckligt täckande information om generationsväxlingarna. I samband med räkningen kunde saken utredas med några frågor och dessutom fick man information från alla gårdar.

På en genomsnittsgård har generationsväxling senast genomförts för drygt 20 år sedan

- I söder inleder jordbrukarna sin yrkesbana vid högre ålder än i mellersta och norra Finland.
- I norr är jordbrukarna yngre än genomsnittet.

På en genomsnittlig finländsk gård genomfördes generationsväxling senast år 1989. Familj jordbruken och lantbruksammanslutningarna har således varit i den nuvarande innehavarens eller innehavarnas besittning i drygt 20 år. Vid klassificering enligt besittningstiden var största delen av gårdarna föremål för generationsväxling för 20–29 år sedan. Under de senaste fem åren har 10 procent av gårdarna genomfört generationsväxling.

Gårdens besittningstid varierar knappt alls från region till region. I de allra sydligaste och nordligaste delarna av landet är besittningstiden kortare än genomsnittet för hela landet. Gårdens produktionsinriktning har större inverkan på gårdens besittningstid än regionen. Vanligen har växtodlingsgårdarna varit i den nuvarande innehavarens besittning längre än husdjursgårdarna.

Besittningstiden förefaller inte vara beroende av jordbrukarnas ålder. I Egentliga Finland och Tavastland är andelen jordbrukare i de yngsta åldersklasserna mindre än genomsnittet för hela landet, även om gårdens besittningstid i dessa regioner är kortare än medeltalet. Av detta kan man sluta sig till att jordbrukarna i söder har inlett sin jordbrukarbana vid högre ålder än jordbrukarna i landets mellersta och norra delar. Också de

äldre åldersklassernas andel av jordbrukarna är större i landets södra delar.

Jordbrukarna i norr är yngre än genomsnittet och de äldre åldersklasserna har färre jordbrukare än på andra håll i landet. Också besittningstiden är kortare, dvs. jordbrukarbanan inleds vid yngre ålder i norr än annanstans i landet.

4.4.1 Maatalous- tai puutarhayrityksen¹⁾ nykyisen haltijan hallintaan tulosta kulunut aika alueittain vuonna 2010

År som har gått sedan jordbruks- eller trädgårdsföretaget¹⁾ övergick i den nuvarande innehavarens besittning områdesvis år 2010

Time elapsed since the current possessor of the farming or horticultural enterprise¹⁾ assumed possession of the enterprise by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Keskimmäin, vuotta I genomsnitt, år Average, years	Tilan hallinnassaoloaika, vuotta Besittningstid för gården, år Length of possession of the farm, years					
		0-4	5-9	10-19	20-29	30-39	40-
		%					
Uudenmaan	19,8	10,7	12,7	23,8	32,7	14,8	5,2
Varsinais-Suomen	19,9	10,4	12,2	23,8	33,9	14,3	5,4
Satakunnan	20,5	9,8	11,1	25,2	32,1	15,5	6,4
Hämeen	19,9	10,1	12,0	23,4	36,0	13,9	4,6
Pirkanmaan	20,4	10,6	11,6	23,2	32,8	15,2	6,5
Kaakkois-Suomen	20,3	10,1	11,2	22,5	36,8	14,4	5,0
Etelä-Savon	20,8	9,2	10,8	20,9	38,7	15,7	4,7
Pohjois-Savon	20,3	10,2	10,6	23,2	35,9	15,6	4,6
Pohjois-Karjalan	20,8	9,5	9,7	21,6	39,1	15,5	4,6
Keski-Suomen	20,5	10,0	13,0	21,2	33,8	16,5	5,6
Etelä-Pohjanmaan	20,5	9,3	11,2	23,2	35,5	16,4	4,5
Pohjanmaan	20,8	8,3	11,3	23,6	34,0	17,9	4,8
Pohjois-Pohjanmaan	20,3	10,0	11,2	21,6	38,0	15,0	4,3
Kainuun	20,6	10,8	10,6	18,7	38,9	16,9	4,1
Lapin	20,0	9,4	12,7	24,5	33,2	15,3	4,8
Ahvenanmaa – Åland	20,1	8,0	11,0	27,2	33,6	14,2	6,0
Koko maa – Hela landet – Whole country	20,3	9,8	11,5	23,0	35,1	15,5	5,1

¹⁾ Perhevilljelmät ja maatalousyhtymät – Familjejordbruk och lantbrukssammanslutningar – Family farms and farming enterprises.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

5. Muu yritystoiminta

Annan företagsverksamhet
Other entrepreneurship

Monialaiset maatalous- ja puutarhayritykset vuonna 2010

Moninainen yritteliäisyys on perinteisesti ollut yleistä maamme maataloilla. Lähes kolmannes Suomen 63 874 maatalous- ja puutarhayrityksestä harjoitti vuonna 2010 maa-, puutarha- ja metsätalouden ohella jonkin muun toimialan yritystoimintaa. Maatalouden ohella tapahtuvan muun yritystoiminnan systemaattinen tilastointi aloitettiin vuonna 2000 osana maatalouden rakennetutkimusta, jolloin monialaisia tiloja oli 21 800 eli kaikkiaan noin 27 prosenttia maataloista. Vuonna 2005 noin 34 prosenttia tiloista harjoitti muutakin kuin maataloutta. Muuta yritystoimintaa harjoittavien tilojen osuus laski 31 prosenttiin vuonna 2012. Vuonna 2000 tehdyn tutkimuksen mukaan muun yritystoiminnan toimialaluokitus erosi jonkin verran nykyisin käytössä olevasta luokituksesta. Tämä tulee huomioida tietojen vertailuissa.

Monialaisia tiloja on suhteellisesti eniten Lapissa ja Uudellamaalla, missä tiloista lähes kaksi viidesosaa on monialaisia. Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla tilat harjoittavat maatalouden ohella vähiten muuta yritystoimintaa, sillä monialaiseksi voidaan luokitella tiloista vain neljännes.

Lukumääräisesti eniten monialaisia tiloja on Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla, missä toimii lähes parituhatta monialaista tilaa. Vähiten monialaisia tiloja on Kainuussa ja Ahvenanmaalla. Maaseutualueiden erilaisuus näkyy tilastossa. Monialaisuus on tilojen lukumäärään suhteutettuna yleisintä kaupungeissa, kaupunkien lähiseuduilla sekä harvaanasutuilla alueilla ja selvästi harvinaisempaa ydinmaaseudulla.

Maataloudessa on tapahtunut suuria rakennemuutoksia viime vuosikymmeninä. Selviä muutoksia ovat tilakoon kasvu ja kotieläintilojen erikoistuminen tiettyyn kotieläintalouteen. Tuotantosuunnan tilamäärään suhteutettuna muu yritystoiminta on yleisintä hevostiloilla, erikoiskasvintuotantoa harjoittavilla tiloilla ja luokassa "muu tuotanto". Sika- ja lypsykarjatilojen joukossa taas monialaisten tilojen osuus on pienin.

Lukumääräisesti eniten monialaisia tiloja on viljanviljelyyn, muuhun kasvintuotantoon ja lypsykarjatalouteen suuntautuneiden tilojen joukossa. 27 400 viljatilasta 8 800 on monialaisia. Vähiten monialaisia tiloja toimii siipikarjantuotannossa ja luokassa "muu tuotanto".

Muu yritystoiminta linkittyy yleensä vahvasti tilan maatalouteen ja sen voimavaroihin, joita käytetään siis usealla toimialalla. Peräti 87 prosentilla tiloista muu yritystoiminta liittyy tilan maa- tai puutarhatalouteen eli siinä hyödynnetään tilan maatalous- tai puutarhatuotannon koneita, rakennuksia, aluetta tai tuotteita.

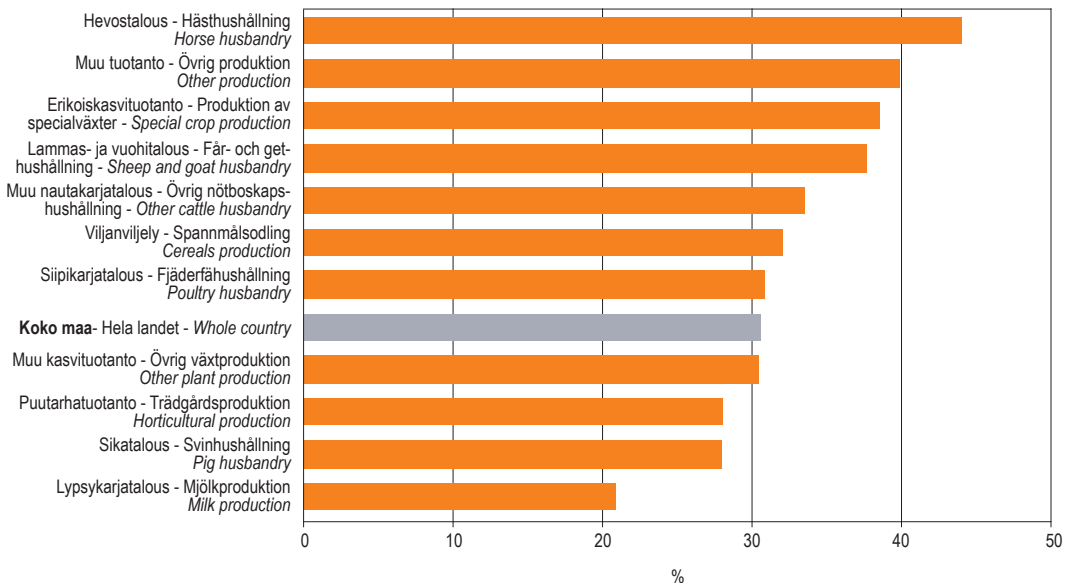
Lähes kolmannes tiloista oli monialaisia vuonna 2010

- Suhteellisesti monialaisuus on yleisintä Lapissa ja Uudellamaalla.
- Varsinais-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla on lähes kaksi tuhatta monialaista tilaa.

5.1 Monialaisten tilojen osuus kaikista tiloista tuotantosuunnittain vuonna 2010

Flerbranschgårdarnas andel av alla gårdar enligt produktionsinriktning år 2010
Diversified farms as percentage of all farms by production sector, 2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 - Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

Jordbruks- och trädgårdsföretag med flera branscher år 2010

Av tradition har gårdarna i vårt land ofta sysslat med olika former av företagande. Inemot en tredjedel av Finlands 63 874 jordbruks- och trädgårdsföretag bedrev företagsverksamhet inom någon annan näringsgren vid sidan av jordbruk, trädgårdsodling och skogsbruk år 2010. Den systematiska statistikföringen av annan företagsverksamhet som bedrivs vid sidan av jordbruket inleddes år 2000 som ett led i lantbrukets strukturundersökning. År 2000 var antalet flerbranschgårdar 21 800, dvs. totalt cirka 27 procent av alla gårdar. År 2005 bedrev cirka 34 procent av gårdarna också annat än jordbruk. År 2010 sjönk andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet till 31 procent. År 2000 användes en något annorlunda näringsgrensindelning för annan företagsverksamhet än i dag, vilket måste beaktas i jämförelserna.

Det finns relativt sett flest flerbranschgårdar i Lappland och i Nyland där nästan två femtedelar av gårdarna är flerbranschgårdar. Gårdarna i södra Österbotten och i

Österbotten bedriver minst annan företagsverksamhet vid sidan av jordbruket, bara en fjärdedel av gårdarna kan klassas som flerbranschgårdar.

I antal räknat är flerbranschgårdarna flest i Egentliga Finland och Södra Österbotten. I bägge landskapen finns nästan tvåtusen flerbranschgårdar. Flerbranschgårdarna är minst till antalet i Kajanalands och på Åland. Skillnaden mellan landsbygdsområdena syns i statistiken. I proportion till antalet gårdar är det vanligast med flera branscher i städer och i närheten av städer samt på glest bebodda områden. På kärnlandsbygden är det betydligt ovanligare med flerbranschgårdar.

Under de senaste decennierna har jordbruket varit föremål för stora strukturomvandlingar. Tydliga förändringar är att gårdsstorleken ökar och att husdjursgårdar specialiserar sig uttryckligen på husdjurskötsel. I proportion till antalet gårdar inom respektive produktionsinriktning är annan företagsverksamhet van-

ligast på hästgårdar, gårdar som bedriver produktion av specialväxter och i kategorin "annan produktion". Bland svin- och mjölkboskapsgårdarna är andelen flerbranschgårdar däremot minst.

Antalsmässigt finns det flest flerbranschgårdar bland de gårdar som specialiserat sig på spannmålsodling, annan växtproduktion och mjölkboskapskötsel. Av de 27 400 spannmålsgårdarna är 8 800 flerbranschgårdar. Antalet flerbranschgårdar är minst inom fjäderfäproduktionen och i kategorin "annan produktion".

Annan företagsverksamhet har vanligen starka kopplingar till gårdens jordbruk och dess resurser. Gårdens resurser används således inom ett flertal näringsgrenar. På rentav 87 procent av gårdarna an-

knyter annan företagsverksamhet till gårdens jordbruk eller trädgårdsodling, dvs. man använder sig av sådana maskiner, byggnader, områden eller produkter som redan finns för jordbruket eller trädgårdsodlingen på gården.

Nästan en tredjedel av gårdarna var flerbranschgårdar år 2010

- Relativt sett är det vanligast med flerbranschgårdar i Lappland och i Nyland.
- Det finns närapå två tusen flerbranschgårdar i Egentliga Finland och Södra Österbotten.

5.1 Monialaisten tilojen määrä ja osuus alueen kaikista tiloista alueittain vuonna 2010

Antalet flerbranschgårdar och deras andel av regionens samtliga gårdar enligt region år 2010

Number of diversified farms and their proportion of all farms by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Alkutuotanto Primär- produktion Primary production	Teollisuus Industri Industry	Rakentaminen Byggnade Construction	Kauppa Handel Trade	Palvelut Tjänster Service	Yhteensä Totalt Total	Osuus kaikista tiloista, Andel av alla gårdar, As percentage of all farms, %
kpl – st – number							
Uudenmaan	11	159	42	89	1 276	1 577	38
Varsinais-Suomen	48	271	55	113	1 497	1 984	29
Satakunnan	14	219	29	59	794	1 115	27
Hämeen	9	213	41	72	1 183	1 518	33
Pirkanmaan	24	203	36	72	1 224	1 559	33
Kaakkois-Suomen	16	134	32	63	1 033	1 278	31
Etelä-Savon	26	144	27	39	885	1 121	36
Pohjois-Savon	20	153	17	43	1 033	1 266	28
Pohjois-Karjalan	20	111	16	42	632	821	31
Keski-Suomen	23	167	25	32	942	1 189	34
Etelä-Pohjanmaan	101	349	43	69	1 253	1 815	26
Pohjanmaan	243	243	30	68	997	1 581	27
Pohjois-Pohjanmaan	114	229	24	50	1 068	1 485	27
Kainuun	19	51	7	14	225	316	30
Lapin	279	82	11	14	310	696	39
Ahvenanmaa – Åland	14	19	3	11	162	209	36
Koko maa – Hela landet – Whole country	981	2 747	438	850	14 514	19 530	31

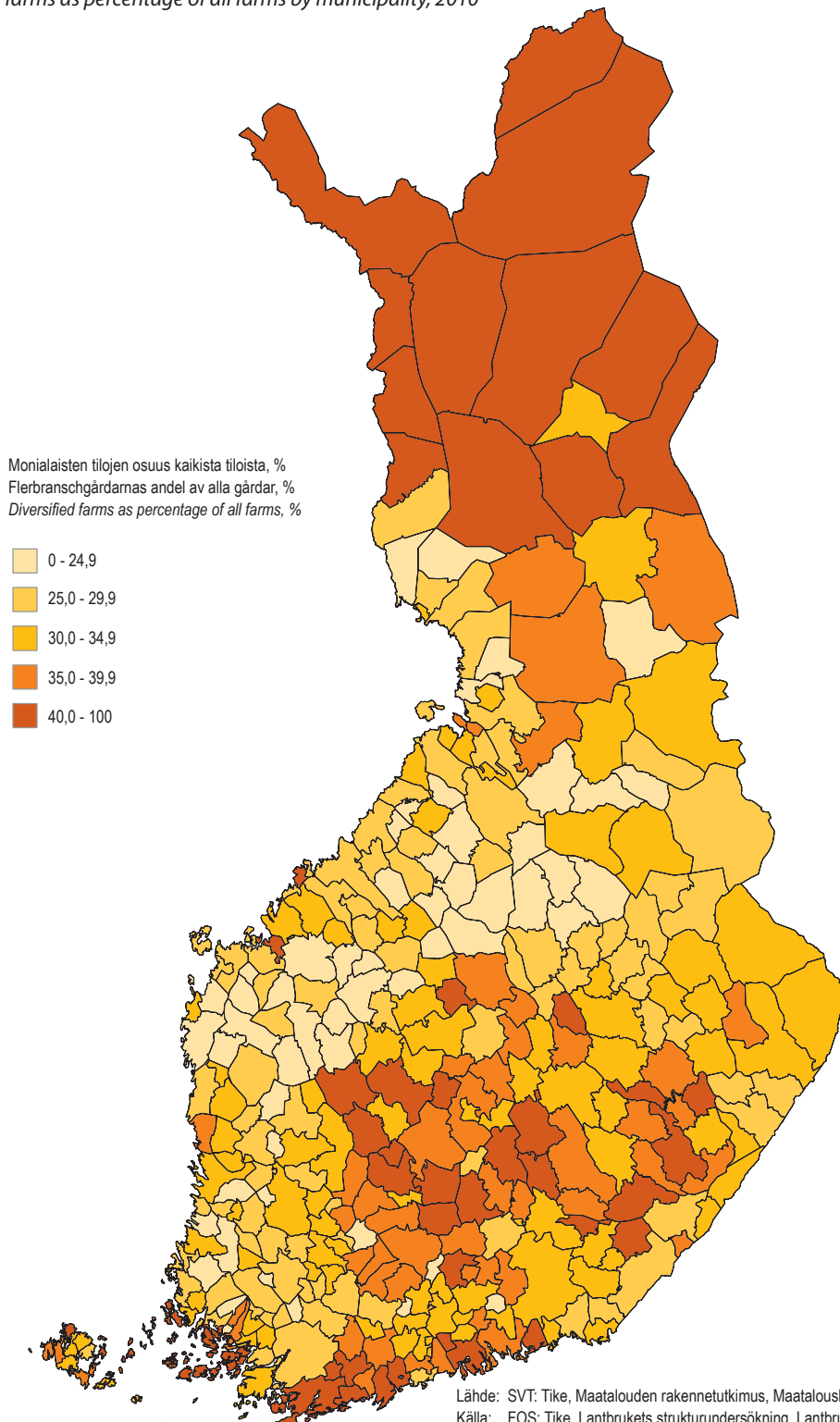
Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

5.2 Monialaisten tilojen osuus alueen kaikista tiloista kunnittain vuonna 2010

Flerbranschgårdarnas andel av områdets alla gårdar enligt kommun år 2010

Diversified farms as percentage of all farms by municipality, 2010

Muun yritystoiminnan liikevaihto

Noin 40 prosentilla monialaisista tiloista muun yritystoiminnan liikevaihto on alle 10 000 euroa vuodessa. Toiminta on tällöin luonteeltaan usein maataloutta täydentävää. Noin 35 prosentilla tiloista muun yritystoiminnan liikevaihto on 10 000–50 000 euroa, 10 prosentilla 50 000–100 000 euroa ja noin 12 prosentilla liikevaihto ylittää 100 000 euroa.

Muu yritystoiminta täydentää usein maataloutta

- Noin 40 prosentilla tiloista muun yritystoiminnan liikevaihto jää alle 10 000 euron.
- Palvelut on yleisin muun yritystoiminnan toimiala.

Palvelut on suurin toimiala kaikissa liikevaihtoluokissa, mutta sen osuus pienenee liikevaihdon noustessa. Monialaisista tiloista 77 prosenttia ilmoittaa toimialakseen palvelut alle 10 000 euron liikevaihtoluokassa ja 51 prosenttia yli 200 000 euron liikevaihtoluokassa.

Teollisuuden ja kaupan osuus suurenee liikevaihdon lisääntyessä. Teollisuuden osuus on 14 prosenttia alle 10 000 euron liikevaihtoluokassa ja 25 prosenttia yli 200 000 euron liikevaihtoluokassa. Kaupan osuus on 4 prosenttia alle 10 000 euron liikevaihtoluokassa ja 13 prosenttia yli 200 000 euron liikevaihtoluokassa.

Den andra företagsverksamhetens omsättning

På ungefär 40 procent av flerbranschgårdarna är den andra företagsverksamhetens omsättning mindre än 10 000 euro om året. Till sin karaktär utgör verksamheten då ofta ett komplement till jordbruket. På cirka 35 procent av gårdarna är den andra företagsverksamhetens omsättning 10 000–50 000 euro, på 10 procent av gårdarna 50 000–100 000 euro och på 12 procent av gårdarna överstiger omsättningen 100 000 euro.

Annan företagsverksamhet utgör ofta ett komplement till jordbruket

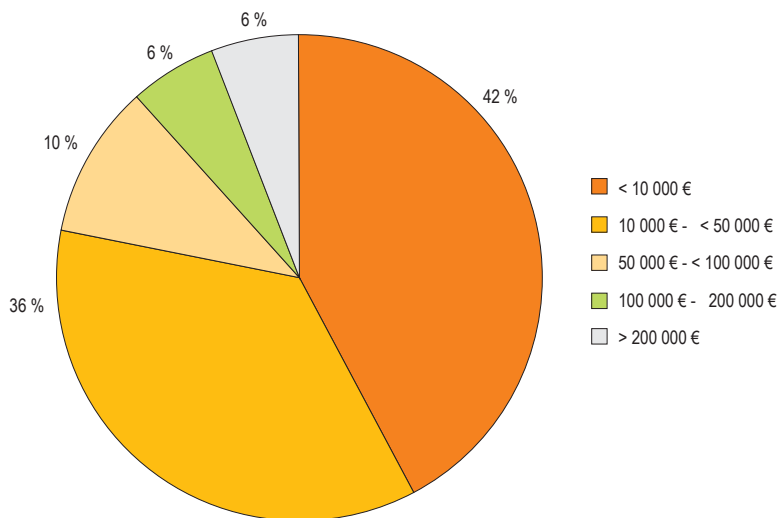
- På ungefär 40 procent av flerbranschgårdarna förblir den andra företagsverksamhetens omsättning under 10 000 euro.
- Tjänsterna är den främsta näringsgrenen inom annan företagsverksamhet.

Tjänsterna är den främsta näringsgrenen i alla omsättningskategorier, men dess andel minskar när omsättningen stiger. Av flerbranschgårdarna uppger 77 procent tjänster som näringsgren i omsättningskategorin under 10 000 euro och 51 procent i omsättningskategorin över 200 000 euro.

Den industriella produktionens och handelns andel ökar i takt med att omsättningen stiger. Den industriella produktionens andel är 14 procent i omsättningskategorin under 10 000 euro och 25 procent i omsättningskategorin över 200 000 euro. Handelns andel är 4 procent i omsättningskategorin under 10 000 euro och 13 procent i omsättningskategorin över 200 000 euro.

5.3 Monialaisten tilojen jakautuminen muun yritystoiminnan liikevaihdon mukaan vuonna 2010

Flerbranschgårdarnas fördelning enligt den andra företagsverksamhetens omsättning år 2010
Diversified farms by net sales from other gainful activities, 2010

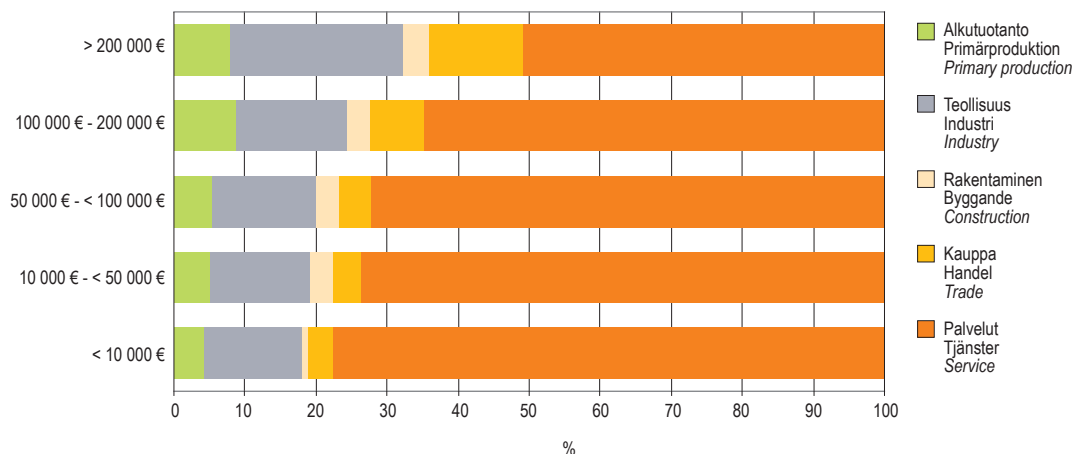

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

5.4 Monialaisten tilojen jakautuminen toimialoittain muun yritystoiminnan liikevaihdon mukaan vuonna 2010

Flerbranschgårdarnas fördelning enligt näringsgren och den andra företagsverksamhetens omsättning år 2010
Diversified farms by line of business by net sales from other gainful activities, 2010

Liikevaihto - Omsättning - Net sales

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

Muun yritystoiminnan työllistävyys

Muun yritystoiminnan työllistävyttä mitattiin vuoden 2010 maatalouslaskennassa eri tavalla kuin aikaisempina seurantakertoina. Viljelijöiltä ja yhtymien osakailta sekä heidän perheenjäseniltään kysyttiin vain tilan maatalouteen liittyvään muuhun yritystoimintaan tehty työmäärä.

Muuhun yritystoimintaan käytetty työaika vaihtelee paljon tiloittain

- Maatalouteen liittyvä muu yritystoiminta työllistää 32 000 ihmistä, joista noin 9 100 on palkattuja työntekijöitä.
- Maatalouteen liittyvä muu yritystoiminta työllistää 12 200 henkilötyövuoden verran.

Tilojen muu yritystoiminta on monissa tapauksissa melko pienimuotoista henkilötyövuosilla mitattuna. On täysin tilakohtaista, kuinka paljon työpanosta muuhun yritystoimintaan käytetään ja paljonko tuloa siitä saadaan.

Maatalouteen liittyvän muun yritystoiminnan parissa työskentelee yhteensä lähes 32 000 henkilöä, joista noin 9 100 on palkattua työvoimaa. Työaika he käyttävät maatalouteen liittyvään yritystoimintaan kaikkiaan noin 12 200 henkilötyövuotta. Palkatut ulkopuoliset henkilöt tekevät muun yritystoiminnan töitä noin 4 800 henkilötyövuotta ja he työskentelevät vuoden aikana keskimäärin hieman yli puolen henkilötyövuoden verran. Työ on usein kausiluontoista tai osa-aikaista.

Den andra företagsverksamhetens sysselsättande effekt

Vid lantbruksräkningen 2010 mättes den andra företagsverksamhetens sysselsättande effekt på ett annat sätt än under de tidigare räkningarna. Beträffande jordbrukare och delägare i sammanslutningar samt deras familjemedlemmar frågades bara efter den arbetsmängd som utförts inom annan företagsverksamhet som ansluter till gårdens jordbruk.

Den arbetstid som har gått åt till annan företagsverksamhet varierar stort från gård till gård

- Annan företagsverksamhet som anknyter till jordbruk sysselsätter 32 000 personer varav cirka 9 100 är anställda arbetstagare.
- Annan företagsverksamhet som anknyter till jordbruk har en sysselsättande verkan motsvarande 12 200 årsverken.

Gårdarnas andra företagsverksamhet är i många fall rätt småskalig mätt i årsverken. Det beror helt och hållet på gården hur stor arbetsinsats den andra företagsverksamheten tar i anspråk och hur mycket inkomster den genererar.

Sammanlagt arbetar inemot 32 000 personer med annan företagsverksamhet som anknyter till jordbruk. Av dem är cirka 9 100 anställda. Totalt använder de ungefär 12 200 årsverken för arbetet med annan företagsverksamhet som anknyter till jordbruk. Utomstående anställda utför cirka 4 800 årsverken inom annan företagsverksamhet. En anställd utför i genomsnitt drygt ett halvt årsverke inom annan företagsverksamhet under ett år, och till sin karaktär är arbetet ofta säsongbetonat eller deltidsarbete.

5.2 Muun yritystoiminnan töihin osallistuvien henkilöiden lukumäärä alueittain vuonna 2010

Antalet personer som deltar i arbetet inom annan företagsverksamhet områdesvis år 2010

Number of persons participating in other entrepreneurship by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Perhevijelmän viljelijä Jordbrukare vid familiejordbruk Farmer on family farm	Muut viljelijä- perheen jäsenet Övriga familje- medlemmar Other family members	Maatalous- yhtymän osakkaat Lantbruks- samman- slutningens delägare Joint owners of farming enterprises	Osakkaiden perheen- jäsenet Delägarnas familje- medlemmar Family members of joint owners	Palkattu työvoima Avlönad arbetskraft Hired labour	Henkilöt yhteensä Personer totalt Persons, total
Uudenmaan	1 196	513	133	25	769	2 636
Varsinais-Suomen	1 471	569	184	23	974	3 221
Satakunnan	832	318	84	9	495	1 738
Hämeen	1 185	464	97	11	891	2 648
Pirkanmaan	1 183	551	155	17	807	2 713
Kaakkois-Suomen	980	390	147	14	533	2 064
Etelä-Savon	880	348	85	12	448	1 773
Pohjois-Savon	945	349	107	5	642	2 048
Pohjois-Karjalan	619	210	83	8	288	1 208
Keski-Suomen	922	399	84	13	485	1 903
Etelä-Pohjanmaan	1 355	507	136	12	971	2 981
Pohjanmaan	1 170	534	195	22	779	2 700
Pohjois-Pohjanmaan	1 052	385	201	22	698	2 358
Kainuun	222	114	29	3	117	485
Lapin	550	216	41	4	167	978
Ahvenanmaa – Åland	161	52	16	7	82	318
Koko maa – Hela landet – Whole country	14 723	5 919	1 777	207	9 146	31 772

Viljelijöiden, osakkaiden ja perheenjäsenien osalta vain tilaan liittyvän muun yritystoiminnan työt – I fråga om jordbrukare, delägare och familje-medlemmar endast arbeten inom annan företagsverksamhet som anknyter till gården – In the case of farmers, joint owners and family members, only farm-related work in other gainful activities

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

5.3 Muun yritystoiminnan vuosityömäärä alueittain vuonna 2010

Årlig arbetsmängd inom annan företagsverksamhet områdesvis år 2010
Annual work performed in other entrepreneurship by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Perhevijelmän viljelijä Jordbrukare vid familjejordbruk Farmer on family farm	Muut viljelijä- perheen jäsenet Övriga familje- medlemmar Other family members	Maatalous- yhtymän osakkaat Lantbruks- samman- slutningens delägare Joint owners of farming enterprises	Osakkaiden perheen jäsenet Delägarnas familje- medlemmar Family members of joint owners	Palkattu työvoima Avlönad arbetskraft Hired labour	Henkilöt yhteensä Personer totalt Persons, total
Henkilötyövuosia – Årsverken – Person-years						
Uudenmaan	466	161	48	5	431	1 111
Varsinais-Suomen	506	162	64	9	402	1 142
Satakunnan	294	86	19	2	324	725
Hämeen	403	122	32	2	536	1 095
Pirkanmaan	395	131	50	3	502	1 080
Kaakkois-Suomen	325	107	45	5	246	727
Etelä-Savon	273	88	25	3	202	592
Pohjois-Savon	300	97	38	2	334	771
Pohjois-Karjalan	215	62	21	1	123	421
Keski-Suomen	301	109	22	3	269	704
Etelä-Pohjanmaan	524	145	44	3	451	1 168
Pohjanmaan	521	167	73	5	435	1 202
Pohjois-Pohjanmaan	359	104	66	4	382	916
Kainuun	68	28	9	0	67	172
Lapin	205	42	10	0	53	310
Ahvenanmaa – Åland	46	12	3	3	22	85
Koko maa – Hela landet – Whole country	5 201	1 624	569	51	4 777	12 222

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

Muun yritystoiminnan toimialarakenne

Tilojen muun yritystoiminnan toimialarakenne on viimeisen kymmenen vuoden aikana muuttunut. Aiempi suurempi osa tiloista toimii nyt palvelualalla kun taas teollisuudessa toimivien osuus on laskenut. Maatalouden ohella muuta alkutuotantoa harjoittavien tilojen määrä on vuodesta 2005 vähentynyt rajusti.

Vuonna 2010 noin tuhat tilaa harjoitti muun yritystoiminnan päätoimialana muuta alkutuotantoa kuin maataloutta. Muuhun alkutuotantoon suuntautuneiden tilojen määrä on lähes puolittunut vuodesta 2005. Tärkeimmät toimialat ovat poronhoito ja turkistarhaus. Muita (muun alkutuotannon) toimialoja ovat muun muassa kalastus, kalojen tai rapujen kasvatusta.

Palvelut ovat muun yritystoiminnan päätoimialana noin 13 800 tilalla. Suosituin palveluala on urakointi, jota tekee 8 900 tilaa. Urakoinnilla tarkoitetaan maatalouskoneurakointia, metsäkoneurakointia, bioenergiurakointia, maanrakennuspalveluita sekä teiden aurausta ja kunnossapitoa. Maatalouskoneilla voidaan tehdä monenlaisia töitä niin maataloudessa kuin muillakin aloilla ja usein koneita tarvitaan tilan omissa töissä vain osan ajasta. Urakoinnilla koneita voidaan käyttää myös tilan ulkopuolella, mikä antaa sekä koneille että tilan työvoimalle lisää taloudellisesti tuottavaa työtä.

Matkailualalla toimii noin 1 400 monialaista tilaa. Muita merkittäviä palvelualoja ovat ratsastus ja muut hevosalan palvelut, kuljetuspalvelut ja liike-elämää palveleva toiminta. Hoito- ja hoiva-alalla toimii kaikkiaan noin 170 monialaista tilaa, joista noin 120:llä se on muun yritystoiminnan päätoimiala.

Teollisuuden parissa toimii joka neljäs monialaisista tiloista eli kaikkiaan 4 850 tilaa. Näistä noin 2 750 ilmoittaa teollisuuden päätoimialakseen. Suurimpia teollisuuden toimialoja ovat energian tuotanto, elintarvikkeiden jatkojalostus ja puutavaran jatkojalostus. Teollisuudella eli valmistuksella tarkoitetaan materiaalien, aineiden ja komponenttien mekaanista, kemiallista tai biologista muuntamista uusiksi tuotteiksi (Toimialaluokitus 2008). Maatilojen teollisen toiminnan tärkeimmät raaka-aineet ovat tiloilta saatavat puu ja maataloustuotteet.

Monialaisten tilojen toimialarakenne on muuttunut

- Palveluja tuottavien tilojen suhteellinen määrä on lisääntynyt.
- Suurin osa palveluja tuottavista yrityksistä tekee urakointia.
- Muun alkutuotannon harjoittaminen tiloilla on vähentynyt.
- Teollisuutta harjoittavat tilat jatkojalostavat tilalta saatavia raaka-aineita.

Rakennusalan töitä teki kaikkiaan noin 700 monialaista tilaa, joista noin 400 ilmoitti sen päätoimialakseen. Rakennustoimintaa harjoittavien tilojen määrän puolittuminen johtuu osittain 2000-luvun lopun taantumasta, joka vähensi rakentamista yleisestikin. Kaupan alalla toimii noin 1 550 tilaa, ja päätoimialana se on noin 850 tilalla.

Den andra företagsverksamhetens branschstruktur

Gårdarnas branschstruktur inom annan företagsverksamhet har förändrats under de senaste tio åren. En större del av gårdarna än förut verkar nu inom servicebranschen, medan andelen gårdar som arbetar med industriell produktion har minskat. Från år 2005 har antalet gårdar som bedriver annan primärproduktion vid sidan av jordbruket minskat drastiskt.

År 2010 bedrev cirka tusen gårdar annan primärproduktion än jordbruk som huvudsaklig näringsgren

inom annan företagsverksamhet. Antalet gårdar som specialiserat sig på annan primärproduktion har i stort sett halverats sedan år 2005. De viktigaste näringsgrenarna inom annan primärproduktion är renskötsel och pälsfarmning. Andra näringsgrenar inom annan primärproduktion är bland annat fiske samt fisk- och kräftodling.

Tjänsterna är den andra företagsverksamhetens huvudsakliga näringsgren på cirka 13 800 gårdar. Populärast är

entreprenadarbete som utförs av 8 900 gårdar. Med entreprenad avses lantbruksmaskinentreprenad, skogsmaskinentreprenad, bioenergientreprenad, markbyggnadstjänster samt snöplogning och vägunderhåll. Lantbruksmaskinerna kan användas för många olika arbeten inom såväl jordbruk som andra näringsgrenar och ofta behövs maskinerna bara en del av tiden i gårdens egna arbeten. Med entreprenad kan maskinerna användas också utanför gården, vilket ökar den ekonomiskt produktiva arbetstiden för både maskiner och gårdens arbetskraft.

Inom turistbranschen arbetar cirka 1 400 flerbranschgårdar. Andra betydande servicebranscher är ridning och annan hästverksamhet, transportservice och tjänster för affärlivet. Totalt arbetar runt 170 flerbranschgårdar inom vård- och omsorgsbranschen och för cirka 120 av dem är detta den andra företagsverksamhetens huvudsakliga näringsgren.

Totalt var fjärde flerbranschgård, dvs. 4 850 gårdar, arbetar med industriell produktion. Av dem uppger cirka 2 750 gårdar att den industriella produktionen är deras huvudsakliga näringsgren. De största näringsgrenarna är energiproduktion, vidareförädling av livsmedel och vidareförädling av trävaror. Med industriell produktion, dvs. tillverkning, avses mekanisk, kemisk eller biologisk

omvandling av material, ämnen eller komponenter till nya produkter. (Näringsgrensindelningen 2008). De viktigaste råvarorna för gårdarnas industriella produktion är virke och jordbruksprodukter från gårdarna.

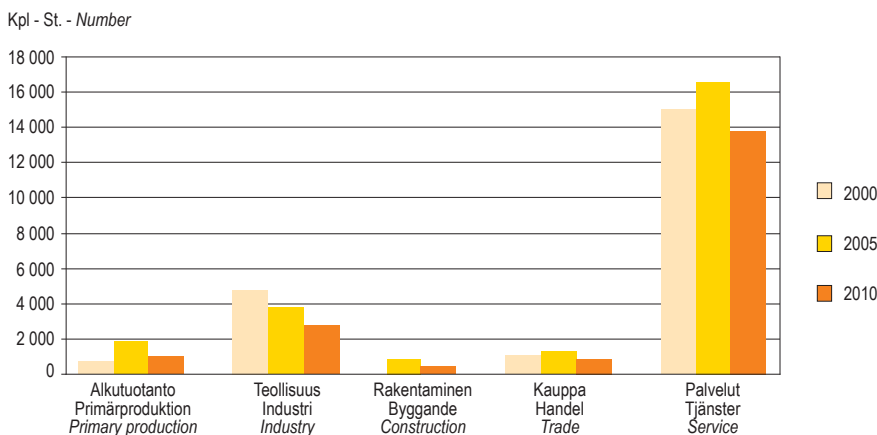
Flerbranschgårdarnas branschstruktur har förändrats

- Det relativa antalet gårdar som producerar tjänster har ökat.
- Merparten av de företag som producerar tjänster utför entreprenadarbete.
- Annan primärproduktion har minskat i omfattning på gårdarna.
- Gårdarna som bedriver industriell produktion vidareförädlar gårdens egna råvaror.

Arbeten inom byggnadsbranschen utfördes av sammanlagt cirka 700 flerbranschgårdar varav omkring 400 uppgav byggandet som sin huvudsakliga näringsgren. Halveringen av antalet gårdar som bedriver byggverksamhet beror till en del på recessionen i slutet av 2000-talet som ledde till en generell minskning av byggandet. Inom handeln arbetar cirka 1 550 gårdar varav 850 har den som huvudsaklig näringsgren.

5.5 Monialaisten tilojen lukumäärä päätoimialoittain vuosina 2000, 2005 ja 2010

Antalet flerbranschgårdar enligt huvudnäringsgren åren 2000, 2005 och 2010
Number of diversified farms by main line of business, 2000, 2005 and 2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 — Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

5.4 Monialaisten tilojen lukumäärä päätoimialoittain vuosina 2000–2010

Antalet flerbranchgårdar enligt huvudnäringsgren åren 2000–2010

Number of diversified farms by main line of business, 2000–2010

Toimiala Näringsgren Industry	2000	2005	2010
Kaikki toimialat – Alla näringsgrenar – All lines of business	21 838	24 294	19 530
Muu alkutuotanto kuin maa- ja metsätalous – Annan primärproduktion än jord- och skogsbruk – Primary production other than agriculture and forestry	744	1 815	981
Kalastus – Fiske – Fishing	..	144	104
Kalojen, rapujen jne. viljely tilalla – Odling av fisk, kräftor o.d. på gården – Fish, crayfish, etc. farming on the farm	112	65	48
Turkistarhaus – Pälsdjursfarming – Fur farming	632	510	315
Poronhoito – Renskötsel – Reindeer husbandry	..	573	365
Muu alkutuotanto – Annan primärproduktion – Other primary production	..	523	149
Elintarvikkeiden jatkojalostus – Vidareförädling av livsmedel – Food processing	1 065	684	479
Lihan jatkojalostus, teurastus – Vidareförädling av kött, slakt – Meat processing, slaughtering	219	122	93
Perunan, juuresten ja vihannesten sekä marjojen ja hedelmien jatkojalostus – Vidareförädling av potatis, grönsaker, frukt och bär – Processing of potatoes, root vegetables, vegetables, berries and fruits	269	245	156
Meijerituotteiden valmistus – Tillverkning av mejeriprodukter – Manufacture of dairy products	89	55	26
Myllytuotteiden valmistus – Tillverkning av kvarnprodukter – Manufacture of grain mill products	114	71	40
Leipomotuotteiden valmistus – Tillverkning av bageriprodukter – Production of bakery products	181	104	77
Juomien valmistus – Tillverkning av drycker – Beverage manufacturing	36	27	30
Muu elintarvikkeiden jatkojalostus ja käsittely – Övrig vidareförädling och bearbetning av livsmedel – Processing and handling of other foodstuffs	157	60	57
Muiden maataloustuotteiden jatkojalostus – Vidareförädling av övriga lantbruksprodukter – Processing of other agricultural products	134	152	94
Villan ja/tai pellavan jatkojalostus – Vidareförädling av ull och/eller lin – Wool and/or flax processing	62	46	30
Muu maataloustuotteiden jatkojalostus – Övrig vidareförädling av lantbruksprodukter – Other food processing	72	106	64
Puutavaran jatkojalostus – Vidareförädling av trävaror – Timber processing	1 349	889	583
Sahaus, höyläys, kyllästys – Sågning, hyvling och impregnering – Sawing, planing, preserving	1 128	717	461
Rakennuspuusepän tuotteiden valmistus – Tillverkning av snickeriprodukter – Manufacture of joinery products	221	172	122
Käsitöiden valmistus myyntiin – Framställning av hantverk för försäljning – Manufacture of handicrafts for sale	274	277	155
Mattojen, ryijyen ja muiden tekstiilien valmistus – Tillverkning av mattor, ryor och övriga textilier – Weaving rugs, wall hangings and other textiles	61	77	27
Huonekalujen valmistus – Möbeltillverkning – Furniture making	119	51	15
Muiden käsitöiden valmistus – Tillverkning av övrigt hantverk – Other handicrafts	94	149	113
Energian tuotanto – Produktion av energi – Energy production	959	1 037	907
Polttopuun ja/ hakkeen valmistus myyntiin – Framställning och försäljning av brännved och flis – Manufacture and sale of firewood logs and/or wood chips	640	741	621
Muu uusiutuvan energian tuotanto myyntiin – Produktion av annan förnybar energi för försäljning – Production of other forms of renewable energy for sale	8	79	47
Turpeen tuotanto – Torvproduktion – Peat production	311	217	239
Muu teollinen tuotanto – Annan industriell produktion – Other industrial production	1 005	714	529
Metallituotteiden valmistus – Tillverkning av metallprodukter – Manufacture of metal products	625	541	359
Muu valmistus/teollinen tuotanto – Annan tillverkning/industriell produktion – Other manufacture/industrial production	380	173	170
Rakentaminen – Byggnadsarbete – Construction	..	881	438
Rakentaminen tilan ulkopuolella – Byggnadsarbete utanför gården – Construction outside the farm	..	881	438

Toimiala Näringsgren Industry	2000	2005	2010
Kauppa – Handel – Trade	1 056	1 298	850
Tilan omien jalostamattomien tuotteiden suoramyynti – Direktförsäljning av gårdens egna oförädlade produkter – <i>Direct sales of the farm's own unprocessed products</i>	475	538	304
Tilan jatkojalostettujen tuotteiden suoramyynti, tukku- ja vähittäiskauppa tilalla – Direktförsäljning av gårdens vidareförädlade produkter, parti- och detaljhandel på gården – <i>On-farm direct sales, wholesale and retail of products processed on the farm</i>	..	250	164
Muu tukku- ja vähittäiskauppa – Övrig parti- och detaljhandel – <i>Other wholesale and retail trade</i>	581	510	382
Palvelut: Matkailu, majoitus ja virkistystoiminta – Service: Turism, inkvarterings- och rekreationstjänster – <i>Services: Tourism, accommodation and recreation</i>	2 272	1 865	1 440
Lomamökkien vuokraus – Uthyrning av semesterstugor – <i>Letting of holiday cabins</i>	1 193	1 056	1 021
Majoituspalvelut – Inkvarteringstjänster – <i>Accommodation services</i>	194	265	157
Ravintola- ja/tai kahvilatoiminta – Restaurang och/eller kaféverksamhet – <i>Restaurant and/or cafe operation</i>	132	117	73
Pitopalvelu ja/tai muut ateriapalvelut – Catering eller övrig måltidsservice – <i>Catering and/or other meal services</i>	177	144	76
Virkistyskalastus, retkeily – Fritidsfiske, camping – <i>Leisure fishing, excursions¹⁾</i>	576	212	36
Ohjelmapalvelut – Programservice – <i>Organised leisure services</i>	..	71	77
Palvelut: Urakointi – Service: Entreprenadverksamhet – <i>Services: Machinery contracting</i>	8 880	10 013	8 896
Maatalouskoneurakointi – Lantbruksmaskinentreprenad – <i>Farm machinery contracting</i>	3 247	4 229	3 380
Muiden maatalojen viljan tai heinän kuivaaminen oman tilan kuivurilla – Torkning av andra gårdars spanmål eller hö i den egna gårdens tork – <i>Drying of cereals or hay from other farms using the farm's own dryer</i>	..	..	254
Metsätyökoneurakointi – Skogsmaskinentreprenad – <i>Forest machinery contracting</i>	1 370	1 299	937
Bioenergiaurakointi – Bioenergientreprenad – <i>Bioenergy contracting</i>	..	..	57
Lumen auras, teiden kunnossapito – Snöplogning, vägunderhåll – <i>Snow ploughing, road maintenance</i>	3 362	2 925	2 584
Maanrakennustyöt yms. koneurakointi – Grävning m.fl. maskinentreprenader – <i>Earthworks and other such machine contracting</i>	901	1 560	1 684
Palvelut: Muut palvelut – Service: Övriga tjänster – <i>Services: Other services²⁾</i>	4 100	4 669	3 457
Hoito- ja hoivapalvelut – Vård- och omsorgstjänster – <i>Care services</i>	263	234	117
Kuljetuspalvelut – Åkeri – <i>Transport services</i>	1 055	833	428
Kiinteistö- ja siivousalan palvelut sekä ympäristönhoito – Tjänster inom fastighets- och städbranschen samt miljövärd – <i>Property and cleaning services and environmental care</i>	..	264	150
Ratsastalli – Ridstall – <i>Riding stable²⁾</i>	..	..	288
Muu hevostoiminta – Annan hästverksamhet – <i>Other horse-related activities</i>	..	734	888
Palvelut liike-elämälle – Tjänster för affärlivet – <i>Services for businesses</i>	..	680	363
Muut palvelut – Övriga tjänster – <i>Other services</i>	2 782	1 924	1 223
Tuntematon – Okänd – <i>Unknown</i>	..	..	721

.. Tietoa ei ole saatavissa kyseiseltä vuodelta tai luokittelu on muuttunut – Det saknas uppgifter från året i fråga eller klassificeringen har ändrats – *Information for the year the year in question is not available or the classification has changed*

¹⁾ Ratsastallitoiminta on sisällytynyt vuosina 2000 ja 2005 virkistyskalastukseen ja retkeilyyn – Ridstallverksamheten har åren 2000 och 2005 varit inräknad i fritidsfiske och camping – *In 2000 and 2005, riding stable activities were included in recreational fishing and camping*

²⁾ Muut palvelut-pääryhmän toimialat jaettiin pienempiin alaluokkiin vuonna 2005. Tästä syystä luokka ei ole täysin vertailukelpoinen vuoden 2000 tietojen kanssa. – Näringsgrenarna i huvudgruppen Övriga tjänster delades in i mindre underkategorier år 2005. Av den orsaken är kategorin inte helt jämförbar med uppgifterna från år 2000. *The lines of business under Other Services were subcategorised in 2005. For this reason, the information for this category is not fully comparable with 2000.*

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

Käsitteet ja määritelmät

Henkilötyövuosi

Henkilötyövuodella (AWU) tarkoitetaan yhden työntekijän vuodessa tekemiä, maataloustöihin käytettyjä työtunteja. Yksi henkilötyövuosi on 1 800 työtuntia vuodessa eli 8 tuntia päivässä, 5 päivänä viikossa ja 11 kuukauden ajan.

Käytössä oleva maatalousmaa

Käytössä oleva maatalousmaa sisältää viljellyn alan, kesannon, vähintään viiden vuoden ikäiset nurmet, monivuotiset puutarhakasvit, kasvihuoneviljelyn ja kotitarvepuutarhan.

Maatalous- ja puutarhayritys

Tila, jolla on käytössä olevaa maatalousmaata vähintään yksi hehtaari tai jolla on kotieläimiä vähintään yhden kotieläinyksikön verran tai joka harjoittaa puutarhatuotantoa myyntiä varten.

Maatalousyhtymä

Maatalousyhtymässä luonnollisista henkilöistä koostuva ryhmä omistaa, vuokraa tai muutoin hoitaa yhdessä maatilaa tai omia tilojaan ikään kuin ne olisivat yksi tila.

Metsämaa

Metsämaalla tarkoitetaan metsää sekä metsitettyjä ja metsitystä varten esikäsiteltyjä peltoja.

Monialainen tila

Tila, joka maa- ja puutarhatalouden ohella harjoittaa muuta yritystoimintaa.

Muu maa

Muun maan ala sisältää tie-, kitu- ja joutomaan, tonttimaan sekä muun sellaisen maan, joka ei kuulu muihin maankäyttöluokkiin.

Muu yritystoiminta

Muuna yritystoimintana käsitetään kaikki taloudellisesti merkittävä ja säännöllisesti tapahtuva sivuansiotoiminta. Muu yritystoiminta liittyy suoranaisesti maatalous- tai puutarhayrityksen toimintaan ja sillä on taloudellista vaikutusta.

Perheviljelmä

Maatalous- tai puutarhayritys, jonka haltijana on yksittäinen henkilö, avio- tai avoliitossa elävät puoliset, sisarukset, testamentin tai perinnön kautta yhteisinä edunsaajina olevat henkilöt tai yksittäinen haltija, jolla on yksinään taloudellinen ja oikeudellinen vastuu tilasta.

Tilan johtaja

Tilan johtaja vastaa tilan tavanomaiseen, päivittäiseen toimintaan liittyvien taloudellisten ja tuotannollisten tehtävien hoidosta. Tilan johtaja luetaan vakinaisesti palkattuihin henkilöihin.

Tuotantosuunta

Tuotantosuunnalla tarkoitetaan maatalon päätuotantosuuntaa eli taloudellisesti merkittävintä maatalouden tuotantosuuntaa, joka määräytyy vuoden aikana normaalioloissa saatujen bruttotulojen perusteella. Tieto saadaan vuosittain tukia hakeneilta tiloilta maatalouden tukihakemuslomakkeilta ja on tällöin viljelijän itsensä ilmoittama.

Ulkomainen palkkatyövoima

Tilalla työskentelevillä ulkomaisilla työntekijöillä tarkoitetaan muita kuin Suomen kansalaisia. Tilan ulkomaiseen työvoimaan on laskettu mukaan palkattu ulkomainen työvoima (ulkomaisia viljelijöitä tai viljelijäperheen jäseniä ei ole laskettu mukaan ulkomaiseen työvoimaan).

Urakoitsija

Urakoitsijat voivat olla esimerkiksi kaivinkoneyrittäjiä, maatalouskoneurakoitsijoita tai rakennusliikkeen palkkaamia työntekijöitä, jotka ovat työskennelleet tilalla. Näille tila ei maksa suoraan palkkaa, vaan urakoitsijalle maksetaan esimerkiksi kokonaisesta urakasta tai palvelusta.

Vakinaisesti palkatut

Vakinaisesti palkattuja ovat viljelijäväestöön kuulumattomat työntekijät. Vakinaisesti palkatuiksi katsotaan ne henkilöt, jotka ovat työskennelleet viimeksi kuluneen vuoden aikana tilalla maatalous- tai puutarhatöissä vakituisesti vähintään 6 kk. Kasvinviljelytiloilla vakinaisesti palkatuiksi katsotaan myös alle 6 kk, mutta koko kasvukauden ajan työskennelleet henkilöt. Myös vakituiset työntekijät, jotka ovat olleet poissa osan vuotta pakottavien esteiden, esimerkiksi sairauden, lomien, asepalveluksen tai onnettomuuden vuoksi, lasketaan mukaan vakinaisesti palkattuihin.

Begrepp och definitioner

Arbetskraftenhet

Arbetskraftsenheter (AWU) i jordbruket innebär enhet för årligt arbete och motsvarar utförda arbetstimmar under ett år av en fullt sysselsatt person. En arbetskraftsenhet är 1 800 timmar arbete per år, dvs. 8 timmar per dag, 5 dagar per vecka och 11 månader per år.

Driftsledare

Driftsledaren ansvar för skötseln av ekonomiska och produktionsmässiga uppgifter i anslutning till gårdens ordinarie, dagliga verksamhet. Driftsledaren räknas till de fast avlönade personerna.

Entreprenör

Entreprenörer kan vara till exempel grävmaskinsföretagare, jordbruksmaskinentreprenörer eller arbetstagare för ett byggföretag som arbetar på gården. Gården betalar inte direkt lön till dessa, utan entreprenören erhåller betalning för till exempel ett helt projekt eller en tjänst.

Familjejordbruk

Såsom familjejordbruk räknas gårdar vars innehavare är en enskild person, ett äkta par eller ett par i samboförhållande, syskon, personer som genom arv eller testamente står som förmånstagare eller en enskild innehavare som ensam bär det ekonomiska och juridiska ansvaret för en gård.

Fast anställda

Fast anställda arbetstagare är personer som inte hör till jordbruksbefolkningen. Som fastanställda arbetstagare räknas de personer som under det senaste året arbetat minst 6 månader med lantbruksarbete på gården. På växtodlingsgårdar räknas också de personer som fast anställda arbetstagare som arbetat under 6 månader men som gjort det under hela växtperioden. En fast anställd arbetstagare som varit frånvarande en del av året på grund av tvingande hinder såsom sjukdom, semester, värnplikt eller olycksfall räknas också som fast anställd.

Flerbranschgård

Gård som utövar annan företagsverksamhet vid sidan av jordbruket och trädgårdsodlingen.

Jordbruks- och trädgårdsföretag

Gård som i sin besittning har minst en hektar utnyttjad jordbruksmark eller som har husdjur i ett antal som

motsvarar minst en husdjursenhet eller som odlar trädgårdsväxter för försäljning.

Lantbrukssammanslutning

Inom en lantbrukssammanslutning äger, arrenderar eller på annat sätt sköter en grupp fysiska personer en gård, eller sina egna gårdar som om de var en gård.

Produktionsinriktning

Med produktionsinriktning avses gårdens huvudsakliga produktionsinriktning, dvs. den ekonomiskt mest betydande produktionsinriktningen som bestäms enligt influten bruttoinkomst under normala förhållanden under året. För de gårdarnas del som ansökt om stöd, fås uppgiften årligen ur lantbrukets stödansökningsblanketter, och är alltså uppgett av odlaren själv.

Skogsmark

Med skogsmark avses skog och beskogad åker samt för besökning förbehandlad åker.

Utländsk arbetskraft

Med utländska arbetstagare som arbetar på gården avses personer som inte är finländska medborgare. Den utländska arbetskraften på gården omfattar den avlönade utländska arbetskraften (utländska jordbrukare eller medlemmar av en jordbrukarfamilj har inte inkluderats i den utländska arbetskraften).

Utnyttjad jordbruksareal

Utnyttjad jordbruksareal innefattar den odlade arealen, areal i träda, över 5 årig vall, fleråriga trädgårdsväxter, växthusodling och trädgårdsodling för husbehov.

Övrig företagsverksamhet

Som övrig företagsverksamhet betraktas all ekonomiskt betydelsefull och regelbunden biinkomstverksamhet. Den övriga företagsverksamheten anknyter direkt till gårdens eller trädgårdsföretagets verksamhet, och den har ekonomisk betydelse.

Övrig mark

Övrig mark inkluderar väg- och tvinmark, impediment, tomtmark och övrig sådan mark som inte ingår i andra markanvändningsklasser.

Concepts and definitions

Agricultural and horticultural enterprise

Farm with at least one hectare of utilized agricultural area or with livestock equaling at least one animal unit or with production of horticultural crops for sale.

Annual work unit

One annual work unit (AWU) is equivalent to the working hours of one full-time employee during one year. One annual work unit is 1800 hours of work per year which equals 8 hours a day, 5 days a week and 11 months a year.

Contractor

Contractors may include entrepreneurs operating excavators, agricultural machine contractors or employees hired by a construction company to work on a farm. The farm does not pay direct wages to such contractors. Instead, contractors are paid for the completion of a contract or services rendered, for instance.

Diversified farm

Farm which also engages in other gainful activities besides agriculture.

Family farm

The holder of the farm can be a single person, married or common-law couple, siblings, persons who by will or by bequest are collective beneficiaries or a single holder who alone has financial and juridical responsibility over a farm.

Foreign labour force

Foreign labour force refers to non-Finnish citizens working on a farm. The foreign labour force of a farm includes foreign individuals hired to work for wages (foreign farmers and foreign members of the farmer's family are not included in the foreign labour force).

Forest land

Forests, afforested land and arable land prepared for afforestation.

Group holding

A group of natural persons owns, rents or otherwise manages together a farm or the persons' own holdings as if these were a single farm.

Manager of the farm

The farm manager is responsible for the financial and production tasks related to the farm's ordinary daily activities. The director is considered a member of permanent staff

Other entrepreneurship

Other entrepreneurship refers to all secondary gainful activities that are financially significant and carried out on a regular basis. These activities are directly related to the operations of the agricultural or horticultural firm and have a financial effect.

Other land

Other land is obtained by summing the area used for roads, scrub land, waste land, land for development, and other land that is not included in other land use classes.

Production sector

The main production sector of a farm is the economically most important agricultural sector as determined by gross returns under normal conditions in the course of the year. The information is obtained from the agricultural aid application forms completed by farms applying for aid and is therefore provided by the farmers themselves.

Regular worker

Regular workers are not members of farming population. Regular workers have worked on the farm regularly in the course of the year for at least 6 months doing agricultural work. On a farm where the main production sector is crop production, workers qualify as regular workers if they have worked during the entire growing season (can be less than 6 months). Regular workers who have not been able to work for some compelling reason, e.g. illness, holiday, military service or accident, also belong to this category.

Utilized agricultural area

Utilized agricultural area includes the total cultivated area, the area used for fallow, grassland areas older than 5 years, areas with permanent horticultural crops, greenhouse cultivation area and kitchen gardens.

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1. Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Maatalouslaskenta on maatalouden rakennetutkimus joka tehdään kokonaistutkimuksena Suomen maataloille kymmenen vuoden välein. Laskentojen välillä maatalouden rakennetutkimus tehdään kaksi kertaa otantatutkimuksena. Seuraavat rakennetutkimukset tehdään vuosina 2013 ja 2016.

Maatalouslaskennan tietosisältö kattaa laajasti tietoa viljelijöistä ja maataloista. Se sisältää perustiedot kaikista maatalous- ja puutarhayrityksistä. Keskeistä tietosisältöä ovat tilan omistusmuoto ja sijainti, maatalousmaan ala ja sen jakautuminen eri kasveille, kotieläinten määrät ja tilan työvoiman käyttö. Lisäksi laskennasta saadaan tietoa sukupolvenvaihdoksesta, tietokoneista ja internet-yhteyksistä, tilan energiankäytöstä, kastelusta sekä muusta yritystoiminnasta. Vuoden 2010 maatalouslaskennan tiedonkeruun yhteydessä noin 15 000 tilalle kohdistettiin laskennan lisäksi tuotantomenetelmätutkimus, jossa kerättiin tietoa peltojen talvipeitteisyydestä ja muokkausmenetelmistä sekä kotieläintuotannosta.

Tilaston avulla voidaan seurata maa- ja puutarhatalouden rakenteen kehittymistä Suomessa. Tiedot ovat myös vertailukelpoisia muiden EU-maiden tulosten kanssa.

Tilastoa käytetään sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Tilasto on osa Euroopan tilastojärjestelmää (ESS). EU:n tilastovirasto Eurostat ja YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO julkaisevat tilaston tietoja verkkopalveluissaan. Muita käyttäjätahoja ovat tutkimus, hallinto, maatalous- ja elintarvikealan yritykset, maanviljelijät, etujärjestöt, neuvonta ja tiedotusvälineet.

1.2. Käsitteet ja luokitukset

Maatalouslaskennan tietosisältö on laaja ja siinä käytetään paljon erilaisia käsitteitä. Tärkeimmät käsitteet on esitetty kohdassa käsitteitä ja määritelmää.

1.3. Tutkimuskohde ja tiedonantajat

Laskennan tulokset kuvaavat Suomen maatalouden rakennetta ja sen muutoksia. Tiedot ovat myös kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Laskennan kohdejoukkoon kuuluvat kaikki aktiiviset maataloustuotantoa harjoittavat maatilat. Aktiivisella

maatilalla tarkoitetaan tilaa tai yritystä, jonka viljelyksessä oleva peltoala on vähintään yksi hehtaari tai jolla on kotieläimiä vähintään yhden kotieläinryhmän verran, sekä ne alle yhden peltohehtaarin puutarhayritykset, jotka harjoittavat myyntiin tarkoitettua puutarhatuotantoa (esim. kasvihuoneyritykset). Puutarhatuotteiden kotitarveviljelyä ei lueta aktiiviseksi toiminnanharjoittamiseksi. Maatalouslaskennan yhteydessä päivitetään Suomen maatalojen eli maatilarekisterin perusjoukko.

1.4. Käyttäjien näkökulmien huomiointi

Maatalouslaskennan suunnitteluvaiheessa järjestettiin kaksi asiakastilaisuutta, joissa asiakkaat saivat esittää näkemyksiään laskennan tietosisällöstä. Maatalouslaskennan tietosisältöön lisättiin muutamia kansallisia kysymyksiä käyttäjien toiveiden perusteella. Tuottajajärjestöt MTK ja SLC ovat olleet aktiivisesti mukana laskennan suunnittelussa. Heidän edustajansa ovat esimerkiksi kommentoineet kysymyksiä ja ohjeistusta sekä testanneet sähköistä tiedonkeruuta.

2. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Maatalouslaskenta noudattaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta 1166/2008.

2.1. Tutkimusmenetelmä

Maatalouslaskennan tiedot kerätään kaikilta Suomen maatalous- ja puutarhayrityksiltä. Tiedonkeruun kohdejoukko on maatilarekisterin maatilat ja puutarhayrityksien puutarhayritykset. Osa tiedoista saadaan hallinnollisista rekistereistä ja osa kerätään tiloilta. Noin 50 000 tilalta kerättiin maatalouslaskennan tiedot peruskyselyllä ja noin 15 000 tilalta laajalla kyselyllä, jossa kysyttiin sekä maatalouslaskennan että tuotantomenetelmätutkimuksen tiedot. Hallinnollisista rekistereistä tietoa poimitaan eläinrekistereistä, maaseutuelinkeinon tietojärjestelmästä ja luomurekisteristä.

Maatalouslaskennan tiloilta kysytyt tiedot kerättiin sähköisesti tai puhelinhaastatteluna. Tike toteutti sähköisen tiedonkeruun. Puhelinhaastattelut teki Taloustutkimus Oy Tiken toimeksiannosta.

Vastaamatta jättäneiden tilojen tiedot imputoidaan käyttämällä keskiarvoimputointia.

2.2. Tilaston luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä

Maatalouslaskennan vastausaste oli 95 %. Suuresta

kohdejoukosta, hyvästä vastausasteesta ja puuttuvien tietojen imputoinnista johtuen tulokset ovat varsin luotettavia.

Kyselyssä on paljon kysymyksiä ja kysymyksien määritelmät ovat varsin monimutkaisia. Osa vastauksista perustuu viljelijöiden arvioon. Yleisesti ottaen viljelijät pystyvät vastaamaan kysymyksiin riittävän tarkalla tasolla.

2.3. Virheiden oikaisumenettely

Tilastossa havaitut virheet korjataan mahdollisimman nopeasti Suomen virallisen tilaston neuvottelukunnan suositusten mukaisesti. Korjatut tiedot julkaistaan tilaston kotisivulla.

3. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Maatalouslaskennan ennakkollisia tuloksia on julkaistu viidessä erässä vuoden 2011 ja 2012 aikana. Tämän julkaisun tiedot ovat lopullisia.

4. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Maatalouslaskennan tulokset ovat pääosin vertailukelpoisia vuoden 2007 rakennetutkimuksen tulosten kanssa. Molempien tutkimusten tuloksissa on mukana sekä maatilat että kaikki puutarhayritykset. Tätä aikaisemmin maatilarekisteriin kuulumattomien puutarhayritysten tietoja ei ole julkaistu rakennetutkimuksen tulosten yhteydessä. Näiden tilojen tiedot ovat sisällyneet puutarhatilastoihin.

Työvoimatiedot ovat vertailukelpoisia vuosien 2010 ja 2007 välillä. Sen sijaan vuosien 2007 ja 2005 välillä työvoimatietojen tilastoinnissa on tapahtunut muutos. Vuonna 2005 työaikatiedot kysyttiin päivinä, kun ne sen jälkeen on kysytty tunteina. Ennen vuotta 2005 työaikatiedot on kysytty työaikaluokittain.

Muun yritystoiminnan tiedot ovat pääosin pysyneet samoina vuodesta 2005 lähtien. Toimialaluokitukseen on tehty pieniä muutoksia sekä liikevaihtoluokitusta on tarkennettu.

Vuonna 2003 rakennetutkimuksen kyselylomakkeelle lisättiin uusina toimialoina porotalous, kalastus, rakentaminen ja ohjelmalvelut.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Tilastotiedot on julkistettu Tiken Matilda-maataloustilastopalvelussa osoitteessa: www.maataloustilastot.fi

Tilaston kotisivulla esitetään Maatalouslaskenta 2010:n sekä vuoden 2007 rakennetutkimuksen tuloksia. Aikaisempien rakennetutkimusten ja vuoden 2000 maatalouslaskennan tulokset on julkaistu paperijulkaisuissa. Maatalouslaskenta 2010:n tietoja julkaistaan myös Puutarhatilastot 2011 -julkaisussa ja Maatilatilastollinen vuosikirja 2012 -julkaisussa Tilastoa ja tietoaineistoja koskeviin tietopyyntöihin vastaa Tiken tietopalvelu.

Tilaston kuvaus on saatavissa tilaston kotisivulta.

Kvalitetsbeskrivning

1. Relevans av statistikuppgifterna

1.1. Datinnehåll och användningsändamål

Lantbruksräkningen är en strukturell undersökning av lantbruket och den görs som en helhetsundersökning på de finländska gårdarna med tio års intervall. Mellan räkningarna genomförs en strukturundersökning för lantbruket två gånger som en urvalsundersökning. De nästa strukturundersökningarna görs åren 2013 och 2016.

Datinnehållet i lantbruksräkningen omfattar täckande uppgifter om jordbrukare och gårdar. Det innehåller grunduppgifterna om alla lantbruks- och trädgårdsföretag. Det centrala datainnehållet är ägarform och belägenhet av gården, jordbruksareal och dess fördelning på olika växter, antalet husdjur och användningen av arbetskraft på gården. Dessutom ger räkningen information om generationsväxling, datorer och Internetförbindelser, energianvändning på gården, bevattning

samt annan företagsverksamhet. I samband med datainsamlingen för lantbruksräkningen år 2010 riktades till 15 000 gårdar dessutom en undersökning avseende produktionsmetoder, som samlade in information om växttäckning av åkrarna på vintern och bearbetningsmetoder samt husdjursproduktion.

Med hjälp av statistiken kan man följa upp utvecklingen av lantbruks- och trädgårdsnäringsens struktur i Finland. Uppgifterna är också jämförbara med resultaten i övriga EU-länder. Statistiken används både nationellt och internationellt. Statistiken är en del av Europeiska statistiksystemet (ESS). EU:s statistikkontor Eurostat och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO publicerar statistiska uppgifter i sina webbtjänster. Andra användare är forskning, förvaltning, lantbruks- och livsmedelsföretag, jordbrukare, intresseorganisationer, rådgivning och medier.

1.2. Begrepp och klassificering

Datainnehållet i lantbruksräkningen är omfattande och många olika begrepp används däri. De viktigaste begreppen presenteras under Begrepp och definitioner.

1.3. Forskningsobjekt och informatörer

Resultaten från lantbruksräkningen beskriver det finländska lantbrukets struktur och dess förändringar. Uppgifterna är också internationellt jämförbara.

Målgruppen för räkningen är alla gårdar som aktivt bedriver lantbruksproduktion. Med en aktiv gård avses en gård eller ett företag som odlar minst en hektar åkrar eller som har husdjur motsvarande minst en husdjursenhet, samt de trädgårdsföretag på mindre än en åkerhektar som utövar trädgårdsproduktion för försäljning (till exempel växthusföretag). Odling av trädgårdsprodukter för husbehov räknas inte som aktiv verksamhetsutövning. I samband med lantbruksräkningen uppdateras populationen av finländska gårdar, det vill säga lantbruksregistret.

1.4. Beaktande av användarperspektivet

I planeringsfasen för lantbruksräkningen ordnades två kundtillfällen, där kunderna fick lägga fram sina åsikter om datainnehållet i räkningen. Utgående från användarnas önskemål tillades några nationella frågor i datainnehållet för lantbruksräkningen. Producentorganisationerna MTK och SLC har aktivt deltagit i planeringen av räkningen. Deras representanter har till exempel kommenterat frågorna och anvisningarna samt testat den elektroniska datainsamlingen.

2. Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Lantbruksräkningen följer Europaparlamentets och rådets förordning 1166/2008.

2.1. Forskningsmetod

Uppgifterna i lantbruksräkningen insamlas från alla lantbruks- och trädgårdsföretag i Finland. Målgruppen för datainsamlingen är de gårdar som ingår i lantbruksregistret och de trädgårdsföretag som ingår i trädgårdsregistret. En del av uppgifterna fås från förvaltningsregister och en del insamlas från gårdarna. Från cirka 50 000 gårdar insamlades uppgifterna för lantbruksräkningen med en grundenkät och från cirka 15 000 gårdar med en omfattande enkät, som efterfrågade uppgifter om både lantbruksräkningen och produktionsmetoder. Från förvaltningsregistren insamlas information från djurregister, landsbygdsnäringsarnas datasystem och ekoregistret.

De uppgifter som samlades in från gårdarna för lantbruksräkningen insamlades elektroniskt eller som telefonintervjuer. Tike genomförde den elektroniska datainsamlingen. Telefonintervjuerna utfördes av Taloustutkimus på begäran av Tike.

Uppgifterna för de gårdar som inte svarade imputeras genom användande av medelvärdesimputering.

2.2. Faktorer som påverkar tillförlitligheten av statistiken

Svarsprocenten i lantbruksräkningen var 95 %. Tack vare den stora målgruppen, den höga svarsprocenten och imputeringen av de saknade uppgifterna är resultaten tämligen tillförlitliga.

I enkäten ingår många frågor och frågorna definieras på ett mycket komplext sätt. En del av svaren är baserade på jordbrukarnas uppskattningar. Generellt kan jordbrukarna svara på frågorna med tillräckligt hög noggrannhet.

2.3. Korrigeringsförfarande vid fel

Fel som noteras i statistiken korrigeras så fort som möjligt enligt rekommendationer från Delegationen för Finlands officiella statistik. Korrigerade uppgifter publiceras på webbplatsen för statistiken.

3. Uppgifternas aktualitet och punktlighet

Preliminära resultat från lantbruksräkningen har publicerats i fem omgångar under 2011 och 2012. I denna publikation presenteras de slutgiltiga uppgifterna.

4. Statistikens enhetlighet och jämförbarhet

Resultaten från lantbruksräkningen är i huvudsak jämförbara med resultaten från strukturundersökningen år 2007. Resultaten från båda undersökningarna innefattar både gårdar och alla trädgårdsföretag. Tidigare publicerades inte uppgifterna för trädgårdsföretag som inte omfattades av lantbruksregistret i samband med strukturundersökningen. Uppgifterna om dessa gårdar har ingått i trädgårdsstatistiken.

Uppgifterna om arbetskraft är jämförbara mellan åren 2010 och 2007. Däremot har det skett en förändring i statistikföringen av arbetskraftsuppgifterna mellan åren 2007 och 2005. År 2005 efterfrågades arbetstidsuppgifterna i dagar, medan de därefter har efterfrågats i timmar. Före år 2005 efterfrågades arbetstiderna enligt olika arbetstidsklasser.

De övriga uppgifterna om företagsverksamheten har hållits oförändrade sedan år 2005. Branschklassificeringen har ändrats lite och omsättningsklassificeringen har specificerats.

År 2003 infördes de nya branscherna renskötsel, fiskeri, byggande och programtjänster på enkätformuläret för strukturundersökningen.

5. Uppgifternas tillgänglighet och tydlighet

Statistiken publiceras i Tikes lantbruksstatistiktjänst Matilda på www.lantbruksstatistik.fi

På statistikwebbplatsen presenteras resultaten från lantbruksräkningen 2010 och strukturundersökningen 2007. Resultaten från de tidigare strukturundersökningarna och från lantbruksräkningen 2000 har publicerats som papperspublikationer. Uppgifter från lantbruksräkningen 2010 publiceras också i publikationerna Trädgårdsstatistik 2011 och Lantbruksstatistik årsbok 2012. Frågor som gäller statistik och datamaterial besvaras av Tikes informationstjänst.

Statistikbeskrivningen kan fås på statistikwebbplatsen.

Quality specification

1. The relevancy of the statistics

1.1. Data content and purpose

The Agricultural Census is an agricultural structure study conducted as a total study on Finnish farms every ten years. Between the censuses, the agricultural structure study is conducted twice as a sample study. The next structure studies will be conducted in 2013 and 2016.

The data content of the Agricultural Census covers extensive information about farmers and farms. It includes the basic information concerning all agricultural and horticultural enterprises. Main data content is farm ownership form and location, square area of agricultural land and its distribution to different plants, the number of livestock, and the farm's use of labour. In addition, the Census provides data concerning the transfer of the farm to a descendant, computers and Internet connections, the farm's energy consumption, irrigation and other entrepreneurship. In addition to the Census, a production method study

was conducted on about 15,000 farms when compiling the Census data for 2010. The study compiled information about plant cover of fields during winter, cultivation methods and livestock production.

The statistics can also be used to monitor the development of the agricultural and horticultural structure in Finland. The information is also comparable with those of other EU countries.

The statistics are used both nationally and internationally. The statistics are part of European Statistics System (ESS). Eurostat and the Food and Agriculture Organization of the UN publish data of the statistics on their respective websites. Other users include research, administration, agricultural and food sector companies, farmers, interest groups, counselling and the media.

1.2. Concepts and classifications

The data content of the Census is extensive and it uses

a lot of different concepts. The most important ones are introduced in the "Concepts and definitions" section.

1.3. Object of study, informants

The results of the Census illustrate the structure and changes of Finnish agriculture. The information is also internationally comparable

The target group of the Census includes all active farms engaging in agricultural production. An active farm is a farm or an enterprise which cultivates at least one hectare of arable area, or which has at least one livestock unit, and horticultural enterprises of less than one arable hectare, which engage in horticultural production intended for sale (e.g. greenhouse enterprises). The cultivation of horticultural products for home use is not regarded as active operations. The basic group of Finnish farms, i.e. the farm register, is updated in the context of the Census.

1.4. Taking user views into account

The planning phase of the Census arranged two customer meetings where customers had the opportunity to introduce their views on the data content of the Census. A few national questions were added to the Census' data content as per user preferences. Producer associations MTK and SLC have actively contributed to planning the Census. Their representatives have commented on the questions and instructions, and tested the digital data compilation, for example.

2. Data accuracy and reliability

The Census abides by The European Parliament's and the Council of Europe's regulation 1166/2008.

2.1. Method of research

The Census data is compiled from all agricultural and horticultural enterprises in Finland. The data compilation's target group consists of farms in the farm register and horticultural enterprises in the horticultural enterprise register. Some data is obtained from administrative registers and some are compiled from farms. Census data was collected from about 50,000 farms with a basic survey and from about 15,000 farms with an extensive survey which comprises both the data of the Census and the production method study. Regarding administrative registers, data is compiled from animal registers, the agricultural industry data system and the organic register.

Census data was compiled from the farms in digital format or as a phone interview. The digital data compilation was performed by Tike. Taloustutkimus Oy conducted the

phone interviews upon an assignment by Tike.

The data of farms which did not respond are imputed through average imputing.

2.2. Factors affecting the reliability of the statistics

The response rate was 95%. Due to the large target group, the high response rate and the inputting of missing data, the results are very reliable.

The survey includes a lot of questions and the question definitions are very complex. Some responses are based on evaluations by farmers. In general, farmers are capable of answering the questions precisely enough.

2.3. Correction procedure for errors

Any errors found in the statistics are corrected as soon as possible as per the recommendations of Finland's official advisory board for statistics. The corrected data is published on the website of the statistics.

3. Timeliness and promptness of data

The preliminary data of the Census have been published in five segments during 2011 and 2012. The data in this publication is final.

4. Coherence and comparability of data

The results of the Census are mainly comparable to the results of the Farm Structure Survey of 2007. The results of both studies include both farms and all horticultural enterprises. Before this, the data of horticultural enterprises not in the farm register have not been published alongside the results of the Farm Structure Survey. The data of such farms has been included in horticultural statistics.

Labour data is comparable between the year 2010 and the year 2007. However, there has been a change to the statistics procedure of labour data between 2007 and 2005. Before 2005, work hours data was requested in days, but after 2005 in hours. Before 2005, work hours data was requested as per work hours category.

The data of other entrepreneurship has mainly remained the same since 2005. There have been small changes to the sector classification, and the net sales classification has been specified further.

In 2003, reindeer farming, fishing, construction and activity services were added as new sectors to the survey form of the Farm Structure Survey.

5. Accessibility and clarity of data

The statistics have been published in Tike's Matilda agricultural statistics service at: www.agriculturalstatistics.fi The website of the statistics introduces the results of Agricultural Census 2010 and the Farm Structure Survey of 2007. The results of previous structural studies and the Agricultural Census of 2000 have been released in printed

publications. Data of the Agricultural Census of 2010 is also published in the Horticultural Statistics 2011 publication and the Yearbook of Farm Statistics 2012. Tike's information service will answer any data enquiries concerning the statistics and data material.

The description of the statistics is available on the website for the statistics.

Tilan nimi
Tilatunnus
Puhelinnumero(t), joista tavoitellaan

Maatalouslaskenta 2010 peruskysely

Lue ensin tutkimuksessa käytettävät määritelmät sivulta 2.
Täytä sen jälkeen lomake ja säilytä se, jotta voit ilmoittaa
tiedot, kun haastattelija soittaa sinulle 1 - 3 viikon kuluttua.

Valitse tilan omistusmuoto ja aloita vastaaminen.

- Perheviljelmä: aloita sivulta 3.
- Maatalousyhtymä: aloita sivulta 4.
- Oikeushenkilö: aloita sivulta 5.

LOMAKKEESSA KÄYTETTYJÄ MÄÄRITELMIÄ

TILAN/YRITYKSEN OMISTUSMUOTO

PERHEVILJELMÄ: haltijana on

- yksittäinen henkilö
- avio- tai avopuolisot
- perinnön kautta yhteisenä edunsaajana olevat sisarukset, mikäli he eivät viljele tilaa maatalousyhtymänä
- yksittäinen haltija, jolla yksinään on taloudellinen ja oikeudellinen vastuu tilasta

MAATALOUSYHTYMÄ: haltijana on

- luonnollisista henkilöistä koostuva ryhmä, joka omistaa, vuokraa, tai muutoin hoitaa yhdessä yhtä maatilaa tai omia tilojaan ikään kuin ne olisivat yksi tila
- perinnön kautta yhteisenä edunsaajana olevat sisarukset, mikäli he eivät viljele tilaa perheviljelmänä

OIKEUSHENKILÖ: haltijana on

- osakeyhtiö
- valtio, kunta tai kuntayhtymä
- kirkko tai jokin sen laitoksista
- muu vastaava julkinen laitos
- kaupallinen tai osuustoimintayritys
- säätiö tai muu vastaavatyypinen yhteisö

MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT

Maatalous- ja puutarhatyötä ovat tilan/yrityksen maa- tai puutarhatalouteen liittyvät työt, kuten

- kasvinviljely- tai kotieläintyöt
- maatalouden kirjanpito-, johto- ja suunnittelutyöt
- koneiden korjaus-, kunnossapito- ja huoltotyöt
- uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt
- perusparannustyöt
- puutarha- ja kasvihuonetyöt
- mehiläistenhoitotyöt
- maatalous- tai puutarhatuotteiden varastointiin ja myyntiä varten valmisteluun liittyvät työt (esim. pakkaaminen)

Maatalous- ja puutarhatyötä eivät ole:

- metsätaloustyöt (metsässä tehdyn työn lisäksi esim. metsätalouden kirjanpito ja suunnittelu)
- kotitaloustyöt (kodinhoito, kotipihan ja -puutarhan hoito, kotitarveviljely kasvimaalla ym.)
- metsästys ja kalastus
- muu yritystoiminta

MUU YRITYSTOIMINTA

Muu yritystoiminta tarkoittaa kaikkea taloudellisesti merkittävää ja säännöllisesti tapahtuvaa yritystoimintaa lukuun ottamatta tilan maa-, puutarha- ja metsätaloutta. Muun yritystoiminnan toimialoja voivat olla esim. matkailupalvelut, koneurakointi, elintarvikkeiden tai puutavaran jatkojalostus, kalanviljely, poronhoito ja turkistarhaus. Laajempi luettelo muun yritystoiminnan toimialoista on lomakkeen sivuilla 6-8 kohdassa 11.2.

Muu yritystoiminta, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen:

Toiminnassa käytetään tilan maatalous-/puutarhatuotannon koneita, rakennuksia, aluetta tai tuotteita.

Muu ansiotoiminta, joka ei liity suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen:

Tilan oma työvoima voi osallistua toimintaan, mutta siinä ei käytetä tilan maatalous-/puutarhatuotannon koneita, rakennuksia, aluetta eikä tuotteita (esim. palkkatyö tilan ulkopuolella).

Tilan omien metsien hoitoa ei lasketa mukaan maatalous- ja puutarhatyöhön eikä muuhun yritystoimintaan tai muuhun ansiotoimintaan.

PERHEVILJELMÄ, Maatalous-/puutarhayrityksen työvoima 1.9.2009–31.8.2010

1 VILJELIJÄPERHE JA VAKITUISET TYÖNTEKIJÄT (muu työvoima kohtiin 3–6)

Maatalous- ja puutarhатыön sekä muun yritys- ja ansiotoiminnan määritelmät ovat sivulla 2.

Viljelijä: ilmoita tiedot siinäkin tapauksessa, että viljelijä ei ole työskennellyt maatilalla/puutarhayrityksessä. Viljelijä voi olla tilan omistaja tai vuokralainen.

Viljelijän puoliso/avopuoliso: ilmoita tiedot siinäkin tapauksessa, että puoliso ei ole osallistunut tilan töihin.

Muut perheenjäsenet: ennen vuotta 1996 syntyneet lähisukulaiset ja heidän puolisonsa, jotka ovat osallistuneet tilan töihin.

Vakituisesti maa-/puutarhatalouden töihin palkatut henkilöt: vähintään 6 kk vakituisesti tilalla työskennelleet henkilöt ja kasvinviljelytiloilla koko kasvukauden työskennelleet henkilöt.

Jos taulukon ryhmissä C tai D on henkilöitä enemmän kuin taulukossa rivejä, voit jatkaa luetteloa tyhjiksi jääville riveille tällä tai seuraavilla sivuilla. Mainitse haastattelun yhteydessä, mihin ryhmään työntekijä kuuluu.

Työtunnit vuoden aikana (arvio)

	Tunnus	Sukupuoli		Syntymävuosi	Tilan maa-/puutarhatalouden työ	Työ muussa yritystoiminnassa, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen	Muun ansiotoiminnan työ (esim. palkkatyö tilan ulkopuolella)	Metsätaloustyö, joka liittyy tilan metsään
		Mies 1	Nainen 2					
Viljelijä	A	☐	☐	19__	h	h	h	h
Viljelijän puoliso	B	☐	☐					
Muut viljelijäperheen jäsenet (ennen v. 1996 syntyneet), jotka osallistuvat tilan töihin	C1	☐	☐					
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					
	C6	☐	☐					
Vakituisesti maatalous-/puutarhatöihin palkatut henkilöt (ei perheenjäsenet)	D1	☐	☐				Esimerkkejä vuosityöntuntimääristä: 450 h = 2 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 900 h = 4 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 1800 h = 8 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 3000 h = noin 8 tuntia vuoden jokaisena päivänä	
	D2	☐	☐					
	D3	☐	☐					
	D4	☐	☐					
	D5	☐	☐					
	D6	☐	☐					

2 TILAN HOIDOSTA VASTAAVA HENKILÖ

2.1 Tilan/yrityksen hoidosta pääasiassa vastaavan henkilön tunnus

Katso tunnus yllä olevasta taulukosta (A, B, C1 jne.). Tunnus: Syntymävuosi (jos ei taulukossa):

2.2 Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous-/puutarha-alan koulutus (korkein saatu koulutus)

1. Käytännön työkokemus 2. Maatalous-/puutarha-alan peruskoulutus (maatalousoppilaitos tms.) 3. Ylempi maatalous-/puutarha-alan koulutus (opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms.)

2.3 Tilan hoidosta vastaava henkilö on saanut tilan toimintaan liittyvää ammatillista koulutusta 1.9.2009–31.8.2010

Kyllä Ei

3 LYHYTAIKAINEN TYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Tilan palkkaaman lyhytaikaisen työvoiman (alle 6 kk/hlö), sesonkityövoiman ja muun tilapäisen työvoiman tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä = työtuntien summa jaetaan 8:lla). Työpäivät:

4 MAATALOUSLOMITTAJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Maatalouslomittajien (ja sijaispalvelun) tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Työpäivät:

5 URAKOITSIJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Urakoitsijoiden, vuokratyövoiman yms. tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Tässä yhteydessä tila/yritys ei ole palkkaa maksava työnantaja, vaan ostaa esim. kokonaisen urakan tai palvelun. Työpäivät:

6 ULKOMAINEN PALKKATYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Ne kohtien 1, 3 ja 4 työntekijät, jotka ovat tilan palkkaamia eivätkä ole Suomen kansalaisia. Henkilömäärä ja maatalous-/puutarhатыön työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Henkilöt: Työpäivät:

Siirry sivulle 6 ja jatka kohdasta 7.

MAATALOUSYHTYMÄ, Maatalous-/puutarhayrityksen työvoima 1.9.2009–31.8.2010**1 YHTYMÄN OSAKKAAT, PERHEENJÄSENET JA VAKITUISET TYÖNTEKIJÄT** (muu työvoima kohtiin 3–6)**Maatalous- ja puutarhатыön sekä muun yritys- ja ansiotoiminnan määritelvät ovat sivulla 2.****Maatalousyhtymän osakkaat:** ilmoita vain ne osakkaat, jotka ovat osallistuneet tilan/yrityksen töihin.**Muut perheenjäsenet:** ennen vuotta 1996 syntyneet osakkaiden avio- tai avopuoliset, muut lähisukulaiset ja heidän puolisonsa, jotka ovat osallistuneet tilan töihin.**Vakituisesti maa-/puutarhatalouden töihin palkatut henkilöt:** vähintään 6 kk vakituisesti tilalla työskennelleet henkilöt ja kasvinviljelytiloilla koko kasvukauden työskennelleet henkilöt.

Jos taulukon ryhmissä A, B tai C on henkilöitä enemmän kuin taulukossa rivejä, voit jatkaa luetteloa tyhjiksi jääville riveille tällä tai muilla sivuilla. Mainitse haastattelun yhteydessä, mihin ryhmään työntekijä kuuluu.

Työtunnit vuoden aikana (arvio)

	Tunnus	Sukupuoli		Syntymävuosi	Tilan maa-/puutarhatalouden työ h	Työ muussa yritystoiminnassa, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen h	Muun ansiotoiminnan työ (esim. palkkatyö tilan ulkopuolella) h	Metsätaloustyö, joka liittyy tilan metsään h
		Mies 1	Nainen 2					
Yhtymän osakkaat, jotka osallistuvat tilan töihin	A1	☐	☐	19__				
	A2	☐	☐	19__				
	A3	☐	☐	19__				
	A4	☐	☐	19__				
	A5	☐	☐	19__				
	A6	☐	☐	19__				
Osakkaiden perheenjäsenet (ennen v. 1996 syntyneet), jotka osallistuvat tilan töihin eivätkä ole yhtymän osakkaita	B1	☐	☐					
	B2	☐	☐					
	B3	☐	☐					
	B4	☐	☐					
	B5	☐	☐					
	B6	☐	☐					
Vakituisesti maatalous-/puutarhatöihin palkatut henkilöt (ei perheenjäsenet)	C1	☐	☐					
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					
	C6	☐	☐					

Esimerkkejä vuosityötuntimääristä:
450 h = 2 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
900 h = 4 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
1800 h = 8 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
3000 h = noin 8 tuntia vuoden jokaisena päivänä

2 TILAN HOIDOSTA VASTAAVA HENKILÖ**2.1 Tilan/yrityksen hoidosta pääasiassa vastaavan henkilön tunnus**Katso tunnus yllä olevasta taulukosta (A1, A2, A3 jne.). Tunnus: Syntymävuosi (jos ei taulukossa): **2.2 Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous-/puutarha-alan koulutus** (korkein saatu koulutus)
 1. Käytännön työkokemus
 2. Maatalous-/puutarha-alan peruskoulutus (maatalousoppilaitos tms.)
 3. Ylempi maatalous-/puutarha-alan koulutus (opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms.)
2.3 Tilan hoidosta vastaava henkilö on saanut tilan toimintaan liittyvää ammatillista koulutusta 1.9.2009–31.8.2010 Kyllä   Ei**3 LYHYTAIKAINEN TYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**Tilan palkkaaman lyhytaikaisen työvoiman (alle 6 kk/hlö), sesonkityövoiman ja muun tilapäisen työvoiman tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä = työtuntien summa jaetaan 8:lla). Työpäivät: **4 MAATALOUSLOMITTAJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**Maatalouslomittajien (ja sijaispalvelun) tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä) Työpäivät: **5 URAKOITSIJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**Urakoitsijoiden, vuokratyövoiman yms. tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Tässä yhteydessä tila/yritys ei ole palkkaa maksava työnantaja, vaan ostaa esim. kokonaisen urakan tai palvelun. Työpäivät: **6 ULKOMAINEN PALKKATYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**Ne kohtien 1, 3 ja 4 työntekijät, jotka ovat tilan palkkaamia eivätkä ole Suomen kansalaisia. Henkilömäärä ja maatalous-/puutarhатыön työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Henkilöt: Työpäivät:

OIKEUSHENKILÖ, Maatalous-/puutarhayrityksen työvoima 1.9.2009–31.8.2010**1 VAKITUISET TYÖNTEKIJÄT** (muu työvoima kohtiin 3–6)**Maatalous- ja puutarhатыön sekä muun yritys- ja ansiotoiminnan määritelmät ovat sivulla 2.****Maatilan/puutarhayrityksen johtaja** on henkilö, joka vastaa tilan/yrityksen tavanomaiseen päivittäiseen toimintaan liittyvien taloudellisten ja tuotannollisten tehtävien hoidosta.**Vakituisesti maa-/puutarhatalouden töitä tekevät henkilöt:** vähintään 6 kk vakituisesti tilalla työskennelleet henkilöt ja kasvinviljelytiloilla koko kasvukauden työskennelleet henkilöt.

Jos taulukon ryhmässä B on henkilöitä enemmän kuin taulukossa rivejä, voit jatkaa luetteloa tyhjiksi jääville riveille tällä tai edellisillä sivuilla. Mainitse haastattelun yhteydessä, mihin ryhmään työntekijä kuuluu.

Työtunnit vuoden aikana (arvio)

	Tunnus	Sukupuoli		Syntymä- vuosi	Tilan maa/ puutarha- talouden työ h	Työ muussa yritystoimin- nassa, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen h	Metsätaloustyö, joka liittyy tilan metsään h
		Mies 1	Nainen 2				
Tilan johtaja	A1	☐	☐	19__			
Muut vakituisesti maatalous-/ puutarhatöitä tekevät henkilöt	B1	☐	☐				Esimerkkejä vuosityötuntimääristä: 450 h = 2 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 900 h = 4 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 1800 h = 8 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 3000 h = noin 8 tuntia vuoden jokai- sena päivänä
	B2	☐	☐				
	B3	☐	☐				
	B4	☐	☐				
	B5	☐	☐				
	B6	☐	☐				
	B7	☐	☐				
	B8	☐	☐				
	B9	☐	☐				
	B10	☐	☐				
	B11	☐	☐				
	B12	☐	☐				
	B13	☐	☐				
	B14	☐	☐				
	B15	☐	☐				
	B16	☐	☐				
	B17	☐	☐				
	B18	☐	☐				
	B19	☐	☐				
	B20	☐	☐				

2 TILAN JOHTAJAN KOULUTUS**2.1 Tilan johtajan maatalous-/puutarha-alan koulutus** (korkein saatu koulutus)
 1. Käytännön työkokemus
 2. Maatalous-/puutarha-alan perus-
koulutus (maatalousoppilaitos tms.)
 3. Ylempi maatalous-/puutarha-alan koulutus
(opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms.)
2.2 Tilan johtaja on saanut tilan toimintaan liittyvää ammatillista koulutusta 1.9.2009–31.8.2010
 Kyllä
 Ei
3 LYHYTAIKAINEN TYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Lyhytaikaisen työvoiman (alle 6 kk/hlö), sesonkityövoiman ja muun tilapäisen työvoiman tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä = työtuntien summa jaetaan 8:lla).

Työpäivät: **4 MAATALOUSLOMITTAJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**

Maatalouslomitajien (ja sijaispalvelun) tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Työpäivät: **5 URAKOITSIJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**

Urakoitsijoiden, vuokratyövoiman yms. tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Tässä yhteydessä tila/yritys ei ole palkkaa maksava työnantaja, vaan ostaa esim. kokonaisen urakan tai palvelun.

Työpäivät: **6 ULKOMAINEN PALKKATYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)**

Ne kohtien 1, 3 ja 4 työntekijät, jotka ovat tilan palkkaamia eivätkä ole Suomen kansalaisia. Henkilömäärä ja maatalous-/puutarhатыön työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Henkilöt: Työpäivät: **Siirry sivulle 6 ja jatka kohdasta 7.**

7 SUKUPOLVENVAIHDOS			
7.1 Mistä vuodesta lähtien nykyinen haltija tai haltijat ovat omistaneet tai hallinneet tilaa/yritystä?			
<input type="text"/>			
7.2 Miten tilan/yrityksen hallinnan vaihdos tapahtui?			
☐ 1. Jatkettu oman/puolison suvun perhe- viljelmää/maatalousyhtymää/yritystä ☐ 2. Ostettu/vuokrattu valmis tilakokonaisuus/ yritys suvun ulkopuolella ☐ 3. Tila/yritys perustettu itse			
8 TIETOKONE JA INTERNET			
Koneiden ja laitteistojen ohjausjärjestelmiä ei ilmoiteta tässä (esim. ruokinta-automaatit ja täsmäviljelylaitteet).			
8.1 Onko tilalla/yrityksellä käytössä tietokone?			
☐ Kyllä ☐ Ei			
8.2 Tietokoneen internet-yhteys			
☐ 1. Kiinteä laajakaista ☐ 2. Lankapuhelinmodeemi ☐ 3. Mobiili laajakaista (USB-modeemi (mökkula, nettiitikku))			
☐ 4. Muu internet-yhteys ☐ 5. Ei internet-yhteyttä			
9 ENERGIAN TUOTANTO UUSIUTUVISTA ENERGIALÄHTEISTÄ VUONNA 2010			
Merkitse rasti niiden tilalla käytettyjen energialähteiden kohdalle, joilla tuotetusta energiasta (esim. sähkö, lämpö tai liikennepolttoaine) ainakin osa käytetään tilan maa-/puutarhataloudessa tai myydään tilan ulkopuolelle.			Laitteen nimellisteho (jos tiedossa)
☐ 1. Kiinteä biomassassa (puu, olki, vilja ym. (myös tilan ulkopuolelta tuotu), <u>ei</u> pelkkä turve)	<input type="text"/>		kW
☐ 2. Biokaasu	<input type="text"/>		kW
☐ 3. Lämpöpumppu (lämpö otetaan esim. maasta, vesistöistä tai ilmasta)	<input type="text"/>		kW
☐ 4. Tuulivoima	<input type="text"/>		kW
☐ 5. Aurinkoenergia	<input type="text"/>		kW
☐ 6. Vesivoima	<input type="text"/>		kW
☐ 7. Muu energialähde, mikä?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	kW
10 KASTELU			
Jos tilan käytettävissä ei ole kastelulaitteita (tai on vain kasvihuoneviljelyn kastelulaitteita), siirry kohtaan 11.			
10.1 Kasteltavissa oleva pelto- ja puutarha-ala, kun vettä on saatavissa normaalisti (ei kasvihuoneita)			
<input type="text"/> ha			
10.2 Kuivuuden vuoksi vähintään kerran kasteltu pelto- ja puutarha-ala vuonna 2010 (ei kasvihuoneita, ei hallantorjuntasadetusta)			
<input type="text"/> ha			
11 MUU YRITYSTOIMINTA. Lue muun yritystoiminnan määritelmät sivun 2 alaosasta.			
11.1 Harjoitetaanko tilalla muuta myyntituloja tuottavaa yritystoimintaa kuin maa- tai puutarhataloutta ja tilan omiin metsiin liittyvää metsätaloutta?			
☐ 1. Kyllä. Vastaa myös kysymyksiin 11.2–11.5 ☐ 2. Ei. Lomake on valmis. Kiitos vastaamisesta. Säilytä lomake , jotta se on käytettävissä, kun haastattelija soittaa ja kerää tiedot.			
11.2 Muun yritystoiminnan toimialat vuonna 2010			
Merkitse rasti sarakkeeseen 1 kaikkien tilalla harjoitettujen toimialojen kohdalle.			
Merkitse rasti myös sarakkeeseen 2 , jos toiminnassa käytetään tilan maa-/puutarhatalouden koneita, rakennuksia, aluetta tai tuotteita.			
Merkitse rasti sarakkeeseen 3 liikevaihdoltaan suurimman toimialan kohdalle. Liikevaihtoon luetaan toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty arvonlisävero (ja mahdolliset muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot).			
	1. Toimintaa harjoitetaan	2. Toiminta liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen (ks. ohje yllä)	3. Liikevaihdoltaan suurin toimiala (ks. ohje yllä)
Muu alkutuotanto kuin maa- ja metsätalous			
A1 Kalastus	☐	☐	☐
A2 Kalojen, rapujen jne. viljely tilalla	☐	☐	☐
A3 Turkistarhaus	☐	☐	☐

Jatkuu seuraavalla sivulla

Jatkoa edelliseltä sivulta	1. Toimintaa harjoitetaan	2. Toiminta liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen (ks. ohje ed. sivulta)	3. Liikevaihdoltaan suurin toimiala (ks. ohje ed. sivulta)
A4 Poronhoito	☐	☐	☐
A5 Muu alkutuotanto (esim. riistan tarhaus)	☐	☐	☐
Elintarvikkeiden jatkojalostus ja käsittely			
B1 Lihan jatkojalostus, teurastus	☐	☐	☐
B2 Perunan, juuresten ja vihannesten sekä marjojen ja hedelmien jatkojalostus	☐	☐	☐
B3 Meijerituotteiden valmistus	☐	☐	☐
B4 Myllytuotteiden valmistus	☐	☐	☐
B5 Leipomotuotteiden valmistus	☐	☐	☐
B6 Juomien valmistus (esim. tilaviinit, mehut)	☐	☐	☐
B7 Muu elintarvikkeiden jatkojalostus ja käsittely	☐	☐	☐
Muiden maataloustuotteiden jatkojalostus			
B8 Villan ja/tai pellavan jatkojalostus	☐	☐	☐
B9 Muu maataloustuotteiden jatkojalostus	☐	☐	☐
Puutavaran jatkojalostus			
B10 Sahaus, höyläys, kyllästys	☐	☐	☐
B11 Rakennuspuusepän tuotteiden (esim. ovien, ikkunoiden) valmistus	☐	☐	☐
Käsitöiden valmistus myyntiin			
B12 Mattojen ryijyjen ja muiden tekstiilien valmistus	☐	☐	☐
B13 Huonekalujen valmistus	☐	☐	☐
B14 Muiden käsitöiden valmistus	☐	☐	☐
Energian tuotanto			
B15 Polttopuun ja/tai hakkeen valmistus myyntiin	☐	☐	☐
B16 Muu uusiutuvan energian tuotanto myyntiin (biokaasu, biodiesel, sähkö ym.)	☐	☐	☐
B17 Turpeen tuotanto (esim. tilan ulkopuolisella turvesuolla)	☐	☐	☐
Muu teollinen tuotanto			
B18 Metallituotteiden valmistus	☐	☐	☐
B19 Muu valmistus/teollinen tuotanto	☐	☐	☐
Rakentaminen			
C1 Rakentaminen tilan ulkopuolella	☐	☐	☐
Kauppa			
D1 Tilan omien jalostamattomien tuotteiden suoramyynä	☐	☐	☐
D2 Tilan jatkojalostettujen tuotteiden suoramyynä, tukku- ja vähittäiskauppa tilalla	☐	☐	☐
D3 Muu tukku- ja vähittäiskauppa	☐	☐	☐
Palvelut: Matkailu, majoitus ja virkistyspalvelut			
E1 Lomamökkien vuokraus	☐	☐	☐
E2 Majoituspalvelut	☐	☐	☐
E3 Ravintola- ja/tai kahvilatoiminta	☐	☐	☐
E4 Pitopalvelu ja/tai muut ateriapalvelut	☐	☐	☐

Jatkuu seuraavalla sivulla

Jatkoa edelliseltä sivulta	1. Toimintaa harjoitetaan	2. Toiminta liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen (ks. ohje ed. sivulta)	3. Liikevaihdoltaan suurin toimiala (ks. ohje ed. sivulta)
E5 Virkistyskalastus, retkeily tms. virkistyspalvelut	☐	☐	☐
E6 Ohjelmapalvelut	☐	☐	☐
Palvelut: Urakointi (tilan ulkopuolelle)			
E7 Maatalouskoneurakointi	☐	☐	☐
E8 Muiden maatilojen viljan tai heinän kuivaaminen oman tilan kuivurilla	☐	☐	☐
E9 Metsätyöurakointi	☐	☐	☐
E10 Bioenergiaurakointi (esim. ruokohelpin korjuu)	☐	☐	☐
E11 Lumen auraus, teiden kunnossapito	☐	☐	☐
E12 Maanrakennustyöt (kaivuryöt), rakennusmaan raivaus, purku ja pohjarakentaminen yms. koneurakointi	☐	☐	☐
Palvelut: Muut palvelut			
E13 Hoito- ja hoivapalvelut	☐	☐	☐
E14 Kuljetuspalvelut (taksipalvelut, tavarankuljetukset)	☐	☐	☐
E15 Kiinteistö- ja siivousalan palvelut sekä ympäristöhoito	☐	☐	☐
E16 Ratsastustalli (asiakkaat ratsastavat tilan hevosilla)	☐	☐	☐
E17 Muu hevostoiminta (tallipaikkojen vuokraus, hevosten valmennus ja kilpailuttaminen)	☐	☐	☐
E18 Palvelut liike-elämälle (esim. tilitoimisto, tietojenkäsittely-palvelu, konsultointi)	☐	☐	☐
E19 Muut palvelut	☐	☐	☐
11.3 Muun yritystoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2010 euroina (arvio) (Liikevaihto on määritelty kohdan 11.2 ohjeessa)			
☐ 1. <10 000 ☐ 2. 10 000 – <50 000 ☐ 3. 50 000 – <100 000 ☐ 4. 100 000 – 200 000 ☐ 5. >200 000			
11.4 Tilaan suoraan liittyvän muun yritystoiminnan liikevaihdon osuus tilan kokonaisliikevaihdosta vuonna 2010 (arvio)			
Muun yritystoiminnan prosenttiosuus kokonaisliikevaihdosta lasketaan seuraavasti:			
$\frac{\text{Tilan maa- ja puutarhatalouteen suoraan liittyvän muun yritystoiminnan liikevaihto}}{\text{Maa- ja puutarhatalouden sekä siihen suoraan liittyvän muun yritystoiminnan kokonaisliikevaihto + suorat tuet}} \times 100 \%$			
Muun yritystoiminnan liikevaihtoon lasketaan tässä mukaan vain ne toimialat, joiden kohdalla rastitit sarakkeen 2 kysymyksessä 11.2. Tilan kokonaisliikevaihto sisältää tämän lisäksi maa- ja puutarhatalouden liikevaihdon sekä tilalle maksettavat suorat tuet. Metsätalouden liikevaihto jätetään pois.			
Merkitse rasti sen luokan kohdalle, johon edellä laskettu prosenttiosuus sijoittuu			
☐ 1. 0 – 10 % ☐ 2. >10 – 50 % ☐ 3. >50 – <100 %			
11.5 Muu yritystoiminta työllisti tilalle palkattuja ulkopuolisia työntekijöitä (ei viljelijäperheen jäseniä) vuonna 2010 (arvio).			
Voivat sisältyä myös kohtiin 1–6.			
<input type="text"/>	henkilöä	<input type="text"/>	työpäivää (8 tunnin työpäivinä)

Kiitos vastaamisesta. Säilytä lomake, jotta se on käytettävissä, kun haastatteliä soittaa ja kerää tiedot.

Lägenhetens namn
Lägenhetssignum
Telefonnummer på vilket/vilka du kan nås

Lantbruksräkningen 2010

grundförfrågan

Läs först definitionerna på sida 2. Börja därefter fylla i blanketten. Spara blanketten så att du kan lämna in uppgifterna när intervjuaren ringer om 1 - 3 veckor.

Välj gårdens ägarform och fyll därefter i blanketten:

- Familjejordbruk: börja på sidan 3.
- Lantrukkssammanslutning: börja på sidan 4.
- Juridisk person: börja på sidan 5.

DEFINITIONER SOM ANVÄNTS PÅ BLANKETTEN

GÅRDSBRUKSENHETENS/FÖRETAGETS ÄGARFORM

FAMILJEJORDBRUK: innehavaren är

- en enskild person
- makar som är gifta eller sambor
- syskon som är gemensamma förmånstagare genom arv, om de inte odlar gården som lantbrukssammanslutning
- enskild innehavare som ensam har ekonomiskt och juridiskt ansvar för gården

LANTBRUKSSAMMANSLUTNING: innehavaren är

- en grupp som består av fysiska personer som äger, hyr eller annars tillsammans sköter en gård eller ett trädgårdsföretag eller egna gårdar/trädgårdsföretag som om de var en gård
- syskon som är gemensamma förmånstagare genom arv, om de inte odlar gården som familj jordbruk

JURIDISK PERSON: innehavaren är

- aktieföretag
- staten, kommun, samkommun
- kyrkan eller någon av dess olika institutioner
- andra motsvarande offentliga inrättningar
- kommersiella eller kooperativa företag
- stiftelser eller andra motsvarande sammanslutningar

JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN

Jordbruks- och trädgårdsarbeten är de arbeten på gården/företaget som anknyter till jordbruk eller trädgårdsproduktion, såsom

- växtodlings- och husdjursarbeten
- bokförings-, lednings- och planeringsarbeten inom jordbruket
- reparations-, underhålls- och servicearbeten för maskiner
- nybyggnads- och ombyggnadsarbeten
- grundförbättringsarbeten
- trädgårds- och växthusarbeten
- arbeten i samband med biodling
- arbeten i samband med lagring och iordningsställande av lantbruks- eller trädgårdsprodukter för försäljning (t.ex. förpackande)

Jordbruks- och trädgårdsarbete är inte:

- skogsbruksarbeten (inkl. skogsbrukets bokföring och planering)
- hushållsarbeten (inkl. skötsel av hemgård, hemträdgård och köksträdgård)
- jakt och fiske
- annan företagsverksamhet

ANNAN FÖRETAGSVERKSAMHET

Annan företagsverksamhet innebär all ekonomiskt betydande företagsverksamhet som sker regelbundet med undantag av gårdens jordbruk, trädgårdsodling och skogsbruk. Annan företagsverksamhet kan bedrivas inom till exempel följande näringsgrenar: turistservice, maskinentreprenad, vidareförädling av livsmedel eller trävaror, fiskodling, renskötsel och pälsfarming. En mera uttömmande förteckning över näringsgrenar i samband med annan företagsverksamhet börjar i punkt 11.2 på sidorna 6-8 på blanketten.

Annan företagsverksamhet som direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården:

I verksamheten används gårdens maskiner, byggnader, områden eller produkter som hör till jordbruket/trädgårdsodlingen.

Annan förvärvsverksamhet som inte direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården:

Gårdens egen arbetskraft kan delta i verksamheten, men där används inte gårdens maskiner, byggnader, områden eller produkter som hör till jordbruket/trädgårdsodlingen (t.ex. lönearbete utanför gården).

Skötsel av gårdens egna skogar räknas inte in i jordbruks- och trädgårdsarbetet eller i annan företagsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet.

FAMILJEJORDBRUK, Jordbruks-/trädgårdsföretagets arbetskraft under tiden 1.9.2009–31.8.2010**1 JORDBRUKARFAMILJEN OCH STADIGVARANDE ARBETSTAGARE** (övrig arbetskraft anges i punkter 3–6)

Definitionerna av jordbruks- och trädgårdsarbete samt av annan företags- och förvärvsverksamhet finns på sida 2.

Jordbrukaren: fyll i uppgifterna även om jordbrukaren inte arbetar på gården eller i trädgårdsföretaget. Jordbrukaren kan vara lägenhetens ägare eller arrendator.

Jordbrukarens make/maka/sambo: fyll i uppgifterna även om denne inte deltar i gårdens eller trädgårdsföretagets arbeten.

Övriga familjemedlemmar: före år 1996 födda nära släktingar och deras makar/sambor som har deltagit i gårdens arbeten.

Personer som stadigvarande avlönats för jordbruks- och/eller trädgårdsarbeten: personer som arbetat stadigvarande på gården i minst 6 mån och personer som arbetat på växtodlingsgårdar under hela växtperioden.

Om det i grupperna C eller D i tabellen finns flera arbetstagare än det finns rader i tabellen kan du fortsätta uppräkningsen på tomma rader på den här sidan eller på blankettens övriga sidor. Nämn vid telefonintervjun till vilken grupp arbetstagaren hör.

Arbetstimmar under året (uppskattning)

	Kod	Kön		Födelse- år	Jordbruks-/ trädgårds- arbete på gården	Arbete inom annan företagsverksamhet som direkt hör sam- man med jordbruket/ trädgårdsodlingen på gården	Arbete inom annan förvärvs- verksamhet (t.ex. lönearbete utanför gården)	Skogsbruks- arbete, som hör samman med gårdens egen skog
		Man 1	Kvinna 2					
Jordbrukaren	A	☐	☐	19__				
Jordbrukarens make/maka	B	☐	☐					
Andra medlemmar av jordbrukar- familjen (födda före år 1996) som deltar i gårdens arbeten.	C1	☐	☐					
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					
	C6	☐	☐					
Personer som stadigvarande avlönats för jord- bruks-/trädgårds- arbeten (inte familjemedlemmar)	D1	☐	☐				Exempel på antal arbetstimmar under året: 450 h = 2 h/dag, 5 dagar/vecka, 11 mån/år 900 h = 4 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 1800 h = 8 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 3000 h = ca 8 timmar varje dag under året	
	D2	☐	☐					
	D3	☐	☐					
	D4	☐	☐					
	D5	☐	☐					
	D6	☐	☐					

2 PERSON SOM ANSVARAR FÖR GÅRDENS SKÖTSEL**2.1 Koden för den person som huvudsakligen ansvarar för skötseln av gården/företaget**

Välj koden i tabellen ovan (A, B, C1 osv.).

Kod:

Födelseår (om det saknas i tabellen):

2.2 Utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn som avlagts av den person som ansvarar för gårdens skötsel (den högsta avlagda utbildningen)

1. Praktisk arbetsfarenhet   2. Grundutbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (lantbruksläroanstalt etc.)   3. Högre utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (institut, yrkeshögskola, universitet etc.)

2.3 Den person som ansvarar för gårdens skötsel har under perioden 1.9.2009–31.8.2010 fått yrkesinriktad utbildning som anknyter till gårdens verksamhet

- Ja   Nej

3 KORTVARIGT ANSTÄLLDA (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av kortvarigt anställda (under 6 mån./person) på gården, säsonganställda och annan tillfällig arbetskraft (uppges som 8 timmars arbetsdagar = de sammanlagda arbetstimmarna divideras med åtta).

Arbetsdagar:

4 LANTBRUKSAVBYTARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av lantbruksavbytare (och vikarieservice) på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar).

Arbetsdagar:

5 ENTREPRENÖRER (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av entreprenörer, hyrd arbetskraft etc. på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar). Här är gården/företaget inte en arbetsgivare som betalar lön, utan företaget köper t.ex. en hel entreprenad eller tjänst.

Arbetsdagar:

6 UTLÄNDSKA LÖNEARBETARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Arbetstagare i punkterna 1, 3 och 4 anställda av gården, inte finska medborgare.

Antalet personer samt arbetsdagar i jordbruks-/trädgårdsarbete (som 8 t. arbetsdagar).

Personer:

Arbetsdagar:

LANTBRUKSSAMMANSLUTNING, Jordbruks-/trädgårdsföretagets arbetskraft under tiden 1.9.2009–31.8.2010**1 SAMMANSLUTNINGENS DELÄGARE, FAMILJEMEDLEMMAR OCH FAST ANSTÄLLDA** (övrig arbetskraft anges i punkter 3–6)

Definitionerna av jordbruks- och trädgårdsarbete samt av annan företags- och förvärvsverksamhet finns på sida 2.

Lantbrukssammanslutningens delägare: uppge endast de personer som deltagit i gårdens/företagets arbeten

Övriga familjemedlemmar: uppge delägarnas makar/sambor, nära släktingar och deras makar/sambor som är födda före år 1996 och har deltagit i gårdens arbeten.

Personer som stadigvarande avlönats för jordbruks- och/eller trädgårdsarbeten: personer som arbetat stadigvarande på gården i minst 6 mån och personer som arbetat på växtodlingsgårdar under hela växtperioden.

Om det i grupperna A, B eller C i tabellen finns flera arbetstigare än det finns rader i tabellen kan du fortsätta uppräknigen på tomma rader på den här sidan eller på blankettens övriga sidor. Nämn vid telefonintervjun till vilken grupp arbetstigaren hör.

Arbetstimmar under året (uppskattning)

	Kod	Kön		Födelseår	Jordbruks-/trädgårdsarbete på gården	Arbete inom annan företagsverksamhet som direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården	Arbete inom annan förvärvsverksamhet (t.ex. lönearbete utanför gården)	Skogsbruksarbete, som hör samman med gårdens egen skog
		Man 1	Kvinna 2					
Samman- slutningens delägare som deltar i gårdens arbeten	A1	☐	☐	19__	h	h	h	h
	A2	☐	☐	19__				
	A3	☐	☐	19__				
	A4	☐	☐	19__				
	A5	☐	☐	19__				
	A6	☐	☐	19__				
Delägarnas familjemedlemmar (födda före år 1996) som deltar i gårdens arbeten (ej delägare)	B1	☐	☐					
	B2	☐	☐					
	B3	☐	☐					
	B4	☐	☐					
	B5	☐	☐					
Personer som stadigvarande avlönats för jord- bruks-/trädgårds- arbeten (inte familjemedlemmar)	C1	☐	☐				Exempel på antal arbetstimmar under året: 450 h = 2 h/dag, 5 dagar/vecka, 11 mån/år 900 h = 4 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 1800 h = 8 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 3000 h = ca 8 timmar varje dag under året	
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					

2 PERSON SOM ANSVARAR FÖR GÅRDENS SKÖTSEL**2.1 Koden för den person som huvudsakligen ansvarar för skötseln av gården/företaget**

Välj koden i tabellen ovan (A1, A2, A3 osv.). Kod: Födelseår (om det saknas i tabellen):

2.2 Utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn som avlagts av den person som ansvarar för gårdens skötsel (den högsta avlagda utbildningen)

1. Praktisk arbetserfarenhet 2. Grundutbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (lantbruksläroanstalt etc.) 3. Högre utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (institut, yrkeshögskola, universitet etc.)

2.3 Den person som ansvarar för gårdens skötsel har under perioden 1.9.2009–31.8.2010 fått yrkesinriktad utbildning som anknyter till gårdens verksamhet

Ja Nej

3 KORTVARIGT ANSTÄLLDA (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av kortvarigt anställda (under 6 mån./person) på gården, säsonganställda och annan tillfällig arbetskraft (uppges som 8 timmars arbetsdagar = de sammanlagda arbetstimmarna divideras med åtta).

Arbetsdagar:

4 LANTBRUKSAVBYTARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av lantbruksavbytare (och vikarieservice) på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar)

Arbetsdagar:

5 ENTREPRENÖRER (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av entreprenörer, hyrd arbetskraft etc. på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar). Här är gården/företaget inte en arbetsgivare som betalar lön, utan företaget köper t.ex. en hel entreprenad eller tjänst.

Arbetsdagar:

6 UTLÄNDSKA LÖNEARBETARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Arbetstigare i punkterna 1, 3 och 4 anställda av gården, inte finska medborgare.

Antalet personer samt arbetsdagar i jordbruks-/trädgårdsarbete (som 8 t. arbetsdagar) Personer: Arbetsdagar:

JURIDISK PERSON, Jordbruks-/trädgårdsföretagets arbetskraft under tiden 1.9.2009–31.8.2010

1 FAST ANSTÄLLDA (övrig arbetskraft anges i punkter 3–6)

Definitionerna av jordbruks- och trädgårdsarbete samt av annan företags- och förvärvsverksamhet finns på sida 2.

Gårdsbruksenhetens/trädgårdsföretagets driftsledare är den person som ansvarar för skötseln av ekonomi- och produktionsuppgifter i anslutning till gårdens/företagets normala dagliga verksamhet.

Personer som stadigvarande utför lantbruks- och/eller trädgårdsarbeten: personer som arbetat stadigvarande på gården i minst 6 mån och personer som arbetat på växtodlingsgårdar under hela växtperioden.

Om det i gruppen B i tabellen finns flera arbetstagare än det finns rader i tabellen kan du fortsätta uppräknigen på tomma rader på den här sidan eller på blankettens övriga sidor. Nämn vid telefonintervjun till vilken grupp arbetstagaren hör.

Arbetstimmar under året (uppskattning)

	Kod	Kön		Födelseår	Jordbruks-/trädgårdsarbete på gården	Arbete inom annan företagsverksamhet som direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården	Skogsbruksarbete, som hör samman med gårdens egen skog
		Man 1	Kvinna 2				
Gårdens driftsledare	A1	☐	☐	19__	h	h	h
Andra personer som stadigvarande utför lantbruks-/trädgårdsarbeten	B1	☐	☐				Exempel på antal arbetstimmar under året: 450 h = 2 h/dag, 5 dagar/vecka, 11 mån/år 900 h = 4 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 1800 h = 8 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 3000 h = ca 8 timmar varje dag under året
	B2	☐	☐				
	B3	☐	☐				
	B4	☐	☐				
	B5	☐	☐				
	B6	☐	☐				
	B7	☐	☐				
	B8	☐	☐				
	B9	☐	☐				
	B10	☐	☐				
	B11	☐	☐				
	B12	☐	☐				
	B13	☐	☐				
	B14	☐	☐				
	B15	☐	☐				
	B16	☐	☐				
	B17	☐	☐				
	B18	☐	☐				
	B19	☐	☐				
	B20	☐	☐				

2 DRIFTSLEDARENS UTBILDNING

2.1 Driftsledarens utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (den högsta avlagda utbildningen)

1. Praktisk arbetserfarenhet   2. Grundutbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (lantbruksläroanstalt etc.)   3. Högre utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (institut, yrkeshögskola, universitet etc.)

2.2 Driftsledaren har under perioden 1.9.2009 -31.8.2010 fått yrkesinriktad utbildning som anknyter till gårdens verksamhet

- Ja   Nej

3 KORTVARIGT ANSTÄLLDA (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av kortvarigt anställda (under 6 mån./person), säsonganställda och annan Arbets- tillfällig arbetskraft. (uppges som 8 timmars arbetsdagar = de sammanlagda arbetstimmarna divideras med 8). dagar:

4 LANTBRUKSAVBYTARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av lantbruksavbytare (och vikarieservice) på gården Arbets- (uppges som 8 timmars arbetsdagar) dagar:

5 ENTREPRENÖRER (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av entreprenörer, hyrd arbetskraft etc. på gården (uppges som 8 timmars Arbets- arbetsdagar). Här är gården/företaget inte en arbetsgivare som betalar lön, utan företaget köper t.ex. en hel entreprenad eller tjänst. dagar:

6 UTLÄNDSKA LÖNEARBETARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Arbetstagare i punkterna 1, 3 och 4 anställda av gården, inte finska medborgare. Personer: Arbets- Antalet personer samt arbetsdagar i jordbruks-/trädgårdsarbete (som 8 t. arbetsdagar) dagar:

7 GENERATIONSVÄXLING			
7.1 Vilket år övertog nuvarande ägare/innehavare gården/företaget?			
<input type="text"/>			
7.2 Hur kom nuvarande ägare/innehavare att överta gården/företaget?			
☐ 1. Övertagit den egna släktens/makans släkts familjejordbruk/landbrukssammanslutning/företag ☐ 2. Köpt/hyr ett färdigt gårdsbrukshelhet/ett färdigt företag som inte gått i släkten ☐ 3. Själv etablerat gården/företaget			
8 DATOR OCH INTERNET			
Styrsystem för maskiner och anläggningar anges inte här (t.ex. utfodringsautomater och utrustning för precisionsodling).			
8.1 Används en dator på Er gård/Er företag?			
☐ Ja ☐ Nej			
8.2 Datorns internetanslutning			
☐ 1. Fast bredband ☐ 2. Modem ☐ 3. Mobilt bredband (USB-modem ("mökkula"))			
☐ 4. Annan internetanslutning ☐ 5. Ingen internetanslutning			
9 PRODUKTION AV ENERGI FRÅN FÖRNYBARA ENERGIKÄLLOR ÅR 2010			
Kryssa för de energikällor med vilka Ni på gården producerar energi (t.ex. elektricitet, värme eller trafikbränslen), som åtminstone delvis används inom gårdens eget jordbruk/egen trädgårdsodling eller säljs utanför gården.			
Anläggningens nominella effekt (om känd)			
☐ 1. Fast biomassa (trä, halm, spannmål etc. (också från utanför gården), <u>inte</u> torv som det enbara bränslet)	<input type="text"/>		kW
☐ 2. Biogas	<input type="text"/>		kW
☐ 3. Värmepump (värme tas t.ex. från jord, vatten eller luft)	<input type="text"/>		kW
☐ 4. Vindkraft	<input type="text"/>		kW
☐ 5. Solenergi	<input type="text"/>		kW
☐ 6. Vattenkraft	<input type="text"/>		kW
☐ 7. Annan energikälla, vilken?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	kW
10 BEVATTNING			
Om gården inte har tillgång till bevattningsanläggning (eller bevattning enbart i växthus), gå till punkt 11. ☐			
10.1 Åker- och trädgårdsareal som kan bevattnas då vattentillgången är normal (ej växthus)			
<input type="text"/> ha			
10.2 Åker- och trädgårdsareal som bevattnats år 2010 minst en gång på grund av torka (ej växthus, ej frostbekämpning)			
<input type="text"/> ha			
11 ANNAN FÖRETAGSVERKSAMHET. Se definitionerna av annan företagsverksamhet nere på sidan 2.			
11.1 Bedrivs det på gården annan företagsverksamhet som ger försäljningsinkomster än jordbruk eller trädgårdsodling och skogsbruk med gårdens egen skog?			
☐ 1. Ja. Besvara också frågorna 11.2–11.5 ☐ 2. Nej. Blanketten är klar. Tack för dina svar. Spara blanketten så att den är nära till hands när intervjuaren ringer upp och samlar in uppgifterna.			
11.2 Den andra företagsverksamhetens näringsgrenar år 2010			
Kryssa för i spalt 1 alla näringsgrenar som bedrivs på gården.			
Kryssa också för i spalt 2 om maskiner, byggnader, områden eller produkter som hör till gårdens jordbruk/trädgårdsodling används inom verksamheten.			
Kryssa i spalt 3 för den näringsgren som ger den största omsättningen. I omsättningen räknas in försäljningsintäkterna från verksamheten minus mervärdesskatt (och eventuella andra skatter som direkt bygger på försäljningsmängden).			
	1. Verksamhet bedrivs	2. Verksamheten har direkt anknytning till gårdens jordbruk/trädgårdsodling (se anvisning ovan)	3. Den till omsättningen viktigaste näringsgrenen (se anvisning ovan)
Annan primärproduktion än jord- och skogsbruk			
A1 Fiske	☐	☐	☐
A2 Odling av fisk, kräftor etc. på gården	☐	☐	☐
A3 Pälsfarmning	☐	☐	☐

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabellen fortsätter från föregående sida		1. Verksamhet bedrivs	2. Verksamheten har direkt anknytning till gårdens jordbruk/trädgårdsodling (se punkten 11.2)	3. Den till om-sättningen viktig-aste närings-grenen (se punkten 11.2)
A4 Renskötsel		☐	☐	☐
A5 Annan primärproduktion (t.ex. uppfödning av vilt)		☐	☐	☐
Vidareförädling och bearbetning av livsmedel				
B1 Vidareförädling av kött, slakt		☐	☐	☐
B2 Vidareförädling av potatis, grönsaker, frukt och bär		☐	☐	☐
B3 Tillverkning av mejeriprodukter		☐	☐	☐
B4 Tillverkning av kvarnprodukter		☐	☐	☐
B5 Tillverkning av bageriprodukter		☐	☐	☐
B6 Tillverkning av drycker (t.ex. gårdsvin, saft)		☐	☐	☐
B7 Övrig vidareförädling och bearbetning av livsmedel		☐	☐	☐
Vidareförädling av övriga lantbruksprodukter				
B8 Vidareförädling av ull och/eller lin		☐	☐	☐
B9 Annan vidareförädling av lantbruksprodukter		☐	☐	☐
Vidareförädling av trävaror				
B10 Sågning, hyvling och impregnering		☐	☐	☐
B11 Tillverkning av snickeriprodukter (t.ex. dörrar och fönster)		☐	☐	☐
Framställning av hantverk för försäljning				
B12 Tillverkning av mattor, ryor och övriga textilier		☐	☐	☐
B13 Möbeltillverkning		☐	☐	☐
B14 Tillverkning av övrigt hantverk		☐	☐	☐
Energiproduktion				
B15 Framställning och försäljning av brännved och/eller flis		☐	☐	☐
B16 Produktion av annan förnybar energi för försäljning (biogas, biodiesel, elektricitet m.m.)		☐	☐	☐
B17 Torvproduktion (t.ex. på en torvmosse utanför gården)		☐	☐	☐
Annan industriell produktion				
B18 Tillverkning av metallprodukter		☐	☐	☐
B19 Annan tillverkning/industriell produktion		☐	☐	☐
Byggande				
C1 Byggnadsarbete utanför gården		☐	☐	☐
Handel				
D1 Direktförsäljning av gårdens egna oförädlade produkter		☐	☐	☐
D2 Direktförsäljning av gårdens vidareförädlade produkter, parti- och detaljhandel på gården		☐	☐	☐
D3 Övrig parti- och detaljhandel		☐	☐	☐
Tjänster: Turism, inkvarterings- och rekreationstjänster				
E1 Uthyrning av semesterstugor		☐	☐	☐
E2 Inkvarterings-tjänster		☐	☐	☐
E3 Restaurang- och/eller kaféverksamhet		☐	☐	☐
E4 Catering och/eller övrig måltidsservice		☐	☐	☐

Tabellen fortsätter från föregående sida		1. Verksamhet bedrivs	2. Verksamheten har direkt anknytning till gårdens jordbruk/trädgårdsodling (se punkten 11.2)	3. Den till omsättningen viktigaste näringsgrenen (se punkten 11.2)
E5 Fritidsfiske, camping m.fl. rekreationstjänster		☐	☐	☐
E6 Programservice		☐	☐	☐
Tjänster: Entreprenadverksamhet (utanför gården)				
E7 Lantbruksmaskinentreprenad		☐	☐	☐
E8 Torkning av andra gårdars spannmål eller hö i den egna gårdens tork		☐	☐	☐
E9 Skogsarbetsentreprenad		☐	☐	☐
E10 Bioenergientreprenad (t.ex. skördande av rörfen)		☐	☐	☐
E11 Snöplogning, vägunderhåll		☐	☐	☐
E12 Grävning, schaktning, röjning av byggnadsmark, rivning och grundarbete m.fl. maskinentreprenader		☐	☐	☐
Tjänster: Övriga tjänster				
E13 Vård- och omsorgstjänster		☐	☐	☐
E14 Transportservice (taxitjänster, varutransporter)		☐	☐	☐
E15 Tjänster inom fastighets- och städbranschen samt miljövärd		☐	☐	☐
E16 Ridstall (kunder rider på gårdens hästar)		☐	☐	☐
E17 Annan hästverksamhet (uthyrning av stallplatser, träning av och tävlande med hästar)		☐	☐	☐
E18 Tjänster för affärlivet (t.ex. bokföringsbyrå, adb-service, konsulttjänster)		☐	☐	☐
E19 Övriga tjänster		☐	☐	☐
11.3 Den sammanlagda omsättningen av övrig företagsverksamhet år 2010 i euro (uppskattning). (Definition av omsättningen i punkt 11.2 i anvisningen)				
☐ 1. <10 000 ☐ 2. 10 000 – <50 000 ☐ 3. 50 000 – <100 000 ☐ 4. 100 000 – 200 000 ☐ 5. >200 000				
11.4 Hur stor andel utgör den till gården direkt anslutna andra företagsverksamhetens omsättning av gårdens hela omsättning år 2010 (uppskattning)				
Den övriga företagsverksamhetens andel av totalomsättningen i procent räknas ut på följande sätt:				
$\frac{\text{Omsättningen av gårdens övriga företagsverksamhet som direkt anknyter till jordbruket och trädgårdsodlingen}}{\text{Den sammanlagda omsättningen av jordbruk och trädgårdsodling samt övrig företagsverksamhet som direkt anknyter till dem + direkta stöd}} \times 100 \%$				
I den andra företagsverksamhetens omsättning räknas här in endast de näringsgrenar som du kryssade för i spalt 2 i punkt 11.2. I gårdens sammanlagda omsättning ingår förutom den också jordbrukets och trädgårdsodlingens omsättning samt de direktstöd som betalas till gården. Skogbrukets omsättning inkluderas inte.				
Kryssa för den kategori som den ovan uträknade procentandelen ingår i				
☐ 1. 0 – 10 % ☐ 2. >10 – 50 % ☐ 3. >50 – <100 %				
11.5 Den övriga företagsverksamheten sysselsatte utomstående anställda på gården år 2010 (uppskattning)				
<input type="text"/>	personer	<input type="text"/>	arbetsdagar (som 8 timmars arbetsdagar)	

Tack för att du förberett dig.

Spara blanketten så att den är nära till hands när intervjuaren ringer upp och samlar in uppgifterna.

